

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet

Offerundersøgelserne 2005-2022

Resumé

Denne rapport omhandler resultaterne af landsdækkende offerundersøgelser af danskernes udsathed for kriminalitet. De første landsdækkende offerundersøgelser blev gennemført i begyndelsen af 1970-erne, og siden 2005 er der årligt gennemført tilsigtet repræsentative og sammenlignelige undersøgelser af 16-74-åriges udsathed for tyveri, hærværk, vold og trusler om vold. Sidenhen er de årlige offerundersøgelser suppleret med spørgsmål om udsathed for voldtægt (tidligere 'tvangssamleje'), øvrige seksuelle krænkelse, kriminalitet begået på internettet og psykisk vold.¹ Foruden danskernes udsathed for kriminalitet belyser de årlige offerundersøgelser danskernes anmeldelsestilbøjelighed samt bekymring for kriminalitet.

Foreløbige resultater vedrørende udvalgte hovedtendenser fra offerundersøgelserne i 2005-2022 er offentliggjort tidligere i år (Pedersen et al. 2023), mens mere omfattende analyser følger i denne rapport, der også indeholder et separat kapitel om hhv. vold og seksualforbrydelser begået af en nuværende eller tidligere partner og hadforbrydelser. Rapportens overordnede resultater kan sammenfattes på følgende måde:

Tyveri

I 2022 oplyste 5,6 pct. af de adspurgte at have været udsat for tyveri (ekskl. indbrudstyveri) inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke signifikant fra den tilsvarende andel i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set og end i 2019, som er det sidste hele år at sammenligne med inden COVID-19 pandemien. Andelen af udsatte for tyveri svarer til, at 215.000-267.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for tyveri. Cykeltyveri er den hyppigst forekomne form for tyveri mod privatpersoner.

Blandt de adspurgte i 2022 oplyste 49 pct. af ofrene for tyveri, at de anmeldte tyveriet til politiet, eller at politiet fik kendskab til det på anden vis. Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021 eller fra de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Indbrud i privat hjem

I 2022 oplyste 2,2 pct. af de adspurgte at have været udsat for indbrud i deres private hjem inden for det seneste år. Denne andel adskiller sig ikke signifikant fra andelen i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Andelen af udsatte for indbrud i privat hjem svarer til, at 76.000-109.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år – eller i omegnen af 47.000 husstande – årligt udsættes for indbrud. I 2022 var det gennemsnitlige tab pr. indbrud signifikant større end gennemsnittet i 2021 men mindre end gennemsnittet for de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Knap halvdelen af ofrene for indbrud oplyste, at de anmeldte indbruddet til deres

¹ Røveri indgik tidligere som en del af offerundersøgelsen, men spørgsmålet udgik i 2015, da det viste sig, at besvarelserne kom til at omfatte mange andre former for kriminalitet end røveri.

forsikringssselskab, og at de i langt størstedelen af disse tilfælde fik hel eller delvis erstatning eller genvandt det stjålne.

Anmeldelsestilbøjeligheden ved indbrudstyveri er betydeligt højere end ved øvrige tyverier. Blandt de adspurgte i 2022 oplyste 65 pct. af ofrene for indbrud og indbrudsforsøg, at de anmeldte det til politiet, eller at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis. Den samlede anmeldelsestilbøjelighed for indbrud og indbrudsforsøg i 2022 adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i perioden 2014-2021 samlet set.

Hærværk

I alt 3,6 pct. af de adspurgte i 2022 oplyste at have været udsat for hærværk inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke signifikant fra andelen i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i de forudgående 10 år (2012-2022) samlet set, og fra 2005 til 2022 er andelen mere end halveret. Andelen af udsatte for hærværk svarer til, at 135.000-178.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for hærværk. I de fleste tilfælde er hærværket gået ud over offerets bil.

Blandt de adspurgte i 2022 oplyste 36 pct. af ofrene for hærværk, at de anmeldte det til politiet, eller at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis. Anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk varierer uden en entydig udviklingstendens set over hele den undersøgte periode. Dog ser det ud til, at anmeldelsestilbøjeligheden de seneste fire år er dalet, og niveauet i 2022 er det laveste, der er målt siden slutningen af 1990'erne.

Vold

I 2022 oplyste 1,5 pct. af de adspurgte at have været udsat for vold inden for det seneste år. Denne andel er statistisk signifikant større end i 2021, men den adskiller sig ikke signifikant fra de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set og er på niveau med årene op til COVID-19 pandemien. Andelen af udsatte for vold svarer til, at 57.000-76.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for vold.

Set over et længere tidsperspektiv udvikler befolkningens udsathed for vold sig i bølger. Ved fortolkning af udviklingen skal man være opmærksom på, at der kan være sket ændringer i, hvad befolkningen oplever og opfatter som vold.

Over årene har mænds voldsrisiko typisk været større end kvinders, men i 2022 var andelen af voldsudsatte mænd og kvinder stort set ens. Risikoen for at blive udsat for vold er størst i de unge år frem til midt i 20'erne. I 2022 oplyste 44 pct. af voldsopofrene, at volden fandt sted på et offentligt tilgængeligt sted, f.eks. på gaden. I godt halvdelen af voldstilfældene var enten gerningspersonen, offeret eller begge parter påvirkede af alkohol og/eller euforiserende stoffer.

Blandt de adspurgte i 2022 oplyste 45 pct. af ofrene for vold, at de anmeldte det til politiet, eller at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis. Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021 eller de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Psykisk vold

Fra og med 2020 er der i offerundersøgelsen spurgt ind til psykisk vold begået af en person nært knyttet til husstanden. I 2022 oplyste 2,6 pct. af de adspurgte at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke signifikant fra andelen i 2021 og svarer til, at 101.000-126.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for psykisk vold af en person nært knyttet til husstanden.

Anmeldelsestilbøjeligheden for psykisk vold er markant mindre end for vold generelt. Blandt de adspurgte i 2022 oplyste 11 pct. af ofrene for psykisk vold, at de enten selv anmeldte det til politiet, eller at politiet fik kendskab til volden på anden vis. Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021.

Voldtægt

Fra og med 2021 er spørgsmålet om voldtægt ændret, så spørgsmålsformuleringen passer med den nye samtykkebaserede voldtægtslovgivning. I 2022 oplyste 3,3 pct. af de adspurgte kvinder at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, hvilket svarer til 62.000-82.000 kvinder i befolkningen i alderen 16-74 år. Andelen adskiller sig ikke signifikant fra den tilsvarende andel i 2021, men den er statistisk signifikant større end i de forudgående 10 år (2011-2020) samlet set.

Den relativt store andel udsatte i 2021 og 2022 hænger sandsynligvis tæt sammen med ændringen i spørgsmålsformuleringen, og at der ligesom ved vold kan være sket ændringer i, hvad befolkningen oplever og opfatter som voldtægt. Dette understøttes især af, at en større andel af de kvindelige voldtægtsofre i dag end tidligere oplyser, at de vurderer hændelsen som "en forkert, men ikke kriminel handling". Tillige oplyser en mindre andel af de kvindelige voldtægtsofre end tidligere, at de blev udsat for anden fysisk vold i forbindelse med voldtægten/voldtægtsforsøget, at de vurderer hændelsen som "meget alvorlig", at de følte sig i livsfare, da det skete, og at hændelsen "i meget høj grad" påvirker, hvordan de har det med sig selv og deres liv i dag.

Fra og med 2019 er udsathed for voldtægt også undersøgt for mænd. I 2022 oplyste 0,5 pct. af de adspurgte mænd at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, hvilket svarer til 7.000-15.000 mænd i befolkningen i alderen 16-74 år. Det estimerede antal ofre er baseret på meget få observationer og derfor forbundet med meget stor statistisk usikkerhed. Tallene er for små til at kunne vurdere mænds udsathed fra år til år.

Anmeldelsestilbøjeligheden for voldtægt er lav. Det er kun godt hvert femte voldtægtsoffer i hele undersøgelsesperioden (2008-2022), der har været udsat inden for de seneste 5 år, som har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis. På grund af for få observationer er det ikke muligt at beregne udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for voldtægt fra år til år.

Øvrige seksuelle krænkelser

Fra og med 2019 er der i offerundersøgelsen spurgt ind til andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt. I 2022 oplyste 1,3 pct. af de adspurgte at have været udsat for sådanne seksuelle krænkelser inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke fra årene

forinden og svarer til, at 48.000-66.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt.

Anmeldelsestilbøjeligheden for øvrige seksuelle krænkelser er endnu lavere end for voldtægt. I 2019-2022 oplyste 10 pct. af ofrene for sådanne seksuelle krænkelser, at de enten selv anmeldte det til politiet, eller at politiet fik kendskab til hændelsen på en anden vis. Den lave anmeldelsestilbøjelig hænger utvivlsomt sammen med, at ofrene typisk ikke anser hændelsen for at være en kriminel handling, og at de kun sjældent vurderer hændelsen som særlig alvorlig. Det er som ved anmeldelse af voldtægt ikke muligt at beregne udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt fra år til år.

Vold og seksuelle overgreb begået af en partner

Samlet set oplyste 1,5 pct. af de adspurgte i 2020-2022 at have været udsat for vold, psykisk vold, voldtægt og/eller øvrige seksuelle krænkelser begået af en nuværende eller tidligere partner inden for det seneste år. Dette svarer til, at 59.000-69.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt udsættes for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner. Den største andel af ofrene er kvinder.

Af det samlede antal voldsofre oplyste 7 pct., at volden blev begået af en nuværende eller tidligere partner. Det samme gælder godt halvdelen af det samlede antal ofre for psykisk vold, mens godt en tredjedel af det samlede antal kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå oplyste, at overgrebet blev begået af en nuværende eller tidligere partner.

Anmeldelsestilbøjeligheden er i alle tilfælde lavere, når gerningspersonen er en nuværende eller tidligere partner, end når relationen mellem offer og gerningsperson er en anden.

Hadforbrydelser

I 2020-2022 oplyste 0,6 pct. af de adspurgte, at de inden for det seneste år har været udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer på internettet, der ifølge offeret skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt) og/eller offerets religiøse overbevisning. Dette svarer til, at 20.000-29.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for en hadforbrydelse. Det estimerede antal udsatte er baseret på få observationer og derfor forbundet med meget stor usikkerhed.

Enkelte af de adspurgte i 2022 angav, at de blev udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer på internettet som følge af et handicap hos offeret. Det er for få til at beregne, hvor mange personer det svarer til i befolkningen.

Af det samlede antal ofre for hærværk oplyste 6 pct., at hærværket "helt sikkert" skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet og/eller offerets religiøse overbevisning. Det samme gør sig gældende for 17 pct. af ofrene for vold.

Kriminalitet begået på internettet

I 2022 oplyste 3,4 pct. at have været udsat for kriminalitet begået på internettet, herunder misbrug af betalingskortoplysninger, bedrageri ved samhandel, kontaktbedrageri og misbrug af personoplysninger, inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke statistisk signifikant

fra 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i 2018-2021 samlet set, og svarer til, at 133.000-162.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for en af de nævnte former for kriminalitet begået på internettet. Det drejer sig oftest om bedrageri ved samhandel og misbrug af betalingskortoplysninger, mens færre oplever at blive udsat for misbrug af personoplysninger og kontaktbedrageri.

Blandt de adspurgte i 2022 oplyste godt halvdelen af ofrene for misbrug af betalingskortoplysninger, at de anmeldte det til politiet, eller at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis. Tilsvarende gælder 42 pct. af ofrene for bedrageri ved samhandel på internettet og godt en tredjedel af ofrene for hhv. kontaktbedrageri og misbrug af personoplysninger.

Bekymring for kriminalitet

Blandt de adspurgte i 2022 oplyste 9 pct., at de ”næsten hele tiden” eller ”ofte” er bekymret for personligt at blive udsat for kriminalitet. Dette er – sammen med tallene for 2021 – det lavest målte niveau i perioden fra de første målinger i 1970’erne frem til i dag. Tilsvarende oplyste 11 pct. af de adspurgte, at de er ”meget bekymret” for vold og anden kriminalitet i samfundet. Dette er også det lavest målte niveau i perioden fra de første målinger (foretaget i midten af 1980’erne) til i dag.

Kvinder bekymrer sig generelt oftere om personligt at blive udsat for kriminalitet og mere for kriminalitet i samfundet end mænd. Tilsvarende bekymrer de unge i alderen 16-24 år sig oftere om personligt at blive udsat for kriminalitet end personer i de ældre aldersgrupper, mens de unge til gengæld er mindre bekymrede for kriminalitet i samfundet.

Covid-19 og nedlukning af samfundet

Langt de fleste af undersøgelsens spørgsmål omhandler udsathed for kriminalitet inden for de seneste 12 måneder, og undersøgelserne foretages løbende gennem året. Undersøgelsen i 2022 omfatter således stadig perioder med nedlukning og restriktioner grundet COVID-19, som kan have præget den kriminalitetsudvikling, der er belyst i undersøgelsen.

Opsummerende tal

Tabellen nedenfor viser de vigtigste tal fra offerundersøgelsen i 2022 sammenholdt med resultater af tidligere års offerundersøgelser.

Tabel

Oversigt over udviklingen i befolkningens udsathed for de nævnte former for kriminalitet, anmeldelsestilbøjelighed og bekymring for kriminalitet frem til 2022 (afrundet).

	Første sammenlignelige måling foretaget år	2022	Udvikling fra 2012-2021 sammenlignet med 2022 [†]
Andel udsat for tyveri	2012 (10 %)	6 %	–
Anmeldelsestilbøjelighed for tyveri	2012 (58 %)	49 %	0
Andel udsat for indbrud	2012 (4 %)	2 %	–
Anmeldelsestilbøjelighed for indbrud	2014 (83 %)	65 %	0
Andel udsat for hærværk	1972 (7 %)	4 %	–
Anmeldelsestilbøjelighed for hærværk	1972 (32 %)	36 %	0
Andel udsat for vold	1987 (3 %)	2 %	0
Anmeldelsestilbøjelighed for vold	1971 (19 %)	45 %	0
Andel udsat for psykisk vold	2020 (3 %)	3 %	0
Anmeldelsestilbøjelighed for psykisk vold	2020 (10 %)	11 %	
Andel <i>kvinder</i> udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år	2008 (0,7 %)	3 %	+
Andel <i>mænd</i> udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år	2019 (0,4 %)	0,5 %	
Anmeldelsestilbøjelighed for voldtægt eller forsøg herpå blandt kvinder	2008	21 % ^{††}	
Andel udsat for øvrige seksuelle krænkelser	2019 (1 %)	1 %	0
Anmeldelsestilbøjelighed for øvrige seksuelle krænkelser	2019	10 % ^{†††}	
Andel udsat for kriminalitet begået på internettet ^{†††}	2018 (4 %)	3 %	–
Bekymring for personligt at blive udsat for vold og anden kriminalitet ^{††††}	1976 (18 %)	9 %	–
Bekymring for kriminalitet i samfundet ^{†††††}	2015 (18 %)	11 %	–

† Tegnforklaring: + = statistisk signifikant stigning, 0 = uændret, – = statistisk signifikant fald. Hvis den første sammenlignelige måling er foretaget senere end i 2012, angår oplysningerne udviklingen fra den første måling til 2021 sammenlignet med 2022.

†† Andelen er et gennemsnit for perioden 2008-2022, idet antallet af anmeldelser for voldtægt er meget lille og derfor forbundet med relativ stor statistisk usikkerhed.

††† Andelen er et gennemsnit for perioden 2019-2022, idet antallet af anmeldelser for øvrige seksuelle krænkelser er meget lille og derfor forbundet med stor statistisk usikkerhed.

†††† Andelen, der svarer, at de "næsten hele tiden" eller "ofte" er bekymret for det nævnte.

††††† Andelen, der svarer, at de er "meget bekymret" for det nævnte.

Indhold

Resumé	2
1 Indledning	12
1.1 Undersøgelsens data og metode	12
1.2 Ændringer i spørgeskemaet	19
1.3 Statistisk usikkerhed og signifikans	20
2 Tyveri	22
2.1 Udsathed for tyveri	23
2.2 Karakteristika ved ofre	26
2.3 Tyveriets genstand og skadevirkning	29
2.4 Anmeldelsestilbøjelighed	32
2.4.1 Økonomisk mørketal for tyveri	33
3 Indbrud i private hjem	35
3.1 Udsathed for indbrud i private hjem	35
3.2 Karakteristika ved indbrud i private hjem	37
3.3 Indbruddets skadevirkning	39
3.4 Anmeldelsestilbøjelighed	41
3.4.1 Økonomisk mørketal for indbrud i private hjem	42
4 Hærværk	43
4.1 Udsathed for hærværk	43
4.2 Hærværkets genstand og skadevirkning	48
4.3 Anmeldelsestilbøjelighed	50
4.3.1 Økonomisk mørketal for hærværk	52
5 Vold	53
5.1 Udsathed for vold	54
5.2 Karakteristika ved ofre	60
5.3 Voldens grovhed og alvorlighed	64
5.4 Gerningssituationen	69
5.4.1 Voldens tidsmæssige fordeling	74
5.4.2 Alkohol og stoffer	76
5.5 Årsager til vold	77
5.6 Anmeldelsestilbøjelighed	78
5.6.1 Årsager til ikke at anmelde vold	81
6 Psykisk vold	83
6.1 Udsathed for psykisk vold	84
6.2 Karakteristika ved ofre	85
6.3 Karakteren af psykisk vold	86

6.4	Anmeldelsestilbøjelighed	90
6.4.1	Årsager til ikke at anmelde psykisk vold	91
7	Voldtægt	93
7.1	Udsathed for voldtægt	94
7.2	Ofre og gerningspersoner	98
7.3	Gerningssituationen	101
7.4	Voldtægtens grovhed og alvorlighed	103
7.5	Anmeldelsestilbøjelighed	109
7.5.1	Årsager til ikke at anmelde voldtægt	110
8	Øvrige seksuelle krænkelser	112
8.1	Udsathed for øvrige seksuelle krænkelser	112
8.2	Karakteristika ved ofre	113
8.3	Karakteren af øvrige seksuelle krænkelser	114
8.4	Anmeldelsestilbøjelighed	116
8.4.1	Årsager til ikke at anmelde øvrige seksuelle krænkelser	116
9	Vold og seksuelle overgreb begået af en partner	118
9.1	Partnervold	119
9.1.1	Karakteristika ved ofrene og karakteren af partnervold	120
9.1.2	Alvorlighedsgraden af partnervold	125
9.1.3	Anmeldelsestilbøjelighed	129
9.2	Psykisk vold begået af en partner	130
9.2.1	Karakteristika ved ofrene og karakteren af den psykisk vold	131
9.2.2	Alvorlighedsgraden af psykisk vold begået af en partner	132
9.2.3	Anmeldelsestilbøjelighed	133
9.3	Partnervoldtægt	133
9.3.1	Karakteristika ved ofrene og karakteren af voldtægten	135
9.3.2	Alvorlighedsgraden af partnervoldtægt	137
9.3.3	Anmeldelsestilbøjelighed	140
10	Hadforbrydelser	141
10.1	Hærværk som hadforbrydelse	141
10.2	Vold som hadforbrydelse	142
10.3	Hadefulde ytringer på internettet	144
11	Kriminalitet begået på internettet	146
11.1	Udsathed for kriminalitet begået på internettet	148
11.2	Misbrug af betalingskortoplysninger	152
11.2.1	Karakteristika ved ofre	153
11.2.2	Gerningspersonens metode	155
11.2.3	Økonomisk tab	155
11.2.4	Anmeldelsestilbøjelighed	157
11.3	Bedrageri ved samhandel på internettet	159
11.3.1	Karakteristika ved ofre	160
11.3.2	Transaktionens art	162

11.3.3 Økonomisk tab	163
11.3.4 Anmeldelsestilbøjelighed	164
11.4 Andre former for kriminalitet begået på internettet	164
11.4.1 Kontaktbedrageri	165
11.4.2 Misbrug af personoplysninger	166
12 Bekymring for kriminalitet	169
12.1 Personlig bekymring for kriminalitet	169
12.1.1 Demografi og personlig bekymring for kriminalitet	171
12.1.2 Udsathed og personlig bekymring for kriminalitet	173
12.2 Bekymring for kriminalitet i samfundet	173
12.2.1 Demografi og bekymring for kriminalitet i samfundet	178
12.2.2 Udsathed og bekymring for kriminalitet i samfundet	179
13 Litteraturliste	180
14 Spørgeskema	182
15 Bilagstabeller	201

1

Indledning

I 1995 og 1996 blev der i forlængelse af handlingsplanen ”Bekæmpelse af vold” fra 1993 gennemført en voldsofferundersøgelse (Balvig 1995, 1998). Med henblik på fortsat at bidrage til belysning af voldsudviklingen i Danmark blev der i 2004 taget initiativ til at gentage voldsofferundersøgelsen. Undersøgelsen blev samtidig udvidet, så den fra og med 2005 også inkluderer spørgsmål om udsathed for tyveri og hærværk samt spørgsmål om befolkningens bekymring for kriminalitet, der tidligere var stillet i separate undersøgelser. Fra og med 2005 er der gennemført offerundersøgelser årligt. De årlige offerundersøgelser er revideret og udvidet flere gange gennem årene, se afsnit 1.2 for mere herom.

I nærværende rapport belyses befolkningens oplevelser med hensyn til udsathed for tyveri, indbrud, hærværk, vold, psykisk vold, voldtægt, øvrige seksuelle krænkelser samt kriminalitet begået på internettet. Rapporten indeholder ydermere et selvstændigt kapitel om vold og seksualforbrydelser begået af en nuværende eller tidligere partner og et kapitel om hadforbrydelser. I rapportens sidste kapitel belyses befolkningens bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet samt den generelle bekymring for kriminalitet i samfundet.

Langt de fleste spørgsmål i undersøgelsen omhandler befolkningens udsathed for kriminalitet inden for de seneste 12 måneder forud for besvarestidspunktet. Spørgeskemabesvareelserne er indhentet løbende gennem året. Undersøgelserne i 2020, 2021 og 2022 omfatter dermed perioder med nedlukning af samfundet grundet COVID-19, dog dækker undersøgelsen i 2022 en kortere periode med nedlukning i sammenligning med 2021. Det vides fra andre undersøgelser, at kriminalitetsbilledet ændrede sig i Danmark i perioder med nedlukning grundet pandemien (se bl.a. Balvig & Holmberg 2021; Ejrnæs et al. 2021; Kyvsgaard & Kruize 2021; Mannov et al. 2020).

Offerundersøgelsen er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd, Justitsministeriet og Rigspolitiet og gennemført i samarbejde med Københavns Universitet.

1.1

Undersøgelsens data og metode

En ikke ubetydelig del af den kriminalitet, der forekommer i samfundet, anmeldes ikke til politiet og kommer heller ikke til politiets kendskab på anden vis. Man kalder denne ikke-politiregistrerede kriminalitet for den skjulte kriminalitet og taler om kriminalitetens mørketal. Gennemførelse af offerundersøgelser er en af de få muligheder, der er for at skønne over den faktisk forekommende kriminalitet i samfundet og mørketallets størrelse. I offerundersøgelser udspørges befolkningen via webbaserede spørgeskemaer eller telefoniske interviews, om de har været udsat for forskellige former for kriminalitet, og – i bekræftende fald – om kriminaliteten er anmeldt til politiet, eller om politiet har fået kendskab til kriminaliteten på anden vis; en oplysning som muliggør estimeringer af mørketallet.

Offerundersøgelser kan yde et bidrag til beskrivelse og forståelse af kriminalitet i samfundet og mørketallets størrelse, men også kun et bidrag. Der er således en række problemer

forbundet med gennemførelse af offerundersøgelser. Disse problemer betyder, at oplysningerne bliver befattet med en vis usikkerhed og en række begrænsninger, som bør tages i betragtning, når tallene fortolkes og forklares. Blandt de vigtigste er:

- Det er befolkningens *oplevelse*, der aflæses. Denne oplevelse er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med den juridiske afgrænsning af kriminalitet. Forskellige mennesker har givetvis forskellige opfattelser af, hvad eksempelvis vold og voldtægt er (se f.eks. Balvig 1978), og disse opfattelser kan ændre sig over tid. Et skub i en skolegård kan i én tidsperiode blive oplevet som drilleri, i en anden som mobning og i en tredje som vold. Denne problemstilling er ikke blevet mindre aktuel med nye og mere komplekse kriminalitetsformer, såsom psykisk vold, hadforbrydelser og kriminalitet begået på internettet, der i endnu højere grad end de mere klassiske kriminalitetsformer er vanskelige at afgrænse. Desuden vil forskellige måder at spørge og formulere spørgsmålene på udløse forskellige svar og give forskellige hyppigheder (Balvig 1995; Kyvsgaard 2015). Det er derfor vigtigt at være særdeles opmærksom på de anvendte spørgsmålsformuleringer og på, at konstaterede forskelle mellem selv ensartet gennemførte undersøgelser over tid kan bero på ændrede opfattelser af, hvad vold, voldtægt og andre former for kriminalitet er.
- Det er aldrig hele befolkningen, der udspørres. Der er f.eks. altid en nedre og ofte en øvre aldersgrænse. I denne undersøgelse er den nedre aldersgrænse 16 år og den øvre 74 år. Det er desuden næsten altid alene et mindre udsnit af den del af befolkningen, undersøgelsen omfatter, der forsøges udspurgt. Det betyder, at tallene er forbundet med statistisk stikprøveusikkerhed. I 2022 udgjorde nettostikprøven 27.867 personer.
- Det lykkes aldrig at få besvarelser fra alle, der er med i det endelige udvalg. Der er nogen, det ikke lykkes at træffe, og andre, der ikke ønsker at deltage. I 2022 har 11.332 personer af de 27.867 besvaret spørgsmål om udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Der er en betydelig risiko for, at de personer, man ikke får med, udgør et skævt udsnit af alle, og at tallene derfor forvrides i den ene eller den anden retning. Dette forsøges der i nogen grad at blive kompenseret for ved vægtning af besvarelserne, jf. mere herom nedenfor.
- Nogle af de former for kriminalitet, der spørges til – såsom f.eks. vold og voldtægt – er relativt sjældne hændelser. Det betyder, at stikprøveudvalget helst skal være meget stort for nærmere at kunne analysere de hændelser, der berettes om. Med stigende udvalgsstørrelse øges imidlertid også de økonomiske omkostninger og andre praktiske problemer med at gennemføre undersøgelsen, således at det kan være svært at realisere det undersøgelsesmæssigt mest ideelle.
- Der er forskellige måder at finde frem til de personer, man ønsker skal indgå i undersøgelsen. Disse måder har hver deres fordele og ulemper. En af mulighederne er et fuldstændigt tilfældigt udvalg (lodtrækningsprincip) baseret på CPR-registret, hvilket er tilfældet i de anvendte omnibusundersøgelser, hvor personer til deltagelse udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register. Da

udvælgelsen sker via CPR-registret, omfatter de gennemførte undersøgelser ikke turister, asylansøgere og personer uden lovligt ophold i Danmark.

- Der er forskellige måder at udsørge befolkningen på. De fire standardmetoder er det personlige interview, telefoninterviewet, postspørgeskemaet og internetspørgeskemaet. Hver af disse metoder har deres fordele og ulemper, f.eks. med hensyn til svarvillighed (se det følgende punkt). I 2022 svarede hovedparten af respondenterne i offerundersøgelsen gennem et internetspørgeskema.
- Der kan være et problem med svarvillighed. Der kan være nogen, der ikke ønsker at berette i et spørgeskema eller over for en interviewer om den kriminalitet, de har været udsat for. Denne svarvillighed kan tænkes at variere med forskellige omstændigheder ved kriminaliteten. F.eks. kan der være grund til at tro, at svarvillighed er et større problem ved kortlægning af partnervold end ved kortlægning af tasketyverier udført af fremmede på gaden.
- Der kan også være hukommelsesproblemer. Nogle ofre for kriminalitet har måske helt glemt hændelsen, mens andre kan have vanskeligt ved at huske omstændighederne omkring den. Hukommelsesfaktorens indvirkning på undersøgelsens resultater kan begrænses ved alene at spørge til hændelser, som har fundet sted inden for en forholdsvis kort periode forud for undersøgelsen. I denne undersøgelse spørges der typisk ind til udsathed for kriminalitet inden for det seneste år. Ved at anvende et 1-års perspektiv bliver risikoen for såkaldt fremadteleskopering desuden mindre, se det følgende punkt.
- Ved at spørge til en afgrænset tidsperiode, hvori kriminaliteten skal have fundet sted, introduceres det såkaldte teleskoperingsproblem, hvor respondenterne ganske vist husker selve hændelsen, men fejllukser tidspunktet. Man taler om fremadteleskopering for de tilfælde, som reelt er sket forud for tidsperioden, og bagudteleskopering for de tilfælde, som respondenterne ikke beretter om, fordi de tidsmæssigt placerer hændelserne uden for tidsperioden, selv om de reelt har fundet sted i tidsperioden. Problemet er, at fremadteleskopering og bagudteleskopering ikke nødvendigvis går lige op i sidste ende, hverken antalsmæssigt eller med hensyn til type af hændelse (f.eks. med hensyn til alvorlighed, anmeldelse/ikke-anmeldelse m.v.).
- Der er forskel på ofre (personer) og episoder (handlinger). Mennesker risikerer at blive udsat for kriminalitet mere end én gang inden for den tidsperiode, der spørges til. Offerundersøgelser er ikke altid velegnede til at sige noget om alle de episoder, der har fundet sted, idet det forudsætter, at respondenterne spørges detaljeret om hver hændelse (f.eks. om anmeldelse, ikke-anmeldelse). I denne undersøgelse spørges der typisk ind til den seneste hændelse, hvis man har været udsat for den samme form for kriminalitet flere gange.
- Der kan endelig også opstå fejl i forbindelse med registrering af svar, databehandling m.v.

Den aktuelle offerundersøgelse er gennemført som led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelse, der samler flere emner i ét spørgeskema. De personer, der er omfattet af omnibusundersøgelsen, udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen i alderen 16-74 år.

I hvert af årene i perioden 2005-2015 er cirka 18.000 personer anmodet om at deltage i undersøgelsen, mens nettostikprøven i årene 2016-2022 er større, jf. tabel 1.1.

Tabel 1.1

Stikprøvestørrelse, antal gennemførte besvarelser og svarprocent fordelt efter år, 2005-2022.

	Nettostikprøve	Antal besvarelser	Svarprocent
2005	18.238	11.668	64 %
2006	17.996	11.588	64 %
2007	17.796	11.653	65 %
2008	17.947	11.716	65 %
2009	18.268	11.521	63 %
2010*	18.389	11.635	63 %
2011	18.185	11.745	65 %
2012	18.251	11.568	63 %
2013*	18.314	11.415	62 %
2014	18.910	11.441	61 %
2015	18.845	11.492	61 %
2016	20.441	12.162	59 %
2017	21.169	11.710	55 %
2018	21.412	11.295	53 %
2019	22.894	11.385	50 %
2020	25.122	13.254	53 %
2021	25.687	12.397	48 %
2022	27.867	11.332	41 %
2005-2022	365.731	210.977	58 %

* Tallene for 2010 og 2013 er opdaterede i denne rapport i forhold til de tidligere.

I 2022 udgjorde nettostikprøven 27.867 personer, hvoraf 11.332 personer indgår i undersøgelsen ved at have besvaret spørgeskemaet. Dette giver en svarprocent på 41 pct., hvilket er den laveste svarprocent i undersøgelsesperioden. Faldende svarprocenter er en

generel udfordring i store befolkningsundersøgelser verden over. Den lave svarprocent i 2022 betyder, at 2022-tallene er forbundet med særlig stor usikkerhed – også i sammenligning med tidligere år.

På den baggrund har parterne bag offerundersøgelsen truffet beslutning om at flytte offerundersøgelsen ud af Danmarks Statistiks omnibusundersøgelse fra og med 2023 for i stedet at gennemføre offerundersøgelsen som en selvstændig undersøgelse. Dette giver bl.a. mulighed for bedre at kunne præsentere formålet med undersøgelsen og derved i højere grad motivere de inviterede til at deltage. Det betyder også, at spørgeskemaet bliver væsentligt kortere, i og med at det ikke indeholder spørgsmål fra andre kunder som i omnibusundersøgelsen.

Set over hele perioden udgør nettostikprøven i alt 365.731 personer, hvoraf 210.977 personer har valgt at deltage i undersøgelsen. Dette giver en svarprocent på 58 pct.

Danmarks Statistik sender digitalt en invitation til at deltage i deres omnibusundersøgelse. I denne invitation indgår et link til webbesvarelse. Der sendes efterfølgende, både digitalt og med papirpost, påmindelser om at deltage i undersøgelsen. Har personen efter disse påmindelser fortsat ikke udfyldt spørgeskemaet, tager Danmarks Statistik kontakt telefonisk (typisk op til fem gange) med henblik på at gennemføre undersøgelsen som telefoninterview.

De første årlige offerundersøgelser blev gennemført alene som telefoninterviews. Fra juli 2010 blev det muligt at besvare spørgeskemaet via internettet. Flere og flere har med tiden anvendt denne mulighed frem for telefoninterviews. I perioden 2010-2022 har godt 6 ud af 10 respondenter besvaret spørgeskemaet via internettet, mens de resterende har besvaret skemaet via telefoninterviews. Der viser sig at være en skævhed i, hvem der deltager i internetundersøgelserne frem for de telefoniske interviews, idet ældre respondenter i højere grad udfylder spørgeskemaet via internettet end de unge. Denne forskel i alder og metode er statistisk signifikant. Indførelsen af internetbaseret spørgeskemaundersøgelse indebærer imidlertid ikke en systematisk skævhed i svarprocent og heller ikke i bortfald i relation til alder. De unge deltager nemlig i højere grad end de ældre i undersøgelsen telefonisk.

Årsagerne til, at ikke alle personerne i nettostikprøven deltog i omnibusundersøgelsen i 2022 fremgår af tabel 1.2. I 64 pct. af tilfældene svarede personerne ikke på henvendelsen til trods for, at de blev forsøgt kontaktet via flere breve og telefoniske henvendelser. I yderligere 9 pct. af tilfældene blev personerne forsøgt kontaktet via flere breve, men Danmark Statistik kunne ikke følge op telefonisk, fordi de ikke kunne finde et telefonnummer til personerne hverken via en mekanisk eller manuel telefonnummersøgning. 17 pct. nægtede at deltage i undersøgelsen, mens 8 pct. gik i gang men at besvare spørgeskemaet men uden at fuldføre det. Den resterende del af bortfaldet skyldes andre årsager, herunder sprogvanskeligheder.

Tabel 1.2

Årsager til bortfald, 2022.

	Antal	Andel	Andel af hele stikprøven
Delvist gennemført	1.321	8 %	5 %
Nægtet at deltage	2.743	17 %	10 %
Ikke svaret	10.555	64 %	38 %
Manglende telefonnummer	1.458	9 %	5 %
Anden årsag	458	3 %	2 %
I alt	16.535	100 %	59 %

Danmarks Statistik har udarbejdet en personvægt for hver af respondenterne i undersøgelsen for hermed at forsøge at tage højde for eventuelle skævheder i datamaterialet. Frem til juli 2007 var vægten baseret på oplysninger om personernes køn, alder, husstandstype, region (tre områder) og boligens art. Denne vægtning blev efterfølgende ændret, bl.a. foranlediget af indførelsen af forskerbeskyttelsesordningen, se mere herom i Pedersen, Kyvsgaard & Balvig 2017. De aktuelle personvægte er baseret på oplysninger om personernes køn, alder, familietype, indkomst (familiens), socioøkonomisk klassificering, region (fem områder), herkomst og uddannelse. Variationen i personvægtene er større med de nyeste vægte sammenlignet med de vægte, der blev anvendt før 2007: Mens de tidligere vægte i to tredjedele af tilfældene var ganske tæt på tallet 1 (0,75-1,25), drejer det sig om knap halvdelen af tilfældene (47 pct.) med de nyeste vægte.

Det er tidligere undersøgt, om ændring i vægtningen influerer på sammenligneligheden over årene. Forskellene viser sig at være meget små og ikke statistisk signifikante, og de peger ikke i en bestemt retning. Indførelsen af nye vægte synes således ikke at påvirke mulighederne for at sammenligne resultater med tidligere offerundersøgelser. Det har dog medført, at der er blevet en større forskel mellem de vægtede og de uvægtede frekvenser.

Det fremgår af tabel 1.3, hvor mange af respondenterne i offerundersøgelserne i 2005-2022 der angiver at have været udsat for de forskellige former for kriminalitet afhængig af, om tallene er vægtede eller ej.

Tabel 1.3

Antal ofre for de nævnte former for kriminalitet, 2005-2022.

	Uvægtet	Vægtet
Tyveri (siden 2012)	5.711	6.224
Indbrud i privat hjem (siden 2012)	2.347	2.316
Hærværk	4.933	5.299
Vold	2.631	3.215
Psykisk vold (siden 2020)	824	945
Voldtægt eller forsøg herpå (siden 2008)*	1.245	1.655
Øvrige seksuelle krænkelser (siden 2019)	487	591
Kriminalitet begået på internettet (siden 2018)	6.282	6.301

*Angår fra og med 2019 både mænd og kvinder udsat for voldtægt inden for de seneste 5 år forud for besvarestidspunktet. I perioden 2008-2018 blev udelukkende kvinder spurgt til udsathed for voldtægt.

Som det fremgår af tabellen, er der generelt flere, der har været udsat for de forskellige former for kriminalitet i det vægtede materiale end i det uvægtede, bortset fra indbrud. Dette indikerer, at der eksisterer en generel tendens til, at det er vanskeligere at opnå besvarelser fra personer, der har været udsat for kriminalitet, end fra personer, der ikke har været udsat for kriminalitet.

1.2

Ændringer i spørgeskemaet

Fra og med 2005 har spørgeskemaet til offerundersøgelsen indeholdt spørgsmål om udsathed for vold, tyveri og hærværk samt spørgsmål om bekymring for kriminalitet. I årene derefter er der tilføjet nye spørgsmål og ændret i de eksisterende.

Tabel 1.4 giver et overblik over de forskellige tilføjelser og ændringer, der er foretaget i spørgsmålene i offerundersøgelserne gennem tiden.

Tabel 1.4

Årlige tilføjelser/ændringer angående kriminalitetens art i offerundersøgelsen

Tilføjet år	Kriminalitetens art og bekymring for kriminalitet	Senere ændringer
2005	Vold	Vold som hadforbrydelse på baggrund af racisme, offerets seksuelle orientering tilføjet i 2008. Vold som hadforbrydelse på baggrund af offerets kønsidentitet tilføjet i 2019. Vold som hadforbrydelse på baggrund af offerets religion tilføjet i 2020. Vold som hadforbrydelse på baggrund af et handicap hos offeret tilføjet i 2022.
2005	Tyveri	
2005	Hærværk	Hærværk som hadforbrydelse på baggrund af racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet samt religion tilføjet i 2020. Hærværk som hadforbrydelse på baggrund af et handicap hos offeret tilføjet i 2022.
2005	Bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet	
2008	Voldtægt (oprindeligt 'tvangssamleje')	Som følge af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning er spørgsmålsformuleringen vedrørende udsathed for voldtægt ændret i 2021.
2008	Røveri	Udgået i 2015.
2012	Indbrud i private hjem	Spørgsmål om indbrud tilføjet som underspørgsmål til spørgsmålet om tyveri i 2012. Spørgsmålene om indbrud separeret fra spørgsmålene om tyveri i 2021.
2015	Bekymring for kriminalitet i samfundet	
2018	Kriminalitet begået på internettet	Hadefulde ytringer på internettet tilføjet i 2020. Hadefulde ytringer på internettet på baggrund af et handicap hos offeret tilføjet i 2022.
2019	Øvrige seksuelle krænkelse end voldtægt	Sextortion/sexafpresning tilføjet i 2020.
2020	Psykisk vold	

Den 1. maj 2021 trådte en ændring af straffeloven i kraft, hvor ordet 'handicap' blev tilføjet straffelovens § 81 nr. 6, om strafskærpelse i tilfælde, hvor gerningen helt eller delvist har baggrund i et hadmotiv. På den baggrund blev spørgeskemaet udvidet med et supplerende spørgsmål til hærværk og vold vedrørende et handicap hos offeret som formodet årsag til hændelsen. På samme måde blev svarkategorierne til spørgsmålet om hadefulde ytringer på internettet udvidet i overensstemmelse med ændringen.

1.3

Statistisk usikkerhed og signifikans

For at vurdere, om en forskel i resultater fra forskellige år kan betragtes som et tilfældigt udsving eller som en reel forskel, anvendes sædvanlige tests for statistisk signifikans. Disse indebærer, at der stilles krav om, at sandsynligheden for, at de fundne forskelle beror på tilfældigheder frem for at afspejle reelle forandringer, skal være mindre end 5 pct., før forskellene betragtes som reelle. Hvorvidt dette bliver resultatet af testen, afhænger naturligvis af, hvor stor en forskel der er mellem resultaterne, men det afhænger i høj grad også af antallet af observationer, der ligger til grund for beregningerne. Baseres beregningerne på et stort antal observationer, skal forskellen mellem resultaterne ikke være særlig stor for at være statistisk signifikant, mens det forholder sig omvendt, hvis beregningerne baseres på et lille antal observationer. Relativt få observationer skaber en større statistisk usikkerhed.

Tidligere blev spørgsmålene om tyveri og indbrud stillet hver måned, og der skulle derfor kun små ændringer til i andel udsatte, før en ændring var statistisk signifikant. Det gjaldt især tyveri, da det er den form for kriminalitet, flest udsættes for. For forbrydelser som vold og voldtægt, hvor antallet af ofre statistisk set er relativt lille, er det straks vanskeligere at påvise statistisk signifikante forskelle. Såfremt analyserne ydermere angår en delpopulation, f.eks. alene dem der har været udsat for partnervold, bliver det – selv ved meget store forskelle mellem resultater fra forskellige år – næsten umuligt at påvise statistisk signifikans.

Det skal understreges, at graden af statistisk signifikans ikke er identisk med forandringens størrelse. En lille procentvis ændring af et hyppigt forekommende fænomen kan være statistisk signifikant, mens det på samme tid ikke er tilfældet for selv en betragtelig procentvis ændring af et sjældent forekommende fænomen.

Det angives i rapporten, når resultaterne er statistisk signifikante. Når dette *ikke* er angivet, er de viste forskelle altså ikke med acceptabel sikkerhed udtryk for reelle forskelle.

Såfremt de årlige målinger tyder på konsekvente forandringer, udtrykkes dette i rapporten som en *tendens*, idet der så kan være grund til at antage, at der er tale om reelle forskelle, som blot er baseret på få observationer til at blive statistisk signifikante. Betegnelsen *tendens* anvendes dog kun, hvis de statistiske tests viser, at der er under 10 pct. sandsynlighed for, at forskellen mellem to resultater er en tilfældighed. Hvis ikke dette er tilfældet, anvendes vagere formuleringer såsom 'der er tegn på' og lignende.

For alle de undersøgte kriminalitetsformer beregnes det årlige antal ofre med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller. Når forskelle mellem årene er statistisk signifikante, vil

disse sikkerhedsintervaller *almindeligvis* ikke overlapper, men det *kan* forekomme, hvis forskellen kun lige netop er statistisk signifikant.

Relativt få observationer betyder, at forholdsvist store variationer mellem årene let kan forekomme. I rapportens tabeller og figurer opgøres flere år samlet, hvis antallet af observationer er for lille til at kunne beskrive udviklingen fra år til år.

2

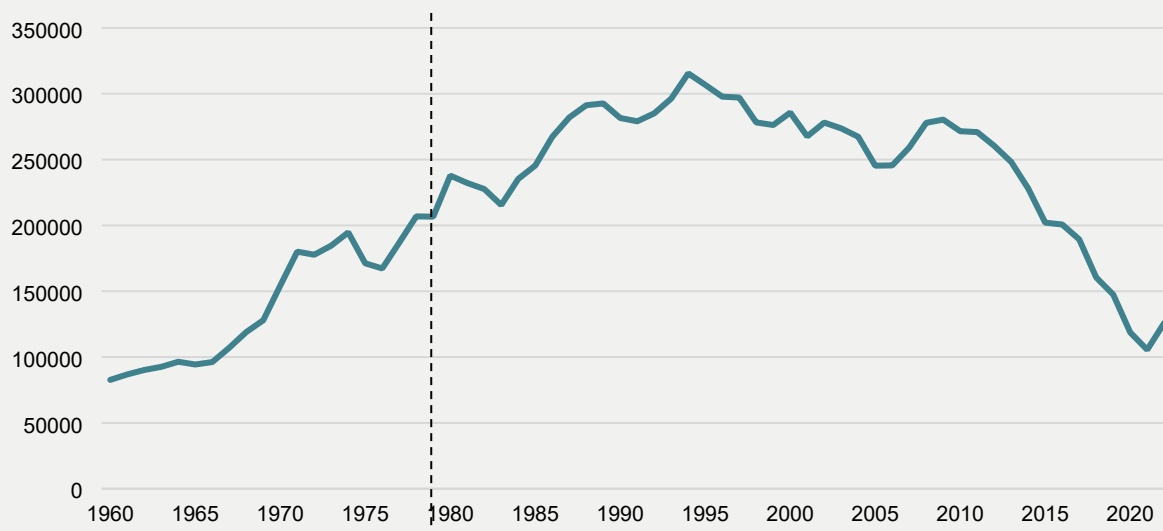
Tyveri

Tyveri er den enkeltstående kriminalitetsform, der fylder mest i kriminalstatistikken i Danmark. Udviklingen i antallet af politiregistrerede tyverier fremgår af figur 2.1, hvor tyveri er afgrænset til brugstyveri, tyveri fra bil, båd m.v. og tyverier i kategorien 'andre tyverier'. Indbrudstyveri behandles i kapitel 3. Med politiregistrerede tyverier menes tyverier, der ved anmeldelse fra offeret selv eller på anden måde er kommet til politiets kendskab i Danmark.

Som det fremgår af figur 2.1, begyndte antallet af politiregistrerede tyverier, jf. definitionen ovenfor, at stige i 1960'erne og frem til slutningen af 1980'erne. Fra slutningen af 1980'erne til omkring 2010 stagnerede antallet af tyverier, hvorefter antallet faldt årligt til og med 2021 til det laveste niveau i mere end et halvt århundrede. I 2022 registrerede politiet i alt knap 126.000 tyverier, hvilket er godt 20.000 flere end året forinden. Antallet er dog fortsat lavere end i årene op til COVID-19, der påvirkede omfanget af tyverier stærkt i en periode.

Figur 2.1

Antal anmeldelser for tyveri i Danmark, 1960-2022.²

² Figuren inkluderer brugstyveri, tyveri fra bil, båd m.v. og 'andre tyverier', jf. Danmarks Statistiks definition heraf, da det er de typer af tyveri, som bedst kan sammenholdes befolkningens udsathed for tyveri målt i offerundersøgelsen. I perioden 1960-1978 var butikstyverier inkluderet i kategorien 'andre tyverier'. Fra 1979 blev det muligt at udskille butikstyveri. Figuren inkluderer således kun butikstyveri i perioden 1960-1978, hvor antallet af registrerede butikstyverier var relativt begrænset og derfor uden betydning for den overordnede udvikling i antallet af politiregistrerede tyverier.

2.1

Udsathed for tyveri

Den første offerundersøgelse af befolkningens udsat for tyveri blev foretaget i 1972. Undersøgelsen viste, at 13 pct. af de adspurgte havde oplevet at være udsat for tyveri inden for det seneste år, altså et sted mellem hver 7. og 8. borger i Danmark. Antallet af tyveriofre steg herefter frem til årtusindeskiftet, hvorefter udviklingen generelt tyder på et fald.

Tabel 2.1 viser udviklingen i andelen af respondenter i alderen 16-74 år, der har oplevet at blive udsat for tyveri inden for det seneste år.³

Tabel 2.1

Ofre for tyveri (ekskl. indbrudstyveri), 2012-2022.

	Andel ofre	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtede antal ⁴
2012	10,3 %	(9,8 % - 10,9 %)	426.000	(403.000 - 449.000)	1093
2013	9,4 %	(8,9 % - 9,9 %)	390.000	(368.000 - 413.000)	982
2014	8,8 %	(8,1 % - 9,5 %)	365.000	(335.000 - 395.000)	470
2015	8,1 %	(7,4 % - 8,8 %)	342.000	(311.000 - 370.000)	443
2016	8,9 %	(8,2 % - 9,6 %)	375.000	(346.000 - 407.000)	479
2017	8,1 %	(7,4 % - 8,8 %)	344.000	(314.000 - 374.000)	438
2018	7,9 %	(7,2 % - 8,6 %)	338.000	(307.000 - 368.000)	415
2019	8,2 %	(7,5 % - 8,9 %)	352.000	(320.000 - 381.000)	426
2020	7,1 %	(6,5 % - 7,7 %)	306.000	(278.000 - 331.000)	443
2021	4,8 %	(4,3 % - 5,4 %)	209.000	(184.000 - 230.000)	256
2022	5,6 %	(5,0 % - 6,2 %)	240.000	(215.000 - 267.000)	266

I sidste års rapport blev tyveri og indbrudstyveri for første gang forsøgt adskilt for at give et billede af hhv. tyveri- og indbrudstallene alene. Denne adskillelse er bibeholdt i dette års rapport, men er kun mulig at foretage fra og med 2012, da der i årene før 2012 blev spurgt til

³ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Er der – så vidt du ved – inden for de sidste 12 måneder nogen, der har stjålet eller forsøgt at stjæle penge eller ting, som tilhørte dig?"

⁴ Det uvægtede antal tyveriofre i stikprøven varierer ganske betydeligt. Forskellene i antallet skyldes ikke kun, at andelen af ofre er faldet i undersøgelsesperioden, men også, at der i tabellens første år er spurgt til tyveri i flere måneder af undersøgelsen end i andre år.

tyveri og indbrudstyveri samlet. En samlet oversigt over udviklingen i befolkningens udsathed for tyveri og indbrudstyveri i perioden 1972-2020 kan findes i Pedersen et al. (2021). Fra og med offerundersøgelsen i 2021 er der desuden inkluderet nye, separate spørgsmål om indbrud i private hjem, hvilket har betydning for muligheden for at sammenligne udviklingen i både tyveri og indbrud med tidligere år, jf. Pedersen et al. (2022), afsnit 1.2.

I 2022 angiver 5,6 pct. af respondenterne i offerundersøgelsen, at de har oplevet at blive udsat for tyveri (ekskl. indbrud i private hjem) inden for det seneste år, hvilket svarer til 215.000-267.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år. Andelen adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i perioden 2012-2021 samlet set og end i 2019, som er det sidste hele år at sammenligne med inden COVID-19. Idet der spørges til udsathed for tyveri det seneste år, skal det bemærkes, at dele af undersøgelsen i 2022 stadig omfatter perioder med nedlukning og restriktioner grundet COVID-19.

Det er uvist, om – og i hvilken udstrækning – ændringerne af spørgeskemaet i 2021 har påvirket andelen af respondenter, der i 2021 og 2022 angiver at have været udsat for tyveri, se Pedersen et al. (2022) for mere herom. Udviklingen i befolkningens udsathed for tyveri er dog i overensstemmelse med udviklingen i antallet af politiregistrerede tyverier de seneste år.⁵ Her er det væsentligt at bemærke, at også anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri er faldet over årene, jf. afsnit 2.4, hvilket kan forklare en del af – men langt fra hele – det fald, der er sket i antallet af politiregistrerede tyverier over en årrække.

Ved fortolkningen af antallet af ofre for tyveri skal man være opmærksom på, at et tyveri kan have flere ofre. F.eks. vil ét biltyveri ofte opleves af alle ejerne/brugerne af bilen, hvis der er flere.

⁵ Antallet af politiregistrerede tyverier afgrænses her til anmeldelser af brugstyveri, tyveri fra bil, båd m.v. og tyverier i kategorien 'andre tyverier', jf. Danmarks Statistik ([Statistikbanken](#)).

Hovedparten af de personer, der angiver, at de har været udsat for tyveri, har alene været udsat 1 gang inden for det seneste år, jf. tabel 2.2. Omtrent en fjerdedel af ofrene har været udsat for tyveri 2-3 gange, mens relativt få – 5-8 pct. af ofrene – har været udsat mere end 3 gange. I gennemsnit har tyveriofrene været udsat for tyveri 1,5-1,9 gange årligt. Gennemsnittet for 2022 er ikke statistisk signifikant forskelligt fra gennemsnittet for tidligere år.

Tabel 2.2

Ofre for tyveri fordelt efter antal gange udsat inden for det seneste år, 2012-2022, pct. samt det årlige antal tyveritilfælde i gennemsnit.

	Udsat 1 gang	Udsat 2-3 gange	Udsat mere end 3 gange	Gennemsnitligt antal gange udsat
2012	72 %	23 %	5 %	1,5
2013	73 %	22 %	5 %	1,6
2014	73 %	22 %	5 %	1,7
2015	69 %	25 %	6 %	1,7
2016	67 %	25 %	8 %	1,9
2017	66 %	28 %	7 %	1,8
2018	70 %	24 %	6 %	1,7
2019	66 %	28 %	6 %	1,7
2020	67 %	27 %	5 %	1,7
2021	69 %	26 %	5 %	1,8
2022	69 %	26 %	5 %	1,7

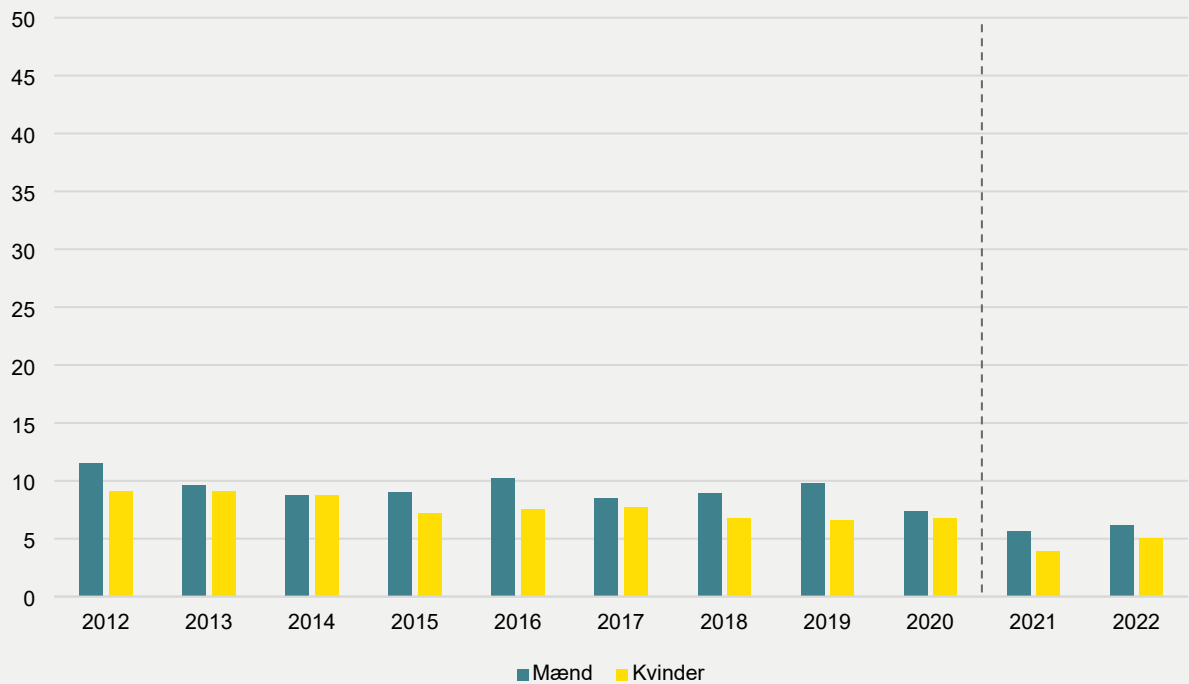
2.2

Karakteristika ved ofre

I 2022 er der ikke forskel på andelen af kvinder og mænd, der angiver at have været udsat for tyveri inden for det seneste år. På dette punkt adskiller resultaterne sig fra året forinden, hvor en statistik signifikant større andel af mænd end kvinder angav at have været udsat for tyveri.⁶

Figur 2.2

Udsathed for tyveri blandt mænd og kvinder, 2012-2022, pct. af befolkningsgruppen.

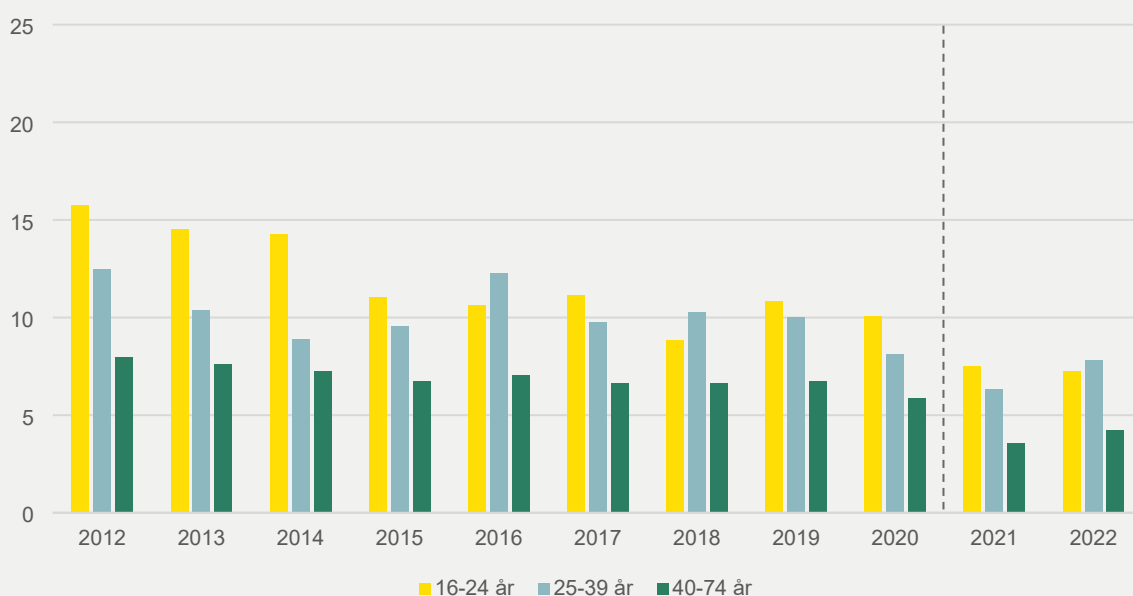

⁶ Se bilagstabel 2.1 for procentdele.

Det fremgår af figur 2.3, at risikoen for at blive udsat for tyveri i de fleste år er størst i den yngste aldersgruppe, dvs. blandt de 16-24-årige, og at risikoen aftager gradvist med stigende alder.⁷ I 2022 er der dog ingen statistisk signifikant forskel mellem andelen af 16-24-årige og 25-39-årige, der angiver at have været udsat for tyveri, men for begge grupper er andelen statistisk signifikant større end for de 40-74-årige. Der er ikke sket nogen udvikling fra 2021 til 2022, men for alle de nævnte aldersgrupper er andelen, der i 2022 oplyser at have været udsat for tyveri, statistisk signifikant mindre end de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Figur 2.3

Udsathed for tyveri blandt personer i de nævnte aldersgrupper, 2012-2022, pct. af befolkningsgruppen.

⁷ Se bilagstabel 2.2 for procentdele.

Udsathedden for tyveri varierer i forhold til, hvor ofte ofrene går ud om aftenen, jf. tabel 2.3. I 2022 er personer, der oplyser, at de går ud 3-4 aftener om ugen, statistisk signifikant oftere udsat for tyveri end personer, der går ud færre aftener. En analyse viser, at en lignende tendens gør sig gældende blandt personer, der går ud for at feste eller mere sig med andre mindst én gang ugentligt. Tilsvarende gjorde sig gældende i 2021 og tidligere år.

Tabel 2.3

Ofre for tyveri fordelt efter hvorvidt personen går ud om aftenen, 2022, pct.

Går ud om aftenen	Andel ofre i kategorien	Fordeling af ofre
De fleste aftener i ugens løb	6 %	5 %
3-4 aftener om ugen	8 %	21 %
1-2 aftener om ugen	6 %	42 %
Ikke hver uge	4 %	32 %
I alt	6 %	100 %

Sammenlignes personerne i den laveste indkomstkategori (første kvartil) med personerne i de øvrige indkomst kategorier, ses det, at andelen af ofre for tyveri er størst i den laveste indkomst kategori, jf. tabel 2.4. Forskellen er statistisk signifikant. For de øvrige indkomst kategorier er der ingen entydige tendenser vedrørende udsathed for tyveri.

Tabel 2.4

Ofre for tyveri fordelt efter indkomst (kvartiler), 2022, pct.

Indkomst	Andel ofre i indkomst kategorien	Fordeling af ofre
Første kvartil	10 %	39 %
Andet kvartil	5 %	20 %
Tredje kvartil	4 %	19 %
Fjerde kvartil	5 %	22 %
I alt	6 %	100 %

Ved karakteristika for ofre for tyveri er det væsentligt at bemærke, at ét tyveri kan have flere ofre, f.eks. hvis et par får stjålet deres fælles bil eller noget fra deres bopæl. Nedenfor ses nærmere på tyveriets genstand og skadevirkning.

2.3

Tyveriets genstand og skadevirkning

Cykeltveri er den enkeltstående form for tyveri, der forekommer hyppigst, idet 27 pct. af ofrene for tyveri angiver denne ejendel, jf. tabel 2.5.

Tabel 2.5

Ejendel udsat for tyveri af samlet antal tyverier, 2022, pct.

Ejendel udsat for tyveri	Andel
Intet. Det var kun forsøg	18 %
Bil	6 %
Motorcykel, båd/skib	2 %
Knallert	0 %
Cykel	27 %
Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor (ikke indbrud men person jeg selv havde lukket ind) ⁸	7 %
Noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl ⁹	13 %
Noget fra min arbejdsplads	2 %
Noget fra mit sommerhus/fritidshus ¹⁰	0 %
Noget jeg havde på mig (tasketyveri/lommetyveri)	15 %
Andet	18 %

Der er også relativt mange tyverier, der enten er tyveri af noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved offerets bopæl (13 pct.) eller tyveri af noget, offeret havde på sig (15 pct.). Det forekommer relativt sjældent, at nogen får stjålet en knallert,

⁸ Denne kategori kan omfatte indbrud i private hjem, hvor gerningspersonen skaffer sig adgang til hjemmet under urigtig foregivelse af et retmæssigt ærinde, jf. bemærkningerne til L34 om en selvstændig bestemmelse om indbrudstyveri. Der anlægges i de konkrete sager en helhedsvurdering af, hvorvidt gerningspersonens adgang til hjemmet må karakteriseres som uberettiget. I offerundersøgelsen er det ikke muligt at vurdere, om der i sådanne tilfælde er tale om indbrudstyveri eller tyveri.

⁹ Denne kategori kan omfatte nogle indbrud i private hjem. Det fremgår af bemærkningerne til L34 om en selvstændig bestemmelse om indbrudstyveri, at der med beboelse menes bl.a. huse, lejligheder, enkeltværelser til beboelse og sommerhuse. Det fremgår også, at der med fremmed hus forstås bygninger som garager, udhuse og lofts- og kælderrum mv., når der i øvrigt er tale om at skaffe sig uberettiget adgang. Indbrudsbestemmelsen omfatter ikke tyveri i de tilfælde, hvor en person uberettiget skaffer sig adgang til en privat have, baggård eller lignende uden samtidig at skaffe sig adgang til et fremmed hus.

¹⁰ Se fodnote 9.

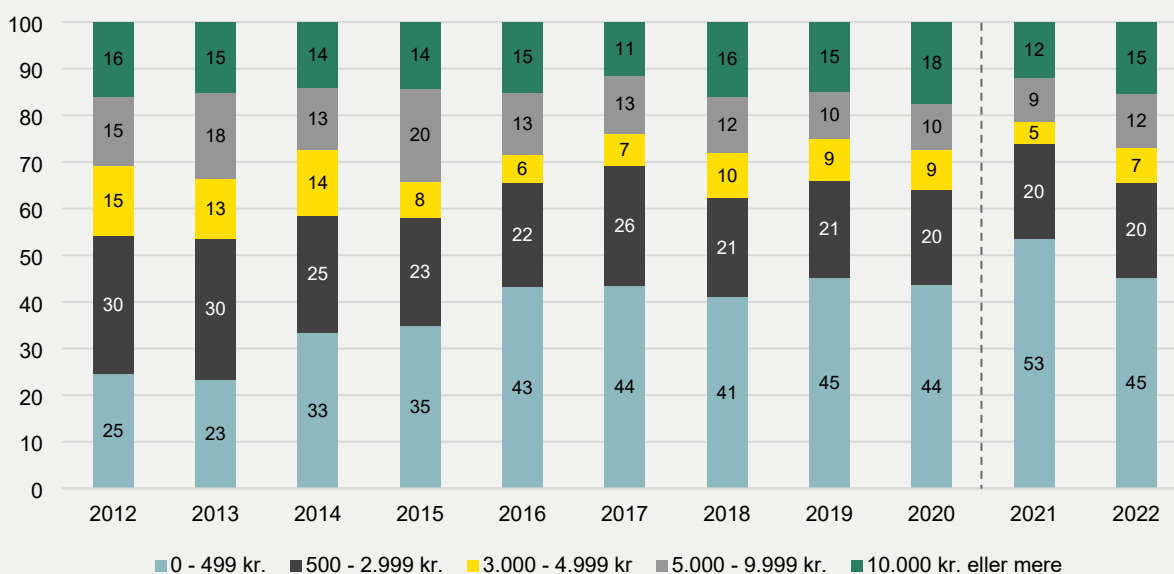
motorcykel eller båd/skib, hvilket givetvis også er betinget af, at få har disse ejendele. 'Biltyverier' omfatter formodentlig også en del tilfælde, hvor der er stjålet ejendele fra en bil. Knap halvdelen af dem, der har været udsat herfor, angiver således et tab på mindre end 1.000 kr. I de tilfælde, hvor ofrene har angivet, at de fik stjålet 'andet', drejer det sig ofte om penge, kreditkort, elektronisk udstyr eller tøj og sko. Af øvrige ejendele i kategorien 'andet' nævnes bl.a. smykker og pakkepost. Det skal bemærkes, at respondenterne har haft mulighed for at vælge flere ejendele.

I 2022 angiver 18 pct. af tyveriofrene, at de ikke fik stjålet noget, fordi de alene var udsat for tyveriforsøg. Dette er en statistisk signifikant større andel af tyveriofrene end i 2021, hvor den tilsvarende andel var 10 pct.

Den form for mulig skadevirkning, man umiddelbart forbinder med tyveri, er af materiel og økonomisk karakter. Figur 2.4 viser, at der over årene er sket en udvikling i størrelsen på de umiddelbare økonomiske skader for tyveri. I 2022 er det f.eks. knap halvdelen af ofrene, der oplyser, at de fik stjålet for mindre end 500 kr., mens det samme gælder en fjerdedel af ofrene i undersøgelsen i 2012. Sammenlignet med 2021 er det en statistisk signifikant mindre andel, der i 2022 angiver at have fået stjålet for mindre end 500 kr. Det bemærkes, at de personer, der angiver blot at have været udsat for forsøg, indgår i denne kategori. Udregnet i 2012-priser er det umiddelbare økonomiske tab i 2022 ca. 6.600 kr. pr. tyveritilfælde sammenlignet med 7.700 kr. i 2012. Biltyverier indgår med bilens fulde værdi i beregningen. Størstedelen af de stjålne biler genfindes imidlertid forholdsvis hurtigt og returneres til ejerne (i mere eller mindre oprindelig tilstand), og som tidligere nævnt dækker biltyverier formodentlig også over nogle tilfælde, hvor der er stjålet ejendele *fra* bil. Det gælder også ved tyveri af andre ejendele, at en del af de umiddelbare økonomiske skader restitueres gennem, at det stjalne genfindes eller helt eller delvist erstattes.

Figur 2.4

De umiddelbare økonomiske skader for tyveri, 2012-2022.

Hvorvidt offeret har fået noget tilbage, hænger sammen med værdien af det stjålne, jf. tabel 2.6. Ved tab af værdier for mindre end 500 kr. er det 22 pct. af ofrene, der har fået noget af det stjålne tilbage. Ved tab på 10.000 kr. eller mere er andelen 70 pct.

Tabel 2.6 viser desuden, at 58 pct. af ofrene for tyveri ikke har genvundet det stjålne eller fået erstatning. Dette skal ses i sammenhæng med, at en relativt stor andel af de fuldbyrdede tyverier har medført ret beskedne økonomiske tab.

Tabel 2.6

Ofre for tyveri (ekskl. forsøg) fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, set i forhold til om ofrene genvandt det stjålne/fik erstatning, 2022, pct.

	Tyveriofferet fik noget tilbage	Tyveriofferet fik intet tilbage
0 - 499 kr.	22 %	78 %
500 - 2.999 kr.	16 %	84 %
3.000 - 4.999 kr.	36 %	64 %
5.000 - 9.999 kr.	86 %	14 %
10.000 kr. eller mere	70 %	30 %
I alt	42 %	58 %

Det er også undersøgt, om offeret har anmeldt tyveriet til et forsikringsselskab. I 2022 oplyser 45 pct. af ofrene, at de har anmeldt tyveriet til et forsikringsselskab, 15 pct. har ikke anmeldt tyveriet til et forsikringsselskab, fordi de ikke var tyveriforsikrede, mens 40 pct. ikke har gjort det, selv om de var forsikrede. For sidstnævnte gruppe er årsagen oftest, at de ikke tror, at de ville få erstatning, jf. bilagstabel 2.5.

Der er ligeledes en sammenhæng mellem værdien af det stjålne, og om offeret har anmeldt tyveriet til et forsikringsselskab. Godt en tredjedel af de tyverier, der er anmeldt til et forsikringsselskab, angår tilfælde, hvor der er stjålet for 10.000 kr. eller mere, jf. bilagstabel 2.6. Omvendt vedrører knap halvdelen af alle tyverier, som ikke er anmeldt til et forsikringsselskab, økonomiske tab på mindre end 500 kr.

Af de tyveriofre, som hverken genvandt det stjålne eller fik erstatning, har 89 pct. ikke anmeldt tyveriet til forsikringen.

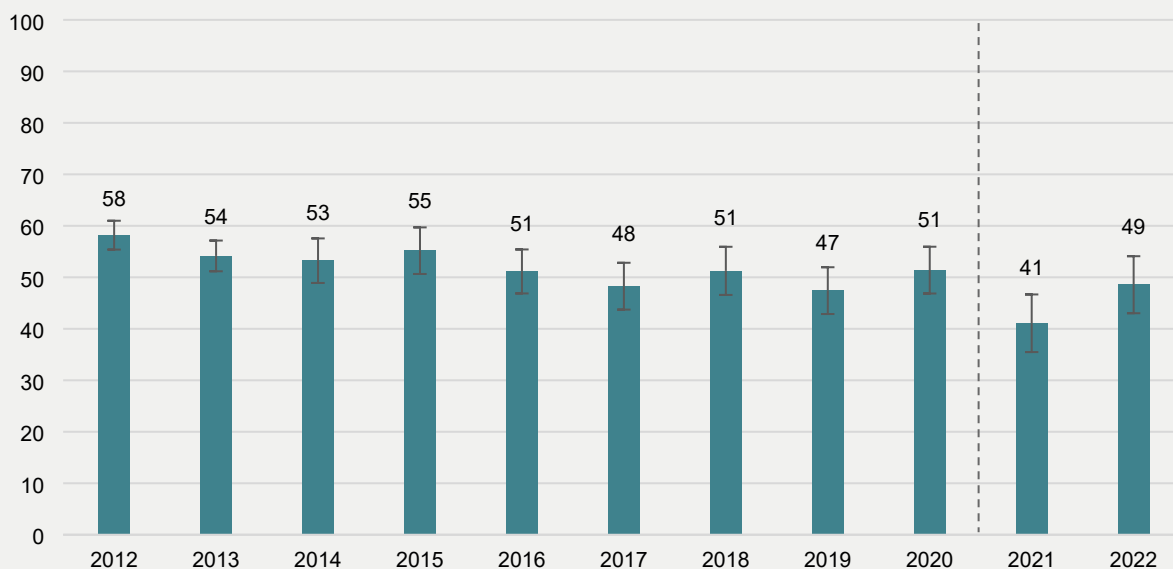
2.4

Anmeldelsestilbøjelighed

Selv om flere af hovedtendenserne i perioden 1972-2022 synes at pege i samme retning for antallet af politiregistrerede tyverier og befolkningens rapporterede udsathed for tyveri, jf. Pedersen et al. 2020, så ses der et større fald i de politiregistrerede tyverier end for befolkningens rapporterede udsathed fra 2012-2022, som er den periode udsathedens undersøges for med den nuværende afgrænsning. Noget af forskellen kan antageligvis forklares med ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden, idet der på trods af fluktuationer er tegn på et fald i anmeldelsestilbøjeligheden over årene, jf. figur 2.5. Blandt de adspurgte i 2022 er det dog knap halvdelen – 49 pct. – af ofre for tyveri, der angiver, at de har anmeldt tyveriet til politiet, eller at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis. Der er således en tendens til en statistisk signifikant højere anmeldelsestilbøjelighed i 2022 end i 2021, men forskellen er ikke statistisk signifikant – heller ikke når anmeldelsestilbøjeligheden i 2022 sammenholdes med de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Figur 2.5

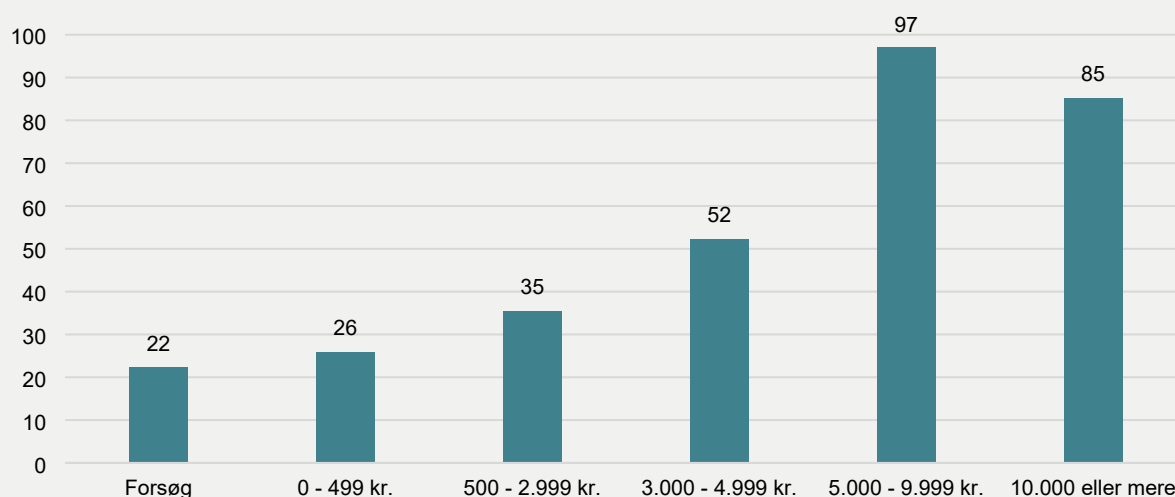
Pct. af ofre for tyveri der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2012-2022, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

Anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri hænger nøje sammen med værdien af det stjålne. Det er således en statistisk signifikant større andel af dem, der har fået stjålet for 5.000 kr. eller mere, der selv har anmeldt tyveriet til politiet, sammenlignet med dem, der har fået stjålet for mindre beløb, jf. figur 2.6. Set i det lys er andelen, der selv har anmeldt tyveriet til politiet, ikke overraskende lavest for tyveriforsøg.

Figur 2.6

Pct. af ofre for tyveri, der selv har anmeldt det til politiet, i de nævnte kategorier over værdien af det stjålne, 2022.

I 2022 er der ikke statistisk signifikant forskel på, hvorvidt mænd og kvinder anmelder tyveri. Det er der derimod, hvis man ser på hele undersøgelsesperioden fra 2012-2022, idet mandlige ofre for tyveri i denne periode er mindre tilbøjelige til selv at anmelde tyveri end kvindelige ofre. Også her er det væsentligt at bemærke, at ét tyveri kan have flere ofre.

I stort set alle offerundersøgelserne ses det, at andelen af ofre for tyveri, der selv anmelder tyveriet, stiger med alderen, jf. bilagstabel 2.3. Dette er dog ikke tilfældet i 2022, hvor andelen er stort set den samme blandt de 16-24-årige, 25-39-årige og 40-74-årige ofre.

2.4.1

Økonomisk mørketal for tyveri

Det unikke ved offerundersøgelser er, at de kan give os et indblik i mørketallet, dvs. den andel af kriminaliteten, som ikke anmeldes og registreres af politiet. Dette er allerede berørt gennem angivelser af, hvor mange af ofrene der har anmeldt (eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis), og hvor mange der ikke har anmeldt. I tillæg til disse offerorienterede mørketal muliggør opgørelsen af de umiddelbare økonomiske skader, at der kan beregnes økonomiske mørketal, dvs. hvor stor en del af den samlede mængde økonomiske skader, som ikke anmeldes og registreres.

Tages der udgangspunkt i de tyverier, som ikke er anmeldt af offeret selv, og som politiet heller ikke har fået kendskab til på anden vis, angår 88 pct. af disse værdier for mindre end

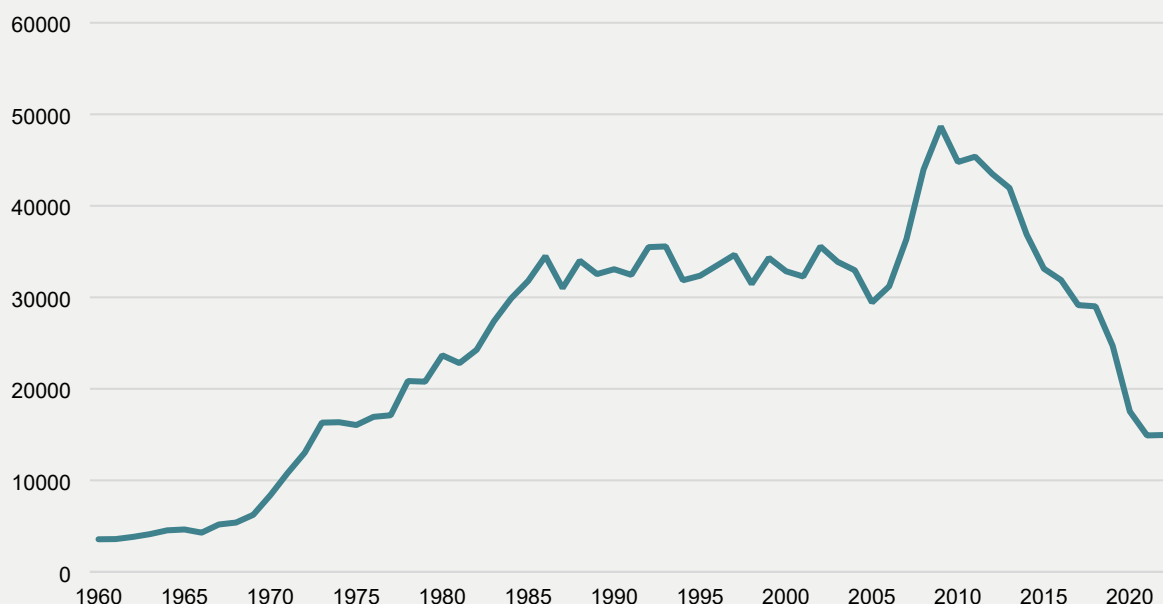
3.000 kr., jf. bilagstabel 2.4. Beregnes de umiddelbare økonomiske skader for samtlige tyverier udgør det økonomiske mørketal 36 pct., da dette er den økonomiske andel af de tyverier, der ikke er kendte af politiet. Det økonomiske mørketal for tyveri er væsentligt større i 2021 og 2022 end det, der er angivet i de tidligere offerundersøgelser. Dette skyldes hovedsageligt, at indbrud i private hjem ikke længere indgår i beregningen af det økonomiske mørketal for tyveri, jf. det tidligere, da både anmeldelsestilbøjeligheden for indbrud i private hjem og de økonomiske skader er større end for tyveri, jf. kapitel 3.

3 Indbrud i private hjem

Antallet af politiregistrerede indbrud i private hjem begyndte at stige i 1960'erne og frem til midten af 1980'erne. Derefter stagnerede antallet frem til midten af 00'erne. Omkring finanskrisen i slutningen af 00'erne steg antallet af politiregistrerede indbrud i private hjem igen til et toppunkt i 2009. Siden er antallet faldet frem mod 2021 og 2022, hvor der begge år blev registreret knap 15.000 indbrud i private hjem. Dette er det laveste antal siden starten af 1970'erne.

Figur 3.1

Antal anmeldelser om indbrud i beboelse i Danmark, 1960-2022.

3.1

Udsathed for indbrud i private hjem

Fra og med 2012 er befolkningens udsathed for indbrud i private hjem undersøgt særskilt. Ved indbrud forstås, at gerningspersonen uden tilladelse forsøger at opnå eller opnår adgang til offerets private hjem med henblik på tyveri. Andre tyverier fra hjemmet eller tyveri fra eksempelvis garager, parkerede biler, lofts- eller kælderrum, sommerhuse og lignende er ikke omfattet af denne definition af indbrud. Fra og med offerundersøgelsen i 2021 er spørgsmål om tyveri og indbrud i private hjem desuden adskilt, jf. afsnit 2.1.

I tolkningen af antallet af ofre for indbrud skal man være opmærksom på, at ét indbrudstyveri i en bolig ofte opleves af alle beboerne. Man taler om en "husstandseffekt", som indebærer, at der vil være færre husstande end individer, der har været udsat for indbrudstyveri. I 2022

oplyste 2,2 pct. af respondenterne i offerundersøgelsen, at de havde været udsat for indbrud inden for det seneste år, jf. tabel 3.1.¹¹ Dette svarer til, at 76.000-109.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år – eller i omegnen af 47.000 husstande¹² – årligt udsættes for indbrud. Andelen af indbrudsofre adskiller sig ikke fra andelen i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.¹³ Dette er i overensstemmelse med den registrerede kriminalitet, der ligeledes viser et – om end noget større – fald i antallet af indbrud i beboelse i perioden.

Tabel 3.1

Ofre for indbrud i private hjem, 2012-2022.

	Andel ofre	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtede antal
2012	3,6 %	(3,3 % - 4,0 %)	149.000	(135.000 - 163.000)	423
2013	3,6 %	(3,2 % - 3,9 %)	148.000	(134.000 - 162.000)	425
2014	3,5 %	(3,1 % - 4,0 %)	147.000	(127.000 - 166.000)	212
2015	3,0 %	(2,5 % - 3,4 %)	128.000	(107.000 - 144.000)	182
2016	3,6 %	(3,1 % - 4,0 %)	149.000	(130.000 - 170.000)	204
2017	2,9 %	(2,5 % - 3,4 %)	125.000	(106.000 - 143.000)	177
2018	2,8 %	(2,4 % - 3,2 %)	119.000	(101.000 - 139.000)	158
2019	3,2 %	(2,7 % - 3,6 %)	138.000	(118.000 - 156.000)	181
2020	2,4 %	(2,0 % - 2,7 %)	102.000	(86.000 - 117.000)	157
2021	1,9 %	(1,6 % - 2,3 %)	82.000	(68.000 - 97.000)	119
2022	2,2 %	(1,8 % - 2,5 %)	93.000	(76.000 - 109.000)	109

¹¹ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Er der – så vidt du ved – inden for de sidste 12 måneder nogen, der har begået indbrud eller forsøgt at begå indbrud i dit hjem? Med indbrud menes, at en person uberettiget har skaffet sig adgang til dit hjem. Her tænkes kun på dine stuer og ikke udhus, garage, loft og kælder."

¹² Husstandseffekten er her beregnet ved, at det samlede antal indbrudsofre i befolkningen i 2022 er divideret med det gennemsnitlige antal beboere pr. husstand, som i 2022 var omtrent to beboere pr. husstand.

¹³ Det uvægtede antal indbrudsofre i stikprøven varierer i undersøgelsesperioden, hvilket ikke kun skyldes, at andelen af ofre er faldet men også, at der i nogle år er spurgt til indbrud i flere måneder end andre år. Spørgsmål om udsathed for tyveri og indbrud er stillet hver anden måned i omnibusundersøgelsen i 2014 og årene derefter, mens de er stillet hver måned i de forudgående år. Eftersom andelen af personer, der har været udsat for indbrud, begrænser sig til nogle få pct., er der fra og med 2014 tale om relativt få observationer, hvilket skaber en større statistisk usikkerhed i forhold til de tidligere år. Det betyder, at der skal større forskelle til mellem årene, for at forskellene er statistisk signifikante, jf. afsnit 2.3.

I 2021 blev der som nævnt foretaget ændringer i spørgsmålene om tyveri og indbrud, jf. afsnit 2.1 for mere herom. Det er uvist, om – og i hvilken udstrækning – det nye indbrudsspørgsmål har påvirket andelen af respondenter, der i 2021 og 2022 angiver at have været udsat for indbrud. Antallet af anmeldelser for indbrud, som fremgår af figur 3.1, samt resultaterne af en anden dansk undersøgelse tyder dog også på, at antallet af indbrud er faldet støt efter 2009 (Kruize & Kyvsgaard 2021), og at antallet i 2021-2022 er på det laveste niveau målt i en lang årrække, jf. Danmarks Statistik (www.statistikbanken.dk).

Andelen, der i 2022 oplyser at have været udsat for indbrud inden for det seneste år, er også statistisk signifikant mindre end i 2019, som er det sidste hele år at sammenligne med inden COVID-19. Dog skal der tages forbehold for, at der spørges ind til udsathed det seneste år, hvorfor dele af undersøgelsen i 2022 stadig omfatter perioder med COVID-19. Under COVID-19 var udsathed ikke overraskende på et lavt niveau grundet nedlukninger og restriktioner i samfundet, som betød, at befolkningen opholdt sig meget hjemme.

3.2

Karakteristika ved indbrud i private hjem

Udsathed for indbrud varierer mellem familietyper, jf. tabel 3.2.¹⁴ Familier med børn er statistisk signifikant oftere udsat for indbrud end andre familietyper. Dette kan skyldes, at familier med børn oftere end familier uden børn bor i et hus, der i højere grad end lejligheder udsættes for indbrud.

Tabel 3.2

Ofre for indbrud fordelt efter familietype, 2012-2022, pct.

Familietype	Andel ofre blandt familietype	Fordeling af ofre
Enlig uden børn	3,0 %	16 %
Enlig med børn	3,6 %	7 %
Par uden børn	2,7 %	18 %
Par med børn	3,3 %	54 %
Anden familietype	2,9 %	6 %
I alt	3,1 %	100 %

¹⁴ Gruppen af "enlige" omfatter ugifte, fraskilte, enker, enkemænd og personer i opløste partnerskaber, dvs. alle personer som ikke lever i et registreret parforhold.

Indbrud sigter nemlig ikke mod bestemte personer, men mod boliger, som så i forskellig grad kan være attraktive for indbrud. Nogle kan være attraktive, fordi de er lette at trænge ind i, mens andre er attraktive, fordi de signalerer mulighed for stort udbytte. En undersøgelse af indbrudsniveauet i Danmark sammenlignet med Sverige, Tyskland, Holland og England/Wales peger således på, at niveauet af indbrud – i hvert fald tidligere – lå noget højere i Danmark end i de øvrige lande, og at noget af forklaringen herpå var, at der i Danmark findes relativt mange enfamilieshuse, særligt parcelhuse, hvor indbrudsrisikoen er større, end tilfældet er for lejligheder og rækkehuse (Kruize & Sorensen 2017). Offerundersøgelsen viser, at personer, der i 2022 oplyser, at de bor i et parcelhus, oftere har været udsat for indbrud (2,6 pct.), end personer, der bor i etageejendom (1,7 pct.). Denne forskel er statistisk signifikant.

I 2019-2022 er udsathedens for indbrud større blandt personer i den laveste indkomstkategori (1. kvartil) og blandt personer i den øverste (4. kvartil) end blandt personer i de to midterste indkomstkategorier, jf. bilagstabel 3.1. En forklaring på overhyppigheden i den laveste indkomstkategori kan være, at personer, der begår indbrud, ofte gør det i et område nær deres egen bopæl, hvor der bor mange med lave indkomster (Sorensen 2007), mens der i hjem tilhørende personer i den øverste indkomstkategori må antages at være ejendele af stor værdi.

I perioden 2012-2022 var personer, der gik ud mindst tre aftener i løbet af ugen, statistisk signifikant oftere udsat for indbrud end øvrige. Tilsvarende sammenhæng ses for personer, der gik ud for at feste eller more sig med andre mindst én gang ugentligt.

3.3

Indbruddets skadevirkning

I tabel 3.3 er de umiddelbare økonomiske skader i forbindelse med indbrud beregnet med husstandseffekt, hvor der tages hensyn til, at der bor flere personer i samme husstand.¹⁵ Disse tal er sammenlignet med skaderne fra tyveri. Det estimeres, at de indbrudsofre, der i 2022 oplyser, at de har været udsat for indbrud inden for de seneste år, fik stjålet for 0,64 mia. kr. Udregnet i 2012-priser er beløbet 0,56 mia. kr. De økonomiske skadevirkninger er knap to gange højere ved et gennemsnitligt indbrudstyveri end ved øvrige tyverier.

I 2022 er det gennemsnitlige tab pr. indbrud i private hjem statistisk signifikant større end gennemsnittet i 2021. Omvendt er tabet statistisk signifikant mindre end gennemsnittet for de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Tabel 3.3

De umiddelbare økonomiske skader i forbindelse med indbrudstyveri og øvrige tyverier, 2012-2022.¹⁶

	Økonomiske skader ved indbrud, i alt. medregnet husstandseffekt (mia. kr.)	Økonomiske skader ved øvrige tyverier, i alt (mia. kr.)	Gennemsnitligt tab pr. indbrud (kr.)	Gennemsnitligt tab pr. øvrige tyverier (kr.)
2012	2,2	3,2	30.000	7.700
2013	1,7	3	24.100	8.000
2014	1,4	3,9	19.300	11.000
2015	1,3	2,1	21.000	6.400
2016	1,9	3,4	26.100	9.200
2017	1,2	1,8	20.200	5.600
2018	1,5	2,2	26.000	6.700
2019	1,4	3,2	21.600	9.200
2020 ¹⁷	1,0	1,9	19.700	6.700
2021	0,4	1,1	10.200	5.700
2022	0,6	1,8	13.500	7.800

¹⁵ Husstandseffekten er beregnet ved, at det samlede tab for indbrud er divideret med det gennemsnitlige antal beboere pr. husstand, som i 2022 var omtrent to beboere pr. husstand.

¹⁶ Resultaterne er behæftet med væsentlig usikkerhed, da få respondenter med meget omfattende økonomiske skadesvirkninger af et indbrudstyveri eller andet tyveri, hæver det samlede gennemsnit for det pågældende år betragteligt.

¹⁷ Tallene for 2020 er korrigerede i forhold til tidligere års rapporter.

Ud af alle de indbrud i private hjem, der blev rapporteret i offerundersøgelsen i 2022, er knap halvdelen – 46 pct. – anmeldt til forsikringsselskabet, jf. bilagstabel 3.2.

Som det fremgår af tabel 3.4 fik langt størstedelen af dem, der i 2022 oplyser at have anmeldt indbruddet til deres forsikringsselskab, hel eller delvis erstatning for indbruddet eller genvandt det stjålne. 7 pct. fik hverken erstatning eller genvandt det stjålne, hvorimod det gælder 86 pct. af dem, der ikke anmeldte indbruddet til et forsikringsselskab.

Tabel 3.4

Ofre for indbrud fordelt efter om de fik erstatning/genvandt det stjålne, og om de anmeldte indbruddet til et forsikringsselskab, 2022, pct.

	Anmeldt til forsikring	Ikke anmeldt til forsikring
Jeg fik det hele ubeskåret tilbage	27 %	7 %
Jeg fik noget tilbage og/eller erstatning (hel eller delvis) for resten	16 %	7 %
Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)	49 %	-
Jeg fik intet tilbage og heller ingen erstatning	7 %	86 %
I alt	100 %	100 %

3.4

Anmeldelsestilbøjelighed

Anmeldelsestilbøjeligheden ved indbrud i private hjem er betydeligt højere end ved tyveri generelt. I 2022 oplyser tre fjerdedele af ofrene for fuldbyrdet indbrudstyveri, at de selv har anmeldt indbruddet til politiet, eller at politiet fik kendskab til det på anden vis, jf. tabel 3.5. Denne andel er på niveau med året forinden, men statistisk signifikant mindre end for perioden 2014-2021 samlet set.

Med hensyn til indbruds*forsøg* er der sket et fald i anmeldelsestilbøjeligheden fra 2021 til 2022, hvor hhv. 76 pct. og 52 pct. af ofrene angiver, at forholdet er kendt af politiet. Det skal i den forbindelse fremhæves, at anmeldelsestilbøjeligheden i 2021 var usædvanlig høj sammenlignet med tidligere år, samt at faldet i anmeldelsestilbøjeligheden i 2022 er baseret på relativt få observationer og derfor forbundet med betydelig statistisk usikkerhed.

Samlet set synes anmeldelsestilbøjeligheden for fuldbyrdet indbrud og indbrudsforsøg mindre i 2022 end i 2021, men forskellen er ikke statistisk signifikant. Betragtes hele undersøgelsesperioden er anmeldelsestilbøjeligheden imidlertid statistisk signifikant mindre i 2022 end i perioden 2014-2021 samlet set. Faldet i anmeldelsestilbøjeligheden kan forklare en del af faldet i antallet af registrerede indbrud i figur 3.1, men langt fra det hele.

Tabel 3.5

Pct. af ofre for indbrud og indbrudsforsøg der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2014-2022.¹⁸

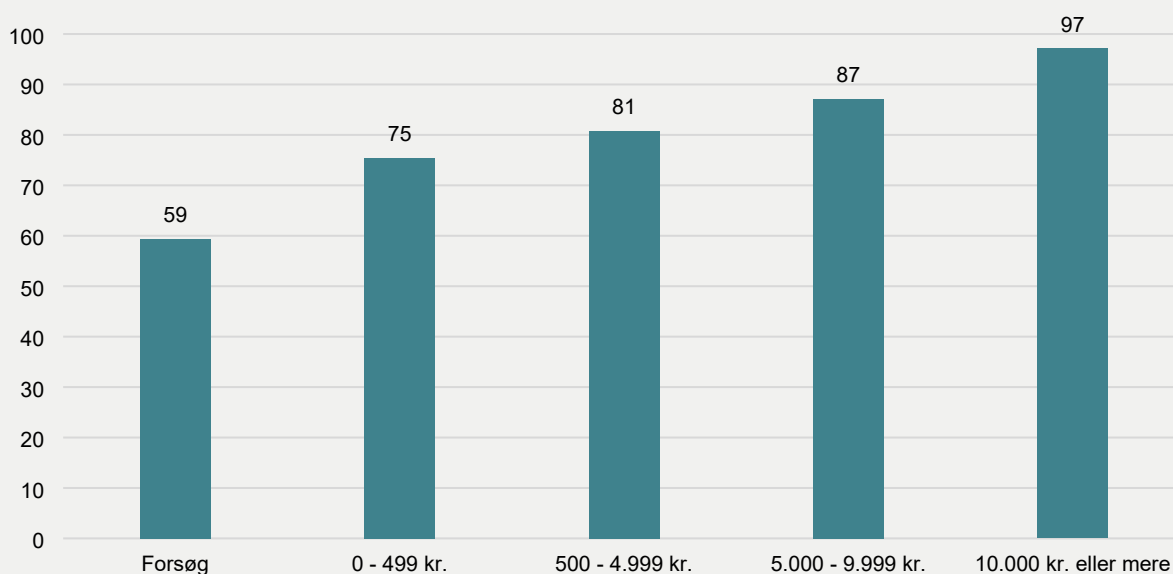
	Andel fuldbyrdede indbrud anmeldt til politiet	Andel indbrudsforsøg anmeldt til politiet	Andel indbrud og indbruds- forsøg anmeldt til politiet
2014	91 %	65 %	83 %
2015	90 %	57 %	81 %
2016	90 %	49 %	78 %
2017	89 %	57 %	80 %
2018	93 %	62 %	83 %
2019	90 %	60 %	79 %
2020	84 %	58 %	73 %
2021	73 %	76 %	74 %
2022	75 %	52 %	65 %

¹⁸ Data for 2012 og 2013 er ikke inkluderet i tabellen, da det ikke er muligt at skelne mellem fuldbyrdede indbrud og indbrudsforsøg i undersøgelsen disse år.

Figur 3.2 viser forholdet mellem ofre for indbrud, der selv har anmeldt indbruddet til politiet, og værdien af det stjålne i perioden 2014-2022. Det ses, at anmeldelsestilbøjeligheden blandt ofrene i alle tilfælde er ganske høj. Trefjerdele af ofrene for fuldbyrdet indbrud med økonomiske skader på mindre end 500 kr. har selv anmeldt indbruddet til politiet. Det samme gælder godt 8 ud af 10 ofre for indbrud med økonomiske skader på 500-4.999 kr., knap 9 ud af 10 ofre for indbrud med økonomiske skader på 5.000-9.999 kr., mens stort set alle ofre for indbrud med økonomiske skader på 10.000 kr. eller mere har anmeldt indbruddet til politiet.

Figur 3.2

Pct. af ofre for indbrud, der selv har anmeldt det til politiet, i de nævnte kategorier over værdien af det stjålne, 2014-2022.

3.4.1

Økonomisk mørketal for indbrud i private hjem

Den høje anmeldelsestilbøjelighed ved indbrud i private hjem betyder, at det økonomiske mørketal på dette område er lavt. Beregnes de umiddelbare økonomiske skader for samtlige indbrud i private hjem udgør det økonomiske mørketal således kun 3,5 pct., da dette er den økonomiske andel af de indbrud, der ikke er kendt af politiet.¹⁹

¹⁹ En enkelt respondent indgår ikke i beregningen, da vedkommende har angivet et usædvanligt højt tab, samt at dette er erstattet via forsikringen, uden at have angivet, at indbruddet er anmeldt til politiet af offeret selv eller er kommet til politiets kendskab på anden vis.

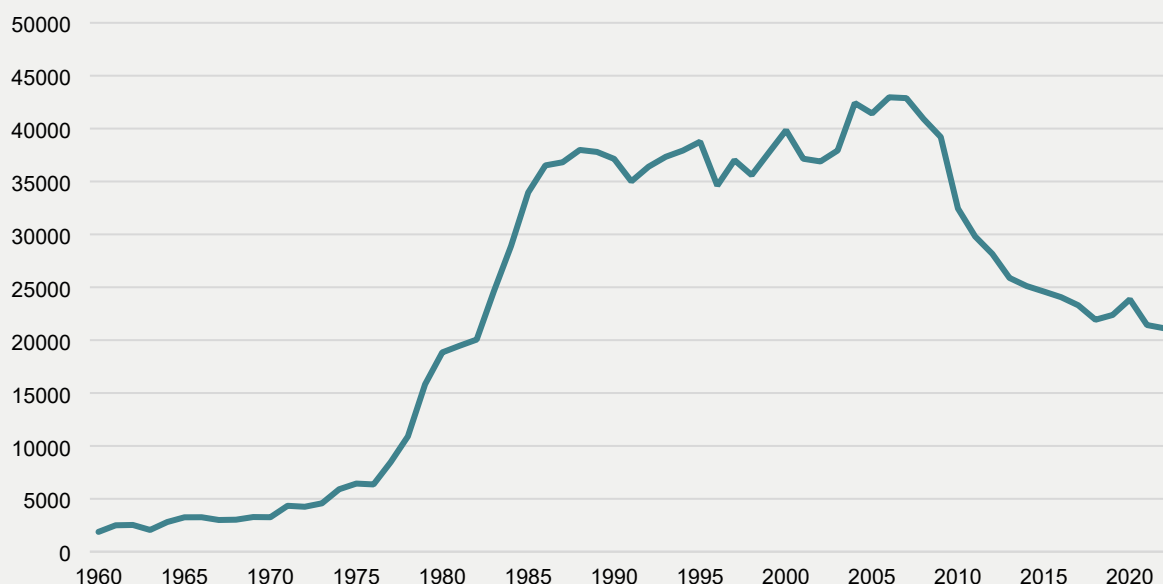
4

Hærværk

Udviklingen i politiregistreret hærværk har meget til fælles med udviklingen i politiregistrerede tyverier og indbrud i private hjem: En stigning i antallet af registrerede tilfælde fra 1960 til midt i 1980'erne, herefter en form for stagnation frem til starten af 00'erne – så en mindre stigning frem til sidste halvdel af 00'erne efterfulgt af et markant fald siden, jf. figur 4.1. I 2022 registrerede politiet godt 21.000 tilfælde af hærværk, hvilket var stort set det samme antal som året forinden.

Figur 4.1

Antal anmeldelser om hærværk i Danmark, 1960-2022.

4.1

Udsathed for hærværk

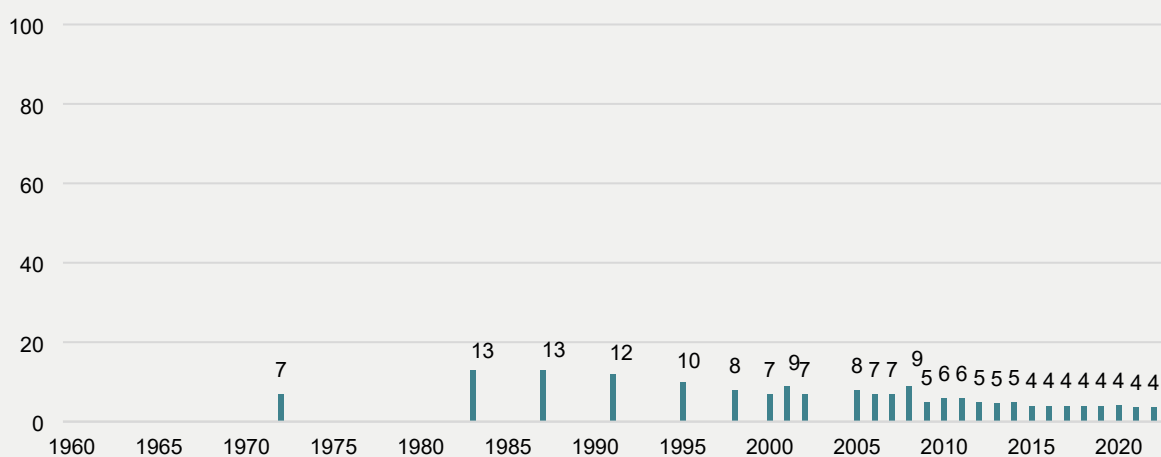
Offerundersøgelserne viser, at der sker tæt ved en fordobling af befolkningens risiko for at blive udsat for hærværk fra begyndelsen af 1970'erne og frem til 1980'erne, jf. figur 4.2. Denne stigning er statistisk signifikant. Andre undersøgelser bekræfter, at der fra 1970'erne og frem til i hvert fald engang i 1980'erne sker en vækst i befolkningens risiko for at blive udsat for hærværk (Balvig & Høigaard 1988).

Fra midten af 1980'erne skiller vandene sig med hensyn til udviklingen i politiregistrerede hærværkstilfælde og befolkningens faktiske udsathed for hærværk, da sidstnævnte viser tegn på et fald fra 13 pct. til 7-9 pct. omkring årtusindskiftet. Derefter er udviklingen mere ens, da

niveauet af befolkningens udsathed for hærværk forbliver på 7-9 pct. frem til 2008, mens niveauet sidenhen er statistisk signifikant lavere (4-6 pct.). I sammenligningen skal man være opmærksom på, at de politiregistrerede tilfælde af hærværk også omfatter ofre, som ikke er med i offerundersøgelsen: virksomheder, offentlige institutioner m.v. Det er således en mulighed, at der fra midt i 1980'erne og i en periode derefter (fortsat) sker en stigning i hærværk mod disse ofre, mens der allerede fra dette tidspunkt sker et fald i hærværk mod privatpersoner.

Figur 4.2

Ofre for hærværk, 1960-2022, pct. af befolkningen.

I tabel 4.1 gives mere detaljerede oplysninger om andelen af respondenter i offerundersøgelserne, der i 2005-2022 oplyser at have været udsat for hærværk inden for det seneste år.

Tabel 4.1

Ofre for hærværk, 2005-2022.

	Andel ofre	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtede antal ²⁰
2005	8,1 %	(6,9 % - 9,3 %)	318.000	(270.000 - 366.000)	149
2006	7,0 %	(6,1 % - 8,0 %)	279.000	(242.000 - 316.000)	186
2007	6,6 %	(5,5 % - 7,7 %)	265.000	(221.000 - 308.000)	124
2008	8,8 %	(7,6 % - 10,1 %)	355.000	(304.000 - 405.000)	152
2009	5,2 %	(4,5 % - 5,9 %)	211.000	(182.000 - 240.000)	188
2010	5,7 %	(5,2 % - 6,2 %)	234.000	(213.000 - 255.000)	435
2011	6,1 %	(5,6 % - 6,5 %)	249.000	(232.000 - 267.000)	662
2012	4,8 %	(4,4 % - 5,2 %)	199.000	(184.000 - 216.000)	513
2013	4,7 %	(4,3 % - 5,0 %)	194.000	(178.000 - 210.000)	506
2014	4,6 %	(4,1 % - 5,1 %)	191.000	(168.000 - 213.000)	251
2015	4,4 %	(3,9 % - 5,0 %)	187.000	(164.000 - 209.000)	243
2016	4,5 %	(3,9 % - 5,0 %)	189.000	(168.000 - 212.000)	244
2017	4,3 %	(3,8 % - 4,9 %)	186.000	(163.000 - 208.000)	225
2018	3,8 %	(3,3 % - 4,4 %)	165.000	(143.000 - 187.000)	207
2019	4,0 %	(3,5 % - 4,6 %)	174.000	(152.000 - 196.000)	220
2020	4,2 %	(3,7 % - 4,7 %)	180.000	(159.000 - 200.000)	250
2021	3,7 %	(3,2 % - 4,1 %)	158.000	(137.000 - 177.000)	201
2022	3,6 %	(3,2 % - 4,1 %)	155.000	(135.000 - 178.000)	177

I 2022 oplyser 3,6 pct. af respondenterne, at de har været udsat for hærværk inden for det seneste år, hvilket svarer til 135.000-178.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år.²¹

²⁰ Den store variation i det uvægtede antal udsatte skyldes i høj grad, at der i nogle år er spurgt til hærværk i flere måneder af undersøgelsen end i andre år.

²¹ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du været udsat for hærværk f.eks. rudeknusning, at dine bildæk er blevet skåret op, eller at andre ting er blevet ødelagt inden for de seneste 12 måneder?"

Bemærk at det estimerede antal ofre for hærværk kan være påvirket af den såkaldte husstandseffekt, som især er beskrevet i afsnit 3.1 om indbrud i private hjem. Andelen, der i 2022 oplyser at have været udsat for hærværk, adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Fra 2005 til 2022 er andelen af ofre for hærværk mere end halveret.

De fleste af de personer, der har været udsat for hærværk, har været udsat for det én gang i løbet af det seneste år, mens et fåtal har været udsat mere end tre gange, jf. tabel 4.2. Andelen, der i 2022 oplyser at have været udsat for hærværk mere end én gang, er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2021 eller i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Tilsvarende gælder det gennemsnitlige antal gange, ofrene har været udsat for hærværk.

Tabel 4.2

Ofre for hærværk fordelt efter antal gange udsat inden for seneste år, 2005-2022, pct. samt det årlige antal hærværkstilfælde i gennemsnit.

	Udsat 1 gang	Udsat 2-3 gange	Udsat mere end 3 gange	Gennemsnitligt antal gange udsat
2005	77 %	18 %	5 %	1,5
2006	79 %	17 %	4 %	1,4
2007	76 %	21 %	2 %	1,3
2008	75 %	22 %	4 %	1,5
2009	74 %	20 %	6 %	1,5
2010	66 %	30 %	4 %	1,6
2011	70 %	25 %	6 %	1,7
2012	74 %	23 %	4 %	1,5
2013	75 %	22 %	3 %	1,4
2014	75 %	22 %	4 %	1,4
2015	75 %	21 %	4 %	1,5
2016	72 %	24 %	4 %	1,5
2017	78 %	19 %	3 %	1,4
2018	74 %	23 %	3 %	1,5
2019	71 %	24 %	5 %	1,7
2020	73 %	23 %	3 %	1,4
2021	74 %	25 % ²²	2 %	1,4
2022	73 %	23 %	4 %	1,6

²² Denne andel er korrigeret fra sidste års rapport.

4.2

Hærværkets genstand og skadevirkning

Tabel 4.3 viser, hvilke ejendele ofrene i offerundersøgelsen i 2022 fik ødelagt eller beskadiget ved hærværket. Det fremgår, at størstedelen – 60 pct. – af ofrene oplyser, at de fik ødelagt eller beskadiget deres bil, mens 21 pct. oplyser, at hærværket gik ud over deres cykel. Desuden vedrørte en del af ødelæggelserne offerets bopæl, idet 8 pct. oplyser, at hærværket angik 'Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor', og 9 pct. oplyser, at hærværket angik 'Noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl'.

Der er måske ikke så overraskende store forskelle mellem personer i forskellige aldersgrupper med hensyn til, hvilke ejendele hærværket er gået ud over. Det er således en statistisk signifikant mindre andel af de 16-24-årige ofre for hærværk end af de ældre hærværks ofre, der oplyser, at hærværket var rettet mod offerets bil (hhv. 33 og 65 pct. i 2022). Omvendt oplyser en statistisk signifikant større andel af de unge i alderen 16-24 år end af de ældre alderskategorier, at hærværket var rettet mod offerets cykel (hhv. 53 og 15 pct. i 2022).

Tabel 4.3

Ejendel udsat for hærværk af samlet antal hærværk, 2022, pct.

Ejendel udsat for hærværk	Andel
Bil	60 %
Motorcykel	0 %
Knallert	2 %
Cykel	21 %
Båd/skib	0 %
Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor	8 %
Noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl	9 %
Noget fra min arbejdsplads	2 %
Noget fra mit sommerhus/fritidshus	2 %
Andet	7 %

De umiddelbare økonomiske omkostninger ved hærværk fremgår af tabel 4.4. I 2022 var det gennemsnitlige økonomiske tab pr. hærværkstilfælde ca. 8.100 kr. Udregnet i 2005-priser svarer det umiddelbare skadesbeløb til ca. 6.000 kr. pr. hærværkstilfælde. Der er ikke sket nogen større ændringer i det gennemsnitlige økonomiske tab pr. hærværkstilfælde over årene.

Tabel 4.4

De umiddelbare økonomiske skader ved hærværk, 2005-2022.

	Gennemsnitligt tab pr. hærværkstilfælde (kr.)
2005	5.800
2006	5.700
2007	7.100
2008	7.900
2009	8.200
2010	6.400
2011	7.800
2012	7.500
2013	5.400
2014	7.900
2015	6.700
2016	6.000
2017	7.200
2018	7.900
2019	7.600
2020	8.200
2021	7.300
2022	8.100

I 2022 oplyser 43 pct. af ofrene for hærværk, at de har anmeldt hærværket til deres forsikringsselskab, jf. bilagstabel 4.1. Af de øvrige ofre, som var forsikrede gennem et forsikringsselskab, havde de fleste ikke anmeldt hærværket til forsikringsselskabet, fordi de vurderede, at skaden næppe ville blive dækket.

Hvorvidt ofrene har anmeldt hærværket til deres forsikringsselskab hænger også sammen med, hvor stort et beløb de har fået ødelagt for, se bilagstabel 4.2. Af dem, der har anmeldt

hærværket til et forsikringselskab, har 67 pct. fået ødelagt for 3.000 kr. eller mere, mens tilsvarende gælder for 30 pct. af dem, der ikke har anmeldt forholdet.

Hvorvidt ofrene har fået erstatning hænger sammen med værdien af det ødelagte, jf. tabel 4.5.²³ For skader mindre end 3.000 kr. er det sammenlagt godt en femtedel af ofrene for hærværk, der har fået erstatning. Denne andel stiger i takt med værdien af det ødelagte. Ved skader på 10.000 kr. eller mere har knap trefjerdedele af ofrene for hærværk fået erstatning.²⁴

Tabel 4.5 viser også, at 59 pct. af ofrene for hærværk ikke har fået erstatning for det ødelagte. Det skal i den forbindelse fremhæves, at 8 ud af 10 af de ofre for hærværk, som ikke har fået erstatning, ikke har anmeldt hærværket til et forsikringselskab.

Tabel 4.5

Ofre for hærværk (ekskl. forsøg) fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader og om ofrene fik erstatning, 2022, pct.

	Hærværksofferet fik (hel eller delvis) erstatning	Hærværksofferet fik ikke erstatning
0 - 499 kr.	24 %	76 %
500 - 2.999 kr.	21 %	79 %
3.000 - 4.999 kr.	48 %	52 %
5.000 - 9.999 kr.	52 %	48 %
10.000 kr. eller mere	73 %	27 %
I alt	41 %	59 %

4.3

Anmeldelsestilbøjelighed

Ved den første undersøgelse af anmeldelsestilbøjeligheden foretaget i 1972 oplyste 32 pct. af ofrene for hærværk, at de havde anmeldt hærværket til politiet, eller at politiet havde fået kendskab til det på anden vis, jf. figur 4.6. I årene efter 2005 svinger denne andel mellem ca. 40 og 50 pct. Den reelle forskel mellem anmeldelsestilbøjeligheden i de første undersøgelser sammenholdt med de senere er reelt lidt større end det, tallene umiddelbart viser. Dette

²³ Andelen af ofre for hærværk, der har fået erstatning for de ødelagte/beskadigede ejendele, tæller både respondenter, der har fået delvis og fuld erstatning. 27 pct. af ofrene angiver i 2022, at de har fået fuld erstatning, mens 10 pct. angiver at have fået delvis erstatning.

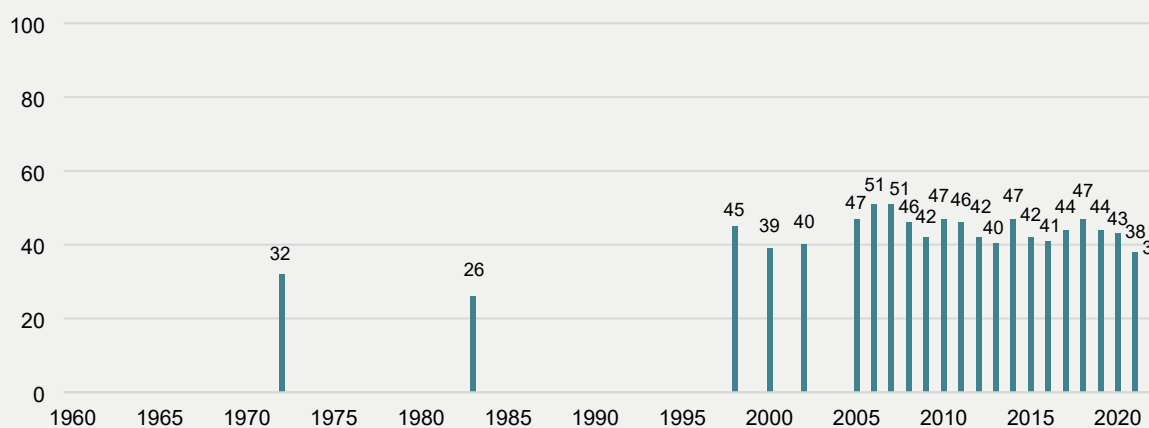
²⁴ I 2022 angiver 9 pct. af de respondenter, der har oplevet at blive udsat for hærværk eller *forsøg* herpå inden for det seneste år, at de har været udsat for *forsøg* på hærværk, og at der derfor ikke blev ødelagt/beskadiget noget ved hændelsen. Disse tilfælde er ikke medregnet i tabel 4.5.

skyldes, at anmeldelsestilbøjeligheden i 2005-2022 angår de hærværkstilfælde, som ofrene senest har været udsat for (inden for det seneste år). Til sammenligning er anmeldelsestilbøjeligheden i 1972 beregnet ud fra, om mindst ét hærværkstilfælde (der har fundet sted inden for det seneste år) er kommet til politiet kendskab gennem anmeldelse fra offeret selv eller på anden vis.

I 2022 oplyser 36 pct. af ofrene for hærværk, at de enten selv har anmeldt hærværket til politiet, eller at politiet har fået kendskab til det på anden vis, jf. figur 4.3. Anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk varierer uden en entydig udviklingstendens set over hele undersøgelsesperioden. Der er dog tegn på, at anmeldelsestilbøjeligheden er faldet de seneste 4 år, og i 2022 er anmeldelsestilbøjeligheden på det laveste niveau, der er målt siden slutningen af 1990-erne. Anmeldelsestilbøjeligheden i 2022 adskiller sig dog ikke statistisk signifikant fra 2021 eller fra de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Figur 4.3

Pct. af ofre for hærværk der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 1960-2022.

Anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk er størst blandt respondenter i den ældste aldersgruppe, dvs. blandt de 40-74-årige, jf. bilagstabel 4.3. Dette hænger formentlig sammen med, at værdien af det ødelagte generelt er større for denne aldersgruppe end for de yngre. I 2022 beløb de gennemsnitlige økonomiske omkostninger pr. hærværkstilfælde sig til ca. 1.600 kr. for de unge i alderen 16-24 år, ca. 3.500 kr. for de 25-39-årige²⁵ og ca. 9.500 kr. for de 40-74-årige.

²⁵ En enkelt outlier indgår ikke i beregningen, da vedkommende har angivet et usædvanligt højt beløb, der trækker gennemsnittet markant op for aldersgruppen.

4.3.1

Økonomisk mørketal for hærværk

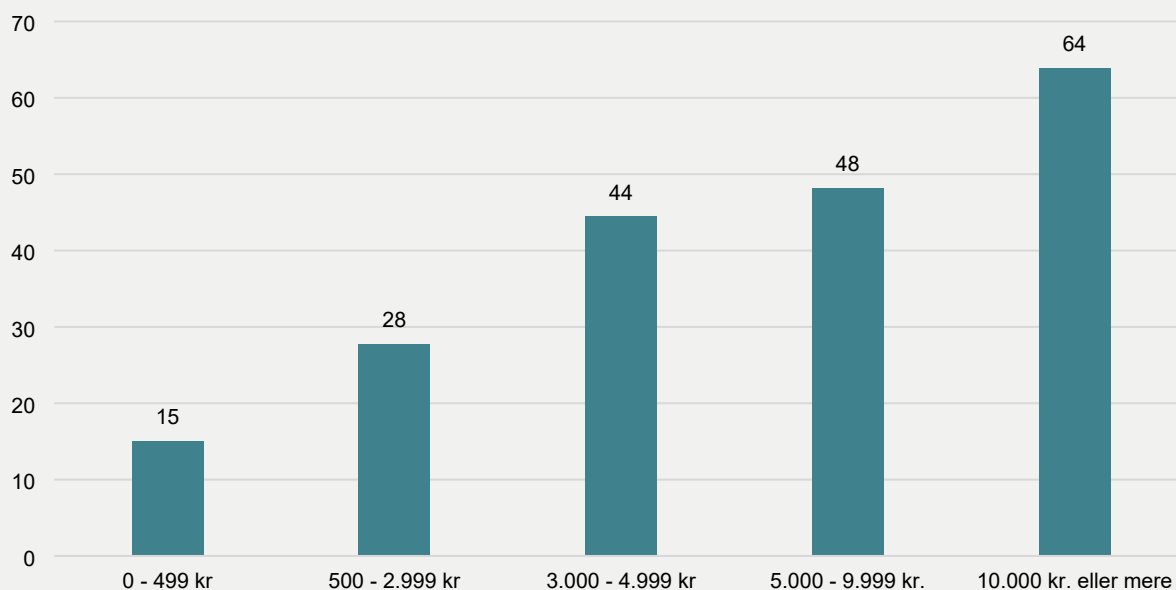
Som for tyveri og indbrud er det muligt at beregne det økonomiske mørketal for hærværk, dvs. hvor stor en del af den samlede mængde skader målt i kroner, som ikke anmeldes og registreres hos politiet. Det økonomiske mørketal for hærværk er betragteligt større end for indbrud i beboelse men på niveau med tyveri, nemlig 35 pct. i 2022. Forskellen mellem de økonomiske mørketal beror formentlig først og fremmest på forskelle i, hvad der er forsikret, samt på størrelsen af de økonomiske skadevirkninger, da skadernes omfang i sig selv, men også en selvrisiko, kan påvirke incitamentet til at anmelde.

Det er da også først og fremmest de større hærværkssager, som anmeldes til politiet, jf. figur 4.4. I 2012-2022 oplyser 15 pct. af dem, der ved hærværket fik ødelagt for mindre end 500 kr., at de selv har anmeldt forholdet til politiet, og herefter stiger andelen blandt ofrene nogenlunde proportionalt med værdien af de ødelagte ejendele: Jo mere der er ødelagt for, desto større er anmeldelsestilbøjeligheden.

Det er dog bemærkelsesværdigt, at mere end hver tredje, der umiddelbart har fået ødelagt for 10.000 kr. eller mere, ikke har anmeldt det til politiet.

Figur 4.4

Pct. af ofre for hærværk, der selv har anmeldt det til politiet, i de nævnte kategorier over værdien af det ødelagte, 2012-2022.

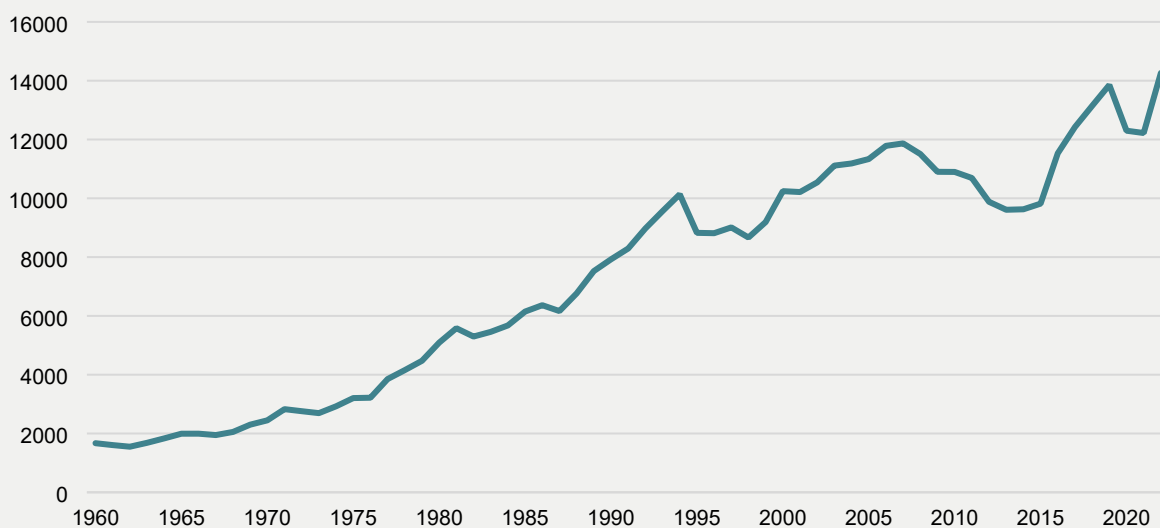
5

Vold

Udviklingen i omfanget af politiregistreret vold ligner udviklingen i det samlede antal registrerede straffelovsovertrædelser fra 1960 og frem til midten af 1980'erne. Fra sidst i 1980'erne og frem til 2007 er udviklingen i antallet af politiregistrerede voldstilfælde unik.²⁶ I en kort periode i den sidste halvdel af 1990'erne ser det ud som om, væksten bremses op, men som helhed er der tale om en stigning i antallet af politiregistrerede voldstilfælde frem til 2007. Fra 2007 til 2015 falder den politiregistrerede vold med 17 pct., men fra 2015 til 2019 stiger antallet af registrerede voldstilfælde igen ganske markant med 41 pct. for derefter at falde med 11 pct. fra 2019 til 2021. I 2022 registrerede politiet godt 14.000 voldstilfælde, hvilket er 17 pct. flere end i 2021 og niveaumæssigt det samme som i 2019 (det sidste hele år uden nedlukninger og restriktioner som følge af COVID-19 pandemien). Der er ikke nogen entydig forklaring på udviklingen over årene med hensyn til, hvor meget vold der er reelt, og hvor meget der beror på ændret lovgivning og ændringer i måden at opgøre det på.

Figur 5.1

Antal anmeldelser for vold i Danmark, 1960-2022.

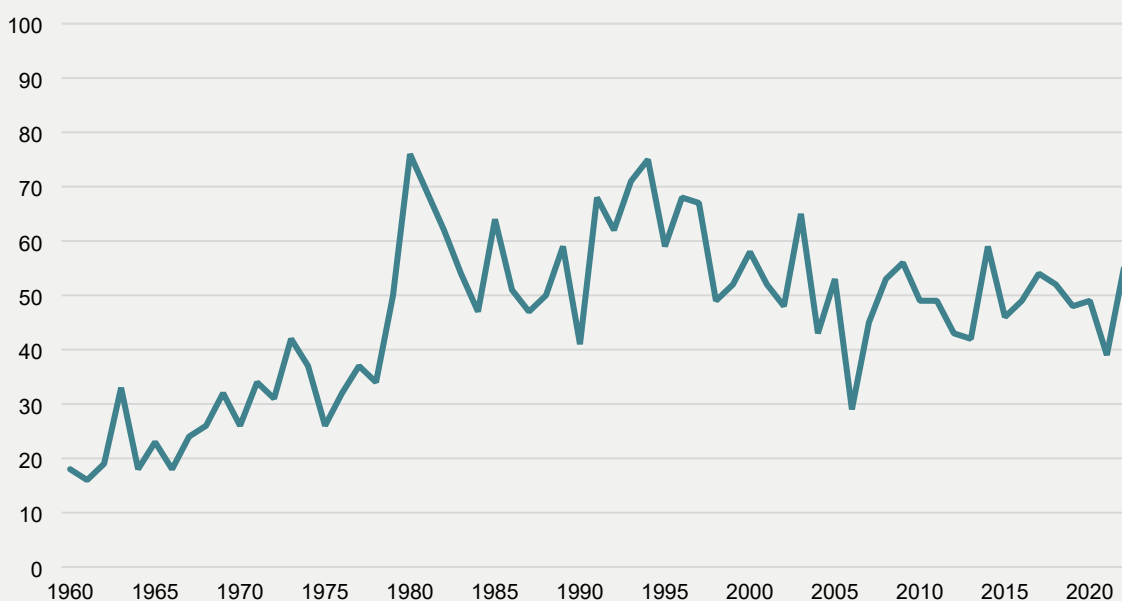
Drab er den form for vold, der typisk påkalder sig den største samfundsmæssige interesse. Da der trods alt finder relativt få drab sted, påvirker antallet af fuldbyrdede drab ikke den samlede voldsopgørelse i figur 5.1. Som det ses af figur 5.2 har antallet af fuldbyrdede drab ligget på mellem 20 og 80 drab årligt det sidste mere end halve århundrede med store årlige

²⁶ Den politiregistrerede vold vedrører her straffelovens § 237 og §§ 244-246.

udsving.²⁷ De store udsving gør det vanskeligt at udlede noget sikkert om mere generelle tendenser over tid. Der synes dog utvivlsomt at have været tale om en stigning fra 1960 til slutningen af 1970-erne. Herefter synes der at være tale om stabilitet frem til slutningen af 1990-erne, mens der i indeværende århundrede synes at have været et fald i antallet af drab. I hovedtræk svarer dette omvendte U i udviklingen til udviklingen i alle registrerede straffelovsovertrædelser under ét. Det skal bemærkes, at der i perioden har været en markant stigning i befolkningstallet fra 4,6 mio. i 1960, 5,2 mio. i 1995 og til 5,9 mio. i 2022.

Figur 5.2

Antal anmeldelser for forsætlige drab i Danmark, 1960-2022.

5.1

Udsathed for vold

Muligheden for at følge udviklingen via voldsofferundersøgelser forudsætter, at undersøgelseernes population, spørgsmålsformulering m.v. er ensartet, således at deres resultater er sammenlignelige, jf. afsnit 1.1. Den første voldsofferundersøgelse blev foretaget allerede i 1971, men der foreligger først direkte sammenlignelige tal fra og med en offerundersøgelse gennemført i 1987.

²⁷ En gennemgang af politiregistrerede drab 2008-2011 viser, at det reelle antal drab antagelig er lidt mindre end det registrerede antal (Justitsministeriets Justitsministeriets Forskningskontor 2014). Dette har også vist sig i forbindelse med udarbejdelsen af en senere undersøgelse af politiregistrerede drab i Danmark i perioden 2017-2021 (Hansen & Okholm 2024, under udarbejdelse).

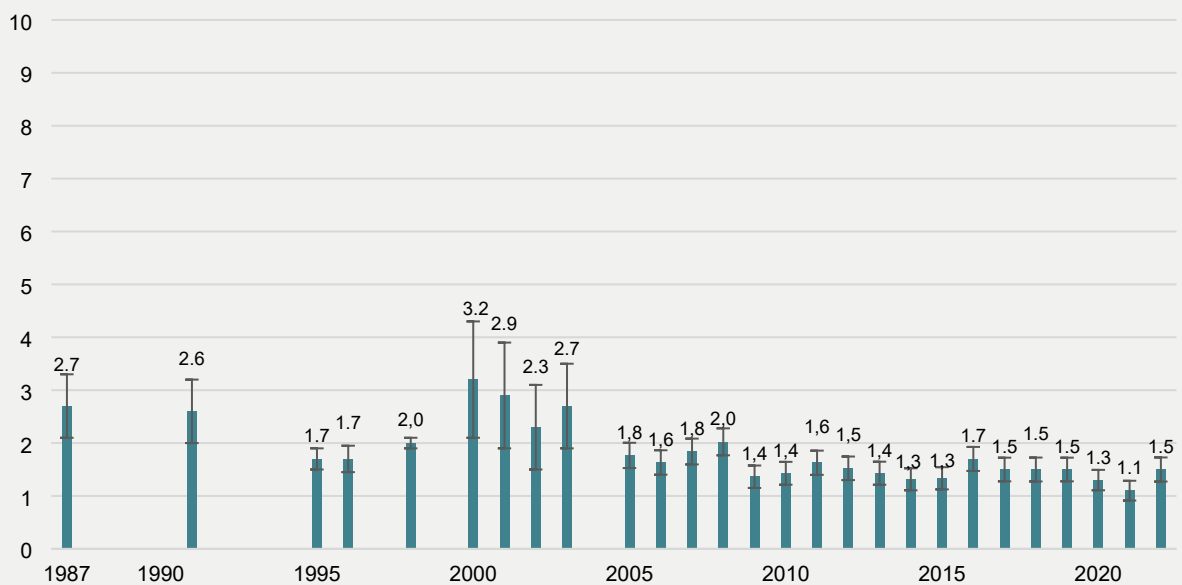
I alt er der i perioden 1987-2022 foretaget 27 sammenlignelige voldsofferundersøgelser i Danmark. Alle viser de, at 1-3 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever sig udsat for vold. Vold er således et relativt sjældent fænomen.

Fra den første voldsofferundersøgelse blev foretaget i 1971 og frem til 1986-87 er der sandsynligvis sket en stigning i den faktiske vold på tilsvarende måde, som det er konstateret en stigning i tyveri og hærværk. Tidligere undersøgelser, der ikke er indbyrdes sammenlignelige, og heller ikke kan sammenlignes med de undersøgelser, der er foretaget efter 1986, viser alle tegn på en stigning i udsathed for vold i perioden 1971-1986/87 (jf. bl.a. Balvig & Høigaard 1988). Visse af undersøgelserne viser ligeledes, at det ikke kun er trusler og mildere voldsformer, der synes at have været stigende fra 1980 til 1986, men også mere alvorlige former for vold, eksempelvis vold der har krævet lægebehandling (Andersen 1985a, 1987).

Det kunne se ud som om, at volden siden 1987 har udviklet sig i bølger: Først et fald i udsathed fra 1987-1991 til 1995-1996, så en stigning frem til årtusindeskiftet efterfulgt af et fald i årene umiddelbart derefter. De seneste knap 20 år – fra 2005 og frem – ses kun mindre udsving i befolkningens udsathed for vold., jf. figur 5.3.²⁸

Figur 5.3

Ofre for vold, 1987-2022, pct. af befolkningen med angivelse af 95 pct. sikkerhedsinterval.

²⁸ Værdierne af de beregnede sikkerhedsintervaller for udsathed for vold er anført i bilagstabel 5.1, som også danner basis for figur 5.3.

I betragtning af, at undersøgelserne er gennemført af forskellige organisationer med forskellige udvælgelsesmetoder og afgrænsninger af, hvem der er interviewet, er det sikreste, der kan siges, at der i hvert fald ikke er sket en stigning i befolkningens udsathed for vold i perioden 1987-2022, men at der muligvis er sket et fald.

I det følgende ses der nærmere på de direkte sammenlignelige offerundersøgelser fra hhv. 1995-1996 og 2005-2022 med henblik på at belyse mulige ændringer i bl.a. voldens karakter.

Tabel 5.1 viser andel udsatte for vold i de to måleperioder samt hhv. det estimerede antal ofre, beregningernes sikkerhedsintervaller og det uvægtede antal respondenter fra de årlige undersøgelser. Som det fremgår af tabellen, oplyser 1,5 pct. af respondenterne i 2022 at have været udsat for vold inden for det seneste år. Dette svarer til, at 57.000-76.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for vold. Andelen af udsatte er statistisk signifikant større i 2022 end i 2021, men den adskiller sig ikke fra de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set og er på niveau med årene op til COVID-19.

Tabel 5.1

Ofre for vold, 1995-1996 og 2005-2022.

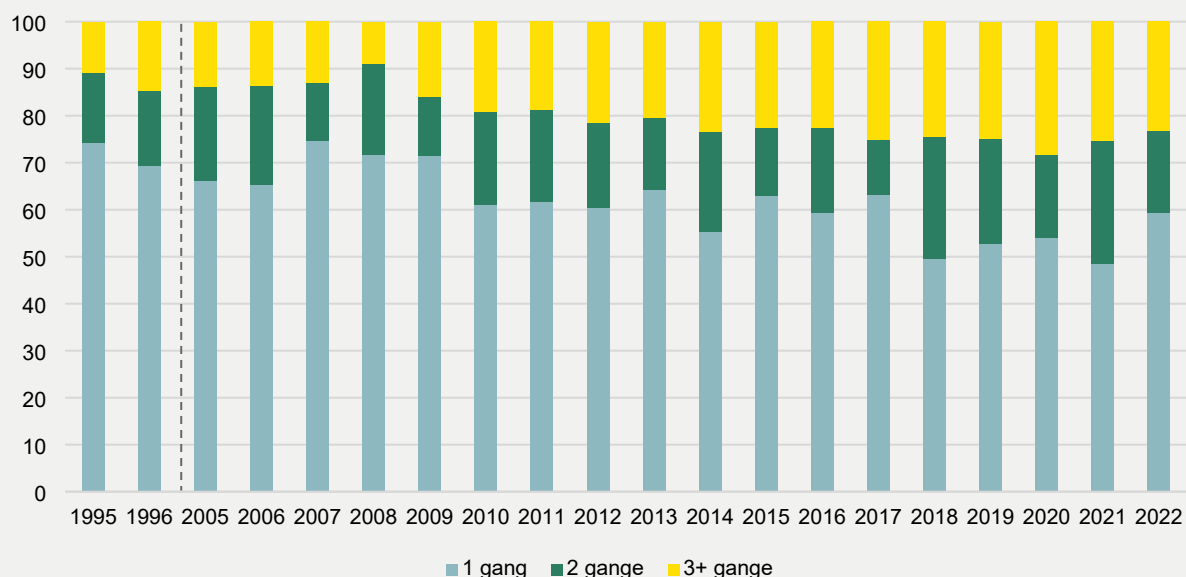
	Andel ofre	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtede antal
1995	1,7 %	(1,5 % - 1,9 %)	66.000	(57.000 - 74.000)	223
1996	1,7 %	(1,4 % - 1,9 %)	60.000	(52.000 - 69.000)	182
2005	1,8 %	(1,5 % - 2,0 %)	69.000	(60.000 - 79.000)	177
2006	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	65.000	(56.000 - 74.000)	166
2007	1,8 %	(1,6 % - 2,1 %)	73.000	(64.000 - 83.000)	174
2008	2,0 %	(1,8 % - 2,3 %)	82.000	(71.000 - 92.000)	191
2009	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	55.000	(46.000 - 64.000)	129
2010	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	58.000	(50.000 - 67.000)	152
2011	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	67.000	(58.000 - 76.000)	157
2012	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	64.000	(55.000 - 73.000)	145
2013	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	59.000	(50.000 - 68.000)	142
2014	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	55.000	(46.000 - 63.000)	117
2015	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 65.000)	133
2016	1,7 %	(1,4 % - 1,9 %)	71.000	(60.000 - 79.000)	166
2017	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	66.000	(57.000 - 76.000)	139
2018	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 75.000)	141
2019	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 74.000)	134
2020	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 64.000)	135
2021	1,1 %	(1,0 % - 1,3 %)	49.000	(41.000 - 57.000)	103
2022	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	67.000	(57.000 - 76.000)	130

For så vidt angår antallet af voldshandlinger adskiller dette sig fra antallet af voldsofre ved at være afhængigt af, hvor stor en del af ofrene der udsættes for vold mere end én gang.

”Voldsofferrecidivet”, der angiver den andel af befolkningen, der udsættes for vold mere end én gang i løbet af et år, varierer årene imellem, jf. figur 5.4.

Figur 5.4

Ofre for vold fordelt efter antal gange udsat inden for det seneste år, 1995-1996 og 2005-2022, pct.²⁹

Over årene og særligt i 2018-2021 ses der tegn på, at andelen, der har været udsat for vold flere gange i løbet af det seneste år, er større end i de forudgående år. I 1995 og 1996 var det hhv. 26 og 31 pct. af voldsofrene, der angav at have været udsat for vold mere end én gang inden for det seneste år. I 2005-2009 var denne andel 25-35 pct., i 2010-2017 var andelen 36-45 pct., i 2018-2021 var den 46-51 pct., og i 2022 var den 41 pct., dvs. igen på niveau med andelen i perioden 2010-2017. I forhold til den generelle udvikling over årene er det væsentligt at bemærke, at ændringen i forholdet mellem ofre udsat én gang og ofre udsat flere gange først og fremmest beror på et fald i den andel af befolkningen, som har været udsat for vold én gang, frem for på en vækst i den andel af befolkningen, der har været udsat for det mere end én gang. Udviklingen afspejler sig også i det gennemsnitlige antal voldshandlinger pr. voldsoffer, som i årene 1995 og 1996 var hhv. 1,8 og 2,0. I 2005-2009 var det gennemsnitlige antal voldshandlinger pr. voldsoffer 1,9, mens antallet i 2010-2017 og 2018-

²⁹ Se bilagstabel 5.2 for procentdele samt det gennemsnitlige antal gange udsat pr. voldsoffer.

2021 var steget til hhv. 2,5 og 2,8 voldshandlinger.³⁰ I 2022 er det gennemsnitlige antal voldshandlinger pr. voldsoffer 2,3. Set over hele perioden – måske med undtagelse af årene med COVID-19 – kunne det tyde på, at der er sket en stigning i det gennemsnitlige antal voldshandlinger pr. voldsoffer. Det er dog vanskeligt at beregne et præcist antal voldshandlinger, dels fordi antallet af volds ofre er lille, dels fordi gruppen, der udsættes mange gange, er endnu mindre. For nogen kan det endvidere være vanskeligt at angive et præcist antal gange.

Det antal mennesker, der har været udsat for vold flere gange, er betydeligt større, end man skulle forvente ud fra tilfældighedens love. Der findes således forhold – f.eks. arbejde, livsstil, familiesituation – som i særlig grad disponerer for gentagne gange at blive udsat for vold. Der er tale om en ganske lille gruppe, der udsættes mange gange, men denne gruppe er af stor betydning for det samlede voldsbillede: Set over hele måleperioden har 0,2-0,4 pct. af befolkningen været udsat for vold 3 eller flere gange i en 12 måneders periode, jf. bilagstabel 5.3. I 1995-1996 og 2005-2009 var det 9-16 pct. af volds ofrene, men denne lille gruppe var belastet med 46 pct. af voldsepisoderne. I 2010-2017 udgjorde denne mest belastede gruppe 19-25 pct. af volds ofrene, og gruppen var udsat for 62 pct. af voldsepisoderne. I 2018-2021 udgjorde gruppen 25-28 pct. af volds ofrene og var udsat for 66 pct. af voldsepisoderne.³¹ Som tidligere nævnt er andelen i 2022, der har oplevet at blive udsat for vold flere gange, igen på niveau med andelen i perioden 2010-2017, og den mest voldsbelastede gruppe udgør 23 pct. af volds ofrene, som har været udsat for 59 pct. af voldsepisoderne.

Forebyggelsesmæssigt er det vigtigt at være opmærksom på, at den strategi, der tilsigter at mindske befolkningens risiko for at blive udsat for vold, er anderledes end den strategi, der tilsigter at mindske antallet af voldsepisoder i samfundet. Ved den første strategi er det mest rationelt at sætte engangsofrene i fokus, fordi disse repræsenterer de fleste ofre. Ved den anden strategi er det derimod mest rationelt at sætte flergangsofrene i fokus, fordi disse udsættes for de fleste voldsepisoder.

Ovenstående er vigtigt at gøre opmærksom på som baggrund for den følgende beskrivelse, der primært er offerorienteret: Det er en beskrivelse af forskellige karakteristika ved de voldsepisoder, som ofrene har været udsat for inden for det seneste år. Hvis ofrene har været udsat for vold flere gange i perioden, drejer beskrivelsen sig om det sidst oplevede tilfælde.

³⁰ Hvis en person har svaret, at vedkommende har været udsat for vold mere end 20 gange inden for det seneste år, er antallet kodet til 20.

³¹ En tilsvarende tendens til at personer, der har været udsat én gang for vold, har en stærkt forøget risiko for hurtigt igen at blive udsat for vold, blev konstateret allerede i de første voldsofferundersøgelser i Danmark (Wolf, 1972), og lignende resultater er fundet i andre lande.

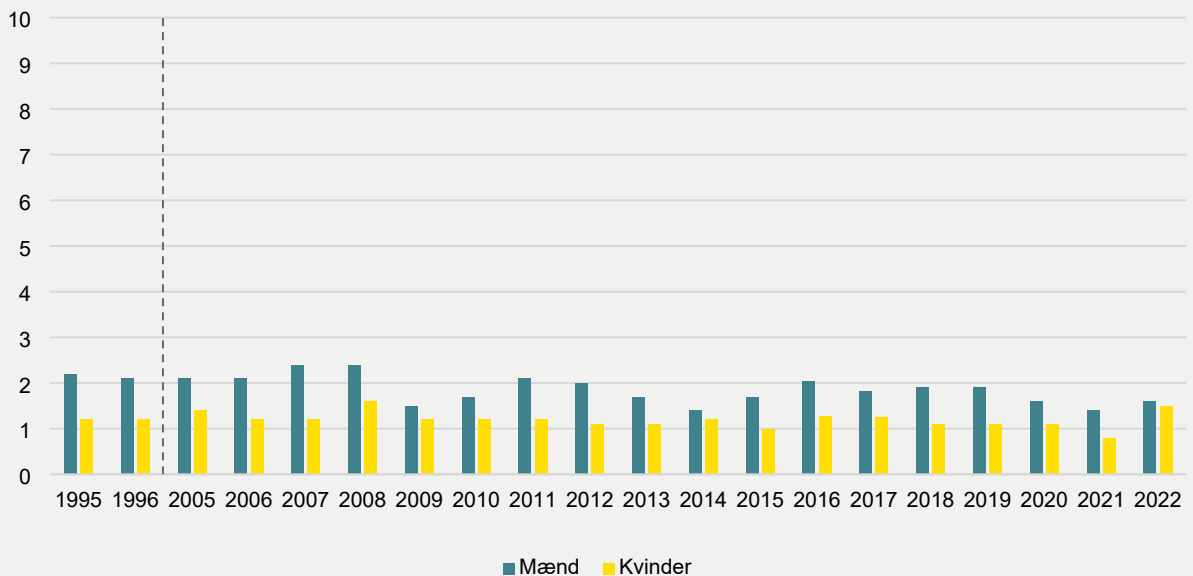
5.2

Karakteristika ved ofre

Over årene er der sket ændringer i, hvem der udsættes for vold, og hvem der ifølge ofrene begår den. Mænds voldsrisiko er i hele undersøgelsesperioden større end kvinders, omend andelen af udsatte i den seneste måling er stort set ens jf. figur 5.5. Ses der bort fra 2022 varierer overhyppigheden blandt mændene fra at være 17 pct. mere udsatte end kvinder til at være dobbelt så stor. I 2022 er andelen af kvinder, der oplyser at have været udsat for vold inden for det seneste år, statistisk signifikant større end i 2021 og de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Dette er ikke tilfældet for mænd. Stigningen i befolkningens udsathed for vold fra 2021 til 2022, jf. tabel 5.1, ser med andre ord ud til at være drevet af en stigning i kvinders udsathed. Yderligere analyser indikerer, at udviklingen kan skyldes en stigning i andelen af kvinder, der har et risikobetonet arbejde, og som har været udsat for vold under udførelsen af arbejdet. Der er dog tale om relativt små tal, så resultatet skal tolkes varsomt.

Figur 5.5

Udsathed for vold blandt mænd og kvinder, 1995-1996 og 2005-2022, pct. af befolkningsgruppen.³²

Med hensyn til *gerningspersonens* køn er kønsfordelingen langt mere skæv, jf. bilagstabel 5.5. Det er i overvejende grad mænd, der optræder som gerningspersoner. I 2022 er 16 pct. af gerningspersonerne kvinder, hvilket er stort set det samme som i 2021, hvor andelen var 17 pct. Mandlige gerningspersoner har generelt flere mandlige end kvindelige ofre. I 2022 ses det dog, at andelen af kvindelige ofre for mandlige gerningspersoner er statistisk signifikant større end året forinden og de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Blandt

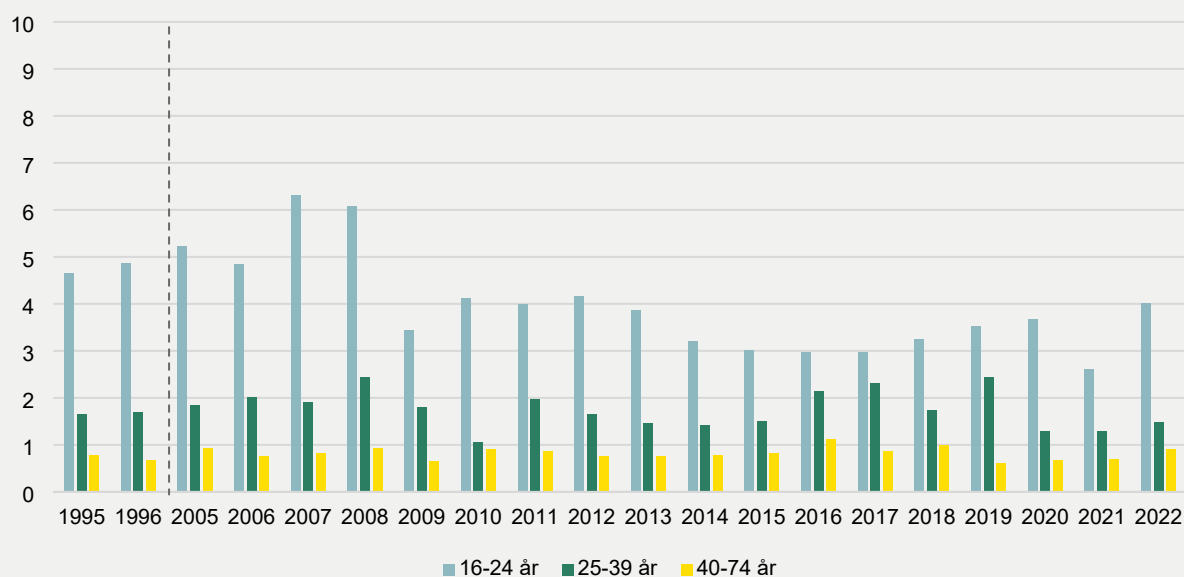
³² Se bilagstabel 5.4 for procentdele.

de kvindelige gerningspersoner findes i de fleste år en relativt større andel af kvindelige ofre end mandlige ofre.

Figur 5.6 viser det fra mange undersøgelser kendte billede, at risikoen for at blive udsat for vold er størst i de unge år frem til midt i 20'erne, hvorefter den falder med stigende alder. Forskellene mellem aldersgrupperne er statistisk signifikante. I 2022 oplyser 4 pct. af de 16-24-årige, 1,5 pct. af de 25-39-årige og 0,9 pct. af de 40-74-årige, at de har været udsat for vold inden for det seneste år. Andelen af 16-24-årige ofre for vold er statistisk signifikant større i 2022 end den tilsvarende andel i 2021, men den adskiller sig ikke fra de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Andelen af hhv. 25-39-årige og 40-74-årige ofre for vold er på niveau med andelen i 2021 og de forudgående 10 år. Dette indikerer, at stigningen i den samlede udsathed for vold fra 2021 til 2022 – ud over den førnævnte årsag – også skyldes en stigning i udsathed blandt de unge i alderen 16-24 år, herunder særligt blandt de unge kvinder.

Figur 5.6

Udsathed for vold i de nævnte aldersgrupper, 1995-1996 og 2005-2022, pct. af befolkningsgruppen.³³

Forskellen mellem mænds og kvinders udsathed for vold er i de fleste år størst blandt den yngste aldersgruppe, jf. bilagstabel 5.7. I 2022 er forskellen mellem kønnene dog størst blandt personer i de to ældre aldersgrupper.

³³ Se bilagstabel 5.6 for procentdele.

Der er overordnet set en sammenhæng mellem voldsopførelses og gerningspersonernes alder, idet de yngre gerningspersoner primært udsætter yngre personer for vold, mens det for ældre gerningspersoner typisk drejer sig om ofre i de ældre aldersgrupper, jf. bilagstabel 5.8.

Tallene for 2022 viser, at den selvrapporterede udsathed for vold falder med stigende indkomst. Det er således blandt respondenterne i den laveste indkomstkategori, første kvartil, at udsathed er størst, jf. tabel 5.2.

Tabel 5.2

Ofre for vold fordelt efter indkomst (kvartiler), 2022, pct.

Indkomst	Andel ofre i indkomstkategorien	Fordeling af ofre
Første kvartil	3,1 %	44 %
Andet kvartil	2,0 %	31 %
Tredje kvartil	0,8 %	14 %
Fjerde kvartil	0,6 %	11 %
I alt	1,6 %	100 %

Tabel 5.3 viser, at den største andel ofre for vold findes i beskæftigelsesgruppen 'studerende/skoleelever', hvor knap 4 pct. oplyser at have været udsat for vold inden for det seneste år. Den næststørste andel findes blandt arbejdsløse og personer ude af erhverv i øvrigt, hvor hhv. 2,7 og 2,9 pct. oplyser at have været udsat for vold inden for det seneste år.

Tabel 5.3

Ofre for vold fordelt efter beskæftigelse, 2022, pct.

Beskæftigelse	Andel ofre i beskæftigelsesgruppe	Fordeling af ofre
Funktionærer/tjenestemænd	0,5 %	11 %
Faglærte arbejdere	1,5 %	15 %
Ufaglærte arbejdere	1,8 %	11 %
Selvstændige/medarbejdende ægtefæller	1,1 %	4 %
Lærlinge/elever	2,0 %	2 %
Studerende/skoleelever	3,9 %	33 %
Arbejdsløse (inkl. kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister)	2,7 %	15 %
Pensionister/efterlønsmodtagere	0,6 %	5 %
Personer ude af erhverv i øvrigt (f.eks. værnepligtige, hjemmegående m.v.)	2,9 %	4 %
I alt	1,6 %	100 %

Ses der alene på personer uden for arbejdsmarkedet, er der også forskelle i udsathed. Det er således særligt studerende/skoleelever, arbejdsløse (inkl. kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister samt personer ude af erhverv i øvrigt (værnepligtige, hjemmegående m.v.), som oplever at blive udsat for vold, idet andelen i disse tre grupper ikke så overraskende er statistisk signifikant større end blandt pensionister/efterlønsmodtagere. Ses der alene på personer på arbejdsmarkedet, er funktionærer/tjenestemænd mindre udsatte end personer i de øvrige beskæftigelsesgrupper.

For så vidt angår personers herkomst er der i 2022 statistisk signifikant forskel i udsathed for vold blandt personer med dansk oprindelse (1,3 pct.) og blandt indvandrere/efterkommere (2,8 pct.). Det bør i denne sammenhæng bemærkes, at efterkommere er en relativt ung befolkningsgruppe, og at unge er mere udsatte for vold end ældre, jf. figur 5.6.

5.3

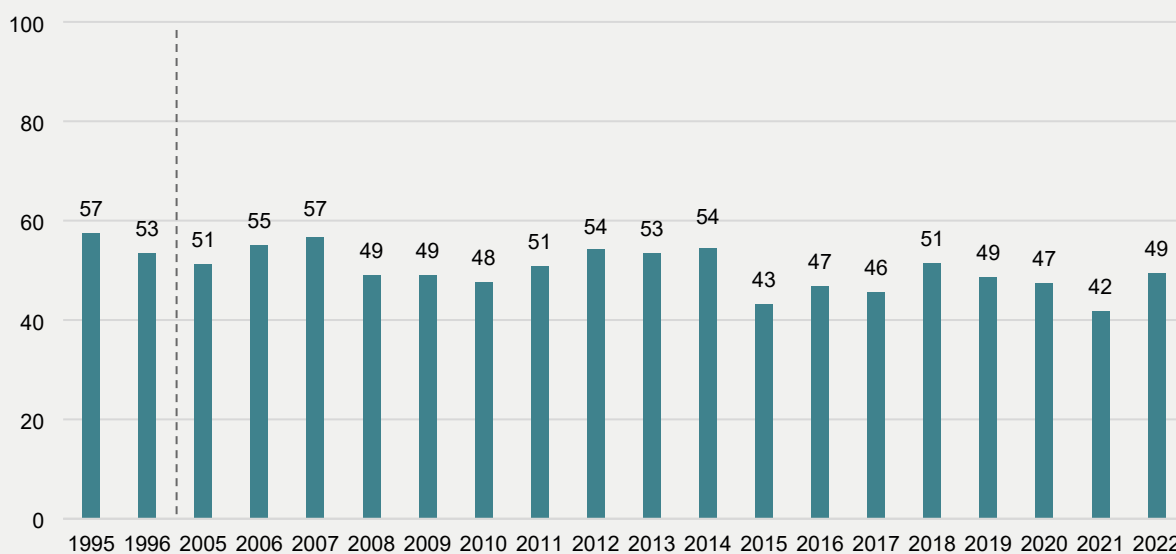
Voldens grovhed og alvorlighed

Spørgsmålet om voldens alvorlighed er en kompleks problemstilling, fordi alvorlighedsgraden kan måles og vurderes i forhold til en række forskellige indikatorer. I offerundersøgelserne er der fokus på forekomsten af fysiske skader, anvendelse af våben/redskab, antal gerningspersoner samt offerets oplevelse af alvorlighedsgraden.

Andelen af voldsepisoder, der har ført til synlige mærker eller skader på kroppen, varierer over årene, jf. figur 5.7. I 2022 er andelen af ofre for vold, der har fået synlige mærker eller skader på kroppen, større end i 2021, men forskellen er ikke statistisk signifikant – heller ikke sammenlignet med andelen de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set – og kan dermed blot være en tilfældighed. Betragtes hele undersøgelsesperioden ses det, at andelen, der rapporterer at have fået synlige mærker eller skader på kroppen som følge af vold, har været svingende men generelt på et lavere niveau de seneste 8 år. Således er andelen, der angiver at have fået synlige mærker eller skader på kroppen som følge af vold, statistisk signifikant mindre i perioden 2015-2022 samlet set end i perioden 2005-2014 samlet set.³⁴

Figur 5.7

Andel ofre for vold hvor volden medførte synlige mærker eller skader på kroppen, 1995-1996 og 2005-2022.³⁵

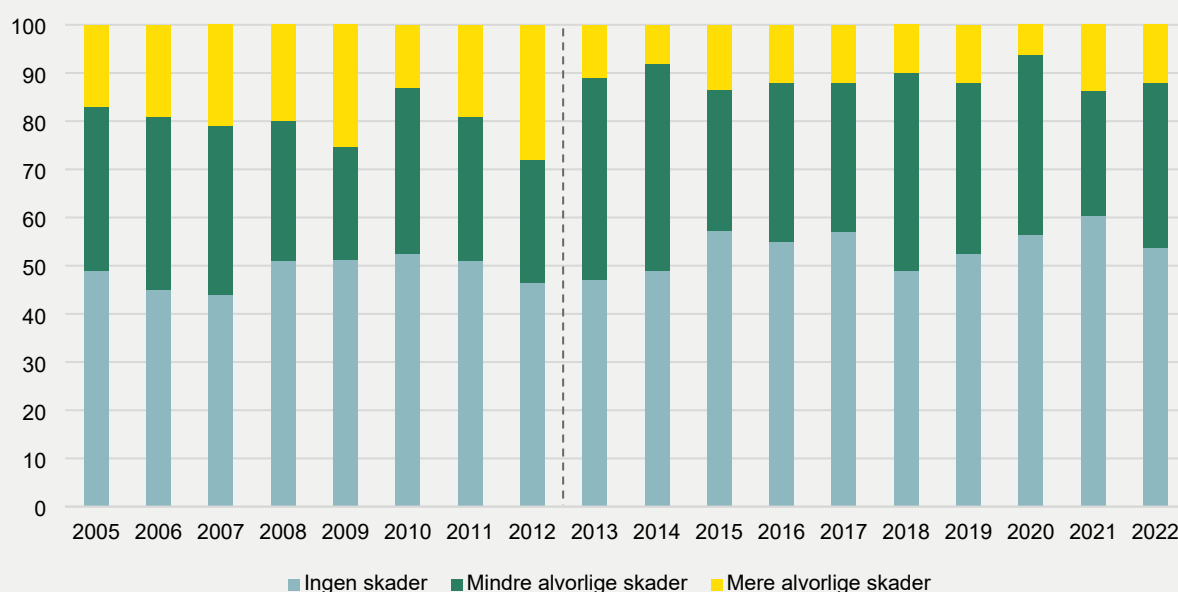
³⁴ En undersøgelse af skadestuerregistreret vold i perioden 1995-2022 viser, at antallet af registrerede voldsskader er faldet, og at faldet startede i 2007 (Rambøll & Det Kriminalpræventive Råd 2023)

³⁵ Se også bilagstabel 5.9, der viser andelen af befolkningen, som har været udsat for vold, der har medført synlige mærker eller skader på kroppen, og som inkluderer sikkerhedsintervaller.

De oplevede fysiske skader er opdelt efter, om de er mindre eller mere alvorlige, jf. figur 5.8. Med mindre alvorlige skader forstås blå mærker, buler, hævelser, rifter og lignende, mens mere alvorlige skader omfatter åbne sår, flækket læbe, næseblod, skader på hals og hoved m.v. Der er en vis variation mellem årene med hensyn til andel skader af mere alvorlig karakter, hvilket bl.a. kan skyldes, at der i 2013 blev foretaget en teknisk ændring af svarkategorierne til spørgsmålet om skadens alvor.³⁶ I 2022 oplyser 54 pct. af ofrene for vold, at de ikke fik synlige mærker eller skader på kroppen i forbindelse med volden, mens 34 pct. oplyser, at de fik mindre alvorlige skader, og 12 pct. at de fik mere alvorlige skader. Andelene adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelene året forinden.

Figur 5.8

Alvoren af de skader offeret er blevet påført i forbindelse med voldsepisoden, 2005-2022, pct.³⁷

I 2022 oplyser 45 pct. af de tilskadedekomne ofre – svarende til godt hvert femte af alle voldsofre – at de havde fået skader, der krævede besøg hos lægen. Godt 7 ud af 10 ofre, der

³⁶ Tidligere var svarkategorien til dette spørgsmål helt åbent, og svarene blev under analysearbejdet samlet i ni kategorier. Et par eksempler på kategorier er 'mærker eller hævelser, såsom blåt øje, buler eller lignende', 'høre-, syns- eller tandskader' og 'brækkede legemsdele eller brud på kraniet.' Siden 2013 har interviewereren eller respondenterne selv skullet inddele svaret i de ni kategorier under interviewet/besvarelsen.

³⁷ Se bilagstabel 5.10 for procentdele.

besøgte lægen som følge af skaderne, modtog også lægelig behandling, mens lægen i de resterende tilfælde ikke foretog sig yderligere end at konstatere, hvad der var sket.³⁸

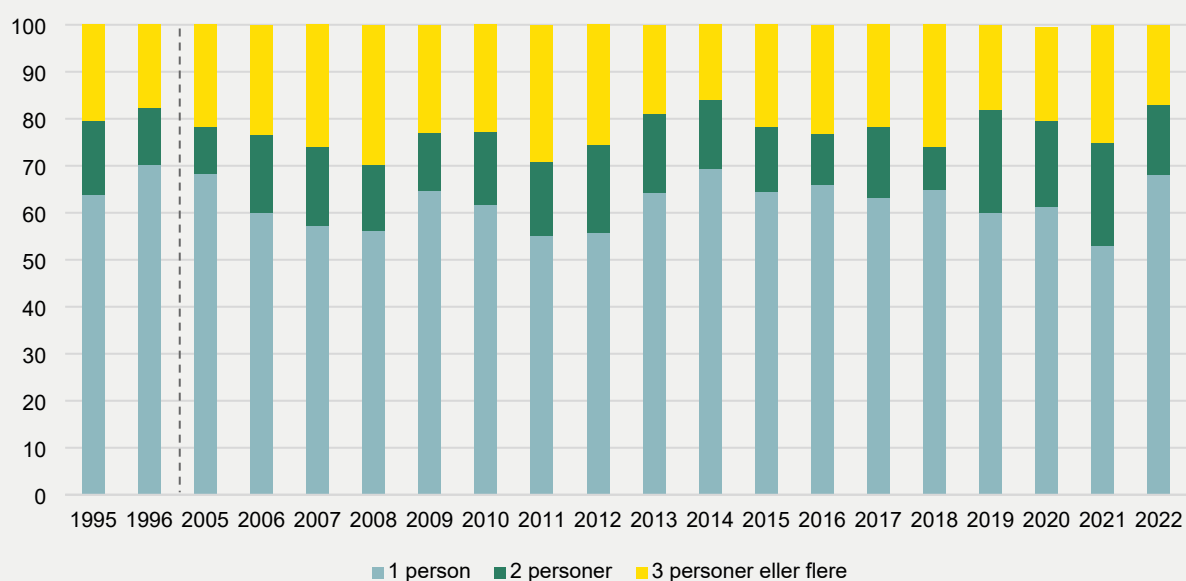
Ved de fleste voldsepisoder er der ikke anvendt nogen form for våben eller redskaber. Udviklingen i andel voldssager med brug af våben/redskab går i lidt skiftende retning i den undersøgte periode. I 1995-1996 var det hhv. 11 pct. og 14 pct. af voldstilfældene, hvor der blev anvendt våben/redskab, mens der samlet set i perioden 2005-2022 er tale om en statistisk signifikant større andel (17 pct.). Variationen de enkelte år imellem er dog stor – 8-25 pct. – hvilket formentlig især skyldes ”de små tals lov”. Datagrundlagets størrelse er meget begrænset og følgelig behæftet med mange og store talmæssige udsving. Knap hvert sjette af alle voldstilfælde rapporteret i 2022 blev begået med våben/redskab, hvilket ikke afviger statistisk signifikant fra året forinden eller de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Ses der på de typer af våben eller redskaber, der i perioderne 1995-1996 og 2005-2022 er anvendt i de enkelte voldstilfælde, er skydevåben det mindst anvendte, mens kniv og slagvåben forekommer i lidt flere tilfælde. Mest anvendt er dog andre våben eller redskaber end de nævnte, såsom flasker eller sten. Generelt er der ikke store forskelle mellem årene i typen af våben eller redskaber, der er anvendt, og de variationer, der er, angår meget små tal, som let kan ændre sig fra år til år. Der ses da heller ingen udviklingstendenser, som kan fastslås med statistisk sikkerhed.

³⁸ En enkelt respondent har svaret 'ved ikke'.

Den tredje indikator for voldens alvorlighed er antallet af gerningspersoner. Samlet set har godt en tredjedel af volds ofre i den undersøgte periode været konfronteret med flere gerningspersoner. Som det fremgår af figur 5.9, har andelen varieret fra år til år. I 2022 oplyser godt to tredjedele af ofre for vold, at volden blev begået af én gerningsperson, mens de resterende – knap en tredjedel – oplyser, at volden blev begået af mere end en enkelt gerningsperson. Andelen i 2022, der blev konfronteret med mere end én gerningsperson, er statistisk signifikant mindre end i 2021, men den adskiller sig ikke fra de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Figur 5.9

Antal aktive gerningspersoner, 1995-1996 og 2005-2022, pct.³⁹

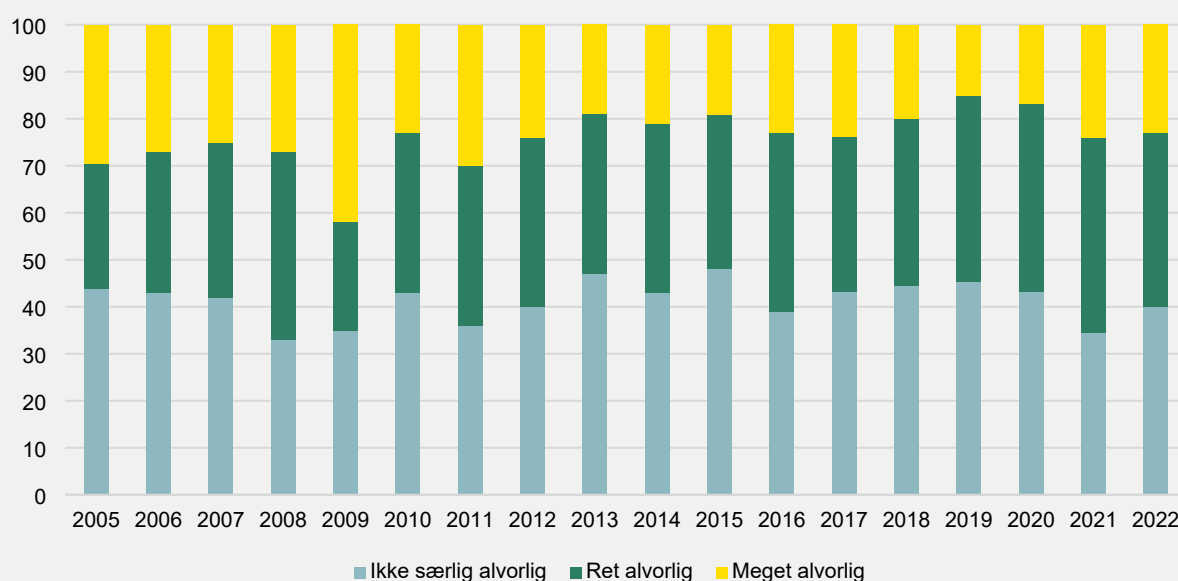

³⁹ Se bilagstabel 5.11 for procentdele.

Den fjerde anvendte indikator på voldens alvorlighedsgrad er, hvor alvorligt offeret har oplevet voldsepisoden. Dette spørgsmål og et beslægtet spørgsmål om opfattelsen af voldshandlingen som kriminell eller ej er ikke med i undersøgelserne fra 1995-1996. Figur 5.10 viser, at der – på trods af udsving – er sket en svag udvikling i nedadgående retning i andelen af ofre for vold, der angiver at have oplevet volden som ”meget alvorlig”. Dette kan skyldes den tidligere nævnte ”voldeliggørelse”, hvor flere og flere handlinger over tid opleves og opfattes som vold. I 2005-2012 er det ca. 3 ud af 10 voldsofre, der angiver at have oplevet volden som ”meget alvorlig”, mens det i 2013-2022 er ca. 2 ud af 10 voldsofre. Forskellen mellem de to perioder er statistisk signifikant.

Figur 5.10

Offerets oplevelse af alvoren af voldsepisoden, 2005-2022, pct.⁴⁰

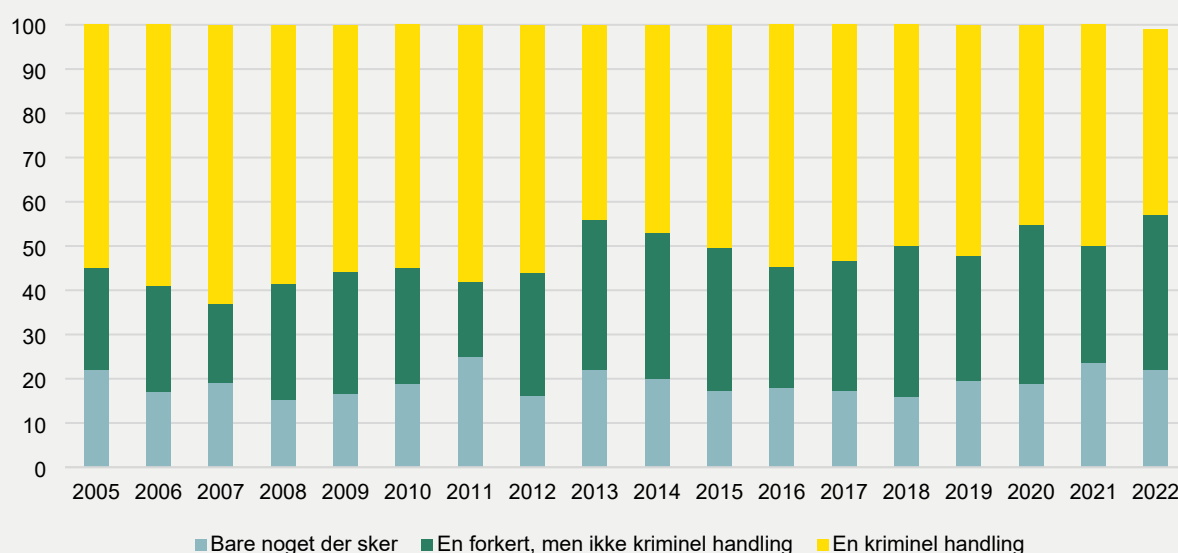

⁴⁰ Se bilagstabel 5.12 for procentdele.

Andelen af ofre, der ikke er i tvivl om, at der var tale om ”en kriminel handling”, varierer i perioden, men i de fleste år er det mere end halvdelen af ofrene, der vurderer voldsepisoden som ”en kriminel handling”, jf. figur 5.11. Der er ingen statistisk signifikant forskel mellem andelen, der vurderede voldsepisoden som ”en kriminel handling” i hhv. 2022 og 2021, men andelen i 2022 er statistisk signifikant mindre end i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Set over hele undersøgelsesperioden angiver omtrent en fjerdedel af ofrene for vold, at de anser det, de har været udsat for, som en ”forkert, men ikke kriminel” handling. Denne vurdering forekommer særlig hyppigt i tilfælde, hvor gerningspersonen er nært knyttet til offeret, f.eks. offerets nuværende partner eller barn/barnebarn/stedbarn. Omtrent en femtedel af ofrene anser voldsepisoden for ”bare noget der sker”, og denne vurdering er særlig udbredt i de tilfælde, hvor gerningspersonen har indgået i et afhængighedsforhold til offeret, f.eks. en patient eller klient.

Figur 5.11

Offerets vurdering af om voldsepisoden var en kriminel handling eller ej, 2005-2022, pct.⁴¹

5.4

Gerningssituationen

Vold kan inddeles på mange måder og efter mange forskellige kriterier: Gadevold, værtshusvold, partnervold, ungdomsvold osv. I dette afsnit gives der et overblik over forskellige karakteristika, der beskriver gerningssituationen omkring voldsepisoden, samt om der er sket ændringer gennem årene. Karakteristikaene drejer sig om offerets kendskab og

⁴¹ Se bilagstabel 5.13 for procentdele.

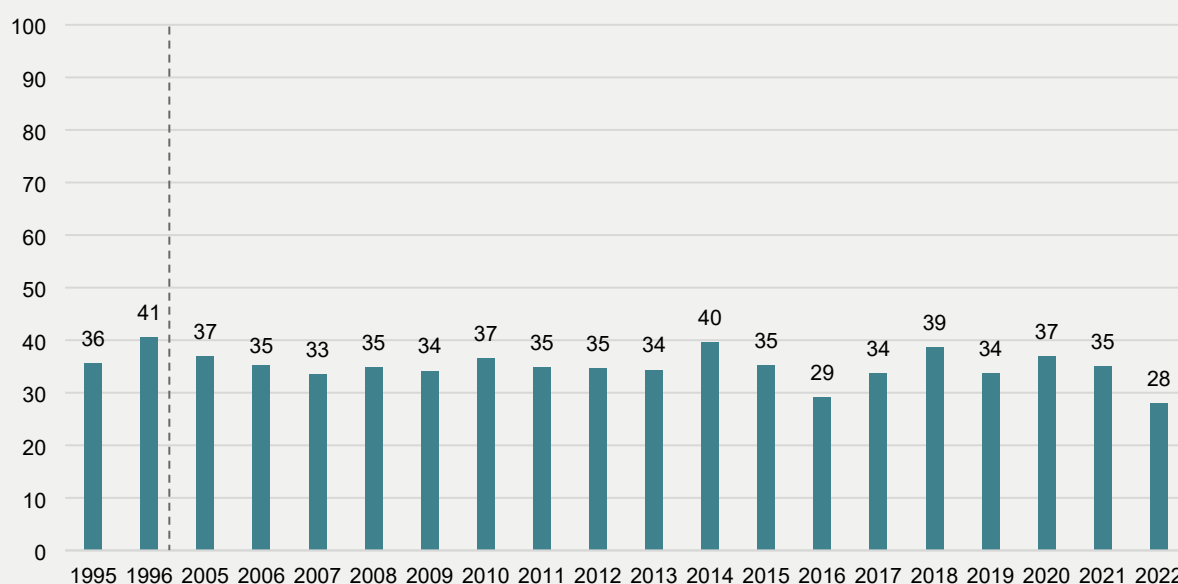
relation til gerningspersonen, gerningsstedet, voldens tidsmæssige fordeling samt sammenhængen mellem voldsudøvelse og indtagelse af alkohol og andre rusmidler.

En majoritet af ofre for vold kendte *ikke* på forhånd gerningspersonen, jf. figur 5.12. I 2022 var det knap tre fjerdedele af voldsopre i offerundersøgelsen, mens 28 pct. af ofre omvendt angav, at de kendte gerningspersonen på forhånd. Andelen af voldsopre, der kendte gerningspersonen, er den laveste i undersøgelsesperioden, men den er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2021 eller i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Det er oftest de mandlige voldsopre, der ikke kendte gerningspersonen på forhånd, nemlig 76 pct.⁴² i perioden 2005-2022 mod 47 pct. af de kvindelige voldsopre.

Figur 5.12

Andel ofre for vold der kendte gerningspersonen, 1996-1996 og 2005-2022.

I 2022 oplyser 7 pct. af ofre for vold, at den seneste voldsepisode blev begået af en nuværende eller tidligere partner (ægtefælle/samlever/kæreste), mens 3 pct. oplyser, at volden blev begået af et (andet) familiemedlem, se bilagstabel 5.14 for yderligere oplysninger om relationen mellem offer og gerningsperson. Andelen af voldstilfælde, hvor volden blev begået af en nuværende/tidligere partner eller et (andet) familiemedlem, adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021 eller i de forudgående 10 år (2012-2021).

⁴² Det fremgår af sidste års rapport, at andelen var 67 pct. for mænd i perioden 2005-2021, men den var 76 pct. som i perioden 2005-2022.

Samlet for perioden 2005-2022 er det 30 pct. af de kvindelige voldsofre, der oplyser, at volden blev begået af en nuværende eller tidligere partner, mens den tilsvarende andel er 6 pct. for mænd. Der henvises til kapitel 9 for yderligere oplysninger om partnervold.

Med hensyn til gerningssted udsættes den største andel voldsofre for vold på et offentligt tilgængeligt sted, typisk gader, transportmidler, parker, pladser m.v., idet det i de fleste år drejer sig om ca. 40-50 pct. af ofrene. Denne andel har udviklet sig i bølger i undersøgelsesperioden. I 2022 er andelen 44 pct., hvilket ikke er statistisk signifikant forskelligt fra andelen i 2021 eller de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

Tabel 5.4

Gerningsstedet for volden, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

	Privat bolig	Arbejde / uddannelse	Værtshus, bodega m.v.	Offentligt sted	Andet sted	I alt
1995	14 %	12 %	23 %	42 %	8 %	100 %
1996	17 %	19 %	26 %	36 %	2 %	100 %
2005	19 %	25 %	15 %	36 %	5 %	100 %
2006	13 %	26 %	16 %	42 %	3 %	100 %
2007	19 %	18 %	12 %	47 %	4 %	100 %
2008	16 %	20 %	14 %	46 %	3 %	100 %
2009	17 %	15 %	14 %	50 %	3 %	100 %
2010	14 %	23 %	10 %	48 %	5 %	100 %
2011	16 %	11 %	11 %	48 %	14 %	100 %
2012	17 %	11 %	19 %	49 %	3 %	100 %
2013	14 %	25 %	15 %	43 %	3 %	100 %
2014	16 %	21 %	11 %	44 %	7 %	100 %
2015	17 %	18 %	10 %	48 %	8 %	100 %
2016	15 %	20 %	9 %	50 %	5 %	100 %
2017	15 %	20 %	6 %	54 %	7 %	100 %
2018	20 %	16 %	8 %	46 %	9 %	100 %
2019	14 %	20 %	11 %	44 %	11 %	100 %
2020	25 %	19 %	13 %	37 %	7 %	100 %
2021	23 %	18 %	4 %	45 %	10 %	100 %
2022	18 %	18 %	12 %	44 %	9 %	100 %

Værtshusvolden er blevet såvel absolut som relativt betydeligt sjældnere i den undersøgte periode i forhold til midten af 1990'erne: I 1995-1996 var det samlet set 24 pct. af volden, der foregik på et værtshus m.v., mens niveauet i 2005-2022 er markant lavere og med undtagelse af få år typisk 10-15 pct. I 2022 er det 12 pct. af ofrene for vold, der oplyser, at volden foregik på et værtshus eller et lignende sted, hvilket er en statistisk signifikant større andel end i 2021, hvor andelen var historisk lav på grund af nedlukninger og restriktioner i forbindelse med COVID-19. Der er ikke statistisk signifikant forskel, når andelen i 2022 sammenlignes med andelen de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.

I alle årene fra 1995-1996 og 2005-2019 var det maksimalt hvert femte voldsoffer, der angav at have været udsat for vold i en privat bolig. Det samme gør sig gældende i 2022, hvor andelen er 18 pct., mens det i 2020 og 2021 var ca. hvert fjerde voldsoffer, der angav at have været udsat for vold i en privat bolig. Sidstnævnte er utvivlsomt en konsekvens af COVID-19, hvor flere holdt sig hjemme og mødtes med andre hjemme privat.

I voldsofferundersøgelsen i 1995 og 1996 blev det understreget, at vold, der sker i tilknytning til arbejde, udgør en væsentlig del af den vold, der finder sted (Balvig 1998). Denne form for vold blev betegnet som "den nye voldsproblematik" i erkendelse af, at tidligere voldsofferundersøgelser (Andersen 1985b, 1987; Christensen & Koch-Nielsen 1992; Wolf 1972) havde tildelt arbejdsdimensionen en langt mere tilbagetrukket placering i det samlede voldsbillede. Fra 1995-1996 til 2005-2006 voksede andelen af vold, der var begået i tilknytning til arbejds- eller uddannelsessted, yderligere, jf. tabel 5.4. Efter 2006 er andelen mindre stort set alle år, men der ses ret store årlige variationer. I 2022 er det 18 pct. af ofrene for vold, der oplyser, at de blev udsat for volden på deres arbejds- eller uddannelsessted, og denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i perioden 2007-2021.

Siden 2009 har offerundersøgelsen indeholdt et særligt spørgsmål til dem, der har været udsat for vold under udførelsen af deres arbejde, idet de bliver spurgt om, hvilken type arbejde de havde, da de blev udsat for volden. I perioden fra 2009-2022 oplyser 6 ud af 10 af de ofre, der har været udsat for vold under udførelsen af deres arbejde, at de arbejdede med særligt vanskelige klienter såsom demente, psykisk syge, udsatte unge m.v. 7 pct. af ofrene oplyser, at de havde myndighedsbeføjelser eller sikkerhedsarbejde, eksempelvis som politibetjent eller dørmænd, mens 5 pct. arbejdede inden for persontransport. 12 pct. oplyser, at de havde andre former for risikobetonet arbejde. Sammenlagt ser mere end 8 ud af 10 af ofrene for vold under udførelsen af deres arbejde ud til at have et arbejde, der indebærer en særlig risiko. Vold på arbejdet rammer således ikke befolkningen i flæng eller tilfældigt. Det er stærkt afhængigt af, hvilken slags arbejde man har.

Mens kvinder typisk udsættes for vold i eget eller andres hjem eller på deres arbejds- eller uddannelsessted, er det typiske gerningssted for mandlige voldsofre offentligt tilgængelige steder. Dette har ikke ændret sig over årene.

Gerningsstedet for den vold, de unge på 16-24 år er udsat for, adskiller sig derimod på flere måder fra det generelle billede, der er beskrevet ovenfor. Tydeligst er det, at de 16-24-årige i langt mindre grad end de ældre aldersgrupper er udsat for vold på deres arbejds- eller

uddannelsessted.⁴³ I 2022 er det således 1 ud af 10 af de 16-24-årige voldsofre, der oplyser, at volden fandt sted på deres arbejds- eller uddannelsessted mod 23 pct. af de øvrige ofre for vold. Modsat er de yngre aldersgrupper i højere grad end den ældste udsat for værtshusvold og vold på offentlige steder, da det i 2022 er hhv. 14 og 35 pct. blandt de 16-24-årige, 16 og 32 pct. blandt de 25-39-årige og 5 og 27 pct. blandt de 40-74-årige.

⁴³ Kategorien arbejde/uddannelse er en samlet kategori.

5.4.1

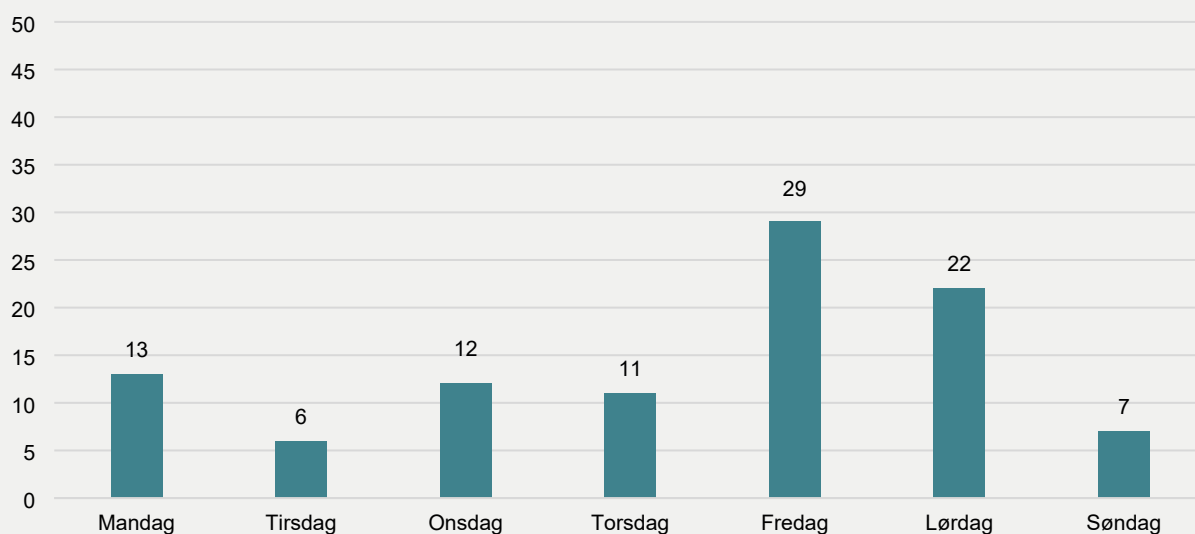
Voldens tidsmæssige fordeling

Selv om vold kan forekomme på et hvilket som helst tidspunkt, er den især koncentreret omkring de tidspunkter og perioder, hvor flest har fri fra arbejde, hvor flest går i byen, og hvor der drikkes mest alkohol. Der er i modsætning hertil ingen måneder, der markerer sig som markant “farligst” eller “fredeligst”. Tidligere undersøgelser viser en vis ophobning af vold i december, dvs. i jule(frokost)måned (Balvig 1985, 1997; Døllner 1991), men sådan forholder det sig altså ikke længere.

Set over et *ugeforløb* viser undersøgelsen i 2022, at godt halvdelen af voldsepisoderne har fundet sted enten fredag eller lørdag, jf. figur 5.13. Med undtagelse af undersøgelsen i 2021, hvor godt halvdelen af voldsepisoderne havde fundet sted torsdag og lørdag, er det fredag og lørdag, der tegner sig for størstedelen af volden i samtlige af offerundersøgelserne i perioden 2005-2022. Undtagelsen i 2021 kan hænge sammen med, at en langt mindre andel af den vold, der blev rapporteret i 2021, foregik på barer, værtshuse m.v. grundet de tidligere omtalte nedlukninger og restriktioner i forbindelse med COVID-19.

Figur 5.13

Vold fordelt efter ugedag, 2022, pct.⁴⁴

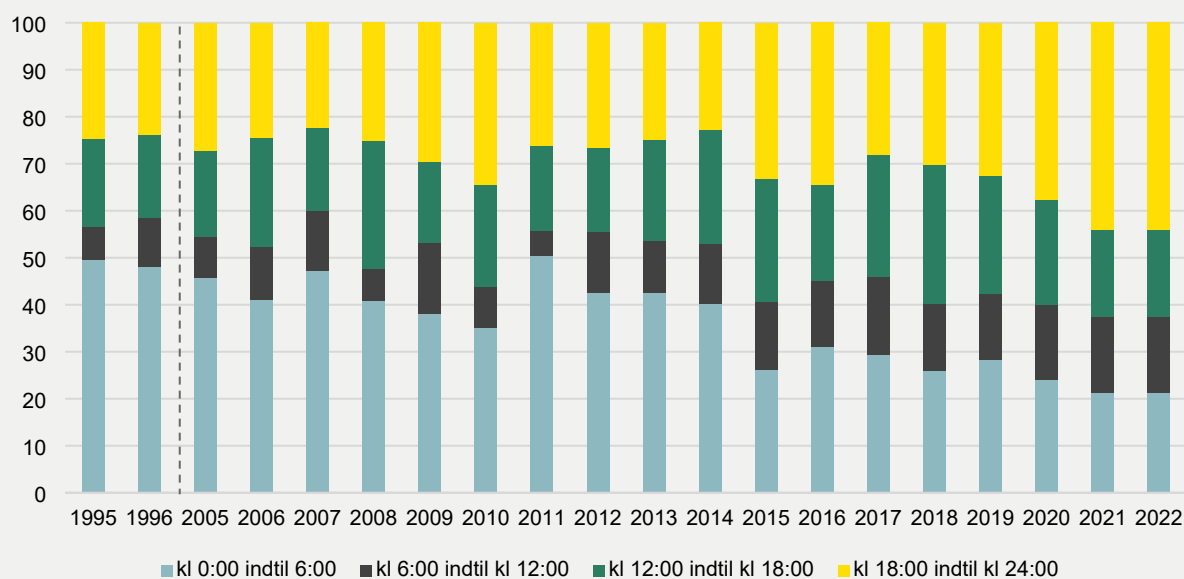

⁴⁴ I en fjerdedel af voldstilfældene husker ofrene kun, hvorvidt hændelsen foregik i hverdage eller weekenden. Disse besvarelser spredes ud på de forskellige dage i de to kategorier. Tidligere (dvs. før 2012) blev disse besvarelser fordelt ligeligt inden for hverdagens og weekendens ugedage, mens de nu fordeles, så det afspejler den eksisterende fordeling mellem dagene, hvilket forklarer mindre variationer i forhold til tidligere resultater. Derudover husker 3 pct. slet ikke, hvilken ugedag der var tale om. Disse respondents besvarelser er ikke medregnet i figur 5.13.

Set over døgnets 24 timer er skævdelingen også markant, jf. figur 5.14. Generelt for hele perioden (1995-1996, 2005-2022) er den mest ufredelige fjerdedel af døgnnet mellem midnat og klokken 6 om morgenen, hvor 37 pct. af den samlede vold har fundet sted. Siden 2015 er der dog en signifikant mindre andel af volden, der foregår i dette tidsrum, mens andelen, der foregår om aftenen frem til midnat, modsat er større end i de forudgående år. Den relativt fredeligste fjerdedel af døgnnet er fra kl. 6 om morgenen og frem til kl. 12, hvor 12 pct. af den samlede vold foregår set over hele perioden.

Figur 5.14

Vold fordelt efter det tidspunkt på døgnnet, hvor den har fundet sted, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

Voldens tidsmæssige fordeling varierer noget aldersgrupperne imellem, hvilket givetvis er sammenhængende med, at også voldens art gør det, jf. det tidligere. I 2022 foregår cirka en tredjedel af de voldsepisoder, som hhv. de 16-24-årige og 25-39-årige har været udsat for, mellem midnat og kl. 6 om morgenen. Den tilsvarende andel for de 40-74-årige er 13 pct. Forskellen mellem aldersgrupperne er statistisk signifikant. Udsathed for vold varierer ligeledes noget mellem, hvor ofte ofre går ud om aftenen. I 2022 er personer, der går ud 3-4 aftener eller flere i løbet af ugen, statistisk signifikant oftere udsat for vold end personer, der går ud 1-2 aftener om ugen eller sjældnere. Lignende tendens gør sig gældende hos personer, der mødes med andre mennesker, venner eller bekendte for at feste eller more sig: Går man ud minimum én gang ugentligt for at feste eller more sig, er der således signifikant større risiko for at blive udsat for vold. Udsathed for vold er med andre ord livsstilsafhængig.

5.4.2

Alkohol og stoffer

Der er i almindelighed en stærk sammenhæng mellem visse former for voldsudøvelse og alkoholindtagelse. Hvorvidt der er tale om en egentlig årsagssammenhæng, og i givet fald i hvilken grad, er et kompliceret spørgsmål, som det ligger uden for offerundersøgelsernes rammer at gå ind i.

Umiddelbart bekræfter offerundersøgelserne alkoholens fremtrædende rolle i voldsammenhæng. I 2022 angiver 31 pct. af ofrene for vold, at gerningspersonen – efter offerets opfattelse – var påvirket af alkohol på gerningstidspunktet, jf. bilagstabel 5.15. I 15 pct. af tilfældene mener ofrene, at gerningspersonen var stærkt påvirket af alkohol. Selv om det er uvist, hvor mange mennesker der på et givet tidspunkt er (meget) påvirket af alkohol, repræsenterer disse tal utvivlsomt en kraftig forhøjet hyppighed.

Set over hele undersøgelsesperioden er der sket en bemærkelsesværdig udvikling med hensyn til gerningspersonernes påvirkning af euforiserende stoffer, dvs. narkotika, medicin eller lignende. I 1995-1996 var 8 pct. af gerningspersonerne – efter offerets opfattelse – påvirket af andet end alkohol. I 2005-2016 var andelen 14 pct., og i 2017-2022 er andelen vokset til 24 pct. Forskellene mellem perioderne er statistisk signifikante.

Offerundersøgelsen understreger på den anden side også, at vold langt fra udelukkende er et spørgsmål om alkohol og euforiserende stoffer. I 2022 er det knap halvdelen af ofrene for vold (48 pct.), der oplyser, at gerningspersonen – efter offerets opfattelse – hverken var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer.

Med hensyn til ofrene for vold angiver hovedparten (68 pct.) i 2022, at de ikke selv var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, da volden fandt sted. En mindre andel (8 pct.) angiver, at de var påvirkede af stoffer. Andelen af ofre, der angiver, at de selv var påvirket af alkohol eller stoffer (32 pct.), er statistisk signifikant mindre end andelen af gerningspersoner, der ifølge ofrene var påvirkede af alkohol/stoffer (52 pct.).

Set i forhold til de nævnte aldersrelaterede forskelle i voldens art er det ikke uventet, at der særligt for de unge i alderen 16-24 år er en stærk sammenhæng mellem indtagelse af alkohol/euforiserende stoffer og voldsudsathed. I 2022 angiver knap halvdelen (47 pct.) af de 16-24-årige volds ofre, at de selv var påvirkede af alkohol eller euforiserende stoffer, da volden fandt sted. Det samme gælder for godt en tredjedel (34 pct.) af de 25-39-årige og 13 pct. af de 40-74-årige. Andelen af 40-74-årige, der angiver at have været påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, er statistisk signifikant mindre end for de to yngre aldersgrupper. Samtidigt vurderer 62 pct. af de 16-24-årige ofre for vold, at gerningspersonen var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, mens tilsvarende gælder hhv. 49 pct. og 43 pct. af de 25-39-årige og 40-74-årige ofre. Forskellen mellem den yngste aldersgruppe og de to ældre aldersgrupper samlet set er statistisk signifikant.

Der er, ikke overraskende, en signifikant større andel af de voldstilfælde, hvor offeret er påvirket af alkohol, som foregår på barer og værtshuse, i forhold til andelen af tilfælde, hvor offeret ikke er påvirket af alkohol. Omvendt er en relativ lille andel af dem, der udsættes for

vold i eget hjem eller anden privat bolig, på arbejdspladsen eller i offentlige transportmidler, påvirkede af alkohol eller euforiserende stoffer.

Samlet set er der i godt halvdelen af alle voldstilfælde rapporteret i offerundersøgelsen i 2022 tale om, at enten gerningspersonen – efter offerets opfattelse – offeret eller begge parter var påvirkede af alkohol eller euforiserende stoffer, jf. bilagstabel 5.16. Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021 eller de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set, men over årene ses en udvikling i retning af færre tilfælde, hvor begge parter var påvirkede af alkohol/stoffer, og flere tilfælde, hvor alene gerningspersonen var påvirket.

5.5

Årsager til vold

Siden 2008 har offerundersøgelsen inkluderet et spørgsmål, som angår *offerets opfattelse* af hovedårsagen til, at vedkommende blev udsat for vold.

Tabel 5.5

Offerets opfattelse af årsagen (den væsentligste) til den vold, vedkommende har været udsat for, 2008-2022, pct.

	Andel
Uenighed, skænderi der udviklede sig	16 %
Hævn, vrede over noget jeg havde gjort eller ikke ville gøre	8 %
Misundelse	2 %
Jalousi	5 %
Røveri (ville have noget jeg havde)	7 %
Seksuelt motiveret	3 %
Regulært overfald der ikke havde noget med mig at gøre	7 %
Skulle vise sig	7 %
Den eller de følte nok, det var mig, der startede	1 %
Den eller de følte nok, jeg havde været provokerende	3 %
Gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol	23 %
Andet	14 %
Ved ikke	3 %
I alt	100 %

I hele undersøgelsesperioden fra 2008-2022 giver knap hvert fjerde offer udtryk for, at den relativt hyppigste årsag til volden var, at gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol, jf. tabel 5.5. En væsentlig del – 43 pct. – af dem, der angiver denne årsag, angiver

samtidig, at volden fandt sted på deres arbejds- eller uddannelsessted. En anden forholdsvis hyppig angiven årsag er uenighed eller skænderi, der udviklede sig til vold, idet 16 pct. af ofrene oplyser, at dette var den væsentligste årsag. Der er ikke markante forskelle mellem årene i respondenternes angivelse af hovedårsagen til den vold, de har været udsat for.

Mænd og kvinder angiver temmelig forskellige grunde til at være blevet udsat for vold. Kvindelige ofre er således langt mere tilbøjelige end mandlige til at anføre, at volden var seksuelt motiveret, skyldtes jalousi, eller at gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol. Mænd derimod er væsentligt mere tilbøjelige til at mene, at volden skyldtes hævn eller vrede, misundelse, at gerningspersonen nok følte, at respondenterne havde været provokerende, at gerningspersonen nok følte, at det var respondenterne, der startede, at gerningspersonen skulle vise sig, at gerningspersonen ville have noget, offeret havde (røveri), eller at der var tale om et regulært overfald, som ikke havde noget med offeret at gøre. Disse afvigelser er alle statistisk signifikante. Mænd og kvinder er omtrent lige tilbøjelige til at mene, at volden mod dem skyldtes uenigheder eller skænderier, der udviklede sig, eller andet.

5.6

Anmeldelsestilbøjelighed

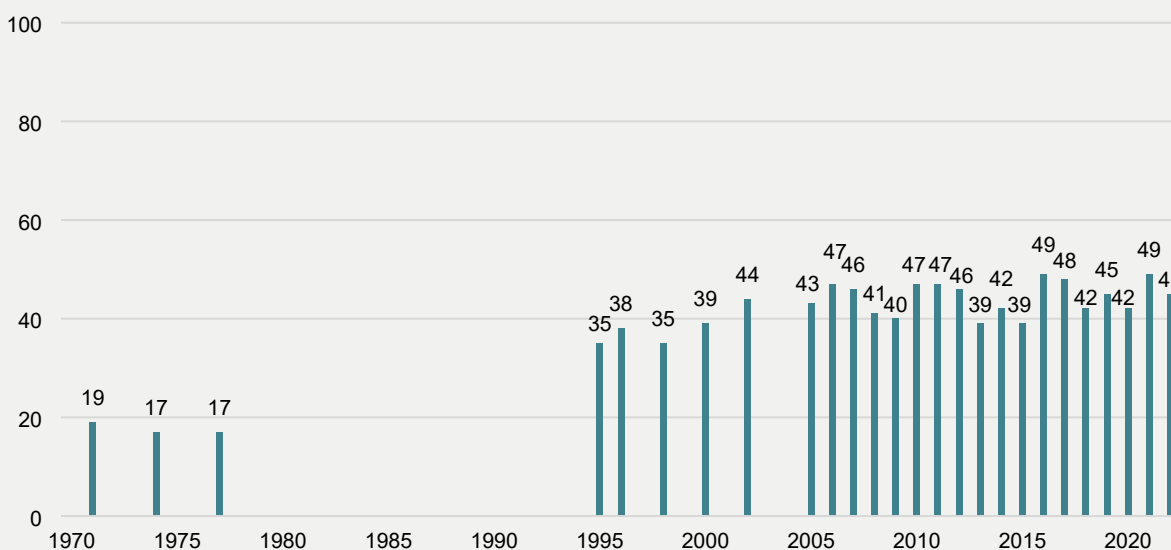
Anmeldelsestilbøjeligheden har ligesom for andre kriminalitetsformer stor betydning for omfanget af den *politiregistrerede* vold. Anmeldelsestilbøjeligheden opgøres i undersøgelserne almindeligvis ved at se på, hvor stor en andel af dem, der har været udsat for i dette tilfælde vold, som anmeldte hændelsen til politiet, sidste gang de var udsat for den. Metodens begrænsning er naturligvis, at den ikke giver oplysninger om, hvorvidt dem, der har været udsat for vold flere gange, er lige tilbøjelige til at anmelde alle voldsepisoder til politiet. Da der til og med 2008 foreligger oplysninger om de tre seneste voldstilfælde i undersøgelsen, er det tidligere undersøgt, hvad dette betyder. Der viser sig at være en lidt mindre anmeldelsestilbøjelighed for alle tre seneste tilfælde end for alene seneste tilfælde. Samtidig viser der sig dog at være en helt ensartet udviklingstendens for de to målingsmetoder. Eftersom det først og fremmest er udviklingstendensen, der er i fokus her, er det besluttet alene at inkludere oplysninger om anmeldelsestilbøjeligheden ved den seneste voldsepisode. Det bemærkes, at anmeldelse også inkluderer forhold, som offeret ikke selv har anmeldt til politiet, men hvor offeret har tilkendegivet, at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis (f.eks. ved at andre end offeret har anmeldt forholdet til politiet, eller at politiet selv har opdaget det).

Af figur 5.15 fremgår det, at der har været en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden for vold fra ca. hvert femte offer i 1971 til op mod halvdelen de senere år. Denne forskel er statistisk signifikant.⁴⁵ I 2022 var det 45 pct. af ofrene for vold, der angav, at de selv anmeldte den seneste voldsepisode til politiet, eller at politiet fik kendskab til episoden på anden vis.

I nyere tid ses der nogen variation i anmeldelsestilbøjeligheden for vold over årene, men sammenlignes andelen af anmeldte voldsepisoder i 2022 med andelen i hhv. 2021 og de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set, er der ingen statistisk signifikante forskelle.

Figur 5.15

Pct. af ofre for vold der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 1970-2022.

Set over årene er der ingen statistisk signifikant forskel på mandlige og kvindelige ofres anmeldelsestilbøjelighed for vold – heller ikke hvis man alene ser på de seneste 5 år (2018-2022) samlet set.

⁴⁵ Beregningen er foretaget for perioden 1995-2022, hvor der total set er sket en statistisk signifikant stigning i anmeldelsestilbøjeligheden for vold fra midt i 1990'erne til perioden fra 2005-2022 samlet set. I perioden fra 2005-2022 ses fluktuationer i andelen, der selv har politianmeldt den vold, de har været udsat for, og i andelen af sager, som politiet har fået kendskab til på anden vis. Der er ingen entydige tendenser til hverken fald eller stigning i disse andele. Som ved tyveri og hærværk forholder det sig tillige således, at udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for vold på grund af forskelle i opgørelsesmetoden snarere underdriver end overdriver den reelle stigning, der er sket i befolkningens anmeldelsestilbøjelighed siden 1970'erne. For en nærmere analyse af ændringerne i anmeldelsestilbøjeligheden for vold i perioderne 1995-1996 og 2005-2008 henvises til rapporten "Man anmelder da vold" (Balvig & Kyvsgaard 2009).

De 16-24-åriges anmeldelsestilbøjelighed for vold er statistisk signifikant lavere end blandt de 25-39-årige og de 40-74-årige i perioden 1995-2022. Dette gælder også, hvis man alene ser på de seneste 5 år (2018-2022) samlet set.

Anmeldelsestilbøjeligheden er højere for voldsepisoder, der har medført synlige mærker eller skader på kroppen. De seneste 5 år (2018-2022) er det 42 pct. af ofre, der selv har anmeldt volden til politiet, sammenlignet med 23 pct. af de øvrige ofre for vold. Denne forskel er statistisk signifikant.

Tabel 5.6

Ofre for vold, der selv har anmeldt det til politiet, fordelt efter om volden medførte synlige mærker eller skader på kroppen, 2018-2022, pct.⁴⁶

	Skader	Ikke skader
2018-2022	42 %	23 %

Oplevelsen af voldsepisodens alvorlighed har også betydning for anmeldelsestilbøjeligheden. Dette ses bl.a. af tabel 5.7, der viser, at det i perioden 2018-2022 er 59 pct. af de ofre, der fandt episoden ”meget alvorlig”, der selv anmeldte den til politiet, mod 37 pct. af dem, der fandt episoden ”ret alvorlig”, og 15 pct. af dem, der fandt episoden ”ikke særlig alvorlig”. Forskellene er også her statistisk signifikante.

Tabel 5.7

Ofre for vold, der selv har anmeldt det til politiet, fordelt efter offerets oplevelse af alvoren af volden, 2018-2022, pct.

	Meget alvorlig	Ret alvorlig	Ikke særlig alvorlig
2018-2022	59 %	37 %	15 %

Som man kunne forvente, er der også en nær sammenhæng mellem offerets vurdering af, om en handling opleves som en kriminel handling, og om offeret anmelder den til politiet, jf.

⁴⁶ Det bemærkes, at tabel 5.6 er afgrænset til at dække en 5-årsperiode. Dette er gjort for at kunne foretage analyser på baggrund af et tilstrækkeligt stort datagrundlag. For at kunne sammenligne anvendes denne afgrænsning også i tabel 5.7-5-8.

tabel 5.8. I perioden 2018-2022 er det godt halvdelen af de ofre, der betragter voldsepisoden som ”en kriminel handling”, der anmeldte den til politiet, mod 14 pct. af dem, der betragter episoden som ”en forkert, men ikke kriminel handling”, og 13 pct. af dem, der betragter episoden som ”bare noget, der sker”. Der er en del variation i anmeldelsesprocenten i perioden, hvilket især gælder for de ofre, der vurderer, at voldsepisoden var en forkert, men ikke kriminel handling, eller bare noget, der sker, men der er ikke nogen tydelig udviklingstendens i den ene eller den anden retning.

Tabel 5.8

Ofre for vold, der selv har anmeldt det til politiet, fordelt efter om offeret anser volden for at være en kriminel handling eller ej, 2018-2022, pct.

	En kriminel handling	En forkert, men ikke kriminel handling	Bare noget der sker
2018-2022	53 %	14 %	13 %

5.6.1

Årsager til ikke at anmelde vold

De ofre for vold, der angiver, at de ikke har anmeldt volden til politiet, er blevet spurgt, hvorfor de ikke har gjort det.⁴⁷ Besvarelserne fremgår af tabel 5.9. Det bemærkes, at hver besvarelse kan være kategoriseret under flere årsager.

⁴⁷ Der henvises til (Hansen & Pedersen 2022) for uddybende oplysninger om kodningen af besvarelser og årsager til ikke at anmelde.

Tabel 5.9 viser, udover at der er relativt mange mangelfulde besvarelser, at 15 pct. af besvarelserne falder under kategorien ”anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke”. Den mest udbredte begrundelse inden for denne kategori relaterer sig til, at politiet ikke kan/vil gøre noget, eller at offeret ikke tror, at politiet kan/vil gøre noget. 14 pct. af besvarelserne falder under kategorien ”ikke alvorligt nok” til at anmelde. Herudover er de årsager, der ofte beskrives som grund til ikke at politianmelde vold, at det ikke var vigtigt/at der ikke var grund til det, og at offeret håndterede hændelsen på anden måde.

Tabel 5.9

Årsager til ikke at anmelde vold, 2019-2022.

	Andel ofre/ besvarelser
Politiet fik viden om det på anden måde	3 %
Ikke alvorligt nok	14 %
Ikke vigtigt/ingen grund til det	8 %
For besværligt/ikke overskud til det	4 %
Anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke	15 %
Af hensyn til gerningspersonen	3 %
Af hensyn til mine børn	0 %
Jeg føler skyld/skam	1 %
På grund af trusler og frygt for repressalier	2 %
Jeg er nervøs for konsekvenserne	1 %
Det er en risiko ved mit arbejde	3 %
Jeg håndterede det på anden måde	7 %
Jeg er ikke sikker på, det er ulovligt	0 %
Anden grund	5 %
Mangelfuld besvarelse	16 %
Ved ikke	6 %
Ønsker ikke at svare	8 %

6

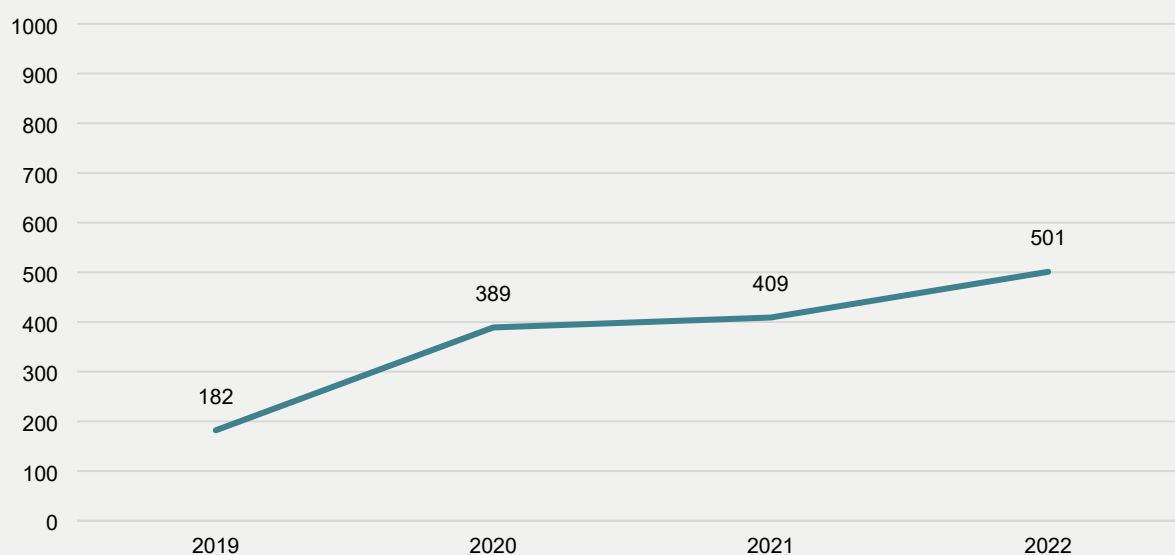
Psykisk vold

Den 1. april 2019 trådte en ny straffelovsbestemmelse i kraft, der kriminaliserer psykisk vold, dvs. tilfælde hvor en person, som tilhører eller er nært knyttet til ens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, som har til formål at styre den anden, jf. straffeloven § 243.

Figur 6.1 viser antallet af anmeldelser for psykisk vold i perioden fra april 2019 til 2022. I 2022 registrerede politiet godt 500 anmeldelser om psykisk vold, hvilket er en stigning fra året før. 2022 udgør dermed året med det højeste antal politiregistrerede anmeldelser for psykisk vold siden bestemmelsens ikrafttræden.

Figur 6.1

Antal anmeldelser for psykisk vold i Danmark, april 2019-2022.

6.1

Udsathed for psykisk vold

Fra og med 2020 er der i offerundersøgelsen spurgt til udsathed for psykisk vold.⁴⁸ I 2022 oplyser 7,7 pct. af respondenterne at have været udsat for psykisk vold *inden for de seneste 5 år*, og 2,6 pct. oplyser at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år. Dette svarer til, at 101.000-126.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for psykisk vold. Andelen af udsatte inden for det seneste år adskiller sig ikke statistisk signifikant fra den tilsvarende andel i 2021 og 2020.

Tabel 6.1

Ofre for psykisk vold, 2020-2022.

	Andel ofre	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtede antal
2020	2,5 %	(2,3 % - 2,8 %)	109.000	(97.000 - 120.000)	294
2021	2,5 %	(2,2 % - 2,8 %)	108.000	(95.000 - 119.000)	264
2022	2,6 %	(2,3 % - 2,9 %)	113.000	(101.000-126.000)	266

⁴⁸ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du inden for de seneste 5 år været udsat for psykisk vold? Det vil sige, at en person nært knyttet til din husstand gentagne gange over en periode har udsat dig for groft nedværdigende, forulepende eller krænkende adfærd med henblik på at styre dig."

6.2

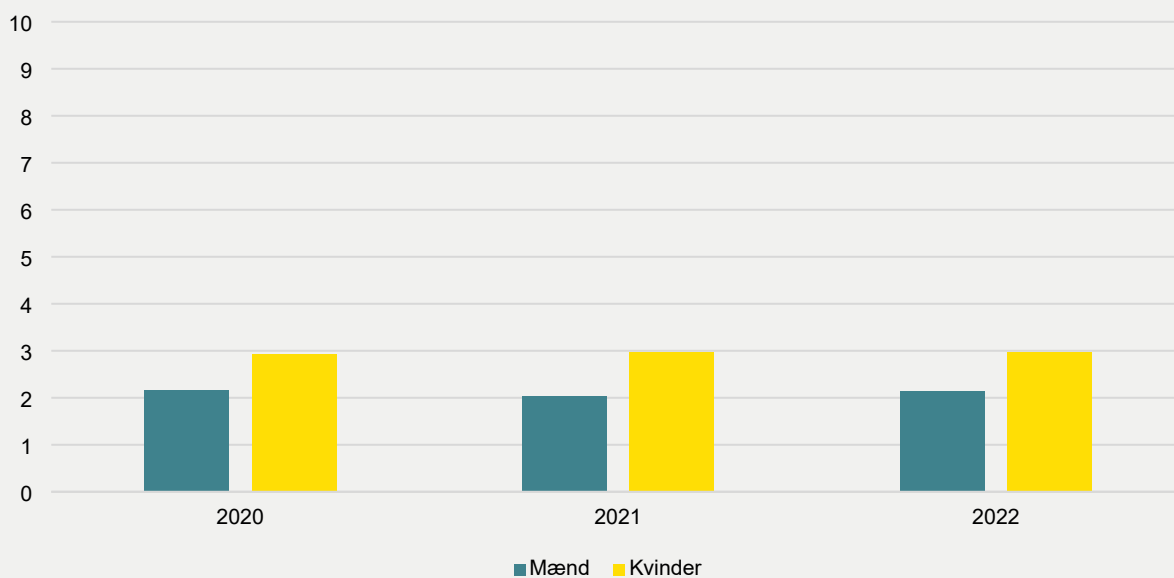
Karakteristika ved ofre

Figur 6.2 viser befolkningens udsathed for psykisk vold blandt mænd og kvinder. I 2022 oplyser 2 pct. af de adspurgte mænd og 3 pct. af de adspurgte kvinder, at de har oplevet at blive udsat for psykisk vold inden for det seneste år. Det samme gjorde sig gældende i 2021 og 2020. Andelen af kvinder, der angiver at have oplevet at blive udsat for psykisk vold, er statistisk signifikant større end den tilsvarende andel for mænd.

Kvinder udgør således den største andel – 57 pct. – af de personer, der i 2022 oplyser at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år.

Figur 6.2

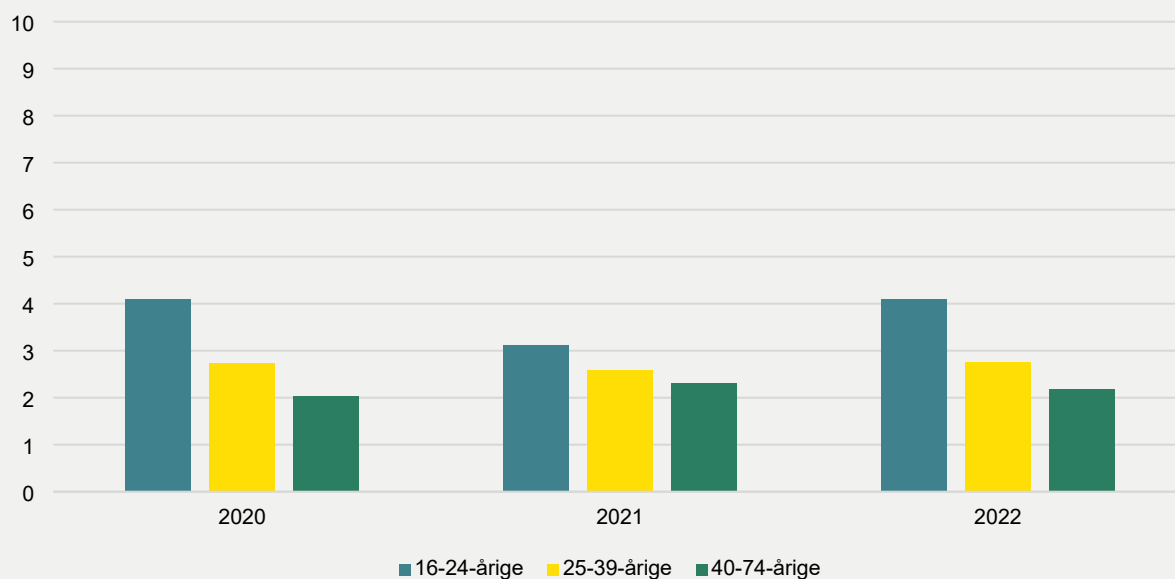
Udsathed for psykisk vold blandt mænd og kvinder, 2020-2022, pct. af befolkningsgruppen.

Figur 6.3 viser befolkningens udsathed for psykisk vold blandt personer i de nævnte aldersgrupper. I 2022 oplyser 4 pct. af de 16-24-årige, 3 pct. af de 25-39-årige og 2 pct. af de 40-74-årige at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år. Også her er der lighed med de tidligere år. I 2022 var udsatheden blandt de 16-24-årige statistisk signifikant større end blandt de 25-39-årige og de 40-74-årige.

Figur 6.3

Udsathed for psykisk vold i de nævnte aldersgrupper, 2020-2022, pct. af befolkningsgruppen.

Med hensyn til familietype har enlige statistisk signifikant større risiko for at have været udsat for psykisk vold inden for de seneste år end personer i et registreret parforhold.⁴⁹ Enlige med børn har samtidig statistisk signifikant større risiko for at have været udsat for psykisk vold end enlige uden børn.

6.3

Karakteren af psykisk vold

I 2022 oplyser godt halvdelen af de personer, der har oplevet at blive udsat for psykisk vold inden for det seneste år, at gerningspersonen var en nuværende eller tidligere partner – i 22 pct. af tilfældene en nuværende partner, i 20 pct. en *nu* forhenværende partner og i 9 pct. en forhenværende partner. Dette kunne tyde på, at en ikke ubetydelig del af dem, der har været

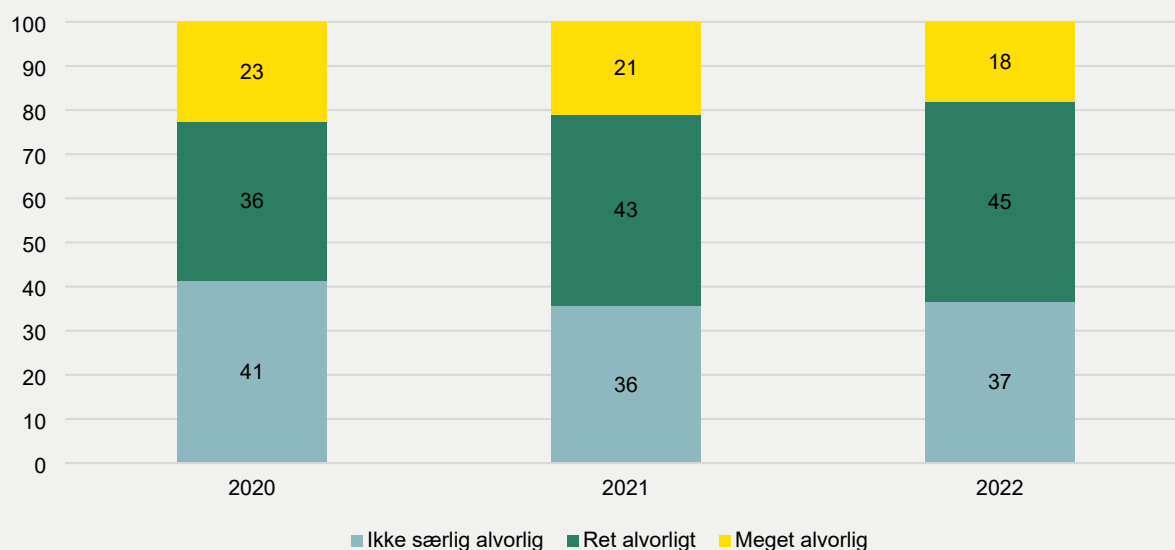
⁴⁹ Kategorierne er dannet af Danmarks Statistik på baggrund af registerdata. Det vil sige, at gruppen af "enlige" omfatter ugifte, fraskilte, enker, enkemænd og opløste partnerskaber.

udsat for psykisk vold af deres partner – ligesom ved øvrig vold – efterfølgende har forladt partneren. Knap en fjerdedel (24 pct.) oplyser, at gerningspersonen var et barn/barnebarn/stedbarn, en forælder/bedsteforælder eller et andet familiemedlem. Knap en femtedel (18 pct.) oplyser, at gerningspersonen var en (tidligere) ven/kammerat. De resterende oplyser, at de ikke ved, hvem personen er (3 pct.), eller at de ikke ønsker at besvare spørgsmålet (4 pct.). Det er tvivlsomt, hvorvidt tilfælde, hvor offeret ikke ved, hvem gerningspersonen er, kan høre under den juridiske afgrænsning af psykisk vold.

Figur 6.4 viser fordelingen af ofrenes egen vurdering af alvorlighedsgraden af den psykiske vold, de oplyser at have været udsat for inden for det seneste år. I 2022 oplyser 18 pct. af ofrene for psykisk vold, at de opfatter volden som ”meget alvorlig”, 45 pct. opfatter den som ”ret alvorlig”, mens 37 pct. opfatter volden som ”ikke særlig alvorlig”. Fordelingen i 2022 adskiller sig ikke statistisk signifikant fra året før.

Figur 6.4

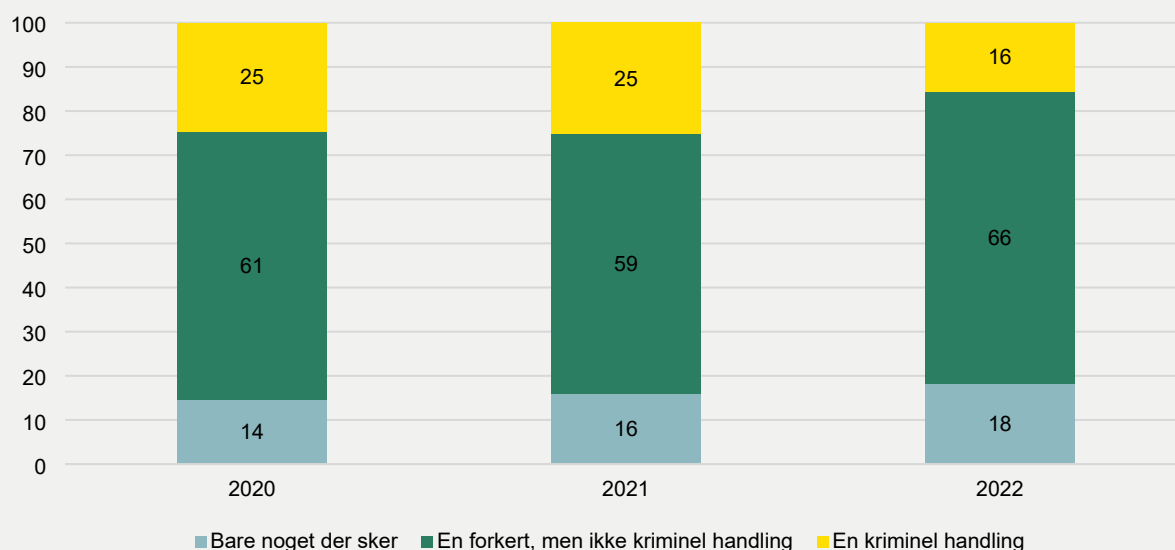
Ofrenes egen vurdering af alvorligheden af den psykiske vold, 2020-2022, pct.

Figur 6.5 viser, at 16 pct. af de personer, der i 2022 oplyser at have være udsat for psykisk vold inden for de seneste år, opfatter den psykiske vold som ”en kriminel handling”. Dette er en statistisk signifikant mindre andel end den tilsvarende andel for vold generelt, jf. kapitel 5. De fleste personer, der har oplevet at blive udsat for psykisk vold – 66 pct. – opfatter volden som ”en forkert, men ikke kriminel handling”, mens 18 pct. angiver, at den psykiske vold ”bare [er] noget der sker”. Efterhånden som det bliver mere kendt, at psykisk vold er blevet kriminaliseret, kunne man tro, at andelen, der anser det for en kriminel handling, vil stige. Dette lader imidlertid ikke, i hvert fald indtil videre, til at være tilfældet, da andelen, der anser den psykiske vold som en kriminel handling, er statistisk signifikant mindre i 2022 end i 2021, men dette kan også skyldes andre årsager.

Figur 6.5

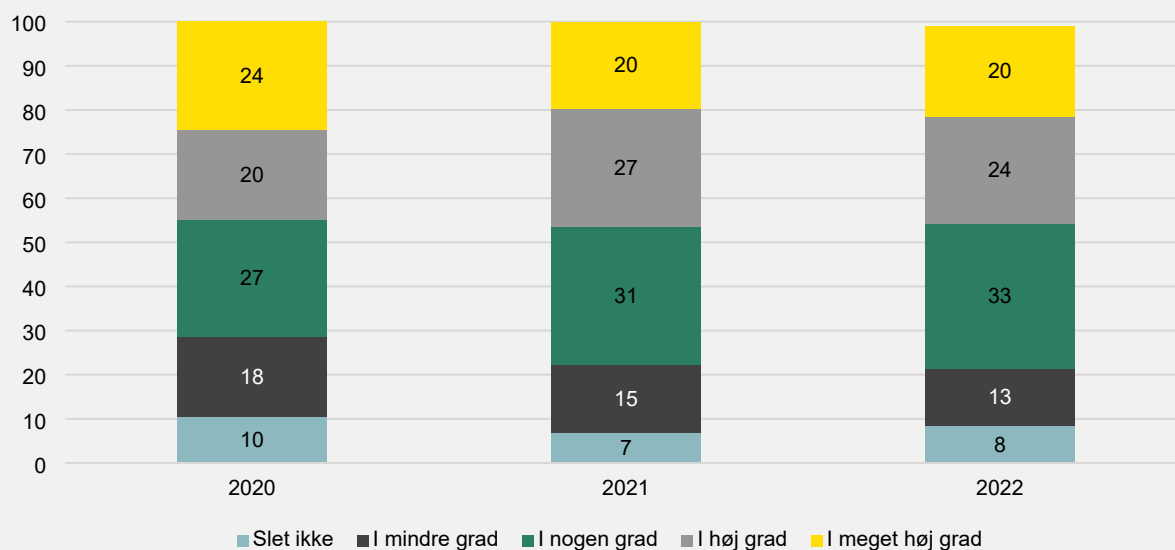
Ofrenes vurdering af hvorvidt den psykiske vold var en kriminel handling eller ej, 2020-2022, pct.

De personer, der oplyser at have været udsat for psykisk vold, bliver spurgt, hvorvidt volden påvirker, hvordan de har det med sig selv og deres liv i dag.⁵⁰ Hertil svarer knap halvdelen, at den psykiske vold ”i meget høj grad” eller ”i høj grad” påvirker, hvordan de har det med sig selv og deres liv i dag, jf. figur 6.6. Andelene i 2022 adskiller sig ikke væsentligt fra de tilsvarende andele i 2021.

Figur 6.6

Ofrenes vurdering af i hvilken grad den psykiske vold påvirker deres liv i dag, 2020-2022, pct.

Af dem, der i 2022 oplyser at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år, oplyser 7 pct. også at have været udsat for øvrig vold. Udsathedens for øvrig vold inden for det seneste år er, som tidligere bemærket, 1,5 pct. for befolkningen som helhed, jf. kapitel 5. Ofre for psykisk vold har således en øget risiko for også at have været udsat for anden vold – men ikke større end at langt hovedparten ikke har været udsat for det.

⁵⁰ Spørgsmålsformuleringen lyder: ”Synes du, at det er noget, der påvirker, hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?”

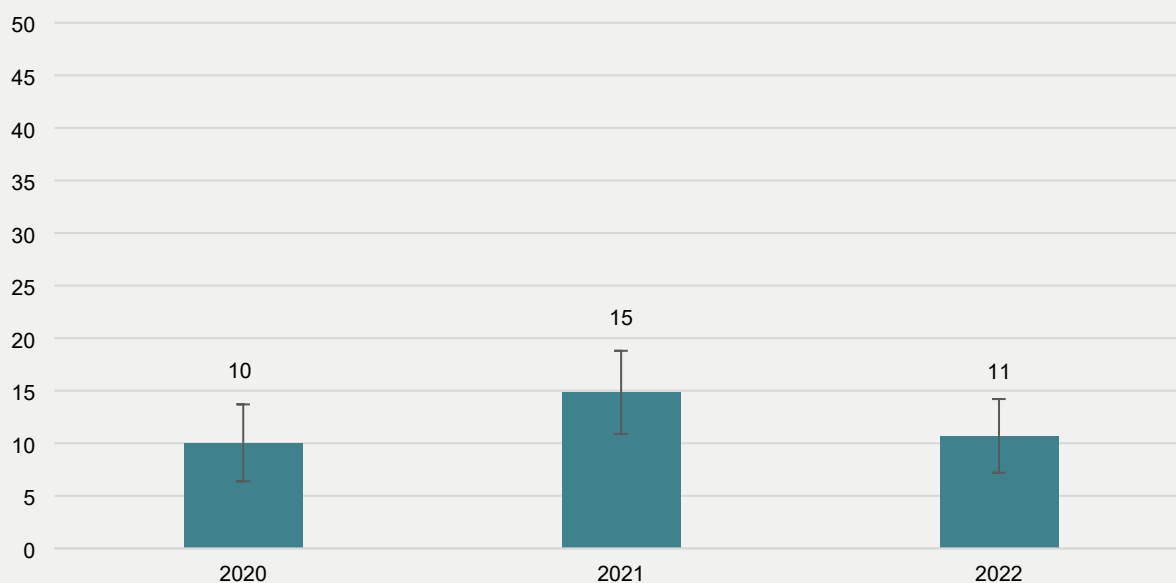
6.4

Anmeldelsestilbøjelighed

Det er kun 5 pct. af de respondenter, der i 2022 oplyser at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år, der selv har anmeldt volden til politiet, mens politiet har fået kendskab til den volden på anden vis i yderligere 5 pct. af tilfældene. Dette giver sammenlagt en afrundet anmeldelsesprocent på 11 pct. Anmeldelsestilbøjeligheden for psykisk vold er dermed markant mindre end for vold generelt, jf. kapitel 5. Anmeldelsestilbøjeligheden for psykisk vold ser desuden ud til at være lavere i 2022 end i 2021, jf. figur 6.7, men forskellen er ikke statistisk signifikant og kan dermed blot være udtryk for en tilfældighed.

Figur 6.7

Pct. af ofre for psykisk vold der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2020-2022, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

På trods af den lave anmeldelsestilbøjelighed for psykisk vold skulle der ifølge oplysningerne i offerundersøgelsen være registreret langt flere anmeldelser af psykisk vold, end det er tilfældet i den registrerede kriminalitet, jf. figur 6.1. Forskellen mellem tallene kan bl.a. skyldes, at psykisk vold ofte rapporteres/anmeldes til politiet sammen med andre forbrydelser. Nogle anmeldelser kan derfor vise sig også at handle om noget andet og kan derfor være registreret som eksempelvis vold, trusler om vold, ulovlig tvang, stalking eller seksuelle overgreb. Forskellen kan også skyldes, at der i mange tilfælde er forskel på offerets forståelse af psykisk vold og den juridiske afgrænsning af fænomenet, hvorfor personer i en usund relation til en person nært tilknyttet deres husstand alene ved at tale med politiet om deres situation kan have fået det indtryk, at de har indgivet en politianmeldelse. Dette understøttes af en undersøgelse af alle anmeldelser af psykisk vold i perioden fra 1. april 2019 til 4. februar 2021 (Mølbak & Jørgensen 2022) og af datamaterialet til en undersøgelse gennemført af Justitsministeriet af borgernes anmeldelsestilbøjelighed i sager om vold og seksualforbrydelser (Hansen & Pedersen 2022).

I offerundersøgelsen ses det, at ofrenes tilbøjelighed til selv at politianmelde psykisk vold er størst i tilfælde, hvor offeret opfatter volden som ”en kriminel handling” frem for ”en forkert, men ikke kriminel handling”, og der ses en tendens til øget anmeldelse i tilfælde, hvor offeret opfatter volden som ”en kriminel handling” frem for ”bare noget der sker”. Ofrenes tilbøjelighed til selv at anmelde psykisk vold ser derimod ikke ud til at hænge entydigt sammen med offerets opfattelse af voldens alvorlighed, eller i hvilken grad offeret selv vurderer, at volden påvirker, hvordan de har det med sig selv og deres liv i dag.

Ofrenes tilbøjelighed til selv at politianmelde psykisk vold er statistisk signifikant lavere i tilfælde, hvor volden er begået af en nuværende eller tidligere partner end i de øvrige tilfælde. Der henvises til kapitel 10, afsnit 10.3.3, for yderligere oplysninger om anmeldelsestilbøjeligheden blandt ofre for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner.

6.4.1

Årsager til ikke at anmelde psykisk vold

De ofre for psykisk vold, der angiver, at de ikke har anmeldt volden til politiet, er blevet spurgt, hvorfor de ikke har gjort det.⁵¹ Besvarelserne fremgår af tabel 6.2. Det bemærkes, at hver besvarelse kan være kategoriseret under flere årsager til ikke at anmelde.

⁵¹ Der henvises til (Hansen & Pedersen 2022) for uddybende oplysninger om kodningen af besvarelser og årsager til ikke at anmelde.

Tabel 6.2 viser, at der relativt set er flest ofre – knap en femtedel – der som begrundelse for ikke at anmelde psykisk vold nævner årsager relateret til kategorien ”anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke”. Kategorien dækker bl.a. over årsagen, at politiet ikke kan/vil gøre noget, eller at offeret ikke tror, at politiet kan/vil gøre noget. Andre udbredte begrundelser for ikke at anmelde psykisk vold er, at offeret håndterede volden på en anden måde, og at offeret ikke er sikker på, at hændelsesforløbet er ulovligt. 13 pct. af ofrene for psykisk vold har ikke ønsket at besvare spørgsmålet.

Tabel 6.2

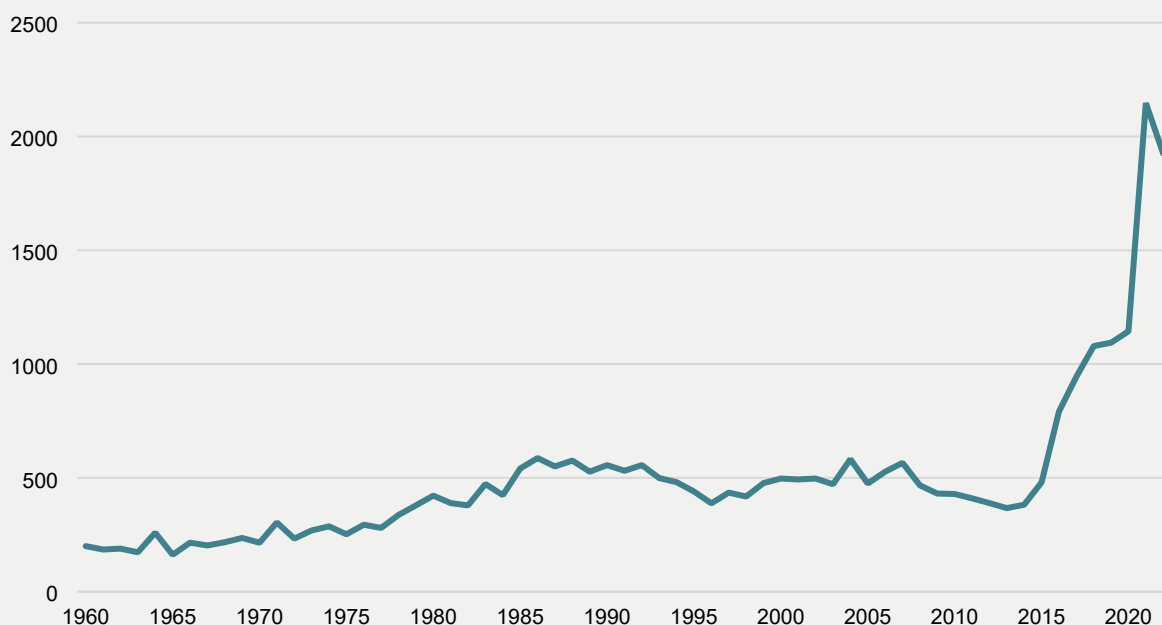
Årsager til ikke at anmelde psykisk vold, 1. april 2020 til 31. december 2022.

	Andel ofre/ besvarelser
Politiet fik viden om det på anden måde	0 %
Ikke alvorligt nok	6 %
Ikke vigtigt/ingen grund til det	4 %
For besværligt/ikke overskud til det	2 %
Anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke	18 %
Af hensyn til gerningspersonen	5 %
Af hensyn til mine børn	2 %
Jeg føler skyld/skam	2 %
På grund af trusler og frygt for repressalier	1 %
Jeg er nervøs for konsekvenserne	5 %
Det er en risiko ved mit arbejde	0 %
Jeg håndterede det på anden måde	12 %
Jeg er ikke sikker på, det er ulovligt	10 %
Anden grund	8 %
Mangelfuld besvarelse	5 %
Ved ikke	4 %
Ønsker ikke at svare	13 %

Figur 7.1 viser udviklingen i antallet af politiregistrerede voldtægter, dvs. voldtægter der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kendskab.

Figur 7.1

Antal anmeldelser for voldtægt i Danmark, 1960-2022.

Figuren viser, at fra midten af 1980'erne og indtil 2015 varierede antallet af politiregistrerede voldtægter fra knap 400 til 600 tilfælde årligt.⁵² Sidenhen er der sket en markant stigning i antallet fra 480 politiregistrerede voldtægter i 2015 til 2.147 i 2021 og 1.925 i 2022. Den meget markante stigning skal bl.a. ses i lyset af, at Rigsrevisionen i 2015 udgav en beretning om politiets henlæggelse af straffesager, herunder brugen af 'undersøgelsessager' på sædelighedsområdet. Det foranledigede, at Rigspolitiet og Rigsadvokaten iværksatte initiativer med henblik på at sikre klare retningslinjer for politiets brug af undersøgelsessager, hvilket er sager, der ikke indgår i anmeldelsesstatistikken. Dette har medført, at der siden

⁵² I 2013 blev definitionen af voldtægt ændret, så den i dag også omfatter samleje med børn under 12 år. Her er dog – i lighed med Danmarks Statistiks afgrænsning – anvendt den definition, der – ud over voldtægt, som svarer til straffelovens § 216, stk. 1, og straffelovens § 225, jf. § 216 – også omfatter tilsnigelse til samleje (straffelovens § 221). De nævnte bestemmelser vedrørende voldtægt i straffeloven gjorde sig gældende til og med 2020, hvorefter en samtykkebaseret voldtægtslovgivning trådte i kraft.

slutningen af 2015 stort set ikke er sager, der registreres som undersøgelsessager. Næsten alle sager registreres nu som en anmeldelse og tælles derfor med i anmeldelsesstatistikken. Desuden iværksatte politiet i 2017 en kampagne med henblik på at få flere ofre for voldtægt m.v. til at anmelde det til politiet. Fra 2020 til 2021 skete der næsten en fordobling i antallet af politiregistrerede voldtægter. Denne stigning skal nok primært ses i lyset af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning, der trådte i kraft den 1. januar 2021, da lovgivningen medfører, at flere hændelser kan betegnes som voldtægt.

7.1

Udsathed for voldtægt

I offerundersøgelsen er der fra og med 2008 spurgt ind til tvangssamleje/voldtægt.⁵³ I 2019 blev spørgsmålsformuleringen ændret, således at spørgsmålet, der tidligere blev formuleret som udsathed for 'tvangssamleje', nu formuleres som udsathed for 'voldtægt'. Denne ændring i spørgsmålsformuleringen synes ikke at have haft betydning for besvarelsene. På den baggrund og for at øge læsevenligheden anvendes betegnelsen voldtægt i indeværende rapport om hele undersøgelsesperioden. Fra og med 2019 er spørgsmålet om voldtægt også stillet til mænd, mens det førhen alene blev stillet til kvinder.

Fra og med 2021 er spørgsmålet om voldtægt igen ændret, så spørgsmålsformuleringen passer med den nye samtykkebaserede voldtægtslovgivning. Det nye spørgsmål lyder: "Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, dvs. at en person har haft eller har forsøgt at have samleje med dig, uden at du samtykkede heri?" Tidligere lød spørgsmålsformuleringen: "Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, altså at en person ved brug af vold, eller trusler om vold, har forsøgt at tvinge dig til eller rent faktisk har tvunget dig til samleje?"

Som det ses af tabel 7.1, varierer andelen, der oplyser at have været udsat for voldtægt, noget over årene. I 2022 svarer 3,3 pct. af de kvindelige respondenter bekræftende på spørgsmålet om udsathed for voldtægt eller forsøg herpå *inden for de seneste 5 år*. Dette svarer til, at 62.000-82.000⁵⁴ kvinder i befolkningen i alderen 16-74 år udsættes for voldtægt eller forsøg herpå i en periode på 5 år. Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2021, men andelen i 2021-2022 er statistisk signifikant større end i perioden 2012-2020. Den relativt store andel i 2021-2022 kan hænge sammen med ændringen i spørgsmålsformuleringen, som følger af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning. Der er dog også indikationer af en stigning i andelen af udsatte kvinder i årene op til ændringen, men idet spørgsmålet dækker en periode på 5 år, er det ikke muligt at komme tidspunktet for

⁵³ Et spørgsmål om voldtægt er også indgået i tidligere danske offerundersøgelser, men da spørgsmålene i disse undersøgelser samt undersøgelseskonteksten ikke uden videre er sammenlignelige, vil der kun i begrænset omfang blive sammenlignet med tidligere undersøgelser. Der henvises til omtalen heraf i rapporten "Vold og overgreb mod kvinder" (Balvig & Kyvsgaard 2006).

⁵⁴ Det estimerede antal kvindelige ofre i et 5-årsperspektiv er 72.000.

stigningen nærmere. Det skal i den forbindelse understreges, at udregningerne er baseret på et særdeles spinkelt talmateriale, og at tilfældige udsving derfor let kan forekomme.

I alt 70 mandlige respondenter i stikprøven i 2019-2022 angiver, at de har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for de seneste 5 år*. Udregningerne for mændene er således baseret på endnu færre observationer end for kvinderne. I 2022 er det 0,5 pct. af de mandlige respondenter, der svarer bekræftende på spørgsmålet om udsathed for voldtægt *inden for de seneste 5 år*. Dette svarer til 7.000-15.000⁵⁵ mænd i alderen 16-74 år, men udregningen er som nævnt baseret på meget få observationer og er derfor behæftet med meget betydelig usikkerhed.

Tabel 7.1

Ofre for voldtægt eller forsøg herpå *inden for de seneste 5 år*, 2008-2022, pct.

	Andel ofre (kvinder)	Andel ofre (mænd)	Andel ofre (mænd og kvinder)
2008	0,7 %	-	-
2009	1,0 %	-	-
2010	0,9 %	-	-
2011	1,3 %	-	-
2012	0,9 %	-	-
2013	1,2 %	-	-
2014	1,4 %	-	-
2015	1,9 %	-	-
2016	2,0 %	-	-
2017	1,8 %	-	-
2018	2,2 %	-	-
2019	2,2 %	0,4 %	1,3 %
2020	2,4 %	0,4 %	1,4 %
2021	3,4 %	0,4 %	1,9 %
2022	3,3 %	0,5 %	1,9 %
I alt	1,8 %	0,4 %	1,6 %
Uvægtede antal	1.175	70	580

⁵⁵ Det estimerede antal mandlige ofre i et 5-årsperspektiv er 11.000.

Som følge af fremadteleskopering hos respondenterne kan antallet af ofre gennem de seneste 5 år være misvisende, hvorfor der også er set på, hvor mange der har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for det seneste år*. Ved et 1-års perspektiv frem for et 5-års perspektiv er risikoen for fremadteleskopering mindre.

I 2008-2020 angiver 0,3 pct. af de kvindelige respondenter at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for det seneste år*. Den tilsvarende andel i perioden 2021-2022 er 0,6 pct., hvilket som fremhævet kan hænge sammen med ændringen af spørgsmålsformuleringen. Andelen i 2021-2022 svarer til, at i gennemsnit 11.000-17.000⁵⁶ kvinder i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for voldtægt eller forsøg herpå. Det estimerede antal ofre er baseret på få observationer og derfor forbundet med stor usikkerhed, hvilket også betyder, at det ikke er muligt at beregne ændringer fra år til år, når det angår udsathed for voldtægt eller forsøg herpå *inden for det seneste år*.

I 2019-2020 angiver 0,1 pct. af de mandlige respondenter at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for det seneste år*. I 2021-2022 er andelen præcis den samme. På grund af de meget få observationer er det ikke meningsfuldt at estimere, hvor mange mandlige ofre for voldtægt dette svarer til i befolkningen.

Hvordan udviklingen i kvinders udsathed for voldtægt og forsøg herpå ”reelt” har været, er det efter vores vurdering ikke muligt at sige noget tilnærmelsesvist sikkert om. Det er muligt, at det store fokus, der har været på voldtægt gennem de senere år, har fået flere til at erkende og oplyse om sådanne forhold i offerundersøgelserne. Det er også muligt, at der er sket en udvidelse af, hvilke handlinger og situationer der opleves som voldtægt, ligesom det er tilfældet for vold, se nærmere herom i det følgende.

De følgende analyser vedrører ofrenes og gerningspersonernes karakteristika samt forhold vedrørende voldtægterne. Besvarelser fra 2021-2022 – dvs. årene efter indførelsen af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning og ændringen af spørgsmålsformuleringen – sammenholdes med tidligere år inddelt i perioder i et forsøg på at reducere resultaternes usikkerhed og samtidig give mulighed for at belyse en eventuel udvikling over årene.

Ved fortolkning af en eventuel udvikling skal man foruden ændringen af lovgivningen og spørgsmålsformuleringen være særlig opmærksom på, at der kan være – og givetvis også er – sket ændringer i den generelle samfundsmæssige opfattelse af voldtægt, herunder hvad de personer, der indgår i undersøgelserne, oplever og opfatter som voldtægt. I 1969 blev et udsnit af befolkningen stillet følgende spørgsmål: ”En kvinde og en mand mødes på en restauration. Manden inviterer kvinden med hjem. Han siger, at han venter nogle gæster til fest. I lejligheden sætter de sig i sofaen og kysser og krammer hinanden. Da manden prøver at trække kvindens trusser af, afviser hun ham. Han giver hende nogle lussinger og gennemfører samlejet. Kan dette efter Deres mening betegnes som voldtægt?” I 1969 var det

⁵⁶ Det estimerede antal kvindelige ofre i et 1-årsperspektiv er 14.000.

13 pct., der svarede bekræftende på spørgsmålet (9 pct. af mændene og 17 pct. af kvinderne). I en tilsvarende undersøgelse i 1978 var andelen, der svarede bekræftende på spørgsmålet, vokset til 53 pct. (46 pct. af mændene og 61 pct. af kvinderne), og i den seneste undersøgelse, som er foretaget i 2013, var andelen vokset til 95 pct. (96 pct. af mændene og 94 pct. af kvinderne) (Balvig 2015). Det er således grund til at antage, at flere og flere af de seksuelle overgreb med tiden opleves og opfattes som voldtægt.

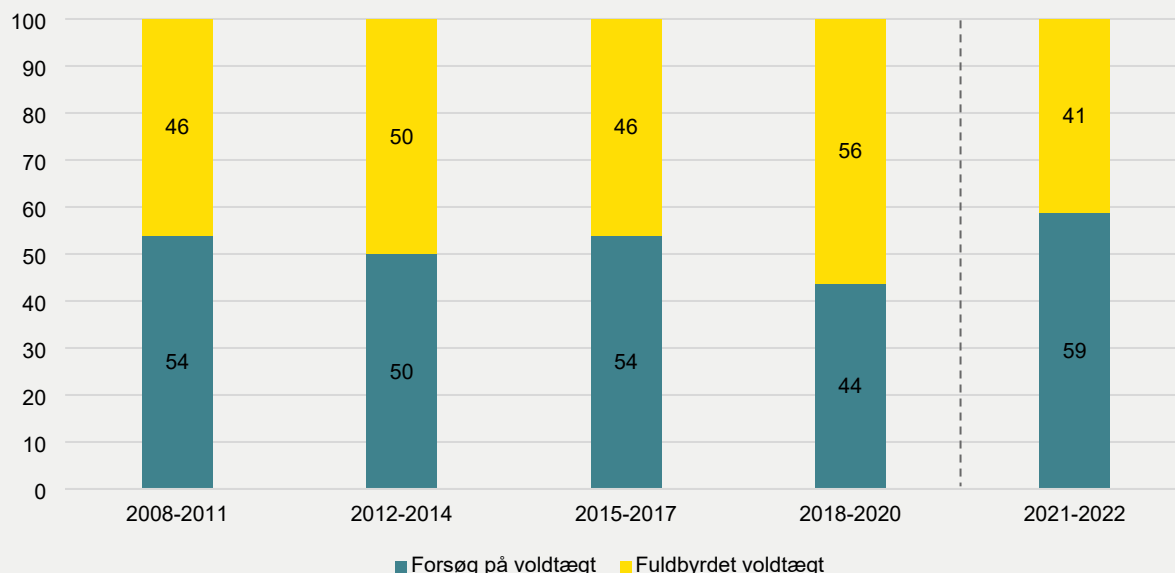
De resultater, der præsenteres i det følgende, omfatter alle *kvindelige* respondenter, der i 2008-2022 oplyser at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år fra besvarestidspunktet. De mandlige ofre er ikke inkluderet, da spørgsmålet om udsathed for voldtægt som nævnt først er stillet til mænd fra og med 2019. Der vil dog, i det omfang det er muligt, blive kommenteret på, hvordan resultaterne ser ud for mænd.

I 2021-2022 er det 41 pct. af de kvindelige voldtægtsofre, der oplyser at have været udsat for fuldbyrdet voldtægt i en 5-årig periode, mens de øvrige oplyser at have været udsat for voldtægtsforsøg, jf. figur 7.2. Det ser umiddelbart ud til, at noget tilsvarende gør sig gældende for mænd, altså at andelen af ofre, der har været udsat for voldtægtsforsøg, er større end andelen, der har været udsat for fuldbyrdet voldtægt.

Andelen af kvindelige voldtægtsofre, der har været udsat for fuldbyrdet voldtægt, fluktuerer over årene men uden en entydig udviklingstendens.

Figur 7.2

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter, om voldtægten var fuldbyrdet eller et forsøg, 2008-2022, pct.

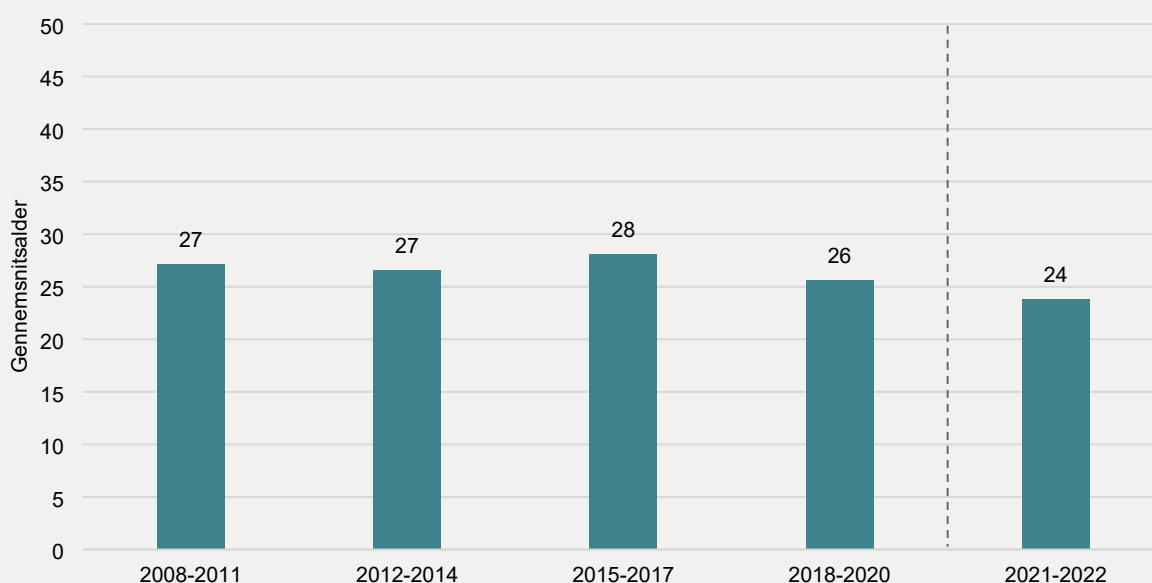
I den undersøgte periode (2008-2022) er det godt halvdelen – 56 pct. – af de kvindelige voldtægtsofre, der oplyser, at de har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå en enkelt gang i en 5-årig periode, mens 28 pct. er blevet udsat 2-3 gange og 16 pct. 4 gange eller flere.

7.2 Ofre og gerningspersoner

Ofrene for voldtægt er relativt unge. Beregninger baseret på besvarelser fra hele undersøgelsesperioden (2008-2022) viser, at 29 pct. af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå var 18 år eller yngre på gerningstidspunktet, 62 pct. var 24 år eller yngre, og 81 pct. var højst 35 år. Det bemærkes, at der i offerundersøgelsen er en nedre aldersgrænse på 16 år blandt respondenterne, og at der spørges til udsathed for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år fra besvarelsestidspunktet. Af besvarelserne ses det, at det yngste offer blandt kvinderne var 11 år på gerningstidspunktet, mens det ældste var 68 år.⁵⁷ I 2021-2022 er gennemsnitsalderen for kvindelige voldtægtsofre 24 år, hvilket ikke er statistisk signifikant forskelligt fra de forudgående 3 år (2018-2020) eller for perioden 2008-2020 samlet set, jf. figur 7.3. I 2021-2022 er gennemsnitsalderen for mandlige voldtægtsofre 27 år.

Figur 7.3

Gennemsnitsalder for kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, 2008-2022.

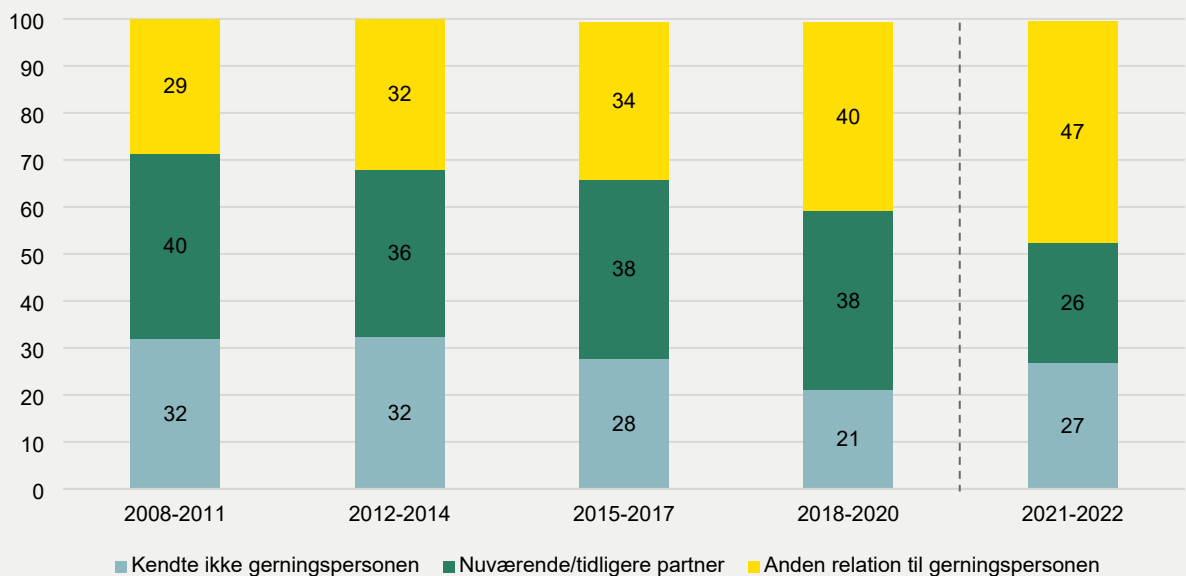
⁵⁷ De nævnte oplysninger om alder afviger en smule fra sidste års rapport, hvilket skyldes, at sidste års beregninger inkluderede kvinder og mænd, mens beregningerne i dette års rapport alene angår kvinder.

Der er en tydelig sammenhæng mellem de kvindelige voldtægts ofre og gerningspersonernes alder, idet de yngre gerningspersoner primært udsætter yngre kvinder for voldtægt eller forsøg herpå, mens det for ældre gerningspersoner typisk drejer sig om kvinder i den lidt ældre aldersgruppe, jf. bilagstabel 7.1.

I 2021-2022 oplyser godt en fjerdedel af de kvindelige voldtægts ofre, at de ikke kendte gerningspersonen, jf. figur 7.4. En tilsvarende andel oplyser, at gerningspersonen var en nuværende eller tidligere partner, og langt de fleste af disse voldtægter er begået under samlivet, jf. kapitel 10, afsnit 10.4. Der synes at være en udvikling i retning af, at andelen af kvinder, der oplyser, at de enten ikke kendte gerningspersonen, eller at gerningspersonen var en nuværende eller tidligere partner, er mindsket, mens andelen af ofre med en anden relation til gerningspersonen⁵⁸ er øget, herunder andelen hvor gerningspersonen var en (tidligere) ven eller kammeret, som i 2021-2022 var tilfældet i godt en femtedel af voldtægterne.

Figur 7.4

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter offerets kendskab og relation til gerningspersonen, 2008-2022, pct.

⁵⁸ Øvrige relationer dækker familiemedlemmer, en bekendt, som offeret har kendt i mere end 24 timer, en, som offeret netop har mødt på et værtshus, til en fest el.lign., en, som offeret netop har mødt på internettet, en, som offeret har kendt i under 24 timer samt personer i et afhængighedsforhold til offeret, eller som offeret har et afhængighedsforhold til.

Blandt mandlige voldtægtsofre er det cirka halvdelen, der i perioden 2021-2022 angiver, at de ikke kendte gerningspersonen.

Det er en bemærkelsesværdig lille del af voldtægterne i offerundersøgelsen, der har karakter af at være kontaktvoldtægter, idet kun ganske få procent af de kvindelige ofre angiver, at gerningspersonen var én, de lige havde mødt eller havde kendt under 24 timer.⁵⁹ Dette kan dog skyldes, at nogle af de ofre, der har været udsat for denne form for voldtægt, har svaret nej til et indledende spørgsmål i spørgeskemaet om, hvorvidt de kendte gerningspersonen.

⁵⁹ Kontaktvoldtægt er et begreb, der dækker over voldtægter begået i forbindelse med en kortvarig social relation, f.eks. hvor offer og gerningsperson har mødt hinanden i byen, været på date og lignende. Det engelske udtryk for fænomenet er 'date rape'.

7.3

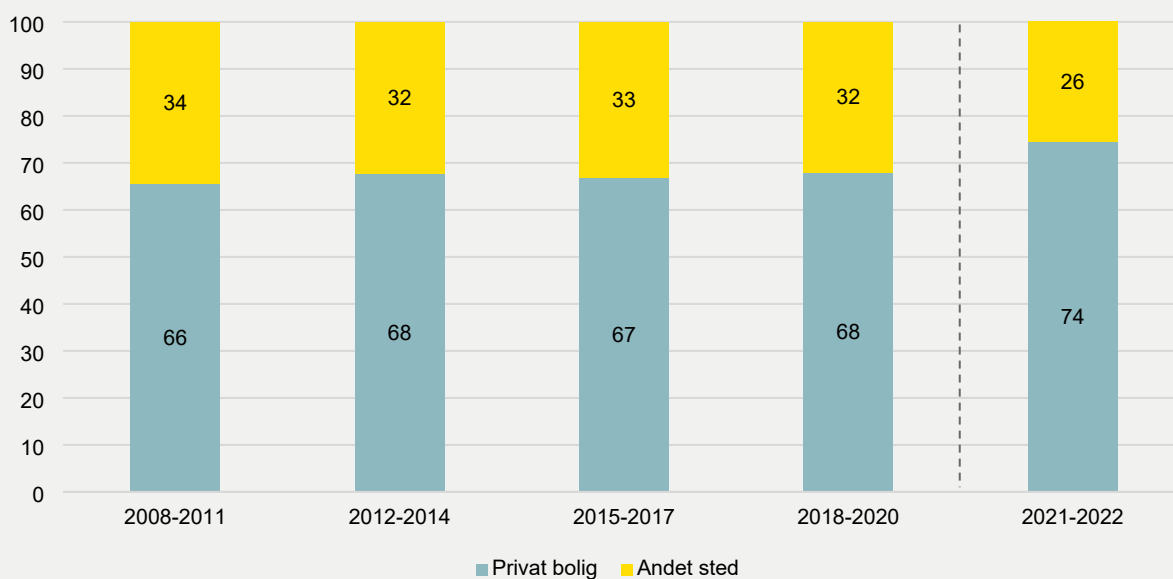
Gerningssituationen

I 2021-2022 er det knap tre fjerdedele af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der oplyser, at hændelsen fandt sted i en privat bolig, dvs. i offerets egen bolig (evt. i fælles bolig), i gerningspersonens bolig eller i en anden privat bolig, jf. figur 7.5. Dette er en statistisk signifikant større andel end i de forudgående 3 år (2018-2020) og for perioden 2008-2020 samlet set. Der kan være flere årsager til denne udvikling, herunder at definitionen og opfattelsen af, hvad en voldtægt er, har ændret sig over årene, samt at der blev holdt flere fester privat, og at der generelt blev brugt mere tid i private hjem under nedlukningerne af samfundet under COVID-19. Betragtes kategorien ”Andet sted”, oplyser flest kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, at hændelsen fandt sted et offentligt tilgængeligt sted såsom på en gade, i en park eller lignende. Dette gælder i såvel 2021-2022 som i perioden 2008-2020 samlet set, omend andelen i 2021-2022 er statistisk signifikant mindre.

Blandt mandlige ofre for voldtægt eller forsøg herpå angiver godt halvdelen i 2021-2022, at hændelsen fandt sted i en privat bolig.

Figur 7.5

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter, om hændelsen fandt sted i en privat bolig eller et andet sted, 2008-2022, pct.

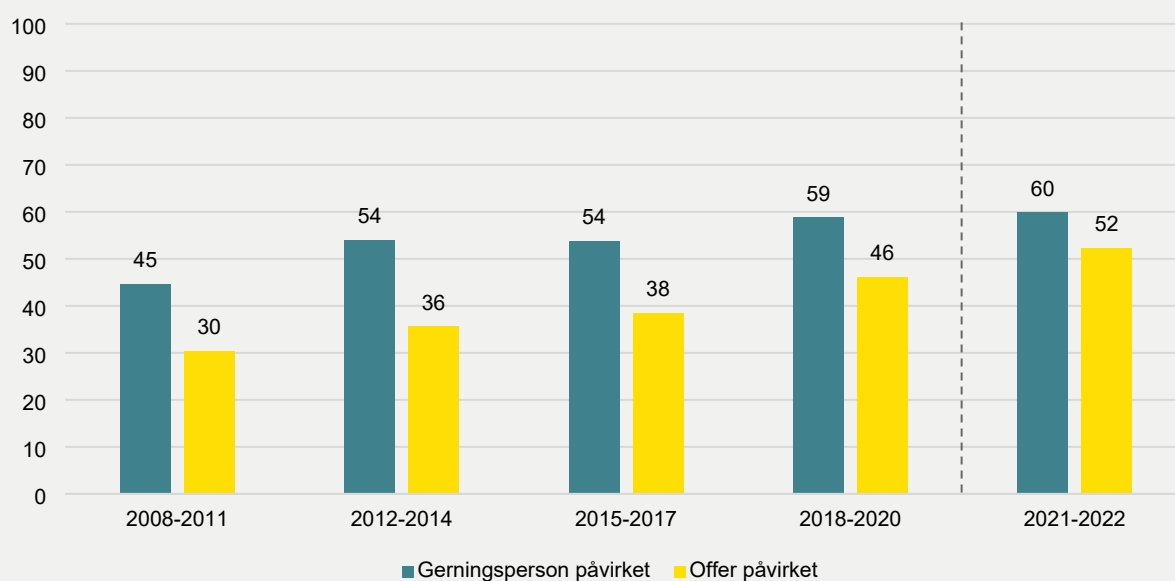

Med hensyn til ugedag og klokkeslæt oplyser 75 pct. af de kvindelige voldtægts ofre i 2021-2022, at hændelsen fandt sted torsdag-lørdag, og 58 pct. oplyser, at hændelsen foregik om aftenen i tidsrummet kl. 18-24.⁶⁰

Ofrene er spurgt, om de selv og/eller gerningspersonen var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, såsom narkotika, medicin eller lignende, da hændelsen fandt sted. I 2021-2022 er det godt halvdelen af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der oplyser, at de selv var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, mens 6 ud af 10 oplyser, at gerningspersonen – ifølge offerets opfattelse – var påvirket, jf. figur 7.6. Set over hele undersøgelsesperioden (2008-2022) er andelen af kvindelige ofre, der oplyser, at de selv var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, øget. Det samme gælder andelen af kvindelige ofre, der oplyser, at gerningspersonen var påvirket – på dette punkt adskiller andelen i 2021-2022 sig dog ikke fra de forudgående tre år (2018-2020).

Figur 7.6

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter, om offeret og gerningspersonen var påvirket af alkohol og/eller euforiserende stoffer, 2008-2022, pct.

I 2021-2022 angiver godt 3 ud af 10 kvindelige voldtægts ofre, at hverken offeret eller gerningspersonen var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer på gerningstidspunktet. I 2008-2020 var det godt 4 ud af 10 kvindelige voldtægts ofre. Det betyder omvendt, at der i knap 7 ud af 10 og 6 ud af 10 tilfælde var alkohol eller stoffer indblandet. Blandt mandlige

⁶⁰ De 8 pct. af ofrene, der har svaret 'ved ikke' eller nægtet at svare, indgår ikke i beregningen.

ofre for voldtægt eller forsøg herpå gælder ligeledes, at der i de fleste tilfælde var alkohol eller stoffer indblandet.

7.4

Voldtægtens grovhed og alvorlighed

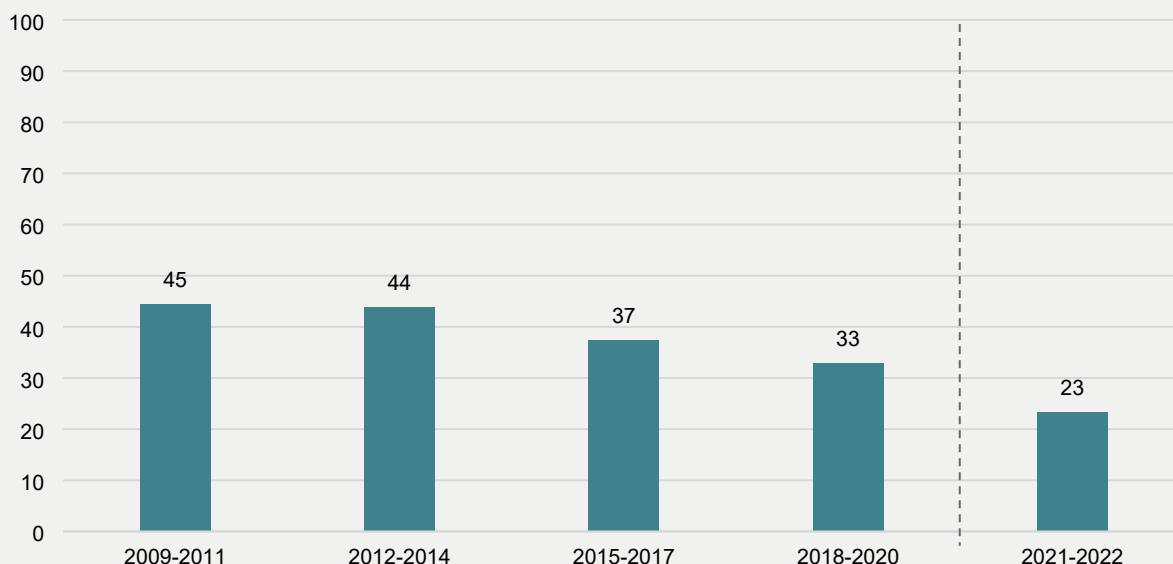
Spørgsmålet om voldtægtens alvorlighed er belyst ved at se på, om der under voldtægten/voldtægtsforsøget blev anvendt anden form for fysisk vold, om offeret fik synlige mærker eller skader på kroppen, om der blev anvendt våben/redskab, bedøvende middel, sovemiddel eller lignende, antal gerningspersoner samt offerets oplevelse af alvorlighedsgraden.

I 2021-2022 oplyser knap en fjerdedel af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, at de blev slået, sparket eller udsat for anden form for fysisk vold i forbindelse med voldtægten/voldtægtsforsøget, jf. figur 7.7. Dette er en statistisk signifikant mindre andel end i de forudgående 3 år (2018-2020) og perioden 2009-2020⁶¹ samlet set.

Blandt mandlige ofre for voldtægt eller forsøg herpå er det godt hver tiende, der i 2021-2022 oplyser, at de blev slået, sparket eller udsat for anden form for fysisk vold i forbindelse med voldtægten/voldtægtsforsøget.

Figur 7.7

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der blev udsat for anden form for fysisk vold i forbindelse med voldtægten, 2009-2022, pct.

⁶¹ Det er ikke muligt at lave opgørelsen fra år 2008, da oplysningen om brugen af anden fysisk vold i forbindelse med voldtægten først findes i datamaterialet fra 2009.

Få kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå oplyser desuden, at der blev anvendt et våben eller et redskab mod dem i forbindelse med voldtægten/voldtægtsforsøget. I hele den undersøgte periode drejer det sig om i alt 2 pct.

Godt halvdelen af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der i 2021-2022 oplyser, at de blev udsat for anden form for fysisk vold i forbindelse med voldtægten/voldtægtsforsøget, og/eller at der blev anvendt et våben/redskab mod dem, oplyser yderligere, at de fik synlige mærker eller skader på kroppen.⁶² Dette svarer til 13 pct. af samtlige kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå. Der er oftest tale om blå mærker og hudafskrabninger, men der er også tilfælde af brækkede ribben, en brækket arm eller øjenskader. I en fjerdedel af tilfældene krævede skaderne lægebehandling. Det ser ikke ud til, at der er sket en udvikling over årene hverken med hensyn til forekomsten af synlige mærker eller skader på kroppen eller skader, der krævede lægebehandling.

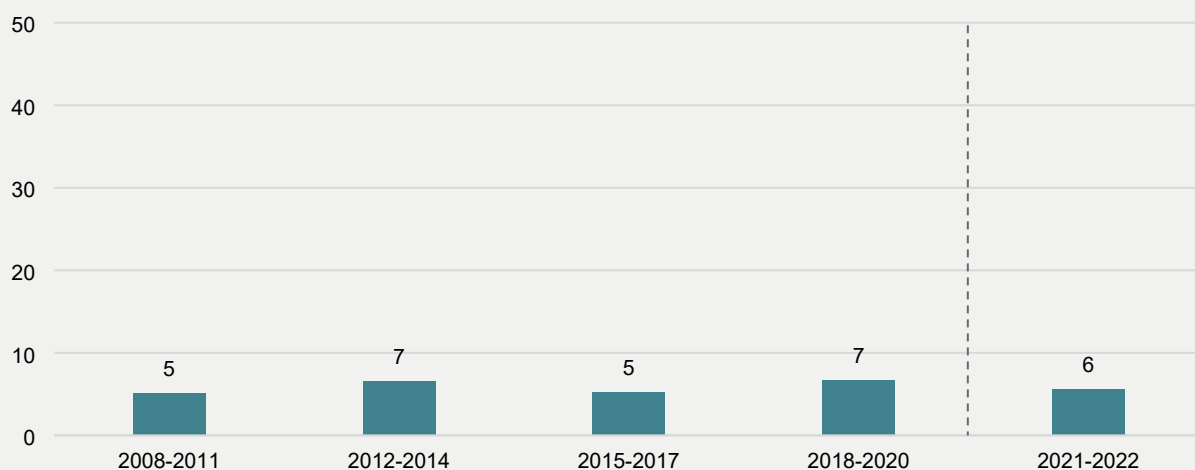
Ofrene er spurgt, om de mener, at der er anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller andet, som gjorde, at det ikke vidste, hvad der foregik. Der er for få respondenter til at se på 2021-2022 separat, men i perioden 2008-2022 er det samlet set 4 pct. af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der er helt sikre på, at der er anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller lignende, mens yderligere 6 pct. svarer, at det måske var tilfældet. På dette punkt er der ikke forskel på fuldbyrdet voldtægt og voldtægtsforsøg.

⁶² Det fremgår af sidste års rapport, at det er cirka halvdelen af samtlige kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der har fået synlige mærker eller skader på kroppen, men det er halvdelen af de kvinder, som oplyser at have været udsat for vold eller trusler om vold med våben og/eller anden form for fysisk vold i forbindelse med voldtægten/voldtægtsforsøget, hvilket i 2021 svarer til 14 pct. af samtlige kvindelige voldtægts ofre og 20 pct. i perioden 2008-2020 samlet set.

Langt de fleste voldtægter bliver begået af én gerningsperson, jf. figur 7.8. I 2021-2022 er det 6 pct. af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der oplyser, at hændelsen involverede flere gerningspersoner. Her synes der ikke at være sket ændringer over årene. Blandt mænd er andelen umiddelbart større, men tallene er endnu for små til at sige noget sikkert om en eventuel forskel mellem kønnene på dette punkt.

Figur 7.8

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der blev udsat for voldtægt af mere end én gerningsperson, 2008-2022, pct.

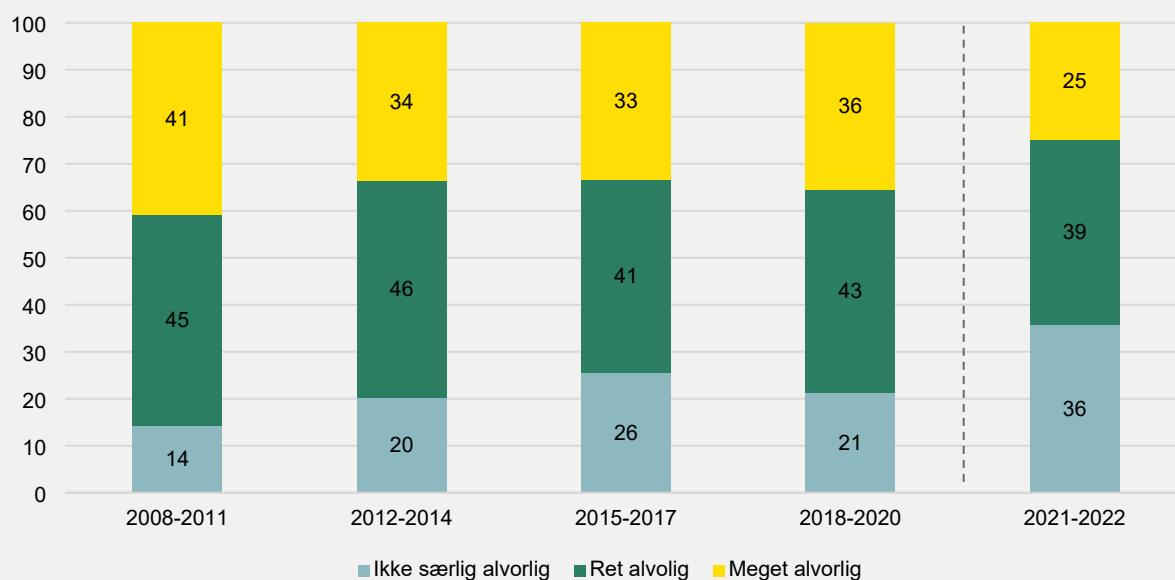
Fra og med 2017 er ofrene for voldtægt blevet spurgt, om de blev undersøgt på et center for voldtægtsofre eller tilsvarende center umiddelbart efter voldtægten. I perioden 2017-2022 svarer 15 pct. af de kvindelige ofre for fuldbyrdet voldtægt bekræftende på spørgsmålet. Noget kunne tyde på, at andelen er blevet mindre efter indførelsen af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning, men tallene er endnu for små til at sige noget sikkert herom.

Det er kun ganske få mandlige voldtægtsofre, der i perioden 2019-2022 angiver, at de blev undersøgt på et center for voldtægtsofre eller tilsvarende center.

I 2021-2022 vurderer en fjerdedel af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå hændelsen som ”meget alvorlig”, hvilket er en mindre andel end i tidligere år, jf. figur 7.9. Samtidig vurderer en større andel hændelsen som ”ikke særlig alvorlig”. Forskellene er statistisk signifikante. Dette kan ses som endnu en indikation på, at lovgivningen og befolkningens opfattelse af voldtægt har ændret sig, så mindre alvorlige hændelser i dag defineres og opfattes som voldtægt.

Figur 7.9

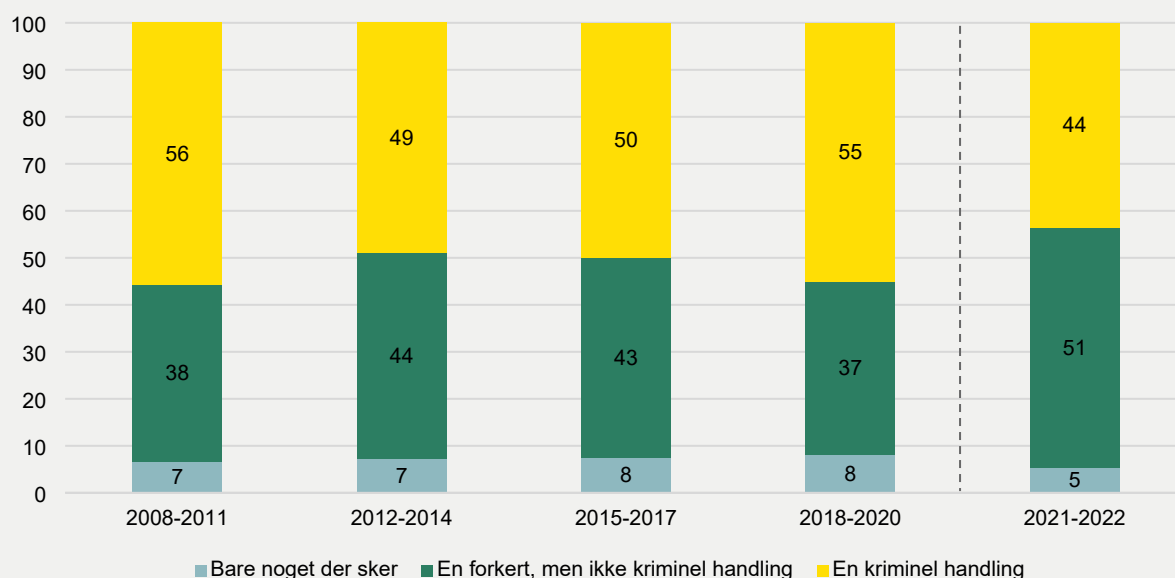
Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter offerets vurdering af hændelsen alvorlighed, 2008-2022, pct.

I 2021-2022 er andelen af kvindelige voldtægts ofre, der opfatter hændelsen som ”en forkert, men ikke kriminel handling” statistisk signifikant større end tidligere år, jf. figur 7.10. Noget tilsvarende ser ud til at gælde for mænd. Her er det vigtigt at være opmærksom på, at der spørges til voldtægt defineret som i den samtykkebaserede voldtægtslovgivning inden for de seneste 5 år fra besvarestidspunktet, selv om loven som nævnt først trådte i kraft i 2021. Set over hele den målte periode (2008-2022) er det knap halvdelen af de kvindelige voldtægts ofre, der opfatter hændelsen som ”en kriminel handling”. Blandt dem, der oplyser, at de kender gerningspersonen, er det 47 pct., der opfatter hændelsen som ”en kriminel handling”, mens det blandt dem, der ikke kender gerningspersonen, er 59 pct. Forskellen er statistisk signifikant og indikerer, at offerets relation til gerningspersonen på dette punkt har betydning. Dette gælder imidlertid ikke offerets vurdering af hændelsens alvorlighed.

Figur 7.10

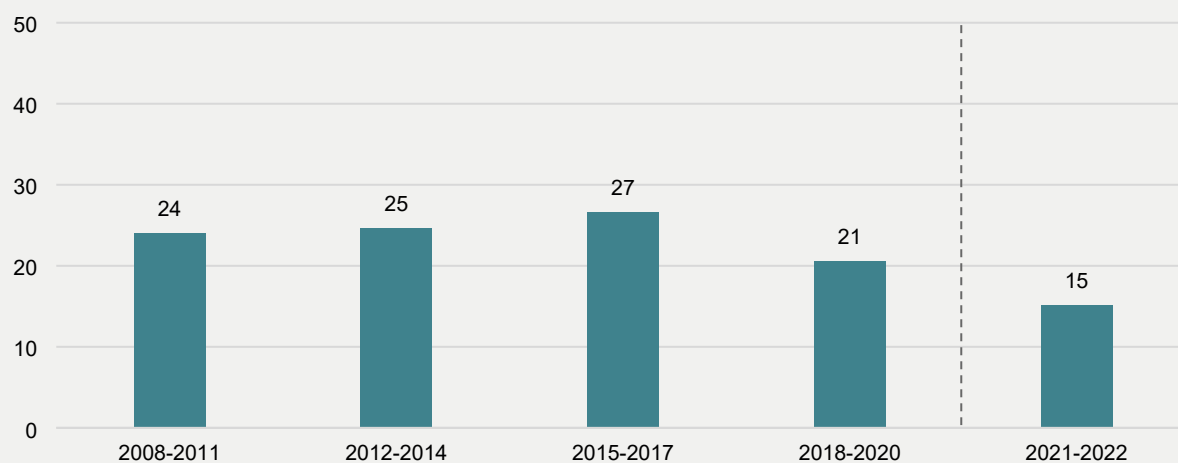
Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter offerets vurdering af, om hændelsen var en kriminel handling, 2008-2022, pct.

Det er 15 pct. af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der i 2021-2022 angiver, at de følte sig i livsfare, da voldtægten/voldtægtsforsøget fandt sted, jf. figur 7.11. Dette er en statistisk signifikant mindre andel end i de forudgående 3 år (2018-2020) og perioden 2008-2020 samlet set, hvilket også kan ses som en indikation på, at det, der i dag defineres og opfattes som voldtægt, angår mindre alvorlige hændelser.

Figur 7.11

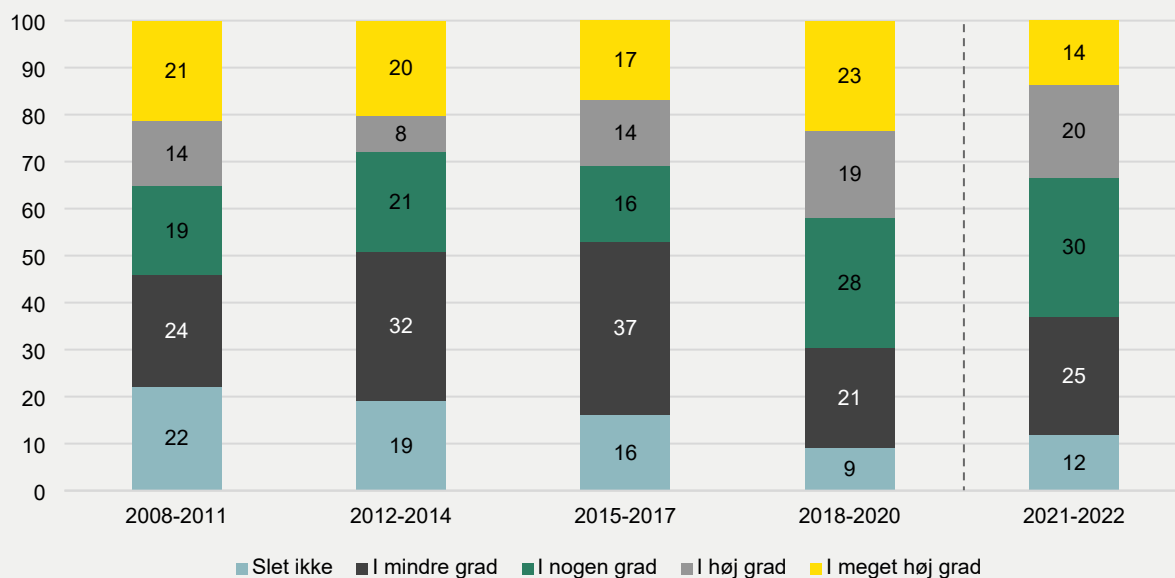
Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der følte sig i livsfare under voldtægten, 2008-2022, pct.

I 2021-2022 angiver en tredjedel af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, at deres liv ”i meget høj grad” eller ”i høj grad” er påvirket af hændelsen, mens godt en tredjedel angiver, at de ”i mindre grad” eller ”slet ikke” er påvirket af den, jf. figur 7.12. Andelen, der ”i meget høj grad” er påvirket af hændelsen i dag, er statistisk signifikant mindre end i de forudgående tre år (2018-2020) og i perioden 2008-2020 samlet set.

Figur 7.12

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter, i hvilken grad deres liv er påvirket af hændelsen i dag, 2008-2022, pct.

Set over hele undersøgelsesperioden (2008-2022) angiver 59 pct. af de kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå, som følte sig i livsfare, da overgrebet fandt sted, at deres liv i dag ”i meget høj grad” eller ”i høj grad” er påvirket deraf.

7.5

Anmeldelsestilbøjelighed

Personer, der oplever at blive udsat for voldtægt, anmelder det relativt sjældent til politiet. Det er således kun omtrent hvert femte voldtægtsoffer i hele perioden 2008-2022, der har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for de seneste 5 år*, som har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til hændelsen på anden vis. Dette gælder for både mænd og kvinder. Grundet få observationer er det ikke muligt at undersøge den årlige udvikling i anmeldelsestilbøjeligheden for voldtægt.

Betragtes hele den målte periode for kvinder (2008-2022) og mænd (2019-2022) er ofrenes anmeldelsestilbøjelighed størst i tilfælde, hvor offeret opfatter hændelsen som ”en kriminel handling”. Knap en tredjedel af disse ofre oplyser, at de selv har indgivet politianmeldelse, hvilket er en statistisk signifikant større andel end blandt ofre, der opfatter hændelsen som ”en forkert, men ikke kriminel handling”, eller som ”bare noget, der sker”. Det er også oftest

de tilfælde af voldtægt eller forsøg herpå, der opleves som mest alvorlige, som ofrene selv anmelder til politiet. I hvor høj grad hændelsen har påvirket offerets liv efterfølgende, er ligeledes relateret til anmeldelsestilhøjeligheden, således at ofre, der har været meget påvirkede af hændelsen, også i højere grad end andre ofre anmelder hændelsen til politiet.

Der er en klar statistisk signifikant sammenhæng mellem, om ofre for voldtægt eller forsøg herpå kendte gerningspersonen eller ej, og om offeret har anmeldt hændelsen til politiet. Anmeldelsestilhøjeligheden er størst i tilfælde, hvor offeret ikke kendte gerningspersonen – 29 pct. af disse ofre anmeldte selv hændelsen til politiet, mens dette kun gjaldt i 14 pct. af de tilfælde, hvor offeret kendte gerningspersonen.

Af de voldtægts ofre, der ikke har anmeldt hændelsen til politiet, og hvor hændelsen heller ikke er kommet til politiets kendskab på anden vis, har 77 pct. fortalt en ven/bekendt, et familiemedlem og/eller en kollega om hændelsen. 28 pct. har talt med en læge, behandler, psykolog eller lignende, og 7 pct. har talt med hhv. et krisecenter og/eller myndigheder/autoriteter uden for politiet, f.eks. en skolelærer eller socialrådgiver. Omvendt har 13 pct. af voldtægts ofrene ikke fortalt nogen om hændelsen.

7.5.1

Årsager til ikke at anmelde voldtægt

De ofre for voldtægt eller forsøg herpå, der angiver, at de ikke har anmeldt hændelsen til politiet, er blevet spurgt, hvorfor de ikke har gjort det.⁶³ Besvarelserne fremgår af tabel 7.2. Det bemærkes, at hver besvarelse kan være kategoriseret under flere årsager.

⁶³ Der henvises til (Hansen & Pedersen 2022) for uddybende oplysninger om kodningen af besvarelser og årsager til ikke at anmelde.

Det fremgår af tabel 7.2, at der relativt set er flest ofre – knap en fjerdedel – der som begrundelse for ikke at anmelde voldtægt eller forsøg herpå nævner årsager relateret til kategorien ”anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke”. Kategorien dækker bl.a. over, at der ifølge offeret mangler beviser på, at hændelsen har fundet sted. Derudover giver 9 pct. udtryk for, at de ikke har anmeldt det, de har været udsat for, fordi de ikke er sikre på, at det er ulovligt. 8 pct. nævner årsager relateret til skyld og/eller skam, og 7 pct. nævner årsager relateret til, at de er nervøse for konsekvenserne ved at anmelde. Sidstnævnte dækker svar som ”bange for, det ville skabe for store problemer”, og ”jeg turde ikke – han var ældre end mig, og det var pinligt”.

Tabel 7.2

Årsager til ikke at anmelde voldtægt eller forsøg herpå, 2019-2022.

	Andel ofre/ besvarelser
Politiet fik viden om det på anden måde	0 %
Ikke alvorligt nok	5 %
Ikke vigtigt//ingen grund til det	2 %
For besværligt/ikke overskud til det	2 %
Anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke	24 %
Af hensyn til gerningspersonen	4 %
Af hensyn til mine børn	0 %
Jeg føler skyld/skam	8 %
På grund af trusler og frygt for repressalier	3 %
Jeg er nervøs for konsekvenserne	7 %
Det er en risiko ved mit arbejde	0 %
Jeg håndterede det på anden måde	5 %
Jeg er ikke sikker på, det er ulovligt	9 %
Anden grund	13 %
Mangelfuld besvarelse	6 %
Ved ikke	3 %
Ønsker ikke at svare	7 %

8

Øvrige seksuelle krænkelser

Øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt dækker forskellige bestemmelser i straffeloven. Det er ikke muligt at lave en oversigt over udviklingen i politiregistrerede tilfælde, som er sammenlignelig med afgrænsningen i offerundersøgelsen.

8.1

Udsathed for øvrige seksuelle krænkelser

Tabel 8.1 viser, hvor stor en andel af respondenterne i offerundersøgelserne der angiver at have været udsat for en anden seksuel krænkelse end voldtægt inden for det seneste år. Dette spørgsmål indgik for første gang i offerundersøgelsen i 2019, hvorfor alene resultater for 2019-2022 er præsenteret i tabellen.⁶⁴

I 2022 angiver 1,3 pct. af respondenterne at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke signifikant fra årene forinden og svarer til, at 48.000-66.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for andre seksuelle krænkelser end voldtægt. Det bemærkes, at beregningerne er baseret på et relativt spinkelt talmateriale og derfor behæftet med stor usikkerhed.

Tabel 8.1

Ofre for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt, 2019-2022.

	Andel ofre	95 % - sikkerhedsintervaller	Antal ofre	95 % - sikkerhedsintervaller	Uvægtede antal
2019	1,2 %	(1,0 % - 1,4 %)	54.000	(44.000 – 62.000)	117
2020	1,2 %	(1,0 % - 1,4 %)	52.000	(44.000 – 60.000)	135
2021	1,1 %	(0,9 % - 1,3 %)	47.000	(39.000 – 55.000)	119
2022	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	57.000	(48.000 – 66.000)	116

⁶⁴ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt? Dette kan f.eks. være blottelse, at du er blevet tvunget til berøring intime steder på egen eller andres kroppe, oralsex, at nogen har videregivet meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, eller lignende seksuel krænkelse, hvor det var imod din vilje." Det bemærkes, at den del af spørgsmålet, der angår videregivelse af meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, også indgik i undersøgelsen i 2018, men som en del af spørgsmål vedrørende kriminalitet begået på internettet.

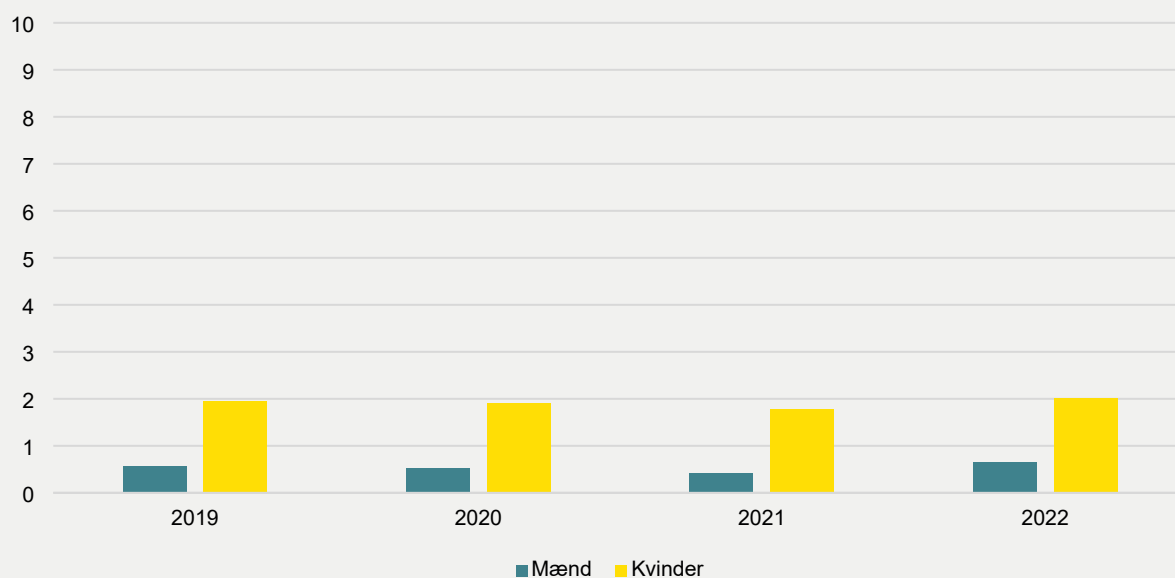
I hele undersøgelsesperioden fra 2019-2022 oplyser knap halvdelen af ofrene, at de er blevet udsat for andre seksuelle krænkelser end voldtægt én gang inden for det seneste år. Godt en femtedel oplyser, at de er blevet udsat herfor to gange, mens knap en tredjedel oplyser, at de er blevet udsat tre gange eller flere.

8.2 Karakteristika ved ofre

Seksuelle krænkelser begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder. I perioden 2019-2022 er knap 8 ud af 10 af ofrene kvinder. Dette svarer til, at 1,9 pct. af den kvindelige befolkning i alderen 16-74 år har oplevet at blive udsat for andre seksuelle krænkelser end voldtægt inden for det seneste år, mens den tilsvarende andel er 0,5 pct. for mænd. På dette punkt er der ikke tegn på, at der er sket ændringer i perioden, jf. figur 8.1.

Figur 8.1

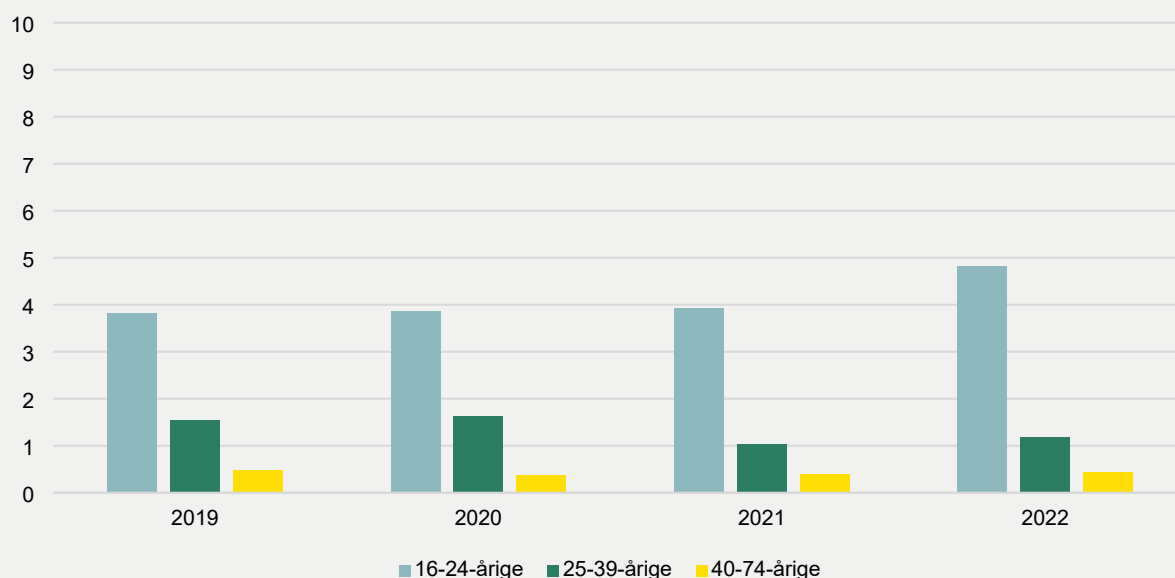
Udsathed for øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt blandt mænd og kvinder, 2019-2022, pct. af befolkningsgruppen.

I perioden 2019-2022 er godt halvdelen af ofrene 16-24 år, mens de 25-39-årige udgør 28 pct. af ofrene, og de 40-74-årige udgør 21 pct. Dette svarer til, at hhv. 4,1 pct., 1,3 pct. og 0,4 pct. af befolkningen i de nævnte aldersgrupper årligt oplever at have været udsat for andre seksuelle krænkelser end voldtægt. Forskellene mellem aldersgrupperne er statistisk signifikante. Figur 8.2 viser udsathed i aldersgrupperne pr. år. I 2022 er der en tendens til en øget udsathed blandt unge i alderen 16-24 år sammenlignet med tidligere år.

Figur 8.2

Udsathed for øvrige seksuelle krænkelser i de nævnte aldersgrupper, 2019-2022, pct. af befolkningsgruppen.

8.3

Karakteren af øvrige seksuelle krænkelser

I perioden 2020-2022⁶⁵ gør følgende sig gældende: 54 pct. af de seksuelle krænkelser drejer sig om berøring intime steder på kroppen, 21 pct. vedrører uberettiget videregivelse af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, 18 pct. vedrører blottelse, 9 pct. angår tvungen oralsex, og 7 pct. angår tvang til at sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter under trussel om videregivelse af andre private oplysninger/informationer. Det bemærkes, at respondenterne har kunnet vælge flere typer af seksuelle krænkelser som svar på spørgsmålet om karakteren af den seksuelle krænkelser, de oplever at have været udsat for.

⁶⁵ Andelen, der angiver at have været udsat for de forskellige typer af seksuelle krænkelser, kan ikke sammenlignes med tallene fra offerundersøgelsen i 2019, da der var fejl i dataleverancen det år.

Fra og med august 2020 er der stillet spørgsmål om sextortion. Sextortion dækker over de tilfælde – af uberettiget videredeling af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, samt tvang til at sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter under trussel om videredeling af andre private oplysninger/informationer – hvor gerningspersonens motiv har været at afpresse offeret. Gerningspersonen kan f.eks. afpresse offeret til at overføre penge, sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, optræde i grænseoverskridende og ydmygende situationer eller mødes for at have seksuel omgang. 20 personer har svaret bekræftende på disse spørgsmål i perioden fra og med august 2020 til og med 2022, og det er derfor ikke muligt at foretage analyser af denne type af kriminalitet i rapporten.

Som det fremgår af tabel 8.2, oplyser godt halvdelen af ofrene for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt, at de ikke kendte gerningspersonen. 12 pct. oplyser, at gerningspersonen var en (tidligere) ven/kammerat, mens 8 pct. oplyser, at gerningspersonen var hhv. en nuværende/tidligere partner og en bekendt, som offeret havde kendt i mere end 24 timer. Andre relationer mellem offer og gerningsperson forekommer mindre hyppigt.

Tabel 8.2

Ofre for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt fordelt efter offerets kendskab og relation til gerningspersonen, 2019-2022, pct.

	Andel
Ukendt	51 %
Nuværende/tidligere ægtefælle/samlever/kæreste	8 %
En (tidligere) ven/kammerat	12 %
Bekendt man har kendt i mere 24 timer	8 %
En man lige havde mødt gennem Internettet	3 %
Bekendt man har kendt i mindre end 24 timer	2 %
En offeret var i et afhængighedsforhold til (f.eks. chef, lærer, læge, taxachauffør el.lign.)	4 %
Anden person	12 %
I alt	100 %

Knap 4 ud af 10 ofre oplyser, at gerningspersonen – ifølge offerets opfattelse – var påvirket af alkohol på gerningstidspunktet, og yderligere 6 pct. oplyser, at gerningspersonen var påvirket af euforiserende stoffer.

8.4

Anmeldelsestilbøjelighed

I 2019-2022 angiver 1 ud af 10 ofre for andre seksuelle krænkelser end voldtægt, at de enten selv har anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til hændelsen på anden vis. På grund af få observationer er det ikke muligt at undersøge udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt.

Den lave anmeldelsestilbøjelighed skal ses i lyset af, at størstedelen af ofrene ikke anser hændelsen for at være en kriminel handling (76 pct. i 2019-2022), ligesom de ikke vurderer hændelsen som særlig alvorlig (64 pct. i 2019-2022).

8.4.1

Årsager til ikke at anmelde øvrige seksuelle krænkelser

De ofre for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt, der angiver, at de ikke har anmeldt hændelsen til politiet, er blevet spurgt, hvorfor de ikke har gjort det.⁶⁶ Besvarelserne fremgår af tabel 8.3. Det bemærkes, at hver besvarelse kan være kategoriseret under flere årsager til ikke at anmelde.

⁶⁶ Der henvises til (Hansen & Pedersen 2022) for uddybende oplysninger om kodningen af besvarelser og årsager til ikke at anmelde.

Det fremgår af tabel 8.3, at årsager relateret til ”anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke” nævnes af en femtedel af ofrene for øvrige seksuelle krænkelser. Kategorien dækker bl.a. over den oplevelse, at politiet ikke kan/vil gøre noget, eller at offeret ikke tror, at politiet kan/vil gøre noget. 19 pct. angiver, at de ikke har anmeldt hændelsen, fordi den ikke var alvorlig nok. De øvrige årsager kommer i langt mindre grad til udtryk i besvarelserne.

Tabel 8.3

Årsager til ikke at anmelde øvrige seksuelle krænkelser, 2019-2022.

	Andel ofre/ besvarelser
Politiet fik viden om det på anden måde	0 %
Ikke alvorligt nok	19 %
Ikke vigtigt/ingen grund til det	6 %
For besværligt/ikke overskud til det	2 %
Anmeldelse fører ikke til noget – det nytter ikke	20 %
Af hensyn til gerningspersonen	3 %
Af hensyn til mine børn	0 %
Jeg føler skyld/skam	3 %
På grund af trusler og frygt for repressalier	1 %
Jeg er nervøs for konsekvenserne	3 %
Det er en risiko ved mit arbejde	1 %
Jeg håndterede det på anden måde	9 %
Jeg er ikke sikker på, det er ulovligt	6 %
Anden grund	11 %
Mangelfuld besvarelse	5 %
Ved ikke	4 %
Ønsker ikke at svare	7 %

Vold og seksuelle overgreb begået af en partner

Samlet set oplyser 1,5 pct. af de adspurgte i offerundersøgelserne i 2020-2022, at de inden for det seneste år har været udsat for vold, psykisk vold, voldtægt og/eller øvrige seksuelle krænkelser (herefter: vold og/eller seksuelle overgreb) begået af en nuværende eller tidligere partner. I befolkningen svarer det til, at 59.000-69.000 personer i alderen 16-74 år årligt udsættes for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende/tidligere partner.

Den største andel af ofre er kvinder, idet de udgør 63 pct. af de ofre, der i 2020-2022 oplyser at have været udsat for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner inden for det seneste år. Dette svarer til 1,9 pct. af den kvindelige befolkning i alderen 16-74 år, mens andelen for mænd er 1,1 pct. Denne forskel er statistisk signifikant.

Med hensyn til alder er 19 pct. af ofre 16-24 år, 31 pct. er 25-39 år, og 50 pct. er 40-74 år. Dette svarer til, at hhv. 1,8 pct., 1,9 pct. og 1,2 pct. af befolkningen i de nævnte aldersgrupper har oplevet at blive udsat for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner inden for det seneste år. Andelen af 40-74-årige, der har oplevet at blive udsat for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende/tidligere partner, er statistisk signifikant mindre end andelen i de to yngre aldersgrupper.

I alt 46 pct. af ofre for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner befinder sig i den laveste indkomstkvartil (1. kvartil) målt som familiens ækvivalerede disponible indkomst,⁶⁷ mens 26 pct. er i 2. kvartil, 15 pct. er i 3. kvartil, og 13 pct. er i 4. kvartil, som er den højeste indkomstkvartil. Disse andele svarer til, at hhv. 2,8 pct., 1,6 pct., 0,9 pct. og 0,8 pct. af befolkningen i de fire indkomstkvarterer årligt udsættes for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner. Med undtagelse af udsathed blandt personer i 3. og 4. indkomstkvarter er forskellene statistisk signifikante. Dette gælder også, når der tages højde for forskelle i alder.

I andre undersøgelser er vold og seksuelle overgreb ofte bredere defineret end i offerundersøgelserne. Eksempelvis omfatter en anden dansk undersøgelse af partnervold både fysisk vold, psykisk vold, økonomisk vold og seksuel vold (Ottosen & Østergaard 2022). Derudover er begreberne ofte defineret ved, at der spørges ind til forekomsten af bestemte typer af handlinger (Deen et al. 2018; Helweg-Larsen 2012; Ottosen & Østergaard 2022). Definitionsforhold er givetvis med til at skabe en forskel i det målte omfang af vold

⁶⁷ Ækvivaleret disponibel indkomst gør det muligt at sammenligne familiers indkomst uafhængigt af familiers størrelse og alderssammensætningen, da det er en beregningsmetode, som tager højde for at f.eks. en familie på to voksne ikke har brug for en dobbelt så stor indkomst som en familie med kun én voksen, jf. Danmarks Statistik.

og seksuelle overgreb (se også diskussion i Kyvsgaard 2015). I offerundersøgelserne findes den laveste forekomst af partnervold blandt de gennemførte undersøgelser. Dette kan der være flere grunde til, men givetvis især at definitionen af vold i offerundersøgelserne er sprogligt mere kortfattet afgrænset, mindre specificerende og implicit mere fokuseret på den relativt alvorligere del af volden (dvs. tættere på den juridiske afgrænsning af vold) (Brå 2009; Deen et al. 2018; Ottosen & Østergaard 2022). I en nyere dansk undersøgelse af danskernes kendskab til partnervold anvendes samme spørgsmålsformulering om voldens alvorlighedsgrad som i offerundersøgelserne (Ottosen et al. 2022). Undersøgelsen finder, at 16 pct. af ofrene for partnervold opfatter hændelsen som meget alvorlig, hvor andelen i offerundersøgelsen i 2022 er 42 pct.

Af de ofre, der i offerundersøgelserne i 2020-2022 oplyser, at de inden for det seneste år har været udsat for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner, angiver langt den største andel – 87 pct. – at de har været udsat for psykisk vold (se også Ottosen & Østergaard 2022). Dernæst angiver 8 pct. at have været udsat for vold generelt og 6 pct. at have været udsat for hhv. voldtægt eller forsøg herpå og øvrige seksuelle krænkelser. Langt størstedelen – 95 pct. – af ofrene for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner oplyser, at de har været udsat for én af de nævnte typer af overgreb, mens de resterende oftest har oplevet at blive udsat for to og i ganske få tilfælde tre typer. I den førnævnte undersøgelse er andelen af personer – særligt kvinder – som har været udsat for mere end én form for partnervold relativt større (Ottosen & Østergaard 2022). Dette skal ses i lyset af definitionsforskellene i undersøgelserne, jf. forrige afsnit. Af de ofre, der i offerundersøgelserne i 2020-2022 angiver at have været udsat for psykisk vold af en nuværende/tidligere partner inden for det seneste år, oplyser 3 pct., at de i samme periode har været udsat for vold generelt af en nuværende/tidligere partner, 2 pct. at de har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå af en nuværende/tidligere partner, og 1 pct. at de har været udsat for øvrige seksuelle krænkelser af en nuværende/tidligere partner.

I det følgende ses nærmere på de enkelte kriminalitetstyper. Det er dog ikke muligt at foretage separate analyser af øvrige seksuelle krænkelser, da det er 33 respondenter, som i 2020-2022 oplyser, at en nuværende eller tidligere partner har udsat dem herfor inden for det seneste år. Dette er for få til at kunne foretage statistiske analyser.

9.1

Partnervold

I dette afsnit belyses omfanget af og karakteristika ved partnervold ud fra oplysninger i offerundersøgelserne i 2005-2022. I offerundersøgelserne bliver respondenterne spurgt, om de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for vold eller trusler, som var så alvorlige, at de blev bange. De personer, der svarer bekræftende på, at de har været udsat for vold, får stillet en række supplerende spørgsmål, herunder om de kendte gerningspersonen, og i så fald hvem det var.⁶⁸ Det vil sige, at partnervold i denne undersøgelse dækker over vold udøvet af

⁶⁸ Personer, der alene svarer bekræftende på spørgsmålet om trusler, indgår ikke.

en nuværende eller tidligere partner uanset køn og gerningssted. Definitionen af vold er – ligesom tilfældet er i resten af rapporten – overladt til respondenterne selv, og volden skal være begået inden for det seneste år fra det tidspunkt, hvor respondenterne besvarer spørgeskemaet. Voldsofrene bliver kun bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldsepisode. Det vides derfor ikke, om de ofre for partnervold, der er blevet udsat for vold flere gange, i alle tilfælde er blevet det af en nuværende/tidligere partner, ligesom noget af den vold, de øvrige voldsofre har oplevet ud over det seneste tilfælde, kan være begået af en partner.

Tabel 9.1 viser, hvor stor en andel af ofre for vold der oplyser at have været udsat for partnervold ved det seneste voldstilfælde inden for det seneste år, jf. definitionen ovenfor. I 2005-2022 er det 7 pct. af ofre for vold, der oplyser dette, hvilket svarer til 0,1 pct. af befolkningen eller 4.000-5000 personer i alderen 16-74.

Tabel 9.1

Ofre for partnervold, 2005-2022.

		95 % sikkerheds-
		intervaller
Andel voldsofre udsat for partnervold	7 %	(6 % - 8 %)
Andel af befolkningen udsat for partnervold	0,1 %	(0 % - 0,2 %)
Antal udsatte årligt (afrundet til nærmeste tusinde)	4.000	(4.000 – 5.000)

Fokuseres der alene på 2022, angiver 7 pct. af voldsofrene ligeledes, at de har været udsat for partnervold ved det seneste voldstilfælde inden for det seneste år, men som følge af at datagrundlaget er meget lille, er resultaterne yderst usikre. Det er derfor heller ikke muligt at foretage en udviklingsanalyse af udsathed for partnervold år for år.

I hele undersøgelsesmateriale fra 2005-2022 er det 161 respondenter, der angiver at have været udsat for partnervold. Konklusionerne i det følgende er derfor baseret på et yderst spinkelt talmateriale og behæftet med stor usikkerhed. Da ofre for partnervold oftere end andre voldsofre er udsat for vold mere end én gang i løbet af et år, jf. det senere, udgør partnervold en relativt større andel af det samlede antal *voldstilfælde*.

9.1.1

Karakteristika ved ofre og karakteren af partnervold

Partnervold begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder. I 2005-2022 er offeret i 86 pct. af de rapporterede tilfælde en kvinde. Dette svarer til, at 0,2 pct. af kvinderne i befolkningen og

0,03 pct.⁶⁹ af mændene angiver at have været udsat for partnervold ved det seneste voldstilfælde inden for det seneste år. På grund af det spinkle datamateriale er der stor usikkerhed knyttet til disse estimater.

Andre nordiske undersøgelser viser, at kønsfordelingen blandt ofre for partnervold varierer meget alt efter undersøgelsens kontekst, samt hvilke spørgsmål der stilles. Kvinder og mænd synes at være omtrent lige udsatte i undersøgelser, hvor der fokuseres på vold i en meget bred forstand i forbindelse med konflikter i parforholdet, mens udsathed er størst blandt kvinder i undersøgelser, der angår alvorligere vold – kvinder udsættes oftere for gentagen vold og vold, som kræver behandling efterfølgende (Brå 2009, 2014; Deen et al. 2018; Ottosen & Østergaard 2022). Dette er ikke muligt at undersøge nærmere i nærværende undersøgelse, da datamaterialet på dette område er for småt til uddybende analyser.

I tabel 9.2 ses aldersfordelingen blandt ofre for partnervold og øvrig vold. Mens de 16-24-årige udgør den største andel af ofrene for øvrig vold, så udgør de 25-39-årige den største andel af ofrene for partnervold. Forskellene er statistisk signifikante.

Tabel 9.2

Ofre for partnervold og øvrige voldsofre fordelt efter alder, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
16-24 år	31 %	39 %
25-39 år	40 %	28 %
40-74 år	30 %	32 %
I alt	100 %	100 %

I bl.a. en finsk undersøgelse, der også er baseret på offerdata, findes der forskelle i udsathed blandt personer i forskellige socioøkonomiske grupper, idet de økonomisk mest trængte er overrepræsenteret i forhold til udsathed for partnervold, herunder særligt alvorlig vold (Salmi & Danielsson 2014). Der findes ikke et lignende mønster i den danske offerundersøgelse for perioden 2005-2018, idet der ikke er statistisk signifikante forskelle i andelen af udsatte for partnervold i de forskellige indkomstkategorier beregnet ud fra respondentens *egen angivelse af bruttoindkomst*. I perioden 2019-2022 – hvor der i stedet for respondentens egen angivelse af bruttoindkomst anvendes *registerdata om familiens ækvivalerede disponible indkomst* – er det imidlertid i lighed med resultaterne fra den finske undersøgelse tegn på, at andelen, der udsættes for partnervold, falder med stigende indkomst, således at udsathed er størst blandt

⁶⁹ Det fremgik af en tidligere version af rapporten, at andelen er 0,05 pct. Dette er nu rettet til 0,03 pct.

personer i den laveste indkomstkategori (1. kvartil) og mindst blandt personer i den øverste indkomstkategori (4. kvartil), jf. også de mere overordnede resultater vedrørende indkomst og udsathed for vold og seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner i indledningen til kapitlet. Det bemærkes, at analysen er baseret på relativt få observationer, og resultatet er derfor forbundet med usikkerhed.

Det ses af tabel 9.3, at en tredjedel af ofre for partnervold oplyser, at volden blev begået af deres nuværende partner. 43 pct. oplyser, at volden blev begået af en nu forhenværende partner, dvs. en person, der på gerningstidspunktet var offerets partner, men som ikke er det længere, mens knap en fjerdedel oplyser, at volden blev begået af en på gerningstidspunktet forhenværende partner. Det synes således at være en relativt stor del af ofre for partnervold, der forlader et voldeligt forhold, men det vides ikke, i hvilken udstrækning dette er på grund af volden.

Tabel 9.3

Ofre for partnervold fordelt efter offerets relation til gerningspersonen, 2005-2022, pct.

	Andel
Nuværende partner	33 %
En nu forhenværende partner	43 %
Forhenværende partner	23 %
I alt	100 %

Langt størstedelen af ofre for partnervold angiver, at volden fandt sted i et privat hjem og oftest i offerets egen bolig, jf. tabel 9.4. Dette er markant anderledes end ved øvrig vold, der i langt de fleste tilfælde finder sted på offentligt tilgængelige steder, såsom på gaden, i parker m.m., og andre steder, der ikke er private hjem.

Tabel 9.4

Ofre for partnervold og øvrig vold fordelt efter gerningssted, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Egen bolig	67 %	6 %
Voldsudøverens bolig	10 %	1 %
Anden privat bolig	6 %	5 %
Offentligt tilgængeligt sted som gade, park, vej.	8 %	39 %
Øvrige steder	10 %	49 %
I alt	100 %	100 %

I 2005-2022 er det en statistisk signifikant større andel af ofre for partnervold (49 pct.) end af de øvrige voldsofre (35 pct.), der oplyser, at voldsepisoden fandt sted på hverdage, dvs. fra mandag til torsdag. Samtidig er det en statistisk signifikant mindre andel af ofre for partnervold end af de øvrige, der oplyser, at volden fandt sted i de sene nattetimer fra kl. 24.00 til kl. 06.00, idet det gælder hhv. 19 pct. og 37 pct.

Sammenlignes partnervold med øvrig vold er der ikke væsentlig forskel på andelen af ofre, der oplyser, at gerningspersonen var påvirket af alkohol, idet det gælder hhv. 40 pct. og 42 pct., jf. tabel 9.5. Det er imidlertid en større andel af ofrene for øvrig vold, der oplyser, at gerningspersonen – efter offerets opfattelse – var påvirket af euforiserende stoffer, mens en større andel af ofrene for partnervold oplyser, at gerningspersonen hverken var påvirket af alkohol eller stoffer. Disse forskelle er statistisk signifikante.

Modsat gerningspersonerne er der for ofrenes vedkommende betydelig forskel i andelen, der oplyser at have været påvirket af alkohol, da volden fandt sted. Mens godt en femtedel af ofrene for partnervold oplyser, at de var påvirkede af alkohol, så var det 37 pct. af de øvrige voldsofre – en forskel der er statistisk signifikant. Kun få ofre for partnervold og øvrig vold angiver at have været påvirket af euforiserende stoffer på gerningstidspunktet.

Tabel 9.5

Ofre for partnervold og øvrig vold fordelt efter om gerningspersonen og/eller offeret var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, 2005-2022, pct.

	Partnervold		Øvrig vold	
	Gerningsperson	Offer	Gerningsperson	Offer
Påvirket af alkohol	40 %	21 %	42 %	37 %
Påvirket af stoffer	11 %	2 %	17 %	2 %
Ikke påvirket	49 %	77 %	40 %	61 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

9.1.2

Alvorlighedsgraden af partnervold

Nedenfor undersøges det, om alvorlighedsgraden af partnervold adskiller sig fra de øvrige voldstilfælde via spørgsmål om forekomsten af synlige mærker eller skader på kroppen, forekomsten af våben/redskaber, antallet af gerningspersoner samt offerets vurdering af hændelsen. Herudover undersøges det, om ofrene i de to kategorier af volds ofre har været udsat for vold mere end én gang inden for det seneste år.

Det fremgår af tabel 9.6, at en markant og statistisk signifikant større andel af ofrene for partnervold (70 pct.) fik synlige mærker eller skader på kroppen som følge af volden, end det er tilfældet blandt de øvrige volds ofre (48 pct.). Dette understøtter, at den partnervold, der rapporteres i offerundersøgelsen, er relativt alvorlig, jf. det tidligere. Blandt de personer, der fik synlige mærker eller skader på kroppen, er det en næsten lige stor andel i de to kategorier af volds ofre, der efterfølgende måtte behandles af en læge, hhv. 41 pct. og 44 pct.

Tabel 9.6

Ofre for partnervold og øvrige vold fordelt efter om offeret fik synlige mærker eller skader på kroppen, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige volds ofre
Synlige mærker eller skader	70 %	48 %
Ikke synlige mærker eller skader	30 %	52 %
I alt	100 %	100 %

21 pct. af ofrene for partnervold og 17 pct. af de øvrige volds ofre angiver, at der blev anvendt et våben eller redskab ved overfaldet. Denne forskel er ikke statistisk signifikant, men en signifikant større andel af ofrene for partnervold end af de øvrige oplyser, at der blev anvendt andre våben (flasker, sten m.m.) end skydevåben, kniv og slagvåben.

De fleste voldsofre angiver, at volden blev begået af en enkelt gerningsperson. Andelen er dog som ventet størst blandt ofre for partnervold, da det gælder 92 pct. sammenlignet med 59 pct. af de øvrige voldsofre, jf. tabel 9.7. Knap en fjerdedel af de øvrige voldsofre oplyser, at volden blev udøvet af mindst tre personer, mens tilsvarende gælder for 2 pct. af ofre for partnervold.

Tabel 9.7

Ofre for vold fordelt efter om volden blev begået af en nuværende eller tidligere partner samt antallet af gerningspersoner, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
1 gerningsperson	92 %	59 %
2 gerningspersoner	5 %	16 %
3 eller flere gerningspersoner	2 %	24 %
I alt	100 %	100 %

Der er tydelige forskelle, når det kommer til offerets vurdering af hændelsens alvorlighed, jf. tabel 9.8. I alt 42 pct. af ofre for partnervold vurderer hændelsen som meget alvorlig sammenlignet med knap en fjerdedel af de øvrige voldsofre. Derudover vurderer 16 pct. af ofre for partnervold, at hændelsen ikke var særlig alvorlig, mod 43 pct. af de øvrige voldsofre. Disse forskelle er statistisk signifikante.

Tabel 9.8

Ofre for partnervold og øvrig vold fordelt efter offerets vurdering af hændelsens alvorlighed, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Meget alvorlig	42 %	23 %
Ret alvorlig	41 %	34 %
Ikke særlig alvorlig	16 %	43 %
I alt	100 %	100 %

En lignende, men mindre tydelig, tendens fremgår af tabel 9.9. Her er der statistisk signifikant forskel på andelen, der opfatter hændelsen som ”bare noget der sker”, da det er tilfældet for 11 pct. af ofrene for partnervold over for 20 pct. af de øvrige voldsofre. Samtidig er en statistisk signifikant større andel af ofrene for partnervold end af de øvrige af den overbevisning, at voldsepisoden var ”en forkert, men ikke kriminel handling”.

Tabel 9.9

Ofre for partnervold og øvrig vold fordelt efter offerets vurdering af, om hændelsen var en kriminel handling, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
En kriminel handling	53 %	53 %
En forkert, men ikke kriminel handling	36 %	27 %
Bare noget der sker	11 %	20 %
I alt	100 %	100 %

Det er endvidere undersøgt, hvor mange gange ofrene for partnervold og de øvrige voldsofre har været udsat for vold inden for det seneste år. Som nævnt indledningsvis er de kun blevet bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldshændelse, hvilket betyder, at det ikke kan vides med sikkerhed, at de ofre for partnervold, der er blevet udsat for vold flere gange, i alle tilfælde er blevet det af en nuværende eller tidligere partner.

Tabel 9.10 viser, at ofre for partnervold langt oftere end de øvrige voldsofre allerede tidligere har været udsat for vold. Godt en tredjedel af ofrene for partnervold har været udsat for vold én gang inden for det seneste år, mens dette gør sig gældende for knap to tredjedele af de øvrige voldsofre. 44 pct. af ofrene for partnervold har været udsat for vold mindst tre gange inden for det seneste år. Den tilsvarende andel for de øvrige voldsofre er 18 pct. De nævnte forskelle mellem de to grupper er statistisk signifikante.

Som fremhævet er der en vis usikkerhed forbundet med resultatet, men også andre undersøgelser har vist, at reviktimiseringsrisikoen er særlig høj for partnervold (Balvig 1998).

Tabel 9.10

Antal gange ofre for partnervold og øvrig vold har været udsat for vold inden for det seneste år, 2005-2022, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
1 gang	35 %	64 %
2 gange	21 %	18 %
3 eller flere gange	44 %	18 %
I alt	100 %	100 %

På flere parametre synes partnervold således at være mere alvorlig end øvrig vold – en større andel af ofrene for partnervold angiver, at volden medførte synlige mærker eller skader på kroppen, flere vurderer volden som alvorlig og som noget, der ikke bare sker, og en større andel udsættes for vold mere end én gang. Andelen af hændelser med flere gerningspersoner er forudsigeligt nok relativt lille ved partnervold.

Det er sandsynligt, at de nævnte forskelle ikke kun skyldes, at partnervold generelt er grovere, men også at der er bias i rapportering af partnervold, da mindre grov vold inden for parforholdet ofte ikke betragtes som vold eller kriminalitet, jf. ovenfor.

9.1.3

Anmeldelsestilbøjelighed

Selv om den i offerundersøgelserne rapporterede partnervold på flere parametre er mere alvorlig end den øvrige vold, jf. afsnittet ovenfor, er ofrene for partnervold generelt mindre tilbøjelige end andre voldsofre til at anmelde det, de har været udsat for: 29 pct. af ofrene for partnervold oplyser, at de selv har anmeldt hændelsen til politiet, mens tilsvarende gør sig gældende for 37 pct. af de øvrige voldsofre, jf. tabel 9.11. Denne forskel er statistisk signifikant.

Tabel 9.11

Pct. af ofre for partnervold og øvrig vold der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2005-2022.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Ja, jeg har anmeldt til politiet	29 %	37 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	10 %	8 %
Nej	61 %	55 %
I alt	100 %	100 %

Personer, der har været udsat for partnervold af en forhenværende partner, er mere tilbøjelige til at anmelde volden til politiet end ofre, hvis nuværende partner har begået volden, jf. tabel 9.12. Denne forskel er også statistisk signifikant.

Tabel 9.12

Pct. af ofre for partnervold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, fordelt efter offerets relation til gerningspersonen, 2005-2022, pct.

	Nuværende partner	Nu forhenværende partner	Forhenværende partner
Ja, jeg har anmeldt til politiet	16 %	29 %	43 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	9 %	9 %	10 %
Nej	76 %	61 %	47 %
I alt	100 %	100 %	100 %

9.2

Psykisk vold begået af en partner

Godt halvdelen af de personer, der i 2020-2022 oplyser at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år, oplyser også, at volden blev begået af en nuværende eller tidligere partner, jf. tabel 9.13. Dette svarer til, at 1,3 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år eller 52.000-59.000 personer årligt udsættes for psykisk vold af en nuværende eller tidligere partner.

Tabel 9.13

Ofre for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner, 2020-2022.

		95 % - sikkerheds- intervaller
Andel ofre for psykisk vold udsat for psykisk vold af en partner	51 %	(48 % - 54 %)
Andel af befolkningen udsat for psykisk vold af en partner	1,3 %	(1,2 % - 1,4 %)
Antal udsatte årligt	56.000	(52.000 - 59.000)

Andelen i 2022 adskiller sig hverken fra andelen i 2021 eller 2020-2021 samlet set. Da spørgsmålet om psykisk vold først blev tilføjet offerundersøgelsen i 2020, er det ikke muligt at undersøge udviklingen i udsathed for psykisk vold over flere år.

9.2.1

Karakteristika ved ofrene og karakteren af den psykisk vold

Blandt såvel mandlige som kvindelige ofre for psykisk vold er det ca. halvdelen, der angiver, at volden blev begået af en nuværende eller tidligere partner, mens langt størstedelen af de øvrige ofre for psykisk vold oplyser, at volden blev begået af et barn/barnebarn/stedbarn, en forælder/bedsteforælder eller et andet familiemedlem, jf. afsnit 6.3.

Godt halvdelen af ofrene for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner er i den ældste aldersgruppe, dvs. at de er 40-74 år, mens knap en tredjedel er 25-39 år, og de resterende 15 pct. er 16-24 år, jf. tabel 9.14. Ofrenes alder adskiller sig statistisk signifikant fra de øvrige ofre for psykisk vold, hvor en større andel er 16-24 år, og en mindre andel er hhv. 25-39 år og 40-74 år.

Tabel 9.14

Ofre for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner og øvrige ofre for psykisk vold fordelt efter alder, 2020-2022, pct.

	Ofre for psykisk vold begået af en partner	Øvrige ofre for psykisk vold
16-24 år	15 %	31 %
25-39 år	30 %	22 %
40-74 år	54 %	46 %
I alt	100 %	100 %

Tabel 9.15 viser, at knap halvdelen af ofrene for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner fortsat var i et parforhold med gerningspersonen på det tidspunkt, hvor de udfyldte spørgeskemaet til undersøgelsen. Godt en tredjedel angiver, at de var i et parforhold med gerningspersonen på gerningstidspunktet, men at de ikke længere er det, og 17 pct. at gerningspersonen også på gerningstidspunktet var en forhenværende partner.

Tabel 9.15

Ofre for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner fordelt efter offerets relation til gerningspersonen, 2020-2022, pct.

	Andel
Nuværende partner	46 %
En nu forhenværende partner	37 %
Forhenværende partner	17 %
I alt	100 %

En statistisk signifikant større andel af personer i den laveste indkomstkategori (1. kvartil) oplever at blive udsat for psykisk vold af en partner, sammenlignet med personer i den højeste indkomstkategori (4. kvartil). Der er ingen forskel på de øvrige indkomstkategorier. Der er heller ikke tydelige forskelle mellem personer i forskellige familietyper.⁷⁰

9.2.2

Alvorlighedsgraden af psykisk vold begået af en partner

Ofrenes vurdering af alvorlighedsgraden viser ikke tydelige forskelle mellem dem, der har været udsat for psykisk vold af en nuværende eller tidligere partner, og de øvrige ofre for psykisk vold, jf. tabel 9.16. Sammenlagt vurderer knap to tredjedele af ofrene for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner, at volden var enten ”meget alvorlig” eller ”ret alvorlig”, mens de resterende – 37 pct. – vurderer volden som ”ikke særlig alvorlig”.

Tabel 9.16

Ofre for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner og øvrige ofre for psykisk vold fordelt efter offerets vurdering af alvorligheden, 2020-2022, pct.

	Ofre for psykisk vold begået af en partner	Øvrige ofre for psykisk vold
Meget alvorlig	22 %	20 %
Ret alvorlig	41 %	42 %
Ikke særlig alvorlig	37 %	39 %
I alt	100 %	100 %

Det er en signifikant mindre andel af ofrene for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner, der anser den psykiske vold som ”en kriminel handling”, sammenlignet med de øvrige ofre (hhv. 19 pct. og 24 pct.). Samtidig er det en statistisk signifikant større andel af ofrene for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner, der vurderer, at volden var ”en forkert, men ikke kriminel handling”, da det er tilfældet for to tredjedele sammenlignet med 57 pct. af de øvrige ofre, jf. bilagstabel 9.1.

Der er ikke væsentlige forskelle mellem ofrene i de to kategorier på spørgsmålet om, i hvilken grad den psykiske vold påvirker deres liv i dag, jf. bilagstabel 9.2.

⁷⁰ Familietyperne er ”Enlige uden børn”, ”Enlige med børn”, ”Par uden børn”, ”Par med børn” og ”Anden familietype”. Enlige omfatter ugifte, fraskilte, enker, enkemænd og personer i opløste partnerskaber, dvs. alle personer som ikke lever i et registreret parforhold.

9.2.3

Anmeldelsestilbøjelighed

Samlet set er det kun 8 pct. af ofre for psykisk vold begået af en nuværende eller tidligere partner, der angiver at have anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til volden på anden vis, jf. tabel 9.17. Den tilsvarende andel er 16 pct. for de øvrige ofre for psykisk vold. Denne forskel mellem ofre er statistisk signifikant.

Tabel 9.17

Pct. af ofre for psykisk vold der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2020-2022, pct.

	Ofre for psykisk vold begået af en partner	Øvrige ofre for psykisk vold
Ja, jeg har anmeldt til politiet	4 %	10 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	4 %	6 %
Nej	92 %	84 %
I alt	100 %	100 %

Der er for få respondenter til at se anmeldelsestilbøjeligheden i forhold til, om gerningspersonen er en nuværende, nu forhenværende eller forhenværende partner.

9.3

Partnervoldtægt

Det følgende afsnit er baseret på oplysninger om de kvinder, der i offerundersøgelsen 2008-2022 oplyser, at de *inden for de seneste 5 år* har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå af en nuværende eller tidligere partner.⁷¹ Udsathed for voldtægt eller forsøg herpå undersøges i et 5-års perspektiv, da der ellers er for få respondenter til at foretage uddybende analyser. Mænds udsathed for voldtægt eller forsøg herpå behandles ikke i afsnittet, da de først er spurgt hertil fra og med 2019, og antallet af respondenter, der har svaret bekræftende på spørgsmålet, endnu er for småt statistisk set til at kunne foretage analyser, jf. kapitel 7. I de følgende analyser skelnes der ikke mellem fuldbyrdet voldtægt og voldtægtsforsøg.

Ligesom for partnervold er voldtægtsfrene kun blevet bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldtægt. Dette betyder, at det ikke kan vides med sikkerhed, at de kvinder, der angiver at have været udsat for partnervoldtægt, og som er blevet udsat for voldtægt flere gange, i alle tilfælde er blevet det af en nuværende eller tidligere partner,

⁷¹ Som nævnt i kapitlet om voldtægt blev spørgsmålsformuleringen ændret i 2021 som følge af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning, jf. kapitel 7, afsnit 7.1.

ligesom nogle af de voldtægter, som de øvrige ofre har oplevet ud over det seneste tilfælde, kan være begået af en nuværende eller tidligere partner.

Det ses af tabel 9.18, at andelen, der i 2008-2022 oplyser at have været udsat for partnervoldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, udgør godt en tredjedel af voldtægtsopfrene. Dette svarer til, at 0,6 pct. af den kvindelige befolkning i alderen 16-74 år eller 12.000-14.000 kvinder oplever at blive udsat for voldtægt eller forsøg herpå af en nuværende eller tidligere partner i en 5-årig periode.

Tabel 9.18

Ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, 2008-2022.

		95 % - sikkerheds- Intervaller
Andel kvindelige voldtægtsopfre udsat for voldtægt af en nuværende eller tidligere partner	34 %	(32 % - 36 %)
Andel af den kvindelige befolkning udsat for voldtægt af en nuværende eller tidligere partner	0,6 %	(0,2 % - 1,0 %)
Antal ofre	13.000	(12.000 – 14.000)

Det er desuden undersøgt, om der er sket forandringer over årene med hensyn til andelen af den kvindelige befolkning i alderen 16-74 år, der oplyser at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå af en nuværende eller tidligere partner inden for de seneste 5 år. I 2022 er det 0,8 pct. af kvinderne, der oplyser at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå af en nuværende eller tidligere partner inden for de seneste 5 år. Andelen adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i 2021 eller i perioden 2008-2021 samlet set.

9.3.1

Karakteristika ved ofrene og karakteren af voldtægten

I tabel 9.19 ses aldersfordelingen blandt de kvinder, der i 2008-2022 oplyser, at de inden for de seneste 5 år fra besvarestidspunktet har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå af en nuværende eller tidligere partner, og for de øvrige kvindelige voldtægtsofre. Mens det oftest er de unge i alderen 16-24 år, der udsættes for voldtægt i de tilfælde, hvor gerningspersonen *ikke* er en partner, så er ofrene for partnervoldtægt relativt ældre. Forskellen i aldersfordelingen blandt voldtægtsofrene i de to grupper er statistisk signifikant.

Tabel 9.19

Kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå og øvrige kvindelige voldtægtsofre fordelt efter alder, 2008-2022, pct.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægtsofre
16-24 år	31 %	59 %
25-39 år	38 %	28 %
40-74 år	31 %	13 %
I alt	100 %	100 %

Det er undersøgt, om der er forskel på kvinders udsathed for partnervoldtægt i forskellige indkomstkategorier, men på dette punkt er der ikke tydelige forskelle.

En femtedel af de kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå oplyser, at de fortsat danner par med gerningspersonen, jf. tabel 9.20. Knap to tredjedele oplyser, at de var i et parforhold med gerningspersonen på gerningstidspunktet, men ikke længere er det, mens 15 pct. oplyser, at voldtægten blev begået af en på gerningstidspunktet forhenværende partner. Ligesom for partnervold synes det således at være en ganske stor del af ofrene for partnervoldtægt, der forlader personen, der udsætter dem for overgreb.

Tabel 9.20

Kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå fordelt efter offerets relation til gerningspersonen, 2008-2022, pct.

	Andel
Nuværende partner	20 %
En nu forhenværende partner	65 %
Forhenværende partner	15 %
I alt	100 %

Langt størstedelen af de kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå oplyser, at hændelsen fandt sted i et privat hjem, jf. tabel 9.21. Knap to tredjedele oplyser, at hændelsen fandt sted i offerets egen bolig, hvilket er en større andel end blandt de øvrige kvindelige voldtægtsofre, hvor andelen udgør en femtedel. Omvendt oplyser en langt større andel (44 pct.) af de øvrige kvindelige voldtægtsofre, at hændelsen foregik på et offentligt tilgængeligt sted, f.eks. på gaden eller i en park, eller et andet sted, der ikke er en privat bolig, mens tilsvarende gælder hver 20. kvinde udsat for partnervoldtægt. Forskellene er statistisk signifikante.

Tabel 9.21

Kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå og øvrige kvindelige voldtægtsofre fordelt efter gerningssted, 2008-2022, pct.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægtsofre
Egen bolig	62 %	20 %
Gerningspersonens bolig	27 %	23 %
Anden privat bolig	6 %	13 %
Offentligt tilgængeligt sted som gade, park, vej.	1 %	19 %
Øvrige steder	4 %	25 %
I alt	100 %	100 %

9.3.2

Alvorlighedsgraden af partnervoldtægt

I det følgende undersøges det, om alvorlighedsgraden af voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner adskiller sig fra andre voldtægtstilfælde. Dette undersøges ved at se på, om offeret blev udsat for fysisk vold i forbindelse med voldtægten, om offeret følte sig i livsfare, antal gerningspersoner samt offerets oplevelse af hændelsen. Herudover undersøges det, hvor mange gange hhv. de kvindelige ofre for partnervoldtægt og de øvrige kvindelige voldtægts ofre har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå i en 5-årig periode.

Som det fremgår af tabel 9.22, er det en større andel af de kvindelige ofre for partnervoldtægt end af de øvrige kvindelige voldtægts ofre, der oplyser, at de blev udsat for fysisk vold i forbindelse med voldtægten, f.eks. at de blev slået eller sparket, da det gælder hhv. 41 pct. og 30 pct. Denne forskel er statistisk signifikant.

I begge kategorier af voldtægts ofre er det godt 4 ud af 10 af de kvindelige voldtægts ofre, der blev udsat for fysisk vold i forbindelse med voldtægten, som følte sig i livsfare.

Tabel 9.22

Kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå og øvrige kvindelige voldtægts ofre fordelt efter, om gerningspersonen anvendte fysisk vold, 2008-2022, pct.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægts ofre
Udsat for fysisk vold	41 %	30 %
Ikke udsat for fysisk vold	59 %	70 %
I alt	100 %	100 %

Med hensyn til antallet af gerningspersoner begås voldtægt i langt de fleste tilfælde af en enkelt gerningsperson. Dette gælder uanset, om voldtægten er begået af en nuværende eller tidligere partner eller ej, da det drejer sig om hhv. 98 pct. og 92 pct. af voldtægtstilfældene. Forskellen mellem andelen i de to offergrupper er statistisk signifikant.

Ofrenes vurdering af hændelsens alvorlighed viser små forskelle mellem de kvinder, der har været udsat for partnervoldtægt eller forsøg herpå, og de øvrige kvindelige voldtægts ofre, jf. tabel 9.23. Det er dog en statistisk signifikant mindre andel af de kvindelige ofre for partnervoldtægt, der vurderer hændelsen som ”meget alvorlig”.

Tabel 9.23

Kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå og øvrige kvindelige voldtægts ofre fordelt efter offeret vurdering af hændelsens alvorlighed, 2008-2022, pct.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægts ofre
Meget alvorlig	29 %	35 %
Ret alvorlig	45 %	41 %
Ikke særlig alvorlig	26 %	24 %
I alt	100 %	100 %

Det er også en mindre andel af de kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå end af de øvrige kvindelige voldtægts ofre, som opfatter hændelsen som ”en kriminel handling”, mens en større andel af ofrene for partnervoldtægt opfatter hændelsen som ”en forkert, men ikke kriminel handling”, jf. tabel 9.24. Forskellene er statistisk signifikante.

Tabel 9.24

Kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå og øvrige kvindelige voldtægts ofre fordelt efter offerets vurdering af, om hændelsen var en kriminel handling, 2008-2022, pct.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægts ofre
En kriminel handling	43 %	54 %
En forkert, men ikke kriminel handling	48 %	40 %
Bare noget der sker	8 %	6 %
I alt	100 %	100 %

Det er omvendt en statistisk signifikant større andel af de kvindelige ofre for partnervoldtægt (38 pct.) end af de øvrige kvindelige voldtægts ofre (33 pct.), der angiver, at hændelsen ”i høj grad” eller ”i meget høj grad” påvirker, hvordan de har det med sig selv og deres liv i dag.

Ser man på antallet af voldtægter er det som nævnt vigtigt at være opmærksom på, at voldtægtsopfrene kun er blevet bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldtægt, hvilket betyder, at man ikke kan være sikker på, at de ofre for partnervoldtægt, der er blevet udsat for voldtægt flere gange, i alle tilfælde er blevet det af en nuværende/tidligere partner.

Tabel 9.25 viser, at en større andel blandt de kvindelige ofre for partnervoldtægt end de øvrige kvindelige voldtægtsopfre også tidligere har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå. Det er således 38 pct. af de kvindelige ofre for partnervoldtægt, der har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå en enkelt gang inden for de seneste 5 år, mens det samme gælder 64 pct. af de øvrige kvindelige voldtægtsopfre. Denne forskel er statistisk signifikant. Knap en tredjedel af de kvindelige ofre for partnervoldtægt har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå mindst fire gange. Den tilsvarende andel er 8 pct. blandt de øvrige kvindelige voldtægtsopfre. Denne forskel mellem de to offergrupper er også statistisk signifikant.

Tabel 9.25

Antal gange kvindelige ofre for partnervoldtægt og øvrige kvindelige voldtægtsopfre har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, 2008-2022, pct.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægtsopfre
1 gang	38 %	64 %
2 gange	20 %	19 %
3 gange	10 %	9 %
4 eller flere gange	32 %	8 %
I alt	100 %	100 %

9.3.3

Anmeldelsestilbøjelighed

Anmeldelsestilbøjeligheden er mindre blandt kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå end blandt øvrige kvindelige voldtægts ofre, idet hhv. 13 og 21 pct. selv har anmeldt hændelsen til politiet, jf. tabel 9.26. Forskellen er statistisk signifikant.

Tabel 9.26

Pct. af kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå og øvrige kvindelige voldtægts ofre der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til hændelsen på anden vis, 2008-2022.

	Kvindelige ofre for voldtægt begået af en nuværende eller tidligere partner	Øvrige kvindelige voldtægts ofre
Ja, jeg har anmeldt til politiet	13 %	21 %
Nej, men politiet fik viden om det på anden måde	3 %	3 %
Nej	84 %	76 %
I alt	100 %	100 %

Kvinder, der inden for de seneste 5 år har været udsat for partnervoldtægt eller forsøg herpå af en på gerningstidspunktet forhenværende partner, er mere tilbøjelige til at anmelde det til politiet end kvinder i et parforhold med gerningspersonen på gerningstidspunktet, jf. tabel 9.27. Forskellen i anmeldelsestilbøjeligheden er statistisk signifikant.

Tabel 9.27

Anmeldelsestilbøjelighed blandt kvindelige ofre for partnervoldtægt eller forsøg herpå fordelt efter offerets relation til gerningspersonen, 2008-2022, pct..

	Nuværende partner	Nu forhenværende partner	Forhenværende partner
Ja, jeg har anmeldt til politiet	6 %	13 %	19 %
Nej, men politiet fik viden om det på anden måde	3 %	3 %	4 %
Nej	91 %	84 %	78 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Dette kapitel omhandler hadforbrydelser, dvs. forbrydelser motiveret af had over for en gruppe af personer, som offeret tilhører eller antages at tilhøre.

I perioden 2020-2022 har 0,6 pct. af respondenterne svaret, at de inden for det seneste år har været udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer på internettet, der ifølge offeret skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt) og/eller religiøse overbevisning. Dette svarer til, at 20.000-29.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for de nævnte hadforbrydelser. Det skal understreges, at udregningen er baseret på besvarelser fra 74 respondenter, og at estimatet derfor er behæftet med meget stor usikkerhed.⁷²

Fra og med 2022 er det muligt at angive et handicap hos offeret som formodet årsag til vold, hærværk og hadefulde ytringer på internettet. Eftersom det kun er ganske få respondenter, der indtil videre har angivet denne årsag, kan der ikke på nuværende tidspunkt beregnes et estimat for, hvor mange personer dette svarer til i befolkningen.

Langt de fleste af ofrene for hadforbrydelser har kun være udsat for én af de nævnte typer. Det er oftest hærværk, dernæst vold og hadefulde ytringer. I det følgende gives så vidt muligt en beskrivelse af de enkelte typer af hadforbrydelser. I afsnittet om hadefulde ytringer på internettet indgår oplysninger om tilfælde, hvor respondenterne har svaret, at de har været udsat for hadefulde ytringer, der skyldes andet end racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet, religiøse overbevisning eller handicap. Det kan dreje sig om offerets politiske overbevisning, offerets beskæftigelse eller en specifik hændelse m.m. Det bemærkes i den forbindelse, at mange af disse oplevelser falder uden for den strafferetlige forståelse af hadforbrydelser.

10.1

Hærværk som hadforbrydelse

Fra og med 2020 er ofrene for hærværk blevet spurgt, i hvilket omfang hærværket – efter offerets opfattelse – skyldes racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet og/eller religiøse overbevisning. I 2022 blev spørgsmålet som nævnt udvidet til også at omfatte hærværk motiveret af et handicap hos offeret. Det kan ikke udelukkes, at der kan være andre

⁷² Det lave antal respondenter skyldes, at spørgsmålene om hærværk kun er stillet hver anden måned. For at lave et samlet tal for hadmotiveret kriminalitet af de nævnte typer anvendes der således alene besvarelser for respondenter i disse måneder. I de følgende afsnit om hhv. hadmotiveret vold og hadefulde ytringer på internettet indgår respondenter fra alle måneder, dvs. at datagrundlaget til disse analyser er større.

former for hadforbrydelser, som vil være omfattet af den strafferetlige forståelse af hadforbrydelser, men som ikke indfanges af det, der bliver spurgt til i offerundersøgelserne. Af de personer, der i 2020-2022 oplyser at have været udsat for hærværk, angiver 6 pct., at hærværket – efter offerets opfattelse – *helt sikkert* skyldes racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Yderligere 10 pct. af ofrene angiver, at hærværket *måske* skyldes noget af det nævnte. Af de nævnte motiver er racisme den hyppigst forekomne til hærværk som hadforbrydelse.

Af de personer, der i 2022 oplyser at have været udsat for hærværk, angiver 1,4 pct., at hærværket – efter offerets opfattelse – *helt sikkert* skyldes et handicap hos offeret, og yderligere 1,8 pct. angiver, at hærværket *måske* skyldes dette.

Da analyserne er baseret på et meget spinkelt datagrundlag, er resultaterne behæftet med stor usikkerhed, og der er derfor ikke udført yderligere analyser.

10.2

Vold som hadforbrydelse

Fra og med 2008 er ofrene for vold blevet spurgt, i hvilket omfang volden – efter offerets opfattelse – var motiveret af racisme eller offerets seksuelle orientering. I 2019 blev spørgsmålet udvidet til også at omfatte vold motiveret af offerets kønsidentitet (at man udsættes fordi man f.eks. er transperson, interkønnet eller nonbinær). I 2020 blev spørgsmålet igen udvidet til at omfatte vold motiveret af offerets religiøse overbevisning, og senest i 2022 blev spørgsmålet udvidet til at omfatte vold motiveret af et handicap hos offeret. Det kan ikke udelukkes, at der kan være andre former for hadmotiveret vold, som vil være omfattet af den strafferetlige forståelse af hadforbrydelser, men som ikke indfanges af det, der bliver spurgt til i offerundersøgelserne.

I perioden 2020-2022 oplyser 17 pct. af ofrene for vold, at voldsepisoden – efter offerets opfattelse – *helt sikkert* skyldes racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Dette svarer til, at 8.000-12.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for hadmotiveret vold af en af de nævnte årsager. Herudover oplyser yderligere 19 pct. af ofrene for vold, at volden *måske* var motiveret deraf, hvilket svarer til 10.000-13.000 personer i alderen 16-74 år. Det bemærkes, at beregningerne er baseret på et spinkelt datagrundlag, og at estimaterne derfor er forbundet med betydelig usikkerhed. Det samme gælder resultaterne af de følgende analyser.

Af de undersøgte motiver for hadmotiveret vold er racisme den hyppigst forekomne.⁷³ I 2008-2022 angiver 9 pct. af voldsopofrene, at volden efter deres opfattelse *helt sikkert* var motiveret af racisme. Dette svarer til, at 5.000-6.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive

⁷³ En kortlægning fra Rigspolitiet samt undersøgelser fra Sverige og Norge peger ligeledes på, at forbrydelser motiveret af racisme/fremmedfjendskhed er det mest udbredte hadmotiv (Frenzel 2020; Politidirektoratet & Oslo Politidistrikt 2023; Rigspolitiet 2023; Stendahl & Axell 2021).

udsat for racistisk motiveret vold. Samme andel angiver, at volden *måske* var motiveret af racisme. En statistisk signifikant større andel mandlige end kvindelige voldsofre angiver, at volden helt sikkert var motiveret af racisme. Ydermere angiver en statistisk signifikant mindre andel af de 16-24-årige voldsofre end af de ældre, at volden helt sikkert var motiveret af racisme.

Den næsthøypigste årsag til hadmotiveret vold er offerets religiøse overbevisning. I 2020-2022 angiver 7 pct. af voldsofrene, at volden efter deres opfattelse *helt sikkert* var motiveret deraf. Samme andel angiver, at volden *måske* var motiveret af denne. Datagrundlaget er for spinkelt til at beregne, hvor mange personer dette svarer til i befolkningen.

Voldsforbrydelser, der efter offerets opfattelser er motiveret af offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt), forekommer mindre hyppigt end dem, der efter offerets opfattelse skyldes racisme eller offerets religiøse overbevisning. I perioden 2008-2022 angiver 4 pct. af voldsofrene, at volden *helt sikkert* var motiveret af offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet. Dette svarer til, at 2.000-3.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for vold grundet seksuel orientering eller kønsidentitet.⁷⁴ Nogenlunde samme andel angiver, at volden *måske* var motiveret af deraf. Der er ikke statistisk signifikant forskel på andelen af mænd og kvinder, der oplyser, at volden helt sikkert skyldes deres seksuelle orientering eller kønsidentitet. Her skal der tages forbehold for, at opgørelsen af køn er lavet på baggrund af oplysninger fra CPR-registret. Der kan således være voldsofre, der har svaret bekræftende på kønsidentitet som motiv, som ikke nødvendigvis identificerer sig med kønnet efter det tildelte CPR-nummer.

I 2022 angiver 3 pct. af voldsofrene, at volden *helt sikkert* var motiveret af et handicap hos dem. Yderligere 8 pct. angiver, at det *måske* var tilfældet. Da beregningerne alene er baseret på dette års undersøgelse, er datagrundlaget for spinkelt til at udføre yderligere analyser.

Anmeldelsestilbøjeligheden for ofre for hadmotiveret vold adskiller sig ikke statistisk signifikant fra den tilsvarende andel for øvrige voldsofre.⁷⁵ I 2020-2022 er det 29 pct. af ofre for vold motiveret af racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet, religiøse overbevisning og/eller et handicap hos offeret (først fra 2022), der angiver, at de selv har anmeldt volden til politiet, mens yderligere 24 pct. angiver, at politiet fik kendskab til hændelsen på anden vis, jf. tabel 10.1. Det er dog værd at bemærke, at hadmotiveret vold sjældnere anmeldes af offeret selv og hyppigere af andre personer end tilfældet er for anden

⁷⁴ En undersøgelse fra VIVE viser, at homo- og biseksuelle oftere er udsat for fysisk, psykisk og/eller seksuel vold end heteroseksuelle, og at transpersoner oftere er udsat for vold end ciskønnede personer. Undersøgelsen indeholder ikke information om motivet bag volden, så det er ikke muligt at sige, om der er tale om hadforbrydelser (Greve et al. 2022).

⁷⁵ Beregningen inkluderer alene personer, der har svaret 'ja, helt sikkert' til spørgsmålet om, hvorvidt de oplevede, at volden var motiveret af racisme, deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, religiøse overbevisning eller handicap.

vold, da sidstnævnte gælder hhv. 24 pct. og 14 pct. af ofrene. Forskellen er statistisk signifikant.

Tabel 10.1

Pct. af ofre for vold som hadforbrydelse og øvrig vold der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2020-2022.

	Ofre for vold som hadforbrydelse	Øvrige voldsofre
Ja, jeg har anmeldt til politiet	29 %	31 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	24 %	14 %
Nej	47 %	55 %
I alt	100 %	100 %

10.3

Hadefulde ytringer på internettet

Fra og med 2020 er respondenterne i offerundersøgelsen blevet spurgt, om de inden for det seneste år har været udsat for hadefulde ytringer på internettet, som indeholdt trusler eller var nedværdigende, og i bekræftende fald om motivet var racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt), religiøs overbevisning og/eller 'andet'. I 2022 er svarmulighederne til spørgsmålet udvidet til også at omfatte et handicap hos offeret.

I 2020-2022 oplyser 0,5 pct. af respondenterne, at de har oplevet at blive udsat for hadefulde ytringer på internettet inden for det seneste år. Dette svarer til, at 18.000-24.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt udsættes for hadefulde ytringer på internettet. Langt størstedelen angiver, at de har været udsat for hadefulde ytringer på internettet mere end en gang, og godt to tredjedele angiver, at de har været udsat herfor tre gange eller flere.

7 ud af 10 af ofrene nævner, at motivet var et andet end racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet, religiøse overbevisning eller et handicap hos offeret. Af 'andre' motiver nævnes køn, politisk overbevisning, beskæftigelse samt specifikke hændelser og lignende. Sådanne motiver regnes dog ikke normalt for at falde inden for kategorien hadforbrydelser, jf. straffelovens § 266 b, eller definitionen af hadmotiveret kriminalitet, jf. straffelovens § 81, nr. 6. Af de motiver, der er listet i undersøgelsen, er racisme også her det hyppigst forekomne motiv efterfulgt af seksuel orientering eller kønsidentitet og derefter religiøs overbevisning. Handicap er som nævnt først tilføjet til svarmulighederne i 2022 og nævnes kun i meget få tilfælde som motiv til hadefulde ytringer på internettet.

Der er overordnet set en ligelig kønsfordeling blandt ofre for hadefulde ytringer på internettet.⁷⁶ Dette er ikke nødvendigvis tilfældet inden for de enkelte motivkategorier, men her er datamaterialet endnu for spinkelt til at kunne undersøge eventuelle forskelle.

Med hensyn til alder er andelen af udsatte blandt de 40-74-årige signifikant mindre end blandt personer i de yngre aldersgrupper.

⁷⁶ Der skal også her tages forbehold for, at opgørelsen af køn er lavet på baggrund af oplysninger fra CPR-registret. Der kan være ofre for hadefulde ytringer på nettet, der har angivet kønsidentitet som motiv, som ikke nødvendigvis identificerer sig med kønnet efter det tildelte CPR-nummer.

Offerundersøgelsen har siden 2018 omfattet spørgsmål vedrørende udsathed for kriminalitet begået på internettet. Internettet skaber muligheder for kriminalitet, som på nogle måder har andre karakteristika end mange andre typer af kriminalitet. Det er eksempelvis muligt at begå kriminalitet uden egentlig fysisk kontakt mellem gerningsperson og offer. Derudover kan de kriminelles rækkevidde siges at være større; geografisk ved at kriminaliteten i mindre udstrækning er lokalt forankret, men også forstået ved, at det er muligt for gerningspersonerne at udsætte flere ofre på samme tid for kriminalitet via internettet. Kriminalitet begået på internettet dækker over en række forskellige former for kriminalitet, f.eks. hacking, bedrageri og uberettiget videredeling af personlige billeder, meddelelser eller videoer.

Politiet opererer med følgende tredelte definition af kriminalitet begået på internettet:

1. *IT-afhængig kriminalitet* er kriminalitet, som udelukkende har kunnet finde sted ved brug af en computer, et computernetværk eller andre former informationskommunikationsteknologier (IKT). Dette kunne eksempelvis være hacking (hvor gerningspersonen skaffer sig ulovlig adgang til offerets computer) eller distribuering af malware (computervira, trojanske heste, etc.).
2. *IT-faciliteret kriminalitet*, hvor traditionelle former for kriminalitet nu begås med hjælp fra og via internettet. Dette angår f.eks. bedrageri gennem forskellige onlineplatforme, som i særdeleshed inkluderer penge og varer.
3. *IT-facilitering af kriminelt indhold* minder på flere måder om IT-faciliteret kriminalitet, men fokus er i højere grad på indholdet af det, der videresendes, downloades eller lægges op. Dette gælder eksempelvis uberettiget videredeling af billeder (Rigspolitiet 2017a).

I nærværende undersøgelse belyses 1) misbrug af kortoplysninger, 2) bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet, 3) kontaktbedrageri og 4) misbrug af personoplysninger. Disse kriminalitetstyper kan overordnet karakteriseres *IT-faciliteret kriminalitet*.⁷⁷ Siden 2020 er der også spurgt til 5) udsathed for hadefulde ytringer på internettet. Dette emne er behandlet mere indgående tidligere i rapporten i kapitlet om hadforbrydelser.

Det er Nationalt Center for IT-Kriminalitet (NCIK), der hører under National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), der modtager anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet, dvs. økonomisk kriminalitet med gerningssted på internettet, hvor it-systemer og telefoner bruges til at opnå berigelse (NCIK 2023). I 2022 modtog NCIK 27.066

⁷⁷ Det skal bemærkes, at uberettiget videredeling af billeder, meddelelser eller videoer – der kan karakteriseres som *IT-facilitering af kriminelt indhold* – tidligere indgik i offerundersøgelsen som en del af spørgsmål vedrørende kriminalitet begået på internettet. Denne kriminalitetstype indgår nu som en del af spørgsmålet om udsathed for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt.

anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet. Dette er en stigning i forhold til 2021, hvor centeret modtog 26.427 anmeldelser (NCIK 2022). Anmeldelserne matcher ikke 1:1 den afgrænsning af kriminalitet begået på internettet, som anvendes i offerundersøgelserne, da opgørelsen fra NCIK f.eks. ikke omfatter identitetstyveri.⁷⁸

39 pct. af anmeldelserne til NCIK i 2022 om IT-relateret økonomisk kriminalitet angår bedrageri ved samhandel på internettet (NCIK 2022), hvilket gør disse sager til NCIK's største sagsområde. Det næststørste sagsområde er misbrug af kortoplysninger, der udgør 16 pct. af anmeldelserne.

⁷⁸ NCIK's opgørelse af IT-relateret økonomisk kriminalitet omfatter sagsområderne bedrageri ved samhandel på internettet, misbrug af kortoplysninger, kreditbedrageri, kontaktbedrageri mod hhv. private og virksomheder, misbrug af adgang til tjenester samt afpresning, f.eks. i form af ransomware eller masseafpresning, hvor et stort antal borgere modtager en mail om, at de har kompromitterende materiale på deres computer, og at der hurtigt skal betales et beløb til afsender, hvis materialet ikke skal videresendes til alle deres kontakter (NCIK 2023).

11.1

Udsathed for kriminalitet begået på internettet

I 2022 oplyser 3,4 pct. af respondenterne i offerundersøgelsen, at de inden for det seneste år har været udsat for kriminalitet begået på internettet, herunder misbrug af kortoplysninger, bedrageri ved samhandel på internettet, kontaktbedrageri (dvs. at have overført penge til en person, som viste sig at være en bedrager) samt misbrug af personoplysninger, jf. tabel 11.1. Dette svarer til, at 133.000-162.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for kriminalitet begået på internettet. Andelen i 2022 adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end i perioden 2018-2021 samlet set.

Tabel 11.1

Ofre for kriminalitet begået på internettet (ekskl. forsøg og hadefulde ytringer på internettet), 2018-2022.

	Andel ofre	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtede antal
2018 ⁷⁹	3,5 %	(3,1 % - 3,8 %)	150.000	(135.000 – 164.000)	392
2019	4,5 %	(4,2 % - 4,9 %)	195.000	(178.000 – 211.000)	502
2020	4,3 %	(3,9 % - 4,6 %)	185.000	(169.000 – 199.000)	544
2021	3,5 %	(3,1 % - 3,8 %)	148.000	(134.000 – 162.000)	409
2022	3,4 %	(3,1 % - 3,8 %)	147.000	(133.000 – 162.000)	363

I 2022 oplyser 11 pct. af respondenterne at have været udsat for kriminalitet begået på internettet, når *forsøg* inkluderes i opgørelsen. Dette svarer til, at 445.000-494.000 personer i alderen 16-74 år årligt udsættes for kriminalitet på internettet eller forsøg herpå. Hertil skal tillægges, at flere af de adspurgte kan have været udsat for forsøg på kriminalitet begået på internettet uden, at de har været opmærksomme herpå, eller uden at have vurderet forsøget som en kriminel handling og derfor ikke har svaret bekræftende på spørgsmålet. Det kan eksempelvis være, hvis de har modtaget en mail med forsøg på kontaktbedrageri, jf. Digitaliseringsstyrelsen (2022) for mere herom. Andelen af befolkningen, der har oplevet at blive udsat for forsøg på kriminalitet begået på internettet, er således en meget usikker størrelse, som derfor ikke inkluderes i det følgende.

⁷⁹ I 2018 indeholdt spørgsmålet vedrørende udsathed for kriminalitet begået på internettet også udsathed for uberettiget videregivelse af private billeder, videoer eller meddelelser. Fra og med 2019 er denne type af kriminalitet ikke længere inkluderet i afgrænsningen af kriminalitet begået på internettet, men indgår derimod i afsnittet om seksuelle krænkelser. Andelen af udsatte for uberettiget videregivelse af private billeder, videoer eller meddelelser er relativt set så lille, at den ikke har nævneværdig betydning for den samlede andel udsatte for kriminalitet begået på internettet. Endvidere skal det bemærkes, at uberettiget videregivelse ikke nødvendigvis foregår digitalt eller over internettet.

I 2022 er det en lidt større andel af mænd (4,0 pct.) end kvinder (2,9 pct.), der angiver at have været udsat for kriminalitet begået på internettet. Denne forskel mellem kønnene er statistisk signifikant. Hvad angår udsathed i forskellige aldersgrupper, er der derimod ikke statistisk signifikante forskelle, jf. bilagstabel 11.1.

Blandt ofre for kriminalitet begået på internettet har størstedelen været udsat for bedrageri ved samhandel på internettet – svarende til, at 1,5 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år eller 54.000-74.000 personer i 2022 har været udsat for dette inden for det seneste år, jf. tabel 11.2. Samtidig har 1,3 pct. eller 48.000-66.000 personer været udsat for misbrug af betalingskortoplysninger. De øvrige typer af kriminalitet begået på internettet, der spørges til i offerundersøgelserne, forekommer langt mindre hyppigt. Dét forhold, at flest oplyser at have været udsat for bedrageri ved samhandel på internettet og misbrug af betalingskortoplysninger, er i overensstemmelse med NCIK's opgørelse af anmeldelser om IT-relateret økonomisk kriminalitet, jf. afsnittet ovenfor.

Tabel 11.2

Ofre for kriminalitet begået på internettet, ekskl. forsøg, fordelt efter type af kriminalitet, 2022.

	Andel	95 % sikkerhedsinterv al	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterv al
Misbrug af betalingskortoplysninger	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	57.000	(48.000 – 66.000)
Bedrageri ved samhandel på internettet	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	64.000	(54.000 – 74.000)
Kontaktbedrageri (dvs. overført penge til en person, som viste sig at være en bedrager)	0,3 %	(0,2 % - 0,4 %)	13.000	(9.000 – 17.000)
Misbrug af personoplysninger	0,4 %	(0,3 % - 0,5 %)	17.000	(12.000 – 22.000)

Ofrene er blevet spurgt, hvor mange gange de har været udsat for de forskellige typer af kriminalitet begået på internettet, der spørges ind til i offerundersøgelsen. Tabel 11.3 viser, at 57 pct. af ofrene har været udsat én gang inden for det seneste år. 17 pct. har været udsat 2 gange, mens 26 pct. har været udsat 3 gange eller flere. En fjerdedel af de ofre, der har været udsat 3 gange eller flere, angiver at have været udsat mindst 10 gange.

Tabel 11.3

Antal gange det enkelte offer har oplevet at blive udsat for kriminalitet begået på internettet, ekskl. forsøg, 2022, pct.⁸⁰

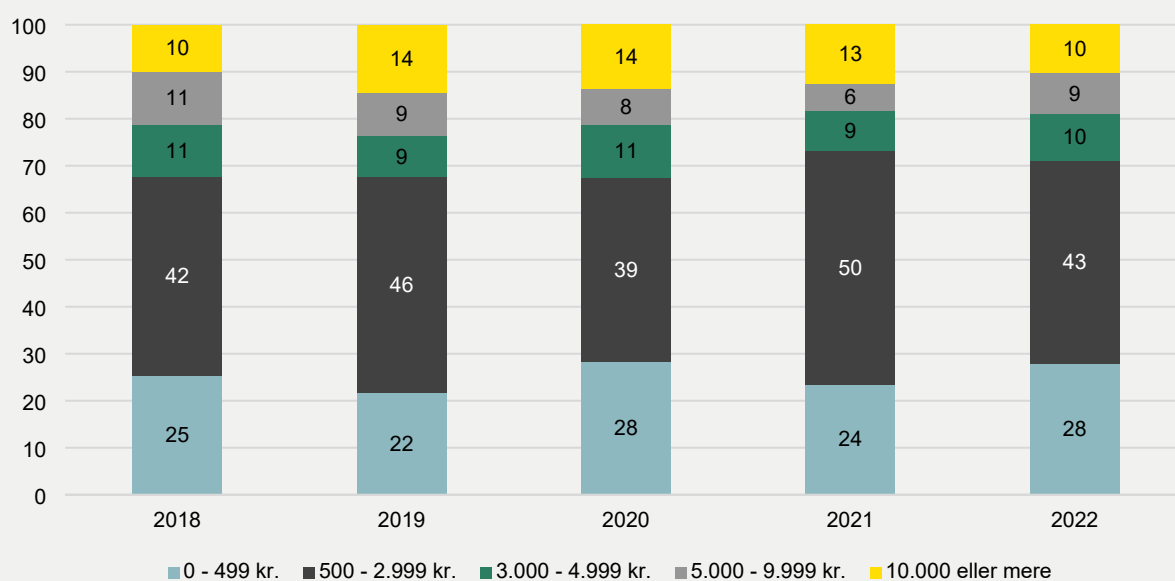
	Andel
1 gang	57 %
2 gange	17 %
3 eller flere gange	26 %
I alt	100 %

⁸⁰ Nogle respondenter har svaret 'Ved ikke' til, hvor mange gange de har været udsat for kriminalitet begået på internettet. Disse er medregnet som værende udsat én gang.

I 2018-2022 oplyser 67 pct. og 71 pct. af hhv. de mandlige og kvindelige ofre for kriminalitet begået på internettet, at de har mistet mindre end 3.000 kr. Denne forskel mellem kønnene er statistisk signifikant. For både mænd og kvinder gælder det, at ca. hvert 10. offer angiver at have mistet hhv. 3.000-4.999 kr., 5.000-9.999 kr. og 10.000 kr. eller mere, jf. figur 11.1. Med hensyn til alder er det en statistisk signifikant større andel af de 40-74-årige ofre for kriminalitet begået på internettet end blandt ofrene i de yngre aldersgrupper, der i perioden 2018-2022 oplyser at have mistet 10.000 kr. eller mere.

Figur 11.1

Ofre for kriminalitet begået på internettet, fordelt efter det samlede økonomiske tab, 2018-2022, pct.

Det er undersøgt, i hvilket omfang personer, der har været udsat for kriminalitet begået på internettet inden for det seneste år, også har været udsat for andre typer af kriminalitet i perioden. God en fjerdedel – 27 pct. – af de ofre, der i 2022 oplyser at have været udsat for kriminalitet begået på internettet, oplyser også, at de har været udsat for en eller flere af de andre typer af kriminalitet, der spørges til i offerundersøgelsen. Dette er næsten dobbelt så mange som generelt set, hvor andelen er 14 pct. Det skal i denne sammenhæng nævnes, at der kan være et overlap mellem udsatte for tyveri og udsatte for kriminalitet begået på internettet, idet personer, der f.eks. har fået stjålet et dankort, som efterfølgende er misbrugt på internettet, kan vælge at svare bekræftende på begge spørgsmål om samme hændelse. Umiddelbart tyder analyser dog på, at dette overlap er af begrænset omfang.

I de følgende afsnit er der foretaget enkelte mere dybdegående analyser af de forskellige typer af kriminalitet begået på internettet, som ofrene har været udsat for. Disse analyser vedrører den seneste gang, ofrene har været udsat for kriminalitet begået på internettet.

11.2

Misbrug af betalingskortoplysninger

Ved misbrug af betalingskortoplysninger forstås, at offerets kortoplysninger er blevet misbrugt til at købe varer eller ydelser på internettet.

I 2022 oplyser 37 pct. af ofrene for kriminalitet begået på internettet, at de har været udsat for misbrug af betalingskortoplysninger. Som nævnt i afsnittet ovenfor svarer det til, at 1,3 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år – eller 48.000-66.000 personer – årligt udsættes for misbrug af betalingskortoplysninger, jf. også tabel 11.4. Denne andel adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i 2021, men den er statistisk signifikant mindre end for perioden 2018-2021 samlet set. Dette kan skyldes, at det siden 11. januar 2021 har været et krav, at betalinger på nettet skal ske ved anvendelse af tofaktor-godkendelse, der fungerer som en stærk kundeautentifikation. Indførelsen af denne autentifikationsform har sandsynligvis gjort det sværere at misbruge betalingskort til nethandel (Digitaliseringsstyrelsen 2022).

Der findes flere forskellige metoder, som gerningspersoner kan anvende for at tilegne sig ofrenes betalingskortoplysninger. F.eks. kan gerningspersonen sende en e-mail eller SMS, hvor afsenderen ved første øjekast fremtræder som en virksomhed eller organisation, som offeret har tillid til, og heri opfordres modtageren til at oplyse dennes betalingskortoplysninger. Denne metode kaldes *phishing/smishing*. *Pharming* er en anden metode, hvorved gerningspersonen opretter en falsk hjemmeside, der kan forveksles med en ægte, og brugeren anvender sine kortoplysninger til at købe varer/ydelser på denne hjemmeside. Yderligere kan der være tale om hacking eller afluring af PIN-kode.

Tabel 11.4

Ofre for misbrug af betalingskortoplysninger, 2018-2022.

	Andel	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2018	2,0 %	(1,8 % - 2,3 %)	87.000	(75.000 - 98.000)
2019	2,6 %	(2,3 % - 2,9 %)	111.000	(98.000 - 123.000)
2020	2,3 %	(2,1 % - 2,6 %)	100.000	(89.000 - 111.000)
2021	1,6 %	(1,4 % - 1,8 %)	67.000	(58.000 - 77.000)
2022	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	57.000	(48.000 - 66.000)

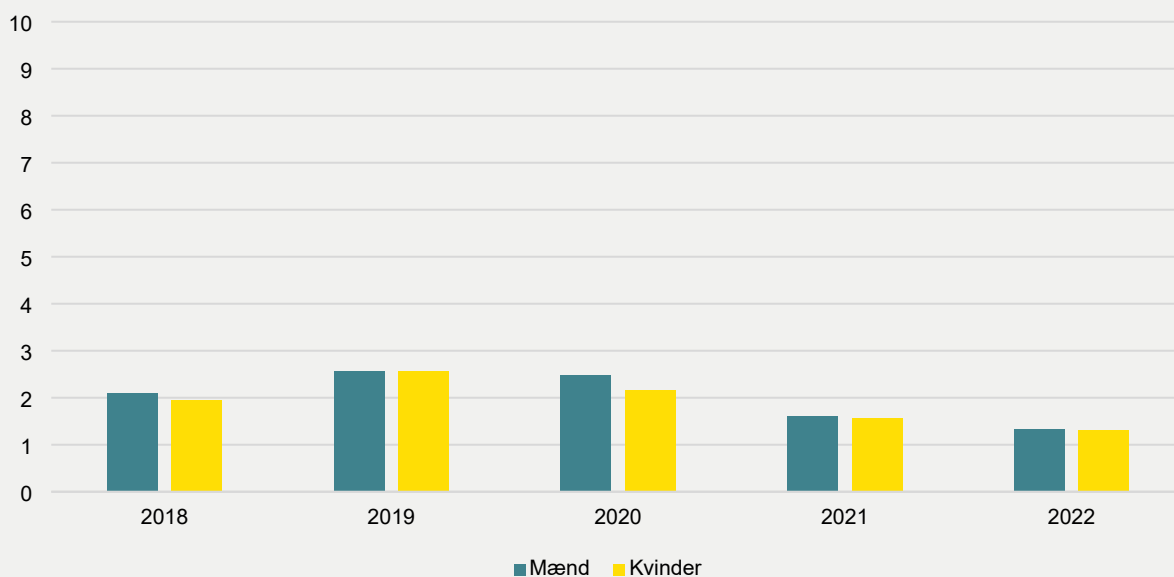
11.2.1

Karakteristika ved ofre

Der er ikke forskel på mænds og kvinders udsathed for misbrug af betalingskortoplysninger på internettet. I 2022 oplyser 1,3 pct. af både mandlige og kvindelige respondenter at have været udsat herfor inden for det seneste år. Andelen adskiller sig ikke fra året forinden (2021), men de er statistisk signifikant mindre end for perioden 2018-2021 samlet set, jf. figur 11.2. Dette gælder for mænd og kvinder.

Figur 11.2

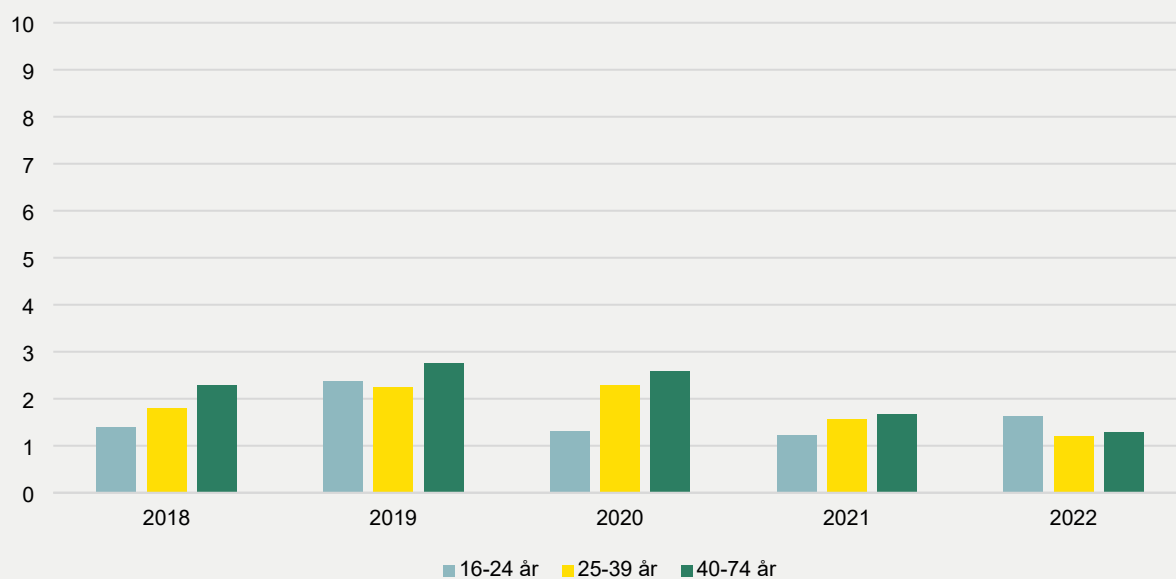
Udsathed for misbrug af betalingskortoplysninger blandt mænd og kvinder, 2018-2022, pct. af befolkningsgruppen.

I 2022 er der ikke statistisk signifikante forskelle mellem forskellige aldersgruppers udsathed for misbrug af betalingskortoplysninger på internettet, jf. figur 11.3. Betragtes udviklingen inden for aldersgrupperne er der ikke sket mærkbare ændringer fra 2021 til 2022, men sammenlignes perioden 2021-2022 med 2018-2020 (dvs. årene før indførelsen af tofaktorgodkendelse) er andelen inden for grupperne, der oplyser at have været udsat for misbrug af betalingskortoplysninger, faldet. Det er dog kun blandt de 25-39-årige og 40-74-årige, at forskellen er statistisk signifikant.

Figur 11.3

Udsathed for misbrug af betalingskortoplysninger blandt de nævnte aldersgrupper, 2018-2022, pct. af befolkningsgruppen.

11.2.2

Gerningspersonens metode

Som beskrevet kan gerningspersoner anvende en række forskellige metoder til at tilegne sig ofrenes betalingskortoplysninger. I 2022 har 55 pct. af ofrene ingen idé om, hvordan gerningspersonen har fået fat i oplysningerne, 25 pct. har en formodning om det, mens 19 pct. oplyser, at de ved, hvordan gerningspersonen har fået fat i deres betalingskortoplysninger.

Blandt de ofre, der ved, hvordan gerningspersonen har fået fat i deres betalingskortoplysninger, angiver 28 pct., at det er sket gennem en hjemmeside eller forretning, hvor offeret har anvendt betalingskortet, og hvorfra oplysningerne er blevet stjålet, jf. tabel 11.6. Yderligere 28 pct. angiver at have oplyst deres betalingskortoplysninger på en falsk hjemmeside (pharming), 15 pct. at have oplyst disse ved at svare på en e-mail eller SMS, der viste sig at være falsk (phishing/smishing), og 10 pct. at gerningspersonen har tilegnet sig offerets betalingskortoplysninger ved at aflure/kopiere kortoplysningerne (skimming). De øvrige ofre oplyser andre mindre hyppigt forekomne fremgangsmåder, herunder at kortet blev stjålet, eller at gerningspersonen brød ind i offerets computer via hacking/spyware.

Tabel 11.6

Ofre for misbrug af betalingskortoplysninger fordelt efter gerningspersonens metode til at tilegne sig oplysningerne, 2022, pct.

	Andel
Oplyst gennem svar på e-mail eller SMS, der viste sig at være falsk (phishing/smishing)	15 %
Oplyst gennem en falsk hjemmeside (pharming)	28 %
Oplyst gennem en hjemmeside eller forretning m.v., hvorfra oplysningerne blev stjålet	28 %
Ved at aflure/kopiere kortoplysninger, f.eks ved en hæveautomat (skimming)	10 %
Andet	19 %
I alt	100 %

11.2.3

Økonomisk tab

58 pct. af ofrene for misbrug af betalingskortoplysninger har oplevet, at der blev trukket penge fra deres konto ved, at gerningspersonen lejede eller købte varer/ydelser på internettet. I 23 pct. af tilfældene blev der overført penge fra offerets bankkonto til en anden konto, mens 5 pct. af ofrene har oplevet, at der er blevet hævet penge rent fysisk. Den resterende andel (13 pct.) ved ikke, hvordan de penge, de har mistet, er blevet taget fra deres konto.

Tabel 11.7 viser, at en femtedel af ofrene har lidt et økonomisk tab på mindre end 500 kr., mens knap halvdelen har lidt et økonomisk tab på 500-2.999 kr., og de resterende – godt en tredjedel – har fået misbrugt deres betalingskort for 3.000 kr. eller mere. Det gennemsnitlige økonomiske tab ved misbrug af betalingskortoplysninger er 4.500 kr.

Tabel 11.7

Ofre for misbrug af kortoplysninger fordelt efter det umiddelbare økonomiske tab, 2022, pct.

	Andel
0 - 499 kr.	20 %
500 - 2.999 kr.	45 %
3.000 - 4.999 kr.	8 %
5.000 - 9.999 kr.	15 %
10.000 kr. eller mere	12 %
I alt	100 %

I mere end halvdelen af de rapporterede tilfælde i 2022 hæfter ofrene for misbrug af betalingskortoplysninger ikke for det økonomiske tab. 48 pct. af ofrene oplyser, at de selv helt eller delvist har dækket det økonomiske tab, svarende til 36 pct. af det samlede økonomiske tab, mens det resterende blev dækket af f.eks. en bank eller et kreditkortselskab.

11.2.4

Anmeldelsestilbøjelighed

Ofre for misbrug af betalingskortoplysninger opdager typisk misbruget, ved at betalingskortet bliver spærret, og offeret bliver kontaktet af Nets eller vedkommendes bank eller gennem kontoudskrifter på papir eller netbank. Det er ikke alle ofre, der anmelder kortmisbruget til politiet. I 2022 oplyser 23 pct. af ofrene for misbrug af betalingskortoplysninger, at de selv har anmeldt kortmisbruget til politiet, og yderligere 28 pct. oplyser, at politiet fik kendskab til det på anden vis, f.eks. via banken eller et kreditkortselskab, jf. tabel 11.8. Andelen, der selv har indgivet anmeldelse, adskiller sig ikke fra året forinden, men sammenlignes andelen i 2022 med den samlede andel i perioden 2018-2021 ses en tendens til øget anmeldelse.

Tabel 11.8

Pct. af ofre for misbrug af betalingskortoplysninger der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2022.

	Andel
Offeret har selv anmeldt	23 %
Politiet fik kendskab til forholdet på anden vis, f.eks. gennem bank/kreditkortselskab	28 %
Ingen af delene	50 %
I alt	100 %

I 2022 er der ingen statistisk signifikant forskel mellem mænds og kvinders tilbøjelighed til selv at anmelde misbrug af betalingskortoplysninger, jf. bilagstabel 11.2. Der er derimod forskel inden for de forskellige aldersgrupper, hvor de ældste – i dette tilfælde de 50-74-årige – er mindre tilbøjelige til selv at anmelde kortmisbrug end de øvrige, jf. tabel 11.9. Forskellen mellem den ældste aldersgruppe og de to yngre aldersgrupper er statistisk signifikant.

Tabel 11.9

Andel ofre for misbrug af betalingskortoplysninger for de nævnte aldersgrupper, der selv har anmeldt det til politiet, 2022.

	Andel
16 - 24 år	32 %
25 - 49 år	28 %
50 - 74 år	13 %

Der findes en sammenhæng mellem anmeldelsestilbøjeligheden ved misbrug af betalingskortoplysninger og størrelsen på det økonomiske tab, jf. bilagstabel 11.3. I 2022 oplyser 35 pct. af ofrene for kortmisbrug, der er anmeldt til politiet, at de har lidt et økonomisk tab på mere end 5.000 kr. I de tilfælde, hvor kortmisbruget ikke er anmeldt til politiet af offeret eller er nået til politiets kendskab på anden vis, er den tilsvarende andel 18 pct. Forskellen er statistisk signifikant.

11.3

Bedrageri ved samhandel på internettet

Der handles i langt højere grad end tidligere med varer og ydelser på internettet. Samhandel på internettet foregår via webbutikker, men også ved at privatpersoner sælger eller køber varer/ejendele gennem annoncer på websider som Den Blå Avis, Facebook og Gul & Gratis.

Med bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet menes, at offeret ikke har modtaget den vare, som vedkommende har betalt for, eller at den leverede vare viste sig at være en kopivare. Der menes ikke varer, der er blevet væk i posten, og som derefter er blevet gensendt eller erstattet.

I 2022 oplyser godt 4 ud af 10 af ofrene for kriminalitet begået på internettet, at de inden for det seneste år har været udsat for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet. Dette svarer til, at 1,5 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år eller 54.000-74.000 personer årligt udsættes for bedrageri af denne type, jf. tabel 11.10. Andelen adskiller sig ikke fra tidligere år.

Tabel 11.10

Ofre for bedrageri ved samhandel på internettet, 2018-2022.

	Andel ofre	95 % sikkerheds- interval	Antal ofre	95 % sikkerheds- interval
2018	1,0 %	(0,8 % - 1,1 %)	41.000	(33.000 - 48.000)
2019	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 74.000)
2020	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	61.000	(52.000 - 69.000)
2021	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	63.000	(54.000 - 72.000)
2022	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	64.000	(54.000 - 74.000)

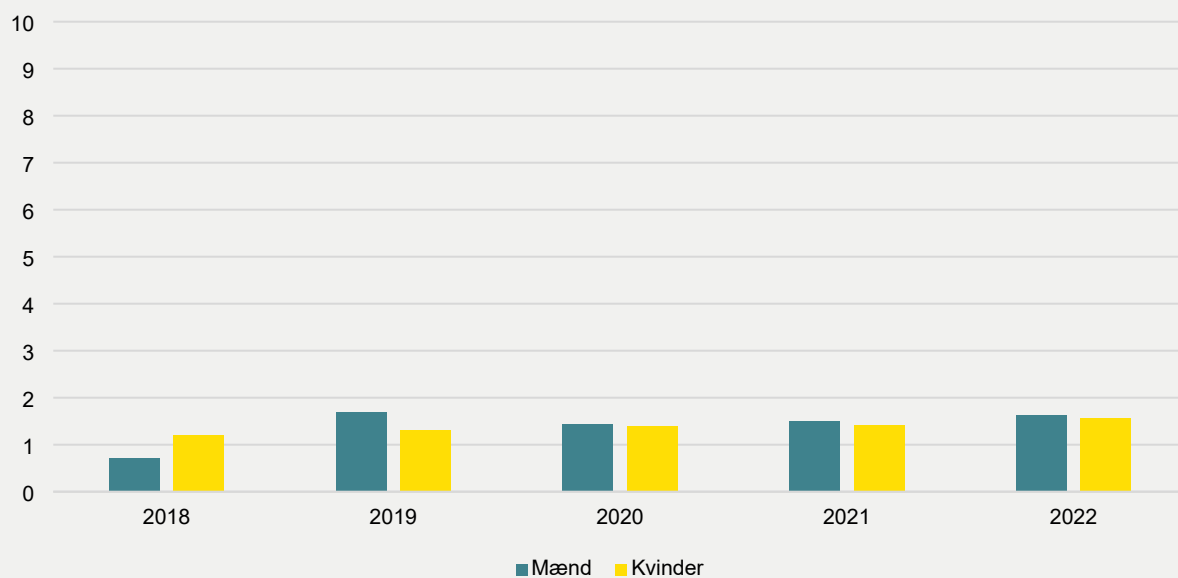
11.3.1

Karakteristika ved ofre

Der er ikke statistisk signifikant forskel på mænds og kvinders udsathed for bedrageri ved samhandel på internettet i 2022, jf. figur 11.4, og der er hverken for kvinder eller mænd sket en statistisk signifikant ændring i udsathed over årene.

Figur 11.4

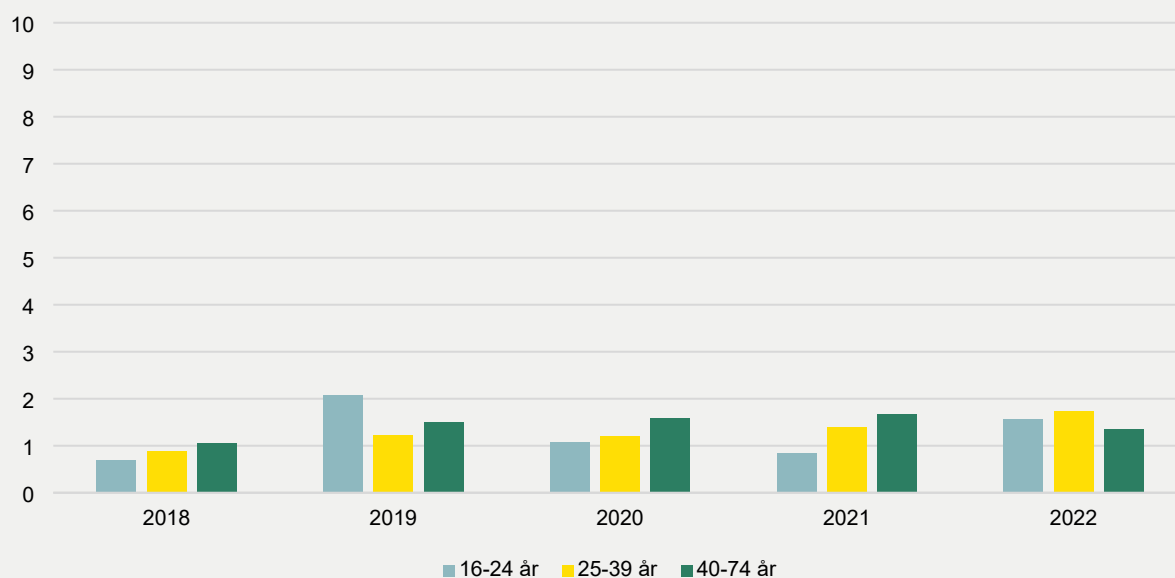
Udsathed for bedrageri ved samhandel blandt mænd og kvinder, 2018-2022, pct. af befolkningsgruppen.

I 2022 angiver 1,6 pct. af de 16-24-årige, at de har været udsat for bedrageri ved samhandel på internettet, jf. figur 11.5. Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra den tilsvarende andel for de to øvrige aldersgrupper. Andelen af udsatte blandt de 16-24-årige er derimod statistisk signifikant større i 2022 end i 2021, men andelen adskiller sig ikke fra perioden 2018-2021 samlet set. For de to øvrige aldersgrupper er der ikke sket nogen statistisk signifikant ændring over tid i udsathed for bedrageri ved samhandel på internettet.

Figur 11.5

Udsathed for bedrageri ved samhandel blandt de nævnte aldersgrupper, 2018-2022, pct. af befolkningsgruppen.

11.3.2

Transaktionens art

Som det ses af tabel 11.12, består bedrageriet i tre fjerdedele af tilfældene i, at offeret ikke har modtaget den betalte vare eller ydelse. I 8 pct. af tilfældene har offeret modtaget en kopivare, en defekt vare eller en vare, der på anden måde ikke er i overensstemmelse med sælgers beskrivelse af varen.

Tabel 11.12

Ofre for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet fordelt efter bedrageriets karakter, 2022, pct.

	Andel
Varen/ydelsen blev ikke leveret/ankom aldrig	75 %
Varen var en kopivare, var defekt eller på anden måde ikke som beskrevet	8 %
Andet	17 %
I alt	100 %

Knap 6 ud af 10 af ofrene for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet har foretaget deres køb gennem en internetbutik: 32 pct. oplyser, at de er blevet udsat for bedrageri ved køb af varer/ydelser gennem en udenlandsk internetbutik. 15 pct. oplyser, at købet er foretaget via en dansk internetbutik, mens 12 pct. oplyser, at de ikke ved, om købet er foretaget via en dansk eller en udenlandsk internetbutik.

De øvrige – 41 pct. – af ofrene for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet er blevet udsat for bedrageriet af en privatperson. En stor del af disse ofre er kommet i kontakt med sælger via Facebook eller Den Blå Avis. Det drejer sig i begge tilfælde om 45 pct. af ofrene.

11.3.3

Økonomisk tab

De økonomiske tab ved bedrageri ved samhandel på internettet er mindre end ved misbrug af betalingskortoplysninger. I langt de fleste tilfælde er det økonomiske tab på mindre end 3.000 kr., jf. tabel 11.13. I gennemsnit er det økonomiske tab 2.000 kr. pr. bedrageritilfælde.

Tabel 11.13

Ofre for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet fordelt efter det umiddelbare økonomiske tab, 2022, pct.

	Andel
0 - 499 kr.	31 %
500 - 2.999 kr.	54 %
3.000 - 4.999 kr.	6 %
5.000 - 9.999 kr.	5 %
10.000 kr. eller mere	4 %
I alt	100 %

Af de ofre for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet, der har lidt et økonomisk tab, har 87 pct. selv helt eller delvist dækket tabet. Dette svarer til, at ofrene selv har dækket 83 pct. af det samlede økonomiske tab, hvilket er en betydeligt større andel end den, der er beregnet for misbrug af betalingskortoplysninger.

11.3.4

Anmeldelsestilbøjelighed

I 2022 oplyser godt en tredjedel af ofrene for bedrageri ved køb af varer/ydelse på internettet, at de selv har anmeldt bedrageriet til politiet, mens yderligere 7 pct. oplyser, at politiet fik kendskab til det på anden vis, jf. tabel 11.14. Andelen af ofre, der i 2022 oplyser, at de selv har anmeldt bedrageriet til politiet, er statistisk signifikant større end i perioden 2018-2021, hvor det samlet set var knap en fjerdedel (23 pct.).

Tabel 11.14

Pct. af ofre for bedrageri ved køb af varer/ydelse på internettet der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2022.

	Andel
Offeret har selv anmeldt	35 %
Politiet fik kendskab til forholdet på anden vis	7 %
Ingen af delene	58 %
I alt	100 %

Der er ikke statistisk signifikant forskel på mænds og kvinders tilbøjelighed til selv at anmelde bedrageri ved køb af varer/ydelse på internettet, jf. bilagstabel 11.4, men 25-39-årige ofre anmelder oftere selv bedrageri af denne type end ofre i aldersgrupperne 16-24 år og 40-74 år, jf. bilagstabel 11.5.

Når bedrageriet ikke er anmeldt til politiet, beror det nok især på, at det økonomiske tab ved bedrageriet er relativt beskedent. I 42 pct. af de tilfælde, hvor bedrageriet ikke er anmeldt, oplyser offeret, at det økonomiske tab er mindre end 500 kr., og i 93 pct. af tilfældene oplyser offeret, at det økonomiske tab er mindre end 3.000 kr., jf. bilagstabel 11.6.

11.4

Andre former for kriminalitet begået på internettet

I 2022 oplyser 8 pct. af ofrene for kriminalitet begået på internettet, at de har været udsat for kontaktbedrageri, og 11 pct. oplyser at have været udsat for misbrug af personoplysninger. Datagrundlaget er ikke tilstrækkeligt stort til at kunne foretage de samme statistiske analyser af befolkningens udsathed for disse to typer af kriminalitet begået på internettet, som det er gjort for misbrug af betalingskortoplysninger og bedrageri ved samhandel.

Det understreges, at de følgende analyser baserer sig på et yderst spinkelt datagrundlag, og at resultaterne derfor skal tolkes varsomt.

11.4.1

Kontaktbedrageri

Kontaktbedrageri skal her forstås som tilfælde, hvor offeret har overført penge til en person, som offeret fik kontakt til via internettet, og som senere viste sig at være en bedrager. Dette kan f.eks. være rejseudgifter eller udgifter i forskud for at modtage et større pengebeløb, f.eks. en arv fra et ukendt familiemedlem, en lotterigevinst eller penge på en glemt konto. Bedrageren kan være en person, offeret ikke kender, en person, der udgiver sig for at være én, offeret kender, eller en person, offeret har mødt online, f.eks. på en datingside.

De 8 pct. af ofrene for kriminalitet begået på internettet, der i 2022 oplyser at have været udsat for kontaktbedrageri, svarer til, at 0,3 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år eller 9.000-18.000 personer årligt udsættes for kontaktbedrageri på internettet.

I 2018-2022 er der en statistisk signifikant større andel af mænd (0,4 pct.) end af kvinder (0,2 pct.), der angiver, at have været udsat for kontaktbedrageri inden for det seneste år. Der er derimod ikke signifikante forskelle i udsathedens i forskellige aldersgrupper.

39 pct. af ofrene for kontaktbedrageri angiver, at de blev kontaktet på de sociale medier, mens knap en fjerdedel blev kontaktet via e-mail og en tiendedel via en datingside, jf. tabel 11.15. De resterende blev kontaktet på andre måder.

Tabel 11.15

Ofre for kontaktbedrageri på internettet fordelt efter kontaktfrem, 2018-2022, pct.

	Andel
Via e-mail	24 %
Sociale medier	39 %
Via datingside	10 %
Andet	26 %
I alt	100 %

I perioden 2018-2022 er det godt tre fjerdele af ofrene for kontaktbedrageri på internettet, der angiver, at det økonomiske tab ved bedrageriet var på mindre end 3.000 kr., mens en femtedel angiver at have mistet mere end 10.000 kr. Det gennemsnitlige økonomiske tab er 9.100 kr. pr. bedrageritilfælde, hvilket er markant højere end ved misbrug af betalingskortoplysninger og bedrageri ved samhandel på internettet, jf. de tidligere afsnit.

Knap to tredjedele af ofrene for kontaktbedrageri på internettet angiver, at de kun var udsat én gang, før de opdagede bedrageriet, 15 pct. angiver, at de var udsat 2 gange, mens godt en femtedel var udsat 3 gange eller flere.

Anmeldelsestilbøjelighed: I 2018-2022 er det 28 pct. af ofrene for kontaktbedrageri på internettet, der oplyser, at de selv har anmeldt det til politiet, mens yderligere 7 pct. oplyser, at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis.

11.4.2

Misbrug af personoplysninger

Ved misbrug af personoplysninger menes, at en person har anvendt offerets personoplysninger, f.eks. navn, cpr-nummer eller mailkonto, eller identitetsbeviser, f.eks. kørekort eller sygesikringsbevis, med henblik på at opnå en økonomisk gevinst. Dette kan eksempelvis ske ved at bestille varer eller ydelser på nettet eller ved at oprette abonnementer eller konti i offerets navn. Misbrug af personoplysninger på internettet omfatter ikke misbrug af betalingskortoplysninger, som behandles særskilt ovenfor.

I 2022 er det som nævnt 11 pct. af ofrene for kriminalitet begået på internettet, der oplyser at have været udsat for misbrug af personoplysninger inden for det seneste år. Dette svarer til, at 0,4 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år eller 12.000-23.000 personer årligt udsættes for misbrug af personoplysninger på internettet.

I perioden 2018-2022 er det en statistisk signifikant større andel af mænd (0,4 pct.) end af kvinder (0,3 pct.), der udsættes for misbrug af personoplysninger. Samtidig er det en statistisk signifikant større andel af de 16-24-årige (0,6 pct.) end af de ældre aldersgrupper (0,3 pct. for begge), der oplyser at have været udsat herfor.

En gerningsperson kan tilegne sig adgang til andres personoplysninger på flere forskellige måder, f.eks. gennem hacking, pharming, ved at offeret handler på internettet eller ved indbrud/tyveri. I 2018-2022 oplyser godt en tredjedel af ofrene for misbrug af personoplysninger på internettet, at de er uvidende om, hvordan gerningspersonen har fået adgang til oplysningerne. Størstedelen af de ofre, der ved det, angiver, at gerningspersonen brød ind i deres private computer, f.eks. via hacking eller malware, eller at gerningspersonen fik adgang til offerets personoplysninger gennem handel på internettet.

Anmeldelsestilbøjelighed: I 2018-2022 er det 27 pct. af ofrene for misbrug af personoplysninger på internettet, der oplyser, at de selv har anmeldt det til politiet, mens yderligere 7 pct. oplyser, at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis.

To tredjedele af ofrene for misbrug af personoplysninger oplyser at have mistet mindre end 500 kr., mens 12 pct. har mistet mere end 10.000, jf. tabel 11.16. Det gennemsnitlige økonomiske tab ved misbrug af personoplysninger er 3.800 kr. Ofrene har selv dækket knap en fjerdedel af tabet, mens bl.a. deres bank eller forsikringsselskab har dækket resten.⁸¹

Tabel 11.16

Ofre for misbrug af personoplysninger fordelt efter det umiddelbare økonomiske tab, 2018-2022, pct.

	Andel
0 - 499 kr.	66 %
500 - 2.999 kr.	12 %
3.000 - 4.999 kr.	5 %
5.000 - 9.999 kr.	4 %
10.000 kr. eller mere	12 %
I alt	100 %

⁸¹ To outliers (respondenter) indgår ikke i beregningen, da de begge har angivet et usædvanligt højt tab.

Tabel 11.17 viser, at 29 pct. af ofrene for misbrug af personoplysninger på internettet ikke selv har opdaget, at deres oplysninger blev misbrugt. De er blevet gjort opmærksomme på det af f.eks. venner, familie eller deres bank. En noget mindre andel af ofrene har opdaget det via et kontoudskrift (16 pct.) eller ved at modtage en regning/opkrævning fra en virksomhed for en vare eller ydelse (18 pct.), mens 37 pct. er blevet gjort opmærksomme på misbruget på anden vis. Sidstnævnte kategori dækker hovedsageligt personer, der selv har opdaget misbruget, f.eks. fordi de pludselig ikke længere har adgang til deres egne brugerprofiler.

Tabel 11.17

Ofre for misbrug af personoplysninger fordelt efter hvordan de opdagede misbruget, 2018-2022, pct.

	Andel
Gennem kontoudskrifter (på papir eller netbank)	16 %
Regning/opkrævning fra en virksomhed for en vare/ydelse	18 %
Blev kontaktet af en tredjeperson (f.eks. venner, familie, bank)	29 %
Andet	37 %
I alt	100 %

Anmeldelsestilbøjelighed: I 2018-2022 angiver godt en fjerdedel af ofrene for misbrug af personoplysninger på internettet, at de selv har anmeldt det til politiet, mens yderligere 7 pct. angiver, at politiet fik kendskab til forholdet på anden vis.

12

Bekymring for kriminalitet

I de tidligere kapitler er befolkningens udsathed for kriminalitet undersøgt og belyst. I det følgende belyses, hvor stor en del af befolkningen der er bekymret for kriminalitet, uanset om de har været udsat herfor eller ej, og hvordan bekymringen udvikler sig.

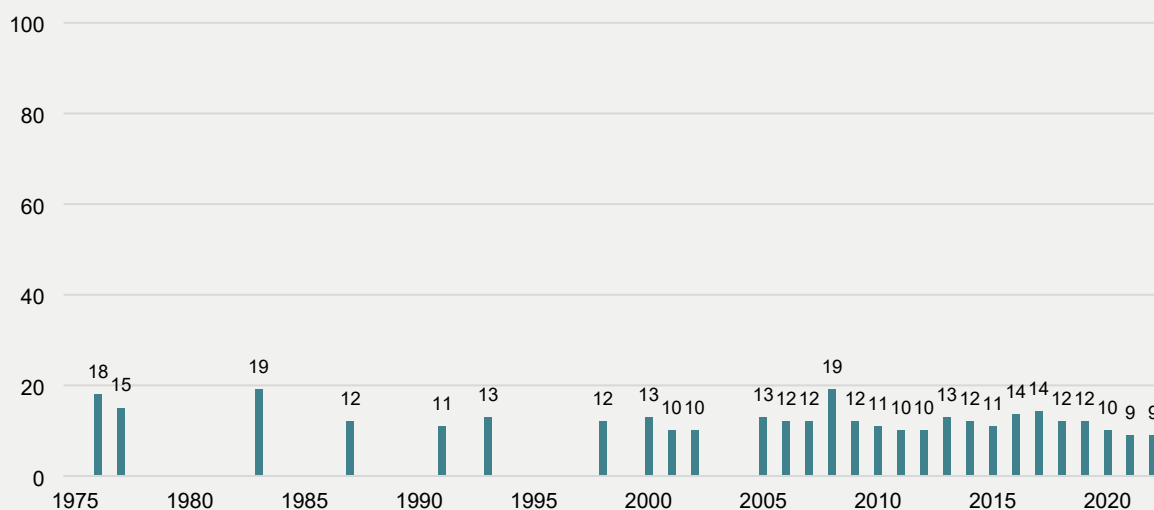
12.1

Personlig bekymring for kriminalitet

Figur 12.1 viser udviklingen i befolkningens bekymring for *personligt* at blive udsat for kriminalitet. Dette er i undersøgelsen belyst ved, at respondenterne er blevet spurgt, om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet er noget, de tænker på.⁸² Dem, der svarer, at de "næsten hele tiden" eller "ofte" tænker på denne risiko, er dem, der i det følgende anses for at være bekymrede for kriminalitet.

Figur 12.1

Andel, der næsten hele tiden eller ofte tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 1975-2022.

De tre første målinger, der er foretaget i Danmark, i 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne, viser, at det dengang var 15-19 pct. af borgerne, der personligt var bekymrede for at blive udsat for kriminalitet.

⁸² Spørgsmålsformuleringen lyder: "Hvor ofte tænker du på risikoen for at blive offer for kriminalitet, det vil sige at blive overfaldet, udsat for tyveri, hærværk eller lignede?"

I perioden 1987-2022 ligger denne andel på et signifikant lavere niveau, da det i langt de fleste målinger er 10-13 pct., der er bekymrede herfor.⁸³

Tabel 12.1

Svarpersoner fordelt efter bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2005-2022, pct.

	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Alle	Uvægtede antal
2005	2 %	11 %	26 %	40 %	22 %	100 %	1.943
2006	1 %	11 %	21 %	40 %	27 %	100 %	2.842
2007	2 %	10 %	20 %	39 %	29 %	100 %	1.990
2008	3 %	16 %	24 %	35 %	22 %	100 %	1.940
2009	3 %	10 %	18 %	34 %	36 %	100 %	7.554
2010	2 %	9 %	17 %	34 %	37 %	100 %	11.614
2011	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.735
2012	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.554
2013	2 %	11 %	24 %	39 %	25 %	100 %	11.397
2014	2 %	10 %	24 %	40 %	24 %	100 %	11.417
2015	2 %	9 %	25 %	42 %	22 %	100 %	11.471
2016	2 %	11 %	29 %	40 %	17 %	100 %	12.147
2017	2 %	12 %	29 %	41 %	16 %	100 %	11.680
2018	2 %	10 %	28 %	42 %	19 %	100 %	11.254
2019	2 %	10 %	28 %	42 %	17 %	100 %	11.334
2020	1 %	9 %	26 %	46 %	18 %	100 %	13.212
2021	2 %	8 %	24 %	47 %	19 %	100 %	12.377
2022	1 %	8 %	23 %	47 %	22 %	100 %	11.311

Blandt de adspurgte i 2022 er det sammenlagt 9 pct., der svarer, at de ”næsten hele tiden” eller ”ofte” tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, jf. tabel 12.1. Denne andel adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i 2021, men den er statistisk

⁸³ Stigningen i 2008 er antagelig relateret til dels nogle sociale uligheder og dels den 'rockerkrig', der startede det år. I 2008 blev respondenterne kun spurgt om bekymring for kriminalitet to gange årligt – netop på tidspunkter i forlængelse af de nævnte hændelser. Fra og med maj 2009 har spørgsmålet om befolkningens bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet indgået i alle måneder.

signifikant mindre end i de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set. Omvendt angiver 68 pct. af respondenterne i 2022, at de "sjældent" eller "aldrig" tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet. Denne andel er statistisk signifikant større end i 2021 og de forudgående 10 år (2012-2021) samlet set.⁸⁴

Der ses tegn på mindre bekymring for at blive udsat for kriminalitet fra og med 2017 og frem.

12.1.1

Demografi og personlig bekymring for kriminalitet

Det er oftest kvinder, der er bekymret for at blive udsat for kriminalitet, da andelen, der "næsten hele tiden" eller "ofte" tænker på risikoen herfor, er dobbelt så stor (12 pct.⁸⁵) som for mænd (6 pct.), jf. tabel 12.2. Samtidig giver en mindre andel af kvinderne – 14 pct. – udtryk for, at de "aldrig" tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet, mens dette gør sig gældende for mere end dobbelt så stor en andel af mændene, nemlig 29 pct. Forskellene er statistisk signifikante.

Tabel 12.2

Svarpersoner fordelt efter køn og hvor ofte de tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2022, pct.

	Mand	Kvinde	I alt
Næsten hele tiden	1 %	2 %	1 %
Ofte	5 %	11 %	8 %
Af og til	17 %	28 %	23 %
Sjældent	48 %	46 %	47 %
Aldrig	29 %	14 %	22 %
I alt	100 %	100 %	100 %

⁸⁴ Andelen afviger fra summen af de to andele i tabellen grundet afrunding af decimaler.

⁸⁵ Andelen afviger fra summen af de to andele i tabellen grundet afrunding af decimaler.

Forskellene mellem forskellige aldersgrupper er relativt store med hensyn til bekymringen for at blive udsat for kriminalitet, jf. tabel 12.3. De 16-24-årige er generelt mere bekymret for at blive udsat for kriminalitet end de ældre aldersgrupper. Dette ses bl.a. ved, at en statistisk signifikant større andel af de 16-24-årige (15 pct.) ”næsten hele tiden” eller ”ofte” tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet sammenlignet med den tilsvarende andel for de 25-39-årige og 40-74-årige (hhv. 10 pct. og 7 pct.), og ved at en signifikant mindre andel af de 16-24-årige ”sjældent” eller ”aldrig” er bekymret herfor. Sådan var det ikke i de første undersøgelser fra 1970’erne og 1980’erne. Dengang var det omvendt. De ældste var de mest bekymrede. Bekymringen i vore dage afspejler således bedre den faktiske risiko for at blive udsat for personfarlig kriminalitet m.v.

Tabel 12.3

Svarpersoner fordelt efter alder og hvor ofte de tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2022, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	I alt
Næsten hele tiden	2 %	1 %	1 %	1 %
Ofte	13 %	9 %	6 %	8 %
Af og til	27 %	22 %	22 %	23 %
Sjældent	37 %	44 %	50 %	47 %
Aldrig	21 %	24 %	21 %	22 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

12.1.2

Udsathed og personlig bekymring for kriminalitet

De personer, der har været udsat for mindst en af de former for kriminalitet, der spørges til i undersøgelsen, tænker generelt mere på risikoen for (på ny) at blive udsat for kriminalitet end andre, jf. tabel 12.4. Sådant var det heller ikke tidligere, hvor det i nogle undersøgelser var direkte omvendt. Mens 7 pct. af dem, der *ikke* har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år i undersøgelsen i 2022, ”næsten hele tiden” eller ”ofte” tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet, er det 15 pct. af dem, der har været udsat for kriminalitet i perioden, hvilket er en statistisk signifikant større andel. Det skal dog understreges, at det på det foreliggende grundlag ikke kan vides, i hvilken udstrækning sammenhængen eventuelt (også) går den anden vej: At det især er de mennesker, der med mere eller mindre god grund er bekymrede for at blive udsat for kriminalitet, som faktisk udsættes. En dansk undersøgelse med fokus på utryghed og kriminalitet finder, at begge forklaringer synes at have noget på sig: Personer, der udsættes for kriminalitet, er mere utrygge, inden de udsættes for kriminalitet, men udsathed for kriminalitet øger ligeledes utrygheden (Scherg & Ejrnæs 2020).

Tabel 12.4

Svarpersoner fordelt efter udsathed for kriminalitet og hvor ofte de tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2022, pct.

	Ikke udsat	Udsat
Næsten hele tiden	1 %	3 %
Ofte	6 %	12 %
Af og til	22 %	26 %
Sjældent	48 %	43 %
Aldrig	24 %	16 %
I alt	100 %	100 %

I nærværende undersøgelse er det desuden undersøgt, om forskellen mellem de udsatte og de ikke udsatte grad af bekymring for kriminalitet varierer alt efter, hvilken type af kriminalitet de udsatte har været udsat for. Med undtagelse af kriminalitet begået på internettet gælder det for alle de forskellige former for kriminalitet, der spørges til i undersøgelsen, at en statistisk signifikant større andel af de udsatte end af de ikke udsatte er bekymret for at blive udsat for kriminalitet. Forskellen i andelen af bekymrede er særligt stor for vold, voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser, dvs. hovedsageligt personfarlig kriminalitet.

12.2

Bekymring for kriminalitet i samfundet

I 1985 påbegyndte Institut for Konjunktur-Analyse en måling af befolkningens bekymringer og inkluderede et spørgsmål, der lyder: ”Hvor meget bekymrer du dig for vold og kriminalitet

i samfundet?” (Thulstrup & et. al. 2005). Målingen, der blev foretaget fire gange årligt, er senere overtaget af andre analyseinstitutter.⁸⁶ Frem til midten af år 2000 omfattede hver måling 600 respondenter, men siden da ca. 1.100 respondenter pr. måling, dvs. ca. 4.400 respondenter på årsbasis.

Da disse målinger af befolkningens bekymringer ikke længere gennemføres af analyseinstitutter på en måde, der er sammenlignelig med de tidligere, blev det i 2015 besluttet at lade spørgsmålet indgå i offerundersøgelsen. Det indgik første gang i oktober 2015 og er siden indgået i hver af de månedlige undersøgelser. Spørgsmålet er altså stillet i samtlige måneder i 2022, hvilket betyder, at godt 11.000 personer i 2022 har besvaret spørgsmålet om bekymring for vold og anden kriminalitet i samfundet.

Det er vigtigt at påpege, at resultaterne fra år 2015-2022 næppe er helt sammenlignelige med tidligere års resultater, da udvælgelsen af respondenter, vægtning af bortfald samt konteksten for spørgsmålet er anderledes end i de tidligere undersøgelser.⁸⁷ Det er dog sikret, at spørgsmålet stilles adskilt fra spørgsmålet om de adspurgtes personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, jf. afsnittet ovenfor, samt adskilt fra spørgsmål om udsathed for kriminalitet. Spørgsmålets formulering og konstruktionen er den samme som i tidligere år.

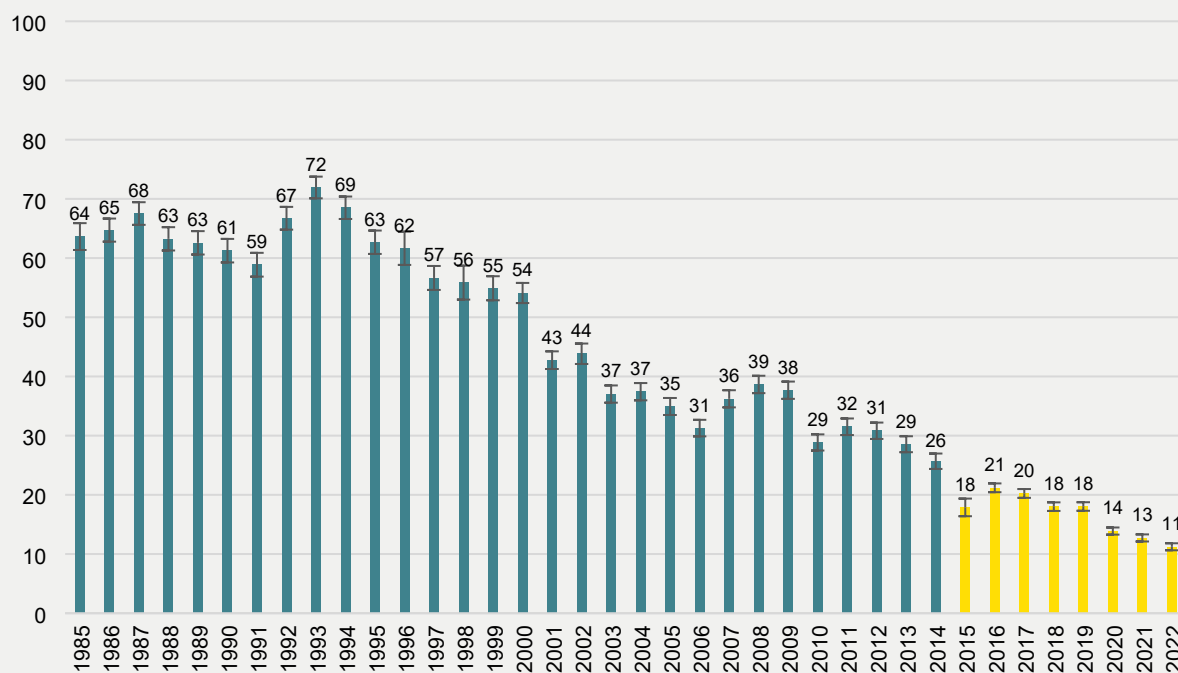
⁸⁶ I 2009 gik Institut for Konjunktur-Analyse sammen med Catinét og blev til Canité-IFKA. I juli 2010 overtog Voxmeter denne analysevirksomhed.

⁸⁷ I de tidligere undersøgelser blev respondenterne stillet en lang række spørgsmål om bekymring for forskellige samfundsmæssige forhold, såsom forurening og arbejdsløshed.

Figur 12.2 viser de samlede resultater inklusive sikkerhedsintervaller fra de enkelte år. I 2022 ses den hidtil mindste andel, der er "meget bekymret" for vold og anden kriminalitet i samfundet, nemlig 11 pct. Andelen er statistisk signifikant mindre end i 2021 og i perioden 2015-2021 samlet set.

Figur 12.2

Andel, der er meget bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet, 1985-2022, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.⁸⁸

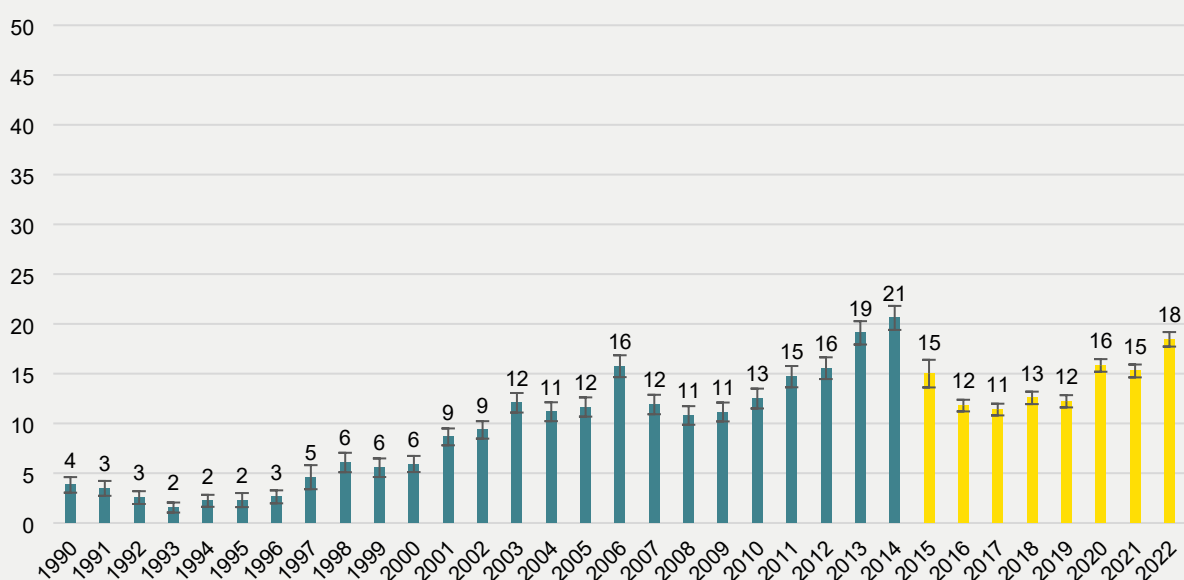

⁸⁸ Værdierne er fra og med 2015 markeret med gul for at indikere usammenligneligheden med tidligere år, jf. den omtalte problematik omkring dataindsamlingen.

Det er også værd at fokusere på andelen, der ”slet ikke” er bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet. Denne svarkategori var ikke inkluderet i analyseinstitutternes undersøgelser de første år. I 1990 kom svarmuligheden med, og det viste sig da også i starten, at det kun var ganske få, som gav udtryk for, at de ”slet ikke” var bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet, jf. figur 12.3. I slutningen af 1990’erne kom denne andel op på 5-6 pct. og voksede derefter til mere end 10 pct. i 2003. I 2014 var andelen vokset til hele 21 pct. Med de nye målinger i 2015-2022 er andelen af personer, der ”slet ikke” er bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet, faldet. I 2022 er det dog hele 18 pct. af respondenterne, der siger, at de ”slet ikke” er bekymrede for vold og anden kriminalitet i samfundet. Denne andel er statistisk signifikant større end i 2021 og i perioden 2015-2021 samlet set.

Figur 12.3

Andel, der slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet i samfundet, 1990-2022, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

I 2022 er mere end halvdelen af de personer, der ”slet ikke” er bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet, heller ”aldrig” bekymret for personligt at blive udsat for kriminalitet, jf. tabel 12.5. Omvendt er godt en tredjedel af dem, der er ”meget bekymret” for vold og anden kriminalitet i samfundet, også ”næsten hele tiden” eller ”ofte” bekymret for personligt at blive udsat for kriminalitet. Selv om der er en sammenhæng ved, at de personer, der er ”meget bekymret” for vold og anden kriminalitet i samfundet, oftere også er bekymret for personligt at blive udsat for kriminalitet, er det fortsat hver tredje blandt disse, der ”sjældent” eller ”aldrig” har denne bekymring.

Tabel 12.5

Svarpersoner fordelt efter bekymring for kriminalitet i samfundet og hvor ofte de tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2022, pct.

Bekymring for kriminalitet i samfundet	Bekymrer sig personligt for at blive udsat for kriminalitet					
	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	I alt
Meget bekymret	8 %	26 %	33 %	25 %	8 %	100 %
En del bekymret	0,8 %	13 %	39 %	41 %	7 %	100 %
Kun lidt bekymret	0,4 %	3 %	20 %	58 %	19 %	100 %
Slet ikke bekymret	0,5 %	0,9 %	4 %	38 %	57 %	100 %
I alt	1,4 %	8 %	23 %	47 %	22 %	100 %

12.2.1

Demografi og bekymring for kriminalitet i samfundet

I lighed med den kønsmæssige fordeling af bekymringen for personligt at blive udsat for kriminalitet er det en statistisk signifikant større andel af kvinder (14 pct.) end af mænd (9 pct.), der er ”meget bekymret” for vold og anden kriminalitet i samfundet, jf. tabel 12.6. Mens en fjerdedel af mændene ”slet ikke” er bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet, gælder det samme 12 pct. af kvinderne. Denne forskel er også statistisk signifikant.

Tabel 12.6

Svarpersoner fordelt efter køn og hvor bekymrede de er for vold og anden kriminalitet i samfundet, 2022, pct.

	Mand	Kvinde	I alt
Meget bekymret	9 %	14 %	11 %
En del bekymret	20 %	28 %	24 %
Kun lidt bekymret	46 %	47 %	46 %
Slet ikke bekymret	25 %	12 %	18 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Der er også statistisk signifikante forskelle med hensyn til alder, idet de 16-24-årige er mindre bekymrede for vold og anden kriminalitet i samfundet end de ældre aldersgrupper, jf. tabel 12.7. Dette er modsat af, hvad der gør sig gældende med hensyn til bekymringen for personligt at blive udsat for kriminalitet, jf. det tidligere.

Tabel 12.7

Svarpersoner fordelt efter alder og hvor bekymrede de er for vold og anden kriminalitet i samfundet, 2022, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	I alt
Meget bekymret	6 %	8 %	14 %	11 %
En del bekymret	19 %	19 %	27 %	24 %
Kun lidt bekymret	51 %	48 %	45 %	46 %
Slet ikke bekymret	24 %	25 %	14 %	18 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

12.2.2

Udsathed og bekymring for kriminalitet i samfundet

I tabel 12.8 er bekymringen for vold og anden kriminalitet i samfundet set i forhold til, om respondenterne oplyser at have været udsat for mindst én af de forskellige former for kriminalitet, der spørges til i undersøgelsen, inden for det seneste år. Mens 10 pct. af dem, der *ikke* har været udsat for kriminalitet i perioden, er ”meget bekymret” for vold og anden kriminalitet i samfundet, så er det lidt flere, 13 pct., af dem, der har været udsat for kriminalitet. Forskellen er ikke nær så stor som ved den personlige bekymring for at blive udsat for kriminalitet, men den er dog statistisk signifikant.

Tabel 12.8

Svarpersoner fordelt efter udsathed for kriminalitet og hvor bekymrede de er for vold og anden kriminalitet i samfundet, 2022, pct.

	Ikke udsat	Udsat
Meget bekymret	10 %	13 %
En del bekymret	23 %	26 %
Kun lidt bekymret	48 %	43 %
Slet ikke bekymret	19 %	18 %
I alt	100 %	100 %

Betragtes de forskellige kriminalitetsformer er det alene ved indbrud, hærværk, vold og øvrige seksuelle krænkelser, at en statistisk signifikant større andel af de udsatte end af de ikke udsatte er ”meget bekymret” for vold og anden kriminalitet i samfundet.

- Andersen, Ole Ejnar. (1985a). *Ofre for vold og overfald i Danmark, 1971-1984* (Forskningsrapport nr. 27, Issue. Justitsministeriet: Kriminalpolitisk Forskningsgruppe.
- Andersen, Ole Ejnar. (1985b). *Ofre for vold og overfald. 2. halvår 1980, 1982 og 1984*. AIM Media- og Sociale Undersøgelser.
- Andersen, Ole Ejnar. (1987). *Ofre for vold og overfald, 2. halvår 1986*. AIM Media- og Sociale Undersøgelser.
- Balvig, Flemming. (1978). *Angst for kriminalitet: lov-og-orden tendenser i en dansk provinsby*. Gyldendal.
- Balvig, Flemming. (1985). *Befolkningssammensætning og den fremtidige kriminalitetsudvikling* Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi, Ljusterö, Sverige.
- Balvig, Flemming. (1995). *Ungdom oplever mere vold: en oversigt over danske voldsofferundersøgelser, 1970-94*. Jurist-og Økonomforbundets Forlag.
- Balvig, Flemming. (1997). *En rundrejse i voldens nutidshistorie*. Det Kriminalpræventive Råd.
- Balvig, Flemming. (1998). Kriminalpolitik. *Social Kritik*, 54.
- Balvig, Flemming. (2015). *Kriminalitetsudviklingen*. Det Kriminalpræventive Råd.
- Balvig, Flemming, & Høigaard, Cecilie. (1988). *Kriminalitet og straf i tal og tekst*. Borgen.
- Balvig, Flemming, & Kyvsgaard, Britta. (2009). *Man anmelder da vold*.
- Brå. (2009). *Våld mot kvinnor och män i nära relationer*.
- Brå. (2014). *Brott i nära relationer. En nationell kartläggning*.
- Christensen, Else, & Koch-Nielsen, Inger. (1992). *Vold ude og hjemme: En undersøgelse af fysisk vold mod kvinder og mænd*. Socialforskningsinstituttet, Rapport 92:4.
- Deen, Laura, Johansen, Katrine Bindesbøl Holm, Møller, Sanne Pagh, & Laursen, Bjarne. (2018). *Vold og seksuelle krænkelser*. Syddansk Universitet.
- Digitaliseringsstyrelsen. (2022). *Omfang af identitetstyveri af NemID og svindel med NemKonto afledt heraf*.
- Døllner, Leise. (1991). *Gadevold - overfald eller sammenfald?* (Vol. 3). Kriminalistisk Institut.
- Frenzel, Anna. (2020). *Självrapporterad utsatthet för hatbrott. Analys utifrån Nationella trygghetsundersökningen, Politikernas trygghetsundersökning och Skolundersökningen om brott*. Brottsförebyggande Rådet.
- Greve, Jane, Østergaard, Stine Verstrøm, Andersen, Matvei, & Thomsen, Morten Kjær. (2022). *Kortlægning af homo- og biseksuelles samt transpersoners levevilkår og samfundsdeltagelse*.
- Hansen, Signe Bechmann, & Okholm, Mikkel Møller. (2024). *Typer af drab i Danmark 2017-2021*. Justitsministeriets Forskningskontor.
- Hansen, Signe Bechmann, & Pedersen, Maria Libak. (2022). *Anmeldelsestilbøjelighed i sager om vold og seksualforbrydelser. En undersøgelse af omfanget af og årsager til at borgere undlader at anmelde kriminalitet*. J. Forskningskontor.
- Helweg-Larsen, Karin. (2012). *Vold i Nære Relationer: omfanget, karakteren og udviklingen samt indsatsen mod partnervold blandt kvinder og mænd-2010*. Syddansk Universitet. Statens Institut for Folkesundhed.
- Justitsministeriets Forskningskontor. (2014). *Drab i Danmark 2008-2011*. Justitsministeriet.
- Kruize, Peter, & Kyvsgaard, Britta. (2021). *Effekten af COVID-19 pandemien på indbrud i privat beboelse*. Center for Kriminalitetsanalyse.
- Kruize, Peter, & Sorensen, David W. M. (2017). *Det danske indbrudsniveau set fra et internationalt perspektiv*.

- Kyvsgaard, Britta. (2015). Jo større jo bedre? In *Kriminalistiske pejlinger: Festskrift til Flemming Balvig*. Jurist- og økonomforbundets forlag.
- Mølbak, Mie, & Jørgensen, Caroline Skovgård. (2022). Psykisk vold inden for lovens rammer. Muligheder og begrænsninger i religgørelsen af psykisik vold. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*(2), 238-347.
- NCIK, Politiets Nationale Center for It-Kriminalitet. (2022). *NCIK årsrapport 2021. En rapport om it-relateret økonomisk kriminalitet anmeldt i 2021*. National enhed for Særlig Kriminalitet.
- NCIK, Politiets Nationale Center for It-Kriminalitet. (2023). *NCIK årsrapport 2022. En rapport om it-relateret økonomisk kriminalitet anmeldt i 2022*. National enhed for Særlig Kriminalitet.
- Ottosen, Mai Heide, & Østergaard, Stine Vernstrøm. (2022). *Partnervold i Danmark 2020*. VIVE.
- Ottosen, Mai Heide, Østergaard, Stine Vernstrøm, Bom, Louise Høyer, & Poulsen, Juliane Birkedal. (2022). *Danskernes kendskab til partnervold*. VIVE.
- Pedersen, Anne-Julie Boesen, Okholm, Mikkel Møller, & Balvig, Flemming. (2021). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2020*. Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd, & Rigspolitiet.
- Pedersen, Maria Libak, Hjarsen, Cecilie Fjeldberg, & Balvig, Flemming. (2023). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2022. Hovedtal*. Justitsministeriets Forskningskontor.
- Pedersen, Maria Libak, Okholm, Mikkel Møller, & Balvig, Flemming. (2022). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2021*. Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd, & Rigspolitiet.
- Politidirektoratet, & Oslo Politidistrikt. (2023). *Hatkriminalitet i Norge 2022*.
- Rambøll, & Det Kriminalpræventive Råd. (2023). *Vold i Danmark 2022 - Belyst ved tal fra skadestuerne*. Det Kriminalpræventive Råd.
- Rigspolitiet. (2023). *Hadforbrydelser i 2021. Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser*.
- Scherg, Rune H, & Ejrnæs, Anders. (2020). De utryghedsmæssige konsekvenser af udsathed for kriminalitet i Danmark. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*, 107(1), 41-66.
- Sorensen, David W. M. (2007). Kriminalitetsrejsen. Om indbrudstyves mobilitet. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*, 94, 143-159.
- Stendahl, Ludvig, & Axell, Sofia. (2021). *Polisanmälda hatbrott 2020. En sammanställning av de ärenden som hatbrottsmarkerats av polisen*. Brottsförebyggande Rådet.
- Thulstrup, Jørn, & et. al. (2005). *Danskerne 2006: derfor holder opsvinget: en analyse af nationale og globale samfundsforhold*. Institut for Konjunktur-Analyse.
- Wolf, Preben. (1972). Vold i Danmark og Finland 1970/71. En sammenligning af voldsofre. *Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi*.

Spørgsmål	Svarkategori
I hvilken grad er du bekymret for vold og kriminalitet i samfundet?	1 Meget bekymret 2 En del bekymret 3 Kun lidt bekymret 4 Slet ikke bekymret
Hvor ofte er du ikke hjemme om aftenen, fordi du f.eks. er til idræt, på besøg hos andre, i biografen eller lignede?	1 De fleste aftener i ugens løb 2 3-4 aftener om ugen 3 1-2 aftener om ugen 4 Ikke hver uge
Hvor ofte mødes du med andre mennesker, venner eller bekendte for at feste eller more dig? Her tænkes både på samvær, der foregår i byen, hjemme hos venner eller bekendte eller hos dig selv?	1 Typisk flere gange om ugen 2 Typisk én gang om ugen 3 1-3 gange om måneden 4 Nogle gange i løbet af et halvt år 5 Sjældnere 6 Stort set aldrig
Hvor ofte tænker du på risikoen for at blive offer for kriminalitet, det vil sige at blive overfaldet, udsat for tyveri, hærværk eller lignede?	1 Næsten hele tiden 2 Ofte 3 Af og til 4 Sjældent 5 Aldrig
Vold	
Forekomsten af vold diskuteres meget for tiden. Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for vold eller trusler, som var så alvorlige, at du blev bange?	1 Ja, både vold og trusler 2 Ja, vold 3 Ja, trusler 4 Nej
Hvor mange gange har du været udsat for vold i de seneste 12 måneder?	
Sidste gange du var udsat for vold, førte det da til synlige mærker eller skader på kroppen?	1 Ja 2 Nej
Hvilke skader eller mærke medførte volden? <i>Hvis volden medførte flere skader, bedes du angive den, som var mest alvorlig.</i>	1 Mærker eller hævelser såsom blåt øje, buler og lignede 2 Rifter eller flænger i huden, blodudtrækninger eller skrammer 3 Sår, snitsår, ar, ydre blødninger eller brændemærker 4 Indre blødninger 5 Forstuvning, fibersprængning, hjernerystelse eller trykkede ribben 6 Brækkede legemsdele eller brud på kraniet 7 Høre-, syns- eller tandskader 8 Andre skader på hoved, nakke eller hals 9 Andet
Hvilket andet?	
Har du været hos lægen eller på skadestuen som følge af volden?	1 Ja 2 Nej
Blev du behandlet for dine skader eller konstaterede lægen alene, hvad der var sket?	1 Ja, blev behandlet for mine skader 2 Nej, lægen konstaterede alene hvad der var sket

Hvor foregik volden	<ul style="list-style-type: none"> 1 Egen bolig 2 Voldsudøverens bolig 3 Anden privat bolig 4 På arbejdsplads/skole/uddannelsesinstitution 5 På værtshus, cafe, bodega m.m. 6 Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park, skov 7 Offentligt transportmiddel 8 Anden offentligt tilgængeligt sted 9 Udlandet 10 Andet
<p>Angiv hvor?</p> <p><i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord.</i></p>	
Hvor mange personer deltog aktivt i volden imod dig?	<ul style="list-style-type: none"> 1 1 person 2 2 personer 3 3 personer 4 4 personer 5 5 personer eller flere
<p>Var det under udførelse af dit arbejde?</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Hvad var det for et arbejde du havde, da du blev udsat for vold eller trusler om vold under udførelsen af dit arbejde?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Arbejder med særligt belastede klienter (f.eks. demente, udadreagerende unge, psykisk syge) 2 Har myndighedsbeføjelser eller sikkerheds- eller kontrolarbejde (f.eks. politibetjent, dørvagt, p-vagt, billetkontrollør) 3 Arbejder med transport af mennesker (f.eks. buschauffør, taxachauffør) 4 Har anden form for risikobetonet arbejde 5 Har ikke et særligt risikobetonet arbejde
<p>Hvilket arbejde?</p> <p><i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i></p>	
Hvad tror du er hovedgrunden til, at du blev udsat for det?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Uenighed, skænderi der udviklede sig 2 Hævn, vrede over noget jeg havde gjort eller ikke ville gøre 3 Misundelse 4 Jalousi 5 Røveri (ville have noget jeg havde) 6 Seksuelt motiveret 7 Regulært 'overfald' der ikke havde noget med mig at gøre (men ikke røveri, tvungen sex) 8 Skulle vise sig 9 Den eller de følte nok, det var mig, der startede 10 Den eller de følte nok, jeg havde været provokerende 11 Personen var psykisk syg eller ude af kontrol (f.eks. pga. alkohol, piller el.lign.) 12 Andet
<p>Hvilken anden grund?</p> <p><i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i></p>	

Hvornår skete det?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Januar 2 Februar 3 Marts 4 April 5 Maj 6 Juni 7 Juli 8 August 9 September 10 Oktober 11 November 12 December
Hvilken ugedag skete det på?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Mandag 2 Tirsdag 3 Onsdag 4 Torsdag 5 Fredag 6 Lørdag 7 Søndag 8 Hverdag 9 Weekend
På cirka hvilket tidspunkt af døgnet skete det?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Kl. 06 – Morgen 2 Kl. 07 – Morgen 3 Kl. 08 – Morgen 4 Kl. 09 – Morgen 5 Kl. 10 – Formiddag 6 Kl. 11 – Formiddag 7 Kl. 12 - Midt på dagen 8 Kl. 13 – Eftermiddag 9 Kl. 14 – Eftermiddag 10 Kl. 15 – Eftermiddag 11 Kl. 16 – Eftermiddag 12 Kl. 17 – Eftermiddag 13 Kl. 18 – Aften 14 Kl. 19 – Aften 15 Kl. 20 – Aften 16 Kl. 21 – Aften 17 Kl. 22 – Aften 18 Kl. 23 – Aften 19 Kl. 24 – Midnat 20 Kl. 01 – Nat 21 Kl. 02 – Nat 22 Kl. 03 – Nat 23 Kl. 04 – Nat 24 Kl. 05 – Nat
Var du påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, såsom narkotika, medicin eller lignende?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja, lidt påvirket af alkohol 2 Ja, meget påvirket af alkohol 3 Ja, påvirket af alkohol 4 Ja, påvirket af euforiserende stoffer 5 Påvirket af andet 6 Nej
Kan du give en nærmere beskrivelse af voldsudøveren/den mest aktive i volden – var det en mand eller en kvinde?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Mand 2 Kvinde

Hvor gammel var denne person?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Under 15 år 2 15-24 år 3 25-39 år 4 40-64 år 5 65 år eller derover
Kendte du denne person?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej, overhovedet ikke
Hvem var det?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden inden forholdets ophør 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden efter forholdets ophør 4 Barn/barnebarn/stedbarn 5 Forældre/bedsteførelde 6 Andet familiemedlem 7 (Tidligere) ven/kammerat 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer 9 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer 10 Person i afhængighedsforhold 11 Anden person
Var personen påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, såsom narkotika, medicin eller lignede?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja, lidt påvirket af alkohol 2 Ja, meget påvirket af alkohol 3 Ja, påvirket af alkohol 4 Ja, påvirket af euforiserende stoffer 5 Påvirket af andet 6 Nej
Blev der anvendt våben/redskaber ved overfaldet?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Blev våbnet eller redskabet brugt mod dig eller alene anvendt til at true med?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Brugt mod mig 2 Alene truet med det 3 Begge dele (både truet og brugt)
Blev der anvendt skydevåben?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Blev der anvendt kniv?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Alt taget i betragtning, hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Meget alvorlig 2 Ret alvorlig 3 Ikke særlig alvorlig
Synes du hændelsen var...	<ul style="list-style-type: none"> 1 En kriminel handling 2 En forkert, men ikke kriminel handling 3 Bare noget der sker
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes racisme? <i>Med racisme menes, at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes din seksuelle orientering eller kønsidentitet? <i>Hermed menes, at man udsættes fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt, eller fordi gerningsmanden tror, at man er det.</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes din religion? <i>Hermed menes, at man udsættes på grund af ens religiøse tilhørsforhold eller tro.</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes et handicap, du har? <i>Herved menes, at man udsættes på grund af ens handicap eller funktionsnedsættelse.</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Har du anmeldt volden til politiet?	1 Ja 2 Nej, men politiet fik det at vide på anden måde 3 Nej
Hvorfor har du ikke anmeldt overfaldet til politiet? <i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i>	
Fik politiet fat i voldsudøveren?	1 Ja 2 Nej
Psykisk vold	
Har du inden for de seneste 5 år været udsat for psykisk vold? Det vil sige, at en person nært knyttet til din husstand gentagende gange over en periode har udsat dig for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd med henblik på at styre dig.	1 Ja 2 Nej
Hvornår skete det	1 Inden for de seneste 12 måneder 2 Mellem 1 år og 2 år siden 3 Mellem 2 år og 3 år siden 4 Mere end 3 år siden
Hvem var det?	1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden inden forholdet ophør 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden efter forholdets ophør 4 Barn/barnebarn/stedbarn 5 Forældre/bedsteførelde 6 Andet familiemedlem 7 (Tidligere) ven/kammerat
Alt taget i betragtning, hvor alvorlig var den psykiske vold for dig, da du blev udsat for den? Var den...?	1 Meget alvorlig 2 Ret alvorlig 3 Ikke særlig alvorlig
Synes du, at den psykiske vold var...	1 En kriminel handling 2 En forkert, men ikke kriminel handling 3 Bare noget der sker
Synes du, at det er noget, der påvirker, hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?	1 I meget høj grad 2 I høj grad 3 I nogen grad 4 I mindre grad 5 Slet ikke

Har du anmeldt den psykiske vold til politiet?	1 Ja
	2 Nej, men politiet fik det at vide på anden måde
	3 Nej

Hvorfor har du ikke anmeldt den psykiske vold til politiet?

Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord

Indbrud

De næste spørgsmål handler om tyveri og indbrud. Først spørges til indbrud i private hjem og dernæst til tyveri.

Det næste spørgsmål handler specifikt om indbrud i private hjem:

Er der – så vidt du ved – inden for de sidste 12 måneder nogen, der har begået indbrud eller forsøgt at begå indbrud i dit hjem?

Med indbrud menes, at en person uberettiget har skaffet sig adgang til dit hjem.

Her tænkes kun på dine stuer og ikke udhus, garage, loft og kælder.

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for det inden for de seneste 12 måneder?

Omtrent hvor meget blev der stjålet for?

Hvis flere indbrud tag udgangspunkt i det sidste forekomne.

(Tast 0 for 'Ingenting – kun **et forsøg på indbrud**'. Tast 1 for 'Ingenting – det var et indbrud men ingenting blev stjålet'. Tast 2 for 'Det stjalne uden værdi').

Anmeldte du indbruddet eller forsøget på indbrud til politiet?

Hvis flere indbrud, tag udgangspunkt i det sidste forekomne.

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik det at vide på en anden måde
- 3 Nej

Anmeldte du det til forsikrings-selskabet?

Hvis flere indbrud, tag udgangspunkt i det sidste forekomne.

- 1 Ja
- 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det
- 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning
- 4 Nej, for jeg har ikke en forsikring, der dækker

Fik du det stjalne tilbage eller erstattet?

Hvis flere indbrud, tag udgangspunkt i det sidst forekomne.

- 1 Jeg fik det hele ubeskåret tilbage
- 2 Jeg fik noget tilbage og erstatning (hel eller delvis) for resten
- 3 Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)
- 4 Jeg fik intet tilbage og heller ikke erstatning

Fik du det stjalne tilbage eller erstattet?

Hvis flere indbrud, tag udgangspunkt i det sidst forekomne.

- 1 Jeg fik det hele beskåret tilbage
- 2 Jeg fik noget tilbage
- 3 Jeg fik ikke noget tilbage eller nogen erstatning

Tyveri

Er der – så vidt du ved – inden for de seneste 12 måneder nogen, der har stjålet eller forsøgt at stjæle penge eller ting, som tilhørte dig?

- 1 Ja
- 2 Nej

Dette spørgsmål omfatter ikke indbrud i private hjem.

Dette spørgsmål omfatter heller ikke internetrelateret kriminalitet som f.eks. misbrug af betalingskortoplysninger på internettet, bedrageri ved køb af varer/ytelser på internettet og kontaktbedrageri over internettet (dvs. overført penge til en person, som senere viste sig at være en bedrager). Der spørges ind til internetrelateret kriminalitet senere.

Hvor mange gange har du været udsat for det inden for de seneste 12 måneder?

Omtrent hvor meget blev der stjålet for?

Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne.

(Tast 0 for 'Ingenting' – kun **et forsøg** på tyveri. Tast 1 for 'Det stjalne uden værdi')

Hvilket af dine ejendele blev udsat for tyveri eller forsøg på tyveri (sidste gang)?

(Gerne flere svar)

Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne

- 1 Intet. Det var kun forsøg
- 2 Bil
- 3 Motorcykel
- 4 Knallert
- 5 Cykel
- 6 Båd/skib
- 7 Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor (ikke indbrud, men person jeg selv havde lukket ind)
- 8 Noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl
- 9 Noget fra/på min arbejdsplads
- 10 Noget fra mit sommerhus/fritidshus
- 11 Noget jeg havde på mig (tasketyveri/lommetyveri)
- 12 Andet

Hvilket andet?

Anmeldte du tyveriet til politiet?

Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik det at vide på anden måde
- 3 Nej

Anmeldte du det til dit forsikringselskab?

- 1 Ja
- 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det
- 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning
- 4 Nej, for jeg har ikke en tyveriforsikring

Fik du det stjalne tilbage eller erstattet?

- 1 Jeg fik det hele ubeskåret tilbage
- 2 Jeg fik noget tilbage og erstatning (hel eller delvis) for resten
- 3 Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)
- 4 Jeg fik intet tilbage og heller ikke erstatning

Fik du det stjalne tilbage eller erstattet?

- 1 Jeg fik det hele ubeskåret tilbage
- 2 Jeg fik noget tilbage
- 3 Jeg fik ikke noget tilbage eller nogen erstatning

Hærværk

Har du været udsat for hærværk f.eks. rudeknusning, at dine bildæk er blevet skåret op eller at andre ting er blevet ødelagt inden for de seneste 12 måneder?	1 Ja 2 Nej
Hvor mange gange har du været udsat for det?	
Omtrent hvor meget beløb skaderne ved hærværket sig til? <i>Hvis flere hærværk, tag udgangspunkt i det sidst forekomne</i>	
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes racisme? <i>Med racisme menes, at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes din seksuelle orientering eller kønsidentitet? <i>Hermed menes, at man udsættes fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTBI-person i øvrigt, eller fordi gerningsmanden tror, at man er det</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes din religion? <i>Hermed menes, at man udsættes på grund af ens religiøse tilhørsforhold eller tro</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes et handicap, du har? <i>Hermed menes, at man udsættes på grund af ens handicap eller funktionsnedsættelse</i>	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Anmeldte du skaderne til politiet? <i>Hvis flere hærværk, tag udgangspunkt i det sidst forekomne</i>	1 Ja 2 Nej, men politiet fik det at vide på anden måde 3 Nej
Hvilken af dine ejendele blev udsat for hærværk (sidste gang)? (Gerne flere svar)	1 Bil 2 Motorcykel 3 Knallert 4 Cykel 5 Båd/skib 6 Hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor 7 Garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl 8 Min arbejdsplads 9 Mit sommerhus/fritidshus 10 Andet
Hvilket andet?	
Anmeldte du det til dit forsikringselskab?	1 Ja 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning 4 Nej, for jeg har ikke en forsikring, der dækker hærværk
Fik du det ødelagte erstattet?	1 Der blev ikke ødelagt noget, det var kun forsøg 2 Jeg fik fuld erstatning 3 Jeg fik delvis erstatning 4 Jeg fik ingen erstatning

Voldtægt

Det næste spørgsmål handler om nogle andre ubehagelige oplevelser, du måske har haft.	1 Ja 2 Nej
Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, dvs. at en person har haft eller har forsøgt at have samleje med dig, uden at du samtykkede heri? <i>Et samtykke behøver ikke at være kommet til udtryk ved ord, men kan også komme til udtryk ved handlinger, som f.eks. kys, berøringer, nydende lyde eller relevante bevægelser, f.eks. at man vender sig mod den anden person, selv hjælper til med at tage sit undertøj af, udfører samlejebevægelser eller lignende.</i> <i>Forsøg på og tvungne samlejer fra kærester, ægtefæller og andre seksuelle partnere tæller også med</i>	
Hvor mange gange inden for de seneste 5 år har du været udsat for voldtægt eller forsøg herpå?	
De følgende spørgsmål drejer sig om sidste gang	
Hvornår skete det?	1 Inden for de seneste 12 måneder 2 Mellem 1 år og 2 år siden 3 Mellem 2 år og 3 år siden 4 Mere end 3 år siden
Var det fuldblyrdet voldtægt eller forsøg på voldtægt?	1 Forsøg på voldtægt 2 Fuldblyrdet voldtægt
Hvor foregik det?	1 Egen bolig 2 I personens bolig 3 Anden privat bolig 4 På arbejdsplads/skole/uddannelsesinstitution 5 På værtshus, cafe, bodega m.m. 6 Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park, skov 7 Offentligt transportmiddel 8 Andet offentligt tilgængeligt sted 9 Udlandet 10 Andet
Angiv hvor? <i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i>	
Var der flere end én, der tvang dig?	1 Ja 2 Nej
Hvor mange personer tvang dig?	1 2 personer 2 3 personer 3 4 personer 4 5 personer eller flere
Hvilken ugedag skete det på?	1 Mandag 2 Tirsdag 3 Onsdag 4 Torsdag 5 Fredag 6 Lørdag 7 Søndag 8 Hverdag 9 Weekend

På cirka hvilket tidspunkt af døgnet skete det?	1 Kl. 06 – Morgen 2 Kl. 07 – Morgen 3 Kl. 08 – Morgen 4 Kl. 09 – Morgen 5 Kl. 10 – Formiddag 6 Kl. 11 – Formiddag 7 Kl. 12 – Midt på dagen 8 Kl. 13 – Eftermiddag 9 Kl. 14 – Eftermiddag 10 Kl. 15 – Eftermiddag 11 Kl. 16 – Eftermiddag 12 Kl. 17 – Eftermiddag 13 Kl. 18 – Aften 14 Kl. 19 – Aften 15 Kl. 20 – Aften 16 Kl. 21 – Aften 17 Kl. 22 – Aften 18 Kl. 23 – Aften 19 Kl. 24 – Midnat 20 Kl. 01 – Nat 21 Kl. 02 – Nat 22 Kl. 03 – Nat 23 Kl. 04 – Nat 24 Kl. 05 – Nat
Var du påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, såsom narkotika, medicin eller lignende?	1 Ja, lidt påvirket af alkohol 2 Ja, meget påvirket af alkohol 3 Ja, påvirket af alkohol 4 Ja, påvirket af euforiserende stoffer 5 Påvirket af andet 6 Nej
Var personen påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, såsom narkotika, medicin eller lignende?	1 Ja, lidt påvirket af alkohol 2 Ja, meget påvirket af alkohol 3 Ja, påvirket af alkohol 4 Ja, påvirket af euforiserende stoffer 5 Påvirket af andet 6 Nej
Kan du give en nærmere beskrivelse af personen der gjorde det (den mest aktive) Hvor gammel var denne person?	1 Under 15 år 2 15-24 år 3 25-39 år 4 40-64 år 5 65 år og derover
Omtrent hvor gammel var du selv, da det skete?	
Kendte du denne person?	1 Ja 2 Nej, overhovedet ikke
Du svarede, at du ikke kendte personen. Betyder det, at I slet ikke har haft kontakt eller samvær forud for selve overgrebet?	1 Ja, vi har ikke haft kontakt 2 Nej, vi har haft kontakt
Hvor længe varede jeres kontakt eller samvær forud for selve overgrebet? Skriv antal timer:	

Hvordan mødte I hinanden?	<ul style="list-style-type: none"> 1 På et værtshus, til en fest eller lignende 2 Gennem internettet/dating app 3 Et offentligt tilgængeligt sted (gade, vej, plads, torv, park eller lignede) 4 Andet sted
Hvilket andet sted?	
Hvem var det?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik voldtægten inden forholdets ophør 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik voldtægten efter forholdets ophør 4 Barn/barnebarn/stedbarn 5 Forældre/bedsteforældre 6 Andet familiemedlem 7 (Tidligere) ven/kammerat 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer 9 En, som man netop har mødt på et værtshus til en fest el.lign. 10 En, som man netop har mødt gennem internettet 11 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer 12 Person i afhængighedsforhold (f.eks. plejebarn, patient eller lignede) 13 Person man selv var i et afhængighedsforhold til (f.eks. chef, læge, politimand, taxachauffør eller lignede) 14 Anden person
Blev du slået eller sparket eller blev der anvendt anden form for fysisk vold mod dig?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Blev du truet med våben/redskaber ved overfaldet?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja, jeg blev truet med våben/redskab – med det blev ved truslen 2 Våben/redskab blev direkte brugt imod mig 3 Nej
Var det skydevåben, der blev anvendt?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Var det kniv?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Var det slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Var det andre våben eller redskaber såsom flasker, sten, møbler el.lign.?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Førte den vold, du har været ude for, til synlige mærker eller skader på kroppen?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Hvilke skader eller mærker medførte det? <i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i>	
Krævede skaderne/mærkerne lægebehandling?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Følte du, at du var i livsfare (under hændelsen)?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej

Blev der anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller andet som gjorde, at du ikke vidste, hvad der foregik, eller ikke kunne forsvare dig?	1 Ja, helt sikkert 2 Ja, måske 3 Nej
Alt taget i betragtning, hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?	1 Meget alvorlig 2 Ret alvorlig 3 Ikke særlig alvorlig
Synes du, at det er noget, der påvirker hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?	1 I meget høj grad 2 I høj grad 3 I nogen grad 4 I mindre grad 5 Slet ikke
Synes du at hændelsen var ...	1 En kriminel handling 2 En forkert, men ikke kriminel handling 3 Bare noget der sker
Har du anmeldt det til politiet?	1 Ja 2 Nej, men politiet fik det at vide på anden måde 3 Nej
Hvorfor har du ikke anmeldt overfaldet til politiet? <i>Vigtigt at dette bliver nøje beskrevet</i>	
Fik politiet fat i personen der gjorde det?	1 Ja 2 Nej
Har du været til undersøgelse på et center for voldtægts ofre eller tilsvarende center?	1 Ja 2 Nej
Har du fortalt om det skete til andre: Til familie?	1 Ja 2 Nej
Til venner/bekendte?	1 Ja 2 Nej
Til nogen på din arbejdsplads/studie?	1 Ja 2 Nej
Til krisecentre el.lign.?	1 Ja 2 Nej
Til læger/behandlere/psykologer/psykiatere (ikke krisecentre)?	1 Ja 2 Nej
Til myndigheder/autoriteter uden for politiet, f.eks. skolelærer, socialrådgiver el.lign.?	1 Ja 2 Nej
Har ud fortalt det til nogen andre i det hele taget?	1 Nej, ingen 2 Ja, men ingen af de nævnte
Hvad er hovedgrunden til, at du ikke har fortalt det til nogen?	1 Det var ikke så alvorligt 2 Følte skyld/skam/flov/pinligt 3 Bange for hævn/angst 4 For at beskytte personen der gjorde det 5 Ingen ville tro mig 6 Andet
Hvilken anden grund?	
Var der nogen der opdagede det eller fortalte du det til nogen umiddelbart efter, at det var sket?	1 Ja, nogen opdagede det/fortalte det umiddelbart efter (inden for 24 timer) til nogen 2 Nej, fortalte det først senere eller det blev først opdaget af andre senere (mere end 24 timer efter).

Øvrige seksuelle krænkelser

<p>Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt? Dette kan f.eks. være blottelse, at du er blevet tvunget til berøring intime steder på egen eller andres kroppe, oralsex, at nogen har videregivet eller truet med at videregive meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, at du selv har oplevet dig tvunget til at dele sådanne billeder m.v., eller lignende seksuel krænkelser, hvor det var imod din vilje?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
<p>Hvor mange gange har du været udsat for andre former for seksuelle krænkelser inden for de sidste 12 måneder?</p>	
<p>De følgende spørgsmål drejer sig om sidste gang, det vil sige den seneste hændelse.</p>	
<p>Hvilken seksuel krænkelser blev du udsat for?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Blottelse 2 Berøring intime steder på kroppen (egen krop eller en andens) 3 Oralsex 4 Videregivelse af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter eller trussel herom 5 Tvunget til at sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter under trussel om videregivelse af andre private oplysninger/informationer 6 Andet
<p>Hvilken anden type?</p>	
<p><i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i></p>	
<p>Var der efter din opfattelse knyttet et motiv til denne videregivelse eller trussel herom?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Ja, hævnmotiv 2 Ja, mobning 3 Ja, afpresning 4 Ja, andet motiv end hævn, mobning eller afpresning. 5 Ved ikke (kender ikke personens motiv) 6 Ved ikke (kender ikke personen)
<p>Hvilken form for afpresning blev du udsat for?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Personen krævede, at jeg overførte penge 2 Personen krævede, at jeg sendte billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter 3 Personen bad mig optræde i grænseoverskridende og ydmygende situationer 4 Personen ville mødes for at have seksuel omgang 5 Andet
<p>Hvilken anden form?</p>	
<p><i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke kun stikord</i></p>	
<p>Hvordan kom du i kontakt med denne person?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Facebook/Messenger 2 Chatroulette 3 Skype 4 E-mail 5 Tiktok 6 Andre sociale medier 7 Andet
<p>Hvilken anden måde?</p>	
<p><i>Skriv så fyldestgørende som muligt, ikke stikord</i></p>	

Kan du give en nærmere beskrivelse af personen der gjorde det (hvis flere, den mest aktive)	1 Under 15 år 2 15-24 år 3 25-39 år 4 40-64 år 5 65 år eller derover
Hvor gammel var denne person?	
Kendte du denne person?	1 Ja 2 Nej, overhovedet ikke
Hvem var det?	1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik den seksuelle krænkelse inden forholdets ophør 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik den seksuelle krænkelse efter forholdets ophør 4 Barn/barnebarn/stedbarn 5 Forældre/bedsteforældre 6 Andet familiemedlem 7 (Tidligere) ven/kammerat 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer 9 En, som man netop har mødt på et værtshus til en fest el.lign. 10 En, som man netop har mødt gennem internettet 11 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer 12 Person i afhængighedsforhold (f.eks. plejebarn, patient eller lignede) 13 Person man selv var i et afhængighedsforhold til (f.eks. chef, læge, politimand, taxachauffør eller lignede) 14 Anden person
Udgav denne person sig for at være en anden?	1 Ja 2 Nej
Var personen påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer, som narkotika, medicin eller lignende?	1 Ja, lidt påvirket af alkohol 2 Ja, meget påvirket af alkohol 3 Ja, påvirket af alkohol 4 Ja, påvirket af euforiserende stoffer 5 Påvirket af andet 6 Nej
Alt taget i betragtning, hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den ...?	1 Meget alvorlig 2 Ret alvorlig 3 Ikke særlig alvorlig
Synes du, at det er noget, der påvirker, hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?	1 I meget høj grad 2 I høj grad 3 I nogen grad 4 I mindre grad 5 Slet ikke
Synes du hændelsen var...	1 En kriminel handling 2 En forkert, men ikke kriminel handling 3 Bare noget der sker
Har du anmeldt det til politiet?	1 Ja 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde 3 Nej
Hvorfor har du ikke anmeldt krænkelsen til politiet?	

Kriminalitet begået på internettet

<p>Har du inden for de seneste 12 måneder personligt, som privatperson, været udsat for internet relateret kriminalitet eller forsøg herpå:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Misbrug af betalingskortoplysninger på internettet - Bedrageri ved køb af varer/ytelser på internettet - Kontaktbedrageri over internettet (dvs. overført penge til en person, som senere viste sig at være en bedrager) - Identitetstyveri på internettet? - Hadefulde ytringer <p>Ved misbrug af betalingskortoplysninger forstås, at dine betalingskortoplysninger er blevet misbrugt til at købe varer/ytelser på internettet.</p> <p>Ved kontaktbedrageri over internettet forstås overførsel af penge til en person, du fik kontakt til over internettet, som senere viste sig at være en bedrager. Det kan fx være rejseudgifter eller udgifter i forskud for at modtage et større beløb (fx arv fra et ukendt familiemedlem, lotterigevinst eller glemte konti). Bedrageren kan både være en person, du ikke kendte, en person der udgav sig for at være én du kender, eller være en person, du havde mødt online, fx på et datingsite.</p> <p>Ved identitetstyveri forstås, at en anden person har anvendt dine personoplysninger (fx navn, cpr-nummer eller mailkonto) eller identitetsbeviser (fx kørekort eller sygesikringsbevis) uden din tilladelse for at opnå en økonomisk gevinst. Fx ved at bestille varer/ytelser på nettet eller ved at oprette abonnementer i dit navn.</p>	<p>1 Ja 2 Nej</p>
<p>Var du offer for internetrelateret kriminalitet, eller var du udsat for forsøg på internetrelateret kriminalitet, der ikke lykkedes?</p>	<p>1 Jeg var alene udsat for <i>forsøg</i> på internetrelateret kriminalitet, som <i>ikke</i> lykkedes 2 Jeg har <i>både</i> været offer <i>og</i> udsat for forsøg på internetrelateret kriminalitet 3 Jeg var alene offer for internetrelateret kriminalitet</p>
<p>De følgende spørgsmål handler om forskellige typer af internetrelateret kriminalitet. Du bedes udelukkende besvare spørgsmålene ud fra de tilfælde, hvor du var offer for typen af kriminalitet, og ikke de tilfælde, hvor der alene var tale om forsøg, der ikke lykkedes.</p>	
<p>Har du de seneste 12 måneder været udsat for:</p> <p>Misbrug af dine betalingskortoplysninger på internettet?</p> <p>Det vil sige, at en anden person har anvendt dit Dankort eller andet betalingskort, uden din tilladelse, til at købe en vare/ydelse på internettet, herunder også mobilepay</p>	<p>1 Ja 2 Nej</p>
<p>Hvor mange gange har du være udsat for det inden for de seneste 12 måneder?</p>	
<p>Hvis du har oplevet det det flere gange inden for de seneste 12 måneder, bedes du besvare de følgende spørgsmål i forbindelse med den seneste begivenhed.</p> <p>Hvordan opdagede du, at dit betalingskort, herunder også betalingservices som mobilepay, blev misbrugt?</p>	<p>1 Jeg blev kontaktet af Nets/banken eller betalingskort blev spærret af Nets/banken 2 Gennem udskrifter (på papir eller netbank) 3 Andet</p>

Andet – angiv venligst.	
Har du en idé om, hvordan gerningspersonen har fået fat i dine betalingskortoplysninger?	<ol style="list-style-type: none"> 1 Ja, jeg ved det 2 Ja, jeg har en formodning 3 Nej, ingen idé om det
Hvordan tror du, at gerningspersonen har fået fat i dine betalingskortoplysninger?	<ol style="list-style-type: none"> 1 Jeg har oplyst dem gennem svar på en e-mail eller sms, der viste sig at være falsk/fup (phishing, smishing) 2 Jeg har oplyst dem gennem en falsk hjemmeside (pharming) 3 Jeg har oplyst dem gennem en hjemmeside eller en forretning m.v., hvorfra de er blevet stjålet 4 Nogen brød ind i min computer via hacking/spyware 5 Ved afluring/kopiering af kortoplysninger f.eks. ved en hæveautomat (skimming) 6 Kortet er blevet stjålet (indbrud, tricktyveri, røveri, lommetyveri osv.) 7 Andet
Andet – angiv venligst	
Hvordan blev der trukket penge?	<ol style="list-style-type: none"> 1 Der blev lejet eller købt varer/ydelser på nettet 2 Der blev overført penge fra min konto til en anden konto 3 Der blev hævet penge rent fysisk
Hvilket beløb blev der trukket fra dit kort, før det blev spærret?	
Hvor stor en del af dette beløb, har du selv betalt? (f.eks. hvis din bank eller kreditkortselskab kun har dækket noget af beløbet?)	
Har du anmeldt kortmisbruget til politiet eller har politiet fået det at vide på anden vis?	<ol style="list-style-type: none"> 1 Jeg har anmeldt det 2 Politiet fik viden om det på anden måde. F.eks. vis bank/kreditkortselskab 3 Nej, ingen af delene
Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for: Bedrageri ved køb af varer/ydelser over internettet , det vil sige, at du ikke har modtaget det, du har betalt for (hermed <u>menes ikke</u> varer eller ydelser, der er blevet væk i posten og derefter gendendt eller erstattet), eller at den leverede vare viste sig at være en kopivare.	<ol style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Hvor mange gange har du været udsat for det inden for de seneste 12 måneder?	<ol style="list-style-type: none"> 1 1 gang 2 2 gange 3 3 gange 4 4 gange 5 5 gange 6 6 gange 7 7 gange 8 8 gange 9 9 gange 10 10 gange eller flere
Hvis du har oplevet det flere gange inden for de seneste 12 måneder, bedes du besvare følgende spørgsmål i forbindelse med den seneste begivenhed Bestod bedrageriet i, at:	<ol style="list-style-type: none"> 1 Varen/ydelsen aldrig ankom/ikke blev leveret 2 Varen/ydelsen var en kopivare, var defekt eller på anden måde ikke som beskrevet 3 Sælger ikke returnerede penge i forbindelse med bytning 4 Andet
Andet- angiv venligst	

Har du købt denne vare/ydelse ved en dansk eller udenlandsk internetbutik eller fra en privatperson?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Internetbutik: Dansk 2 Internetbutik: Udenlandsk 3 Internetbutik: Ukendt om det er dansk eller udenlandsk 4 Privatperson
Hvordan kom du i kontakt med denne person?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Den Blå Avis (dba.dk) 2 Gul og Gratis 3 Trendsales 4 eBay-sælgere eller andre sider, der er målrettet "privat gensalg" 5 Facebook 6 Andre sociale medier 7 Spilleportal/-netværk 8 Andet
For hvilket beløb blev du bedraget?	
Hvor stor en del af dette beløb, har du selv betalt? (f.eks. hvis din bank eller kredittorselskab kun har dækket noget af beløbet?)	
Har du anmeldt bedrageriet til politiet eller har politiet fået det at vide på anden vis?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Jeg har anmeldt det 2 Politiet fik viden om det på anden måde. F.eks. via bank/kredittorselskab 3 Nej, inden af delene
Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for: Kontaktbedrageri på internettet , det vil sige, at du har overført et pengebeløb til en person, du fik kontakt til over internettet, som senere viste sig at være en bedrager. Det kan fx være rejseudgifter eller udgifter i forskud for at modtage et større beløb (fx arv fra et ukendt familiemedlem, lotterigevinst eller glemte konti). Bedrageren kan både være en person, du ikke kendte, en person der udgav sig for at være én du kender, eller være en person, du havde mødt online, fx på et datingsite.	<ul style="list-style-type: none"> 1 Ja 2 Nej
Hvis du har oplevet det flere gange inden for de seneste 12 måneder, bedes du besvare de følgende spørgsmål i forbindelse med den seneste begivenhed. Hvilken slags kontaktbedrageri er du blevet udsat for?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Jeg troede, at jeg havde vundet et lotteri 2 Jeg troede, at jeg var arving til et ukendt familiemedlem eller lignede 3 Ved at betale udgifter for et online-bekendtskab (f.eks. rejseudgifter) 4 Jeg modtog mail om, at familie, ven eller bekendt var i nød, f.eks. fordi vedkommende var strandet i udlandet og manglede penge 5 Andet
Andet – angiv venligst	
Hvordan blev du kontaktet af bedrageren?	<ul style="list-style-type: none"> 1 Via e-mail 2 Sociale medier 3 Via datingsite 4 Andet
Andet – angiv venligst	

Hvor mange gange overførte du penge, før du opdagede, at der var tale om bedrageri?	1 1 gang 2 2 gange 3 3 gange 4 4 gange 5 5 gange 6 6 gange 7 7 gange 8 8 gange 9 9 gange 10 10 gange eller flere
For hvilket beløb blev du bedraget?	
Har du anmeldt bedrageriet til politiet eller har politiet fået det at vide på anden vis?	1 Jeg har anmeldt det 2 Politiet fik viden om det på anden måde. F.eks. via bank/kreditkortselskab 3 Nej, ingen af delene
Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for: Misbrug af dine personoplysninger/identitetsbeviser (herunder <u>hører ikke</u> misbrug af betalingskortoplysninger) på internettet	1 Ja 2 Nej
Hvor mange gange har du været udsat for det inden for de seneste 12 måneder?	1 1 gang 2 2 gange 3 3 gange 4 4 gange 5 5 gange 6 6 gange 7 7 gange 8 8 gange 9 9 gange 10 10 gange eller flere
Hvis du har oplevet det flere gange inden for de seneste 12 måneder, bedes du besvare de følgende spørgsmål i forbindelse med den <u>seneste</u> begivenhed Til hvilket formål misbrugte gerningspersonen dine personoplysninger eller identitetsbeviser Angiv gerne flere svar	1 At leje eller købe varer/ydelser på internettet på kredit 2 At overføre penge fra min konto til en anden konto 3 At lokke andre til at overføre penge (f.eks. 'strandet i udlandet' e-mails) 4 Andet
Andet – angiv venligst	
Hvordan opdagede du, at dine oplysninger blev misbrugt?	1 Gennem kontoudskrifter (på papir eller netbank) 2 Regning/opkrævning fra en virksomhed for en vare/ydelse 3 Blev kontaktet af en tredjeperson (f.eks. venner, familie, bank) 4 Andet
Andet – angiv venligst	

<p>Hvordan tror du at gerningspersonen har fået fat i dine identitetsoplysninger?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 En/flere af mine identitetsbeviser er blevet stjålet (indbrud, tricktyveri, røveri, lommetyveri mm) 2 Jeg har modtaget en sms eller en mail med link til en side, hvor jeg har indtastet fortrolige oplysninger, eller har ringet til et telefonnummer og oplyst mine fortrolige oplysninger (oplysninger om f.eks. cpr-nummer, bruger-id, adgangskode og NemID nøglekort) (smishing og phishing) 3 Jeg har oplyst identitetsoplysninger gennem en falsk hjemmeside (pharming) 4 Nogen brød ind i min computer via hacking/spyware 5 Ved at handle på internettet (internetbutik m.m.) 6 Andet
<p>Andet – angiv venligst</p>	
<p>Hvor stort et beløb er der blevet trukket fra din eller andres konto eller opkrævet pga. misbrug af dine personoplysninger/ identitetsbeviser?</p>	
<p>Hvor stor en del af dette beløb, har du selv betalt? (Fx hvis banken eller dit forsikringssselskab kun har dækket noget af beløbet?)</p>	
<p>Har du anmeldt misbruget til politiet eller har politiet fået det at vide på anden vis?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Jeg har anmeldt det 2 Politiet fik viden om det på anden måde. F.eks. via bank/kreditkortselskab 3 Nej, ingen af delene
<p>Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for: Hædefulde ytringer på internettet som indeholdt trusler eller var nedværdigende?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Nej 2 Ja, og det skyldtes racisme (at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund) 3 Ja, og det skyldtes seksuel orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt) 4 Ja, og det skyldtes religion (at man udsættes på grund af ens religiøse tilhørsforhold eller tro) 5 Ja, og det skyldtes handicap (at man udsættes på grund af ens handicap eller funktionsnedsættelse) 6 Ja, og det skyldtes andet
<p>Andet – angiv venligst</p>	
<p>Hvor mange har du været udsat for det inden for de seneste 12 måneder?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 1 gang 2 2 gange 3 3 gange 4 4 gange 5 5 gange 6 6 gange 7 7 gange 8 8 gange 9 9 gange 10 10 gange eller flere
<p>Har du anmeldt hændelsen til politiet eller har politiet fået det at vide på anden vis?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Jeg har anmeldt det 2 Politiet fik viden om det på anden måde 3 Nej, ingen af delene

Bilagstabel 2.1

Udsathed for tyveri blandt mænd og kvinder, 2012-2022, pct. af befolkningsgruppen.

	Mænd	Kvinder	Alle
2012	11 %	9 %	10 %
2013	10 %	9 %	9 %
2014	9 %	9 %	9 %
2015	9 %	7 %	8 %
2016	10 %	8 %	9 %
2017	8 %	8 %	8 %
2018	9 %	7 %	8 %
2019	10 %	7 %	8 %
2020	7 %	7 %	7 %
2021	6 %	4 %	5 %
2022	6 %	5 %	6 %

Bilagstabel 2.2

Udsathed for tyveri i de nævnte aldersgrupper, 2012-2022, pct. af befolkningsgruppen.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2012	16 %	12 %	8 %	10 %
2013	15 %	10 %	8 %	9 %
2014	14 %	9 %	7 %	9 %
2015	11 %	10 %	7 %	8 %
2016	11 %	12 %	7 %	9 %
2017	11 %	10 %	7 %	8 %
2018	9 %	10 %	7 %	8 %
2019	11 %	10 %	7 %	8 %
2020	10 %	8 %	6 %	7 %
2021	7 %	6 %	4 %	5 %
2022	7 %	8 %	4 %	6 %

Bilagstabel 2.3

Pct. af ofre for tyveri, der selv har anmeldt det til politiet, i de nævnte aldersgrupper, 2012-2022.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2012	44 %	56 %	61 %	55 %
2013	43 %	50 %	55 %	51 %
2014	36 %	51 %	55 %	49 %
2015	36 %	57 %	55 %	52 %
2016	43 %	47 %	48 %	47 %
2017	31 %	43 %	50 %	44 %
2018	36 %	49 %	48 %	46 %
2019	30 %	41 %	49 %	43 %
2020	37 %	44 %	50 %	45 %
2021	26 %	46 %	37 %	38 %
2022	42 %	46 %	46 %	45 %

Bilagstabel 2.4

Ofre for tyveri fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader og om offeret har anmeldt tyveriet til politiet eller ej, 2022, pct.

	Anmeldt af offeret selv	Ikke anmeldt	Alle
0 - 499 kr.	23 %	64 %	45 %
500 - 2.999 kr.	16 %	24 %	20 %
3.000 - 4.999 kr.	9 %	7 %	8 %
5.000 - 9.999 kr.	24 %	1 %	11 %
10.000 kr. eller mere	28 %	4 %	15 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 2.5

Tyveriofre fordelt efter anmeldelse til forsikringsselskab, 2022, pct.

	Andel
Ja	45 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	7 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	33 %
Nej, for jeg har ikke en tyveriforsikring	15 %
I alt	100 %

Bilagstabel 2.6

Tyveriofre fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader og om tyveriet er anmeldt til forsikringsselskab, 2022, pct.

	Anmeldt til forsikring	Ikke anmeldt til forsikring	Alle
0 - 499 kr.	11 %	38 %	26 %
500 - 2.999 kr.	11 %	41 %	27 %
3.000 - 4.999 kr.	9 %	11 %	10 %
5.000 - 9.999 kr.	31 %	3 %	16 %
10.000 kr. eller mere	38 %	7 %	21 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 3.1

Ofre for indbrud fordelt efter indkomst (kvartiler) samt andel i befolkningen, 2019-2022, pct.

Indkomst	Andel ofre i indkomstkategorien	Fordeling af ofre
Første kvartil	3,0 %	31 %
Andet kvartil	1,8 %	18 %
Tredje kvartil	2,0 %	22 %
Fjerde kvartil	2,8 %	29 %
I alt	2,4 %	100 %

Bilagstabel 3.2

Ofre for indbrud fordelt efter anmeldelse til forsikringsselskab, 2022, pct.

	Andel
Ja	46 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	15 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	20 %
Nej, for jeg har ikke en tyveriforsikring	19 %
I alt	100 %

Bilagstabel 4.1

Ofre for hærværk fordelt efter anmeldelse til forsikringsselskab, 2022, pct.

	Andel
Ja	43 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	15 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	34 %
Nej, for jeg har ikke en tyveriforsikring	8 %
I alt	100 %

Bilagstabel 4.2

Ofre for hærværk fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader og om hærværket er anmeldt til et forsikringsselskab, 2022, pct.

	Anmeldt til forsikring	Ikke anmeldt til forsikring	Alle
0 - 499 kr.	10 %	37 %	26 %
500 - 2.999 kr.	23 %	32 %	28 %
3.000 - 4.999 kr.	15 %	14 %	14 %
5.000 - 9.999 kr.	18 %	7 %	12 %
10.000 kr. eller mere	33 %	10 %	20 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 4.3

Pct. af ofre for hærværk der selv har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, i de nævnte aldersgrupper.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2005	30 %	48 %	53 %	47 %
2006	54 %	34 %	55 %	49 %
2007	52 %	38 %	54 %	49 %
2008	24 %	52 %	50 %	45 %
2009	31 %	35 %	48 %	42 %
2010	29 %	43 %	51 %	44 %
2011	36 %	40 %	46 %	42 %
2012	29 %	36 %	44 %	39 %
2013	24 %	31 %	43 %	35 %
2014	39 %	35 %	49 %	42 %
2015	32 %	34 %	43 %	38 %
2016	24 %	32 %	40 %	35 %
2017	28 %	26 %	49 %	38 %
2018	26 %	41 %	43 %	40 %
2019	25 %	47 %	39 %	39 %
2020	33 %	40 %	40 %	39 %
2021	15 %	34 %	33 %	30 %
2022	17 %	28 %	42 %	34 %

Bilagstabel 5.1

Ofre for vold, 1987-2022, pct. af befolkningen med angivelse af 95 % sikkerhedsintervaller.

År	Andel	Øvre grænse	Nedre grænse
1987	2,7 %	3,3 %	2,1 %
1991	2,6 %	3,2 %	2,0 %
1995	1,7 %	1,9 %	1,5 %
1996	1,7 %	1,9 %	1,4 %
1998	2,0 %	2,9 %	1,1 %
2000	3,2 %	4,3 %	2,1 %
2001	2,9 %	3,9 %	1,9 %
2002	2,3 %	3,1 %	1,5 %
2003	2,7 %	3,5 %	1,9 %
2005	1,8 %	2,0 %	1,5 %
2006	1,6 %	1,9 %	1,4 %
2007	1,8 %	2,1 %	1,6 %
2008	2,0 %	2,3 %	1,8 %
2009	1,4 %	1,6 %	1,2 %
2010	1,4 %	1,6 %	1,2 %
2011	1,6 %	1,9 %	1,4 %
2012	1,5 %	1,8 %	1,3 %
2013	1,4 %	1,6 %	1,2 %
2014	1,3 %	1,5 %	1,1 %
2015	1,3 %	1,5 %	1,1 %
2016	1,7 %	1,9 %	1,4 %
2017	1,5 %	1,8 %	1,3 %
2018	1,5 %	1,7 %	1,3 %
2019	1,5 %	1,7 %	1,3 %
2020	1,3 %	1,5 %	1,1 %
2021	1,1 %	1,3 %	1,0 %
2022	1,5 %	1,8 %	1,3 %

Bilagstabel 5.2

Antal gange udsat for vold inden for det seneste år, 1995-1996 og 2005-2022, pct.⁸⁹

Antal gange udsat	1 gang	2 gange	3 gange eller flere	Alle	Gns. antal gange udsat pr. voldsoffer
1995	74 %	15 %	11 %	100 %	1,8
1996	69 %	16 %	15 %	100 %	2,0
2005	66 %	20 %	14 %	100 %	2,0
2006	65 %	21 %	14 %	100 %	2,2
2007	75 %	12 %	13 %	100 %	1,7
2008	72 %	19 %	9 %	100 %	1,8
2009	71 %	13 %	16 %	100 %	1,9
2010	61 %	20 %	19 %	100 %	2,5
2011	62 %	19 %	19 %	100 %	2,4
2012	60 %	18 %	21 %	100 %	2,6
2013	64 %	15 %	20 %	100 %	2,3
2014	55 %	21 %	23 %	100 %	2,4
2015	62 %	14 %	22 %	100 %	2,9
2016	59 %	18 %	22 %	100 %	2,5
2017	63 %	12 %	25 %	100 %	2,5
2018	50 %	26 %	25 %	100 %	2,7
2019	53 %	22 %	25 %	100 %	3,2
2020	54 %	18 %	28 %	100 %	3,1
2021	49 %	26 %	25 %	100 %	2,5
2022	59 %	17 %	23 %	100 %	2,3
1995-2022	63 %	18 %	19 %	100 %	2,3

⁸⁹ Ved beregning af gennemsnittet er det maksimale antal årlige voldstilfælde sat til 20. Det indebærer, at personer, der har svaret "mange gange" og lignende, ligeledes registreres med 20 voldstilfælde.

Bilagstabel 5.3

Andel, der har oplevet at blive udsat for vold en eller flere gange inden for det seneste år, 2005-2022.

	1 gang	2 gange	3 gange eller flere
2005	1,1 %	0,2 %	0,2 %
2006	1,0 %	0,2 %	0,2 %
2007	1,4 %	0,2 %	0,2 %
2008	1,5 %	0,2 %	0,2 %
2009	1,0 %	0,2 %	0,2 %
2010	0,9 %	0,2 %	0,2 %
2011	1,0 %	0,2 %	0,2 %
2012	0,9 %	0,3 %	0,3 %
2013	0,9 %	0,3 %	0,3 %
2014	0,7 %	0,3 %	0,3 %
2015	0,8 %	0,2 %	0,3 %
2016	1,0 %	0,3 %	0,4 %
2017	0,9 %	0,2 %	0,4 %
2018	0,7 %	0,4 %	0,4 %
2019	0,8 %	0,3 %	0,4 %
2020	0,7 %	0,2 %	0,3 %
2021	0,5 %	0,3 %	0,3 %
2022	0,9 %	0,3 %	0,4 %

Bilagstabel 5.4

Andel ofre for vold blandt mænd og kvinder, 1995-1996, 2005-2022, pct. af befolkningsgruppen.

	Mand	Kvinde
1995	2,2 %	1,2 %
1996	2,1 %	1,2 %
2005	2,1 %	1,4 %
2006	2,1 %	1,2 %
2007	2,4 %	1,2 %
2008	2,4 %	1,6 %
2009	1,5 %	1,2 %
2010	1,7 %	1,2 %
2011	2,1 %	1,2 %
2012	2,0 %	1,1 %
2013	1,7 %	1,1 %
2014	1,4 %	1,2 %
2015	1,7 %	1,0 %
2016	2,1 %	1,3 %
2017	1,8 %	1,3 %
2018	1,9 %	1,1 %
2019	1,9 %	1,1 %
2020	1,6 %	1,0 %
2021	1,4 %	0,8 %
2022	1,6 %	1,5 %

Bilagstabel 5.5

Kønsfordeling for voldsofre og gerningspersoner, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

	Gerningsperson	Offer	
		Mand	Kvinde
1995	Mand	64 %	30 %
	Kvinde	1 %	6 %
1996	Mand	64 %	29 %
	Kvinde	1 %	7 %
2005	Mand	60 %	30 %
	Kvinde	2 %	8 %
2006	Mand	63 %	30 %
	Kvinde	2 %	5 %
2007	Mand	66 %	28 %
	Kvinde	0 %	6 %
2008	Mand	59 %	32 %
	Kvinde	2 %	7 %
2009	Mand	54 %	38 %
	Kvinde	2 %	6 %
2010	Mand	57 %	29 %
	Kvinde	2 %	12 %
2011	Mand	59 %	31 %
	Kvinde	4 %	6 %
2012	Mand	61 %	29 %
	Kvinde	3 %	7 %
2013	Mand	57 %	32 %
	Kvinde	4 %	6 %
2014	Mand	47 %	39 %
	Kvinde	7 %	7 %
2015	Mand	57 %	29 %
	Kvinde	7 %	7 %
2016	Mand	54 %	23 %
	Kvinde	5 %	14 %
2017	Mand	57 %	34 %
	Kvinde	2 %	7 %
2018	Mand	57 %	34 %
	Kvinde	5 %	4 %

2019	Mand	58 %	27 %
	Kvinde	7 %	9 %
2020	Mand	55 %	34 %
	Kvinde	5 %	6 %
2021	Mand	56 %	27 %
	Kvinde	7 %	10 %
2022	Mands	43 %	41 %
	Kvinde	9 %	8 %

Bilagstabel 5.6

Andel ofre for vold i de nævnte aldersgrupper, 1995-1996, 2005-2022, pct. af befolkningsgruppen.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år
1995	4,6 %	1,7 %	0,8 %
1996	4,9 %	1,7 %	0,7 %
2005	5,2 %	1,8 %	0,9 %
2006	4,8 %	2,0 %	0,7 %
2007	6,3 %	1,9 %	0,8 %
2008	6,1 %	2,4 %	0,9 %
2009	3,4 %	1,8 %	0,7 %
2010	4,1 %	1,1 %	0,9 %
2011	4,0 %	2,0 %	0,9 %
2012	4,2 %	1,6 %	0,8 %
2013	3,9 %	1,5 %	0,7 %
2014	3,2 %	1,4 %	0,8 %
2015	3,0 %	1,5 %	0,8 %
2016	3,0 %	2,1 %	1,1 %
2017	3,0 %	2,3 %	0,9 %
2018	3,2 %	1,7 %	1,0 %
2019	3,5 %	2,4 %	0,6 %
2020	3,7 %	1,3 %	0,7 %
2021	2,6 %	1,3 %	0,7 %
2022	4,0 %	1,5 %	0,9 %

Bilagstabel 5.7

Andel ofre for vold blandt mænd og kvinder i de nævnte aldersgrupper, 1995-1996, 2005-2022.

		16-24 år	25-39 år	40-74 år
1995	Mand	6,7 %	1,9 %	0,9 %
	Kvinde	2,6 %	1,4 %	0,7 %
1996	Mand	7,1 %	1,9 %	0,7 %
	Kvinde	2,5 %	1,5 %	0,7 %
2005	Mand	6,5 %	2,2 %	1,1 %
	Kvinde	3,9 %	1,4 %	0,8 %
2006	Mand	7,1 %	2,4 %	0,7 %
	Kvinde	2,5 %	1,6 %	0,7 %
2007	Mand	8,7 %	2,5 %	1,0 %
	Kvinde	3,8 %	1,3 %	0,6 %
2008	Mand	8,4 %	2,8 %	0,8 %
	Kvinde	3,6 %	2,0 %	1,0 %
2009	Mand	4,3 %	1,9 %	0,6 %
	Kvinde	2,6 %	1,7 %	0,7 %
2010	Mand	5,7 %	1,1 %	0,9 %
	Kvinde	2,5 %	1,0 %	0,9 %
2011	Mand	6,0 %	2,1 %	0,9 %
	Kvinde	1,9 %	1,9 %	0,8 %
2012	Mand	5,4 %	2,0 %	1,0 %
	Kvinde	2,8 %	1,3 %	0,6 %
2013	Mand	4,8 %	2,0 %	0,8 %
	Kvinde	2,9 %	1,0 %	0,7 %
2014	Mand	3,3 %	1,8 %	0,8 %
	Kvinde	3,1 %	1,1 %	0,8 %
2015	Mand	4,0 %	2,0 %	0,9 %
	Kvinde	2,5 %	1,8 %	0,8 %
2016	Mand	3,4 %	2,6 %	1,5 %
	Kvinde	2,5 %	1,8 %	0,8 %
2017	Mand	3,7 %	2,7 %	1,0 %
	Kvinde	2,3 %	1,9 %	0,8 %
2018	Mand	4,3 %	2,2 %	1,1 %
	Kvinde	2,2 %	1,2 %	0,8 %
	Mand	4,3 %	3,1 %	0,8 %

2019	Kvinde	2,8 %	1,8 %	0,4 %
	Mand	4,7 %	1,0 %	0,9 %
2020	Kvinde	2,6 %	1,6 %	0,4 %
	Mand	3,8 %	1,6 %	0,7 %
2021	Kvinde	1,3 %	1,0 %	0,7 %
	Mand	3,9 %	1,3 %	1,1 %
2022	Kvinde	4,1 %	1,7 %	0,7 %

Bilagstabel 5.8

Aldersfordeling blandt voldsofre og gerningspersoner, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

	Offer	Gerningsperson		
		Under 24 år	25-39 år ⁹⁰	Over 39 år
1995	16-24 år	34 %	12 %	
	25-39 år	9 %	20 %	
	Over 39 år	9 %	14 %	
1996	16-24 år	29 %	18 %	
	25-39 år	12 %	18 %	
	Over 39 år	6 %	14 %	
2005	16-24 år	31 %	7 %	1 %
	25-39 år	8 %	13 %	7 %
	Over 39 år	5 %	15 %	11 %
2006	16-24 år	29 %	9 %	3 %
	25-39 år	12 %	11 %	8 %
	Over 39 år	8 %	11 %	8 %
2007	16-24 år	32 %	12 %	2 %
	25-39 år	8 %	13 %	4 %
	Over 39 år	10 %	9 %	7 %
2008	16-24 år	31 %	7 %	1 %
	25-39 år	9 %	17 %	6 %
	Over 39 år	10 %	9 %	8 %
2009	16-24 år	22 %	10 %	3 %
	25-39 år	15 %	16 %	3 %
	Over 39 år	9 %	11 %	8 %
2010	16-24 år	33 %	7 %	2 %
	25-39 år	5 %	10 %	4 %
	Over 39 år	18 %	8 %	12 %
2011	16-24 år	27 %	10 %	2 %
	25-39 år	11 %	9 %	8 %
	Over 39 år	14 %	10 %	6 %

⁹⁰ I 1995-96 er gerningspersonens alder inddelt i to kategorier og kun op til 64 år.

2012	16-24 år	30 %	12 %	2 %
	25-39 år	10 %	9 %	7 %
	Over 39 år	10 %	9 %	10 %
2013	16-24 år	24 %	14 %	3 %
	25-39 år	9 %	10 %	4 %
	Over 39 år	11 %	8 %	11 %
2014	16-24 år	21 %	13 %	2 %
	25-39 år	9 %	13 %	3 %
	Over 39 år	10 %	12 %	13 %
2015	16-24 år	28 %	5 %	1 %
	25-39 år	9 %	17 %	3 %
	Over 39 år	9 %	13 %	15 %
2016	16-24 år	19 %	7 %	2 %
	25-39 år	12 %	16 %	4 %
	Over 39 år	12 %	14 %	15 %
2017	16-24 år	18 %	8 %	3 %
	25-39 år	13 %	15 %	8 %
	Over 39 år	7 %	15 %	11 %
2018	16-24 år	25 %	4 %	4 %
	25-39 år	13 %	14 %	2 %
	Over 39 år	12 %	11 %	15 %
2019	16-24 år	25 %	7 %	2 %
	25-39 år	11 %	25 %	5 %
	Over 39 år	8 %	4 %	12 %
2020	16-24 år	32 %	8 %	4 %
	25-39 år	6 %	14 %	5 %
	Over 39 år	10 %	13 %	8 %
2021	16-24 år	22 %	10 %	3 %
	25-39 år	14 %	13 %	1 %
	Over 39 år	14 %	14 %	8 %
2022	16-24 år	27 %	8 %	8 %
	25-39 år	3 %	15 %	5 %
	Over 39 år	5 %	15 %	15 %

Bilagstabel 5.9

Ofre for vold der har medført synlige mærker eller skader på kroppen, 1995-1996 og 2005-2022, pct. af befolkningen og estimeret antal.

År	Andel	95% sikkerhedsintervaller	Antal ofre	95% sikkerhedsintervaller	Uvægtet antal ofre i stikprøven
1995	1,0 %	(0,8 % -1,1 %)	38.000	(32.000-44.000)	128
1996	0,9 %	(0,7 % -1,1 %)	32.000	(26.000-38.000)	95
2005	0,9 %	(0,7 % -1,1 %)	35.000	(28.000-42.000)	89
2006	0,9 %	(0,7 % -1,1 %)	34.000	(28.000-41.000)	88
2007	1,0 %	(0,9 % -1,2 %)	41.000	(34.000-49.000)	94
2008	1,0 %	(0,8 % -1,2 %)	40.000	(33.000-47.000)	94
2009	0,7 %	(0,5 % -0,8 %)	27.000	(21.000-33.000)	63
2010	0,7 %	(0,5 % -0,8 %)	28.000	(22.000-34.000)	72
2011	0,8 %	(0,7 % -1,0 %)	34.000	(27.000-41.000)	76
2012	0,8 %	(0,7 % -1,0 %)	34.000	(27.000-41.000)	75
2013	0,8 %	(0,6 % -0,9 %)	32.000	(25.000-38.000)	75
2014	0,7 %	(0,6 % -0,9 %)	30.000	(23.000-36.000)	60
2015	0,6 %	(0,4 % -0,7 %)	24.000	(18.000-30.000)	57
2016	0,8 %	(0,6 % -0,9 %)	33.000	(26.000-39.000)	76
2017	0,7 %	(0,6 % -0,9 %)	30.000	(23.000-36.000)	65
2018	0,8 %	(0,6 % -0,9 %)	33.000	(26.000-40.000)	72
2019	0,7 %	(0,6 % -0,9 %)	31.000	(24.000-38.000)	63
2020	0,6 %	(0,5 % -0,7 %)	26.000	(20.000-32.000)	62
2021	0,5 %	(0,3 % - 0,6 %)	20.000	(15.000-25.000)	42
2022	0,8 %	(0,6 % - 0,7 %)	33.000	(26.000-40.000)	63

Bilagstabel 5.10

Alvoren af de skader offeret er blevet påført i forbindelse med voldsepisoden, 2005-2022, pct.

	Ingen skader	Mindre alvorlige skader	Mere alvorlige skader	I alt
2005	49 %	34 %	17 %	100 %
2006	45 %	36 %	19 %	100 %
2007	44 %	35 %	21 %	100 %
2008	51 %	29 %	20 %	100 %
2009	51 %	23 %	25 %	100 %
2010	53 %	35 %	13 %	100 %
2011	51 %	30 %	19 %	100 %
2012	47 %	26 %	28 %	100 %
2013	47 %	42 %	11 %	100 %
2014	49 %	43 %	8 %	100 %
2015	57 %	29 %	13 %	100 %
2016	55 %	33 %	12 %	100 %
2017	57 %	31 %	12 %	100 %
2018	49 %	41 %	10 %	100 %
2019	53 %	36 %	12 %	100 %
2020	56 %	37 %	6 %	100 %
2021	60 %	26 %	14 %	100 %
2022	54 %	34 %	12 %	100 %

Bilagstabel 5.11

Antal aktive gerningspersoner ved vold, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

	1 person	2 personer	3 personer eller flere	I alt
1995	64 %	16 %	20 %	100 %
1996	70 %	12 %	18 %	100 %
2005	68 %	10 %	21 %	100 %
2006	60 %	17 %	23 %	100 %
2007	57 %	17 %	26 %	100 %
2008	56 %	14 %	30 %	100 %
2009	65 %	12 %	24 %	100 %
2010	62 %	15 %	22 %	100 %
2011	55 %	16 %	29 %	100 %
2012	56 %	19 %	26 %	100 %
2013	64 %	17 %	19 %	100 %
2014	69 %	15 %	16 %	100 %
2015	64 %	14 %	22 %	100 %
2016	66 %	11 %	23 %	100 %
2017	63 %	15 %	22 %	100 %
2018	65 %	9 %	26 %	100 %
2019	60 %	22 %	18 %	100 %
2020	61 %	18 %	20 %	100 %
2021	53 %	22 %	25 %	100 %
2022	68 %	15 %	17 %	100 %

Bilagstabel 5.12

Offerets oplevelse af alvorlighedsgraden af voldsepisoden, 2005-2022, pct.

	Meget alvorlig	Ret alvorlig	Ikke særlig alvorlig	I alt
2005	30 %	27 %	44 %	100 %
2006	27 %	30 %	43 %	100 %
2007	25 %	33 %	42 %	100 %
2008	27 %	40 %	33 %	100 %
2009	42 %	23 %	35 %	100 %
2010	23 %	34 %	43 %	100 %
2011	30 %	34 %	36 %	100 %
2012	24 %	36 %	40 %	100 %
2013	19 %	34 %	47 %	100 %
2014	21 %	36 %	43 %	100 %
2015	19 %	33 %	48 %	100 %
2016	23 %	38 %	39 %	100 %
2017	24 %	33 %	43 %	100 %
2018	20 %	36 %	44 %	100 %
2019	15 %	40 %	45 %	100 %
2020	17 %	40 %	43 %	100 %
2021	24 %	42 %	35 %	100 %
2022	23 %	37 %	40 %	100 %

Bilagstabel 5.13

Offerets vurdering af hvorvidt voldsepisoden var en kriminel handling eller ej, 2005-2022, pct.

	En kriminel handling	En forkert, men ikke kriminel handling	Bare noget der sker	I alt
2005	55 %	23 %	22 %	100 %
2006	59 %	24 %	17 %	100 %
2007	63 %	18 %	19 %	100 %
2008	58 %	26 %	15 %	100 %
2009	56 %	28 %	17 %	100 %
2010	55 %	26 %	19 %	100 %
2011	58 %	17 %	25 %	100 %
2012	56 %	28 %	16 %	100 %
2013	44 %	34 %	22 %	100 %
2014	47 %	33 %	20 %	100 %
2015	50 %	33 %	17 %	100 %
2016	55 %	27 %	18 %	100 %
2017	53 %	29 %	17 %	100 %
2018	50 %	34 %	16 %	100 %
2019	52 %	28 %	20 %	100 %
2020	45 %	36 %	19 %	100 %
2021	50 %	26 %	24 %	100 %
2022	42 %	35 %	22 %	100 %

Bilagstabel 5.14

Ofre for vold fordelt efter offerets relation til gerningspersonen, 2005-2022, pct.

	Helt ukendt	Nuv. ægtefælle/samløver/kæreste	Tidl. ægtefælle/samløver/kæreste	Barn/ barnebarn	Anden familie	Tidl./nuv. ven/kammerat	Bekendt, kendt > 24 timer	Bekendt, kendt < 24 timer	Pers. i afhængighedsforhold	Anden "kendt"	I alt
1995	64 %	3 %	5 %	0 %	2 %	3 %	7 %	3 %	3 %	10 %	100 %
1996	60 %	2 %	4 %	1 %	1 %	5 %	6 %	3 %	6 %	12 %	100 %
2005	63 %	2 %	2 %	1 %	0 %	3 %	9 %	2 %	5 %	11 %	100 %
2006	65 %	1 %	2 %	0 %	1 %	2 %	9 %	1 %	4 %	14 %	100 %
2007	67 %	2 %	4 %	0 %	1 %	5 %	8 %	0 %	2 %	9 %	100 %
2008	65 %	1 %	6 %	0 %	0 %	6 %	9 %	0 %	1 %	12 %	100 %
2009	66 %	2 %	8 %	0 %	1 %	1 %	4 %	1 %	2 %	16 %	100 %
2010	63 %	2 %	2 %	1 %	0 %	5 %	10 %	1 %	1 %	13 %	100 %
2011	65 %	1 %	6 %	0 %	0 %	6 %	6 %	0 %	2 %	13 %	100 %
2012	66 %	2 %	4 %	1 %	3 %	2 %	6 %	1 %	2 %	12 %	100 %
2013	66 %	1 %	4 %	3 %	1 %	1 %	4 %	1 %	1 %	18 %	100 %
2014	60 %	5 %	5 %	0 %	1 %	6 %	9 %	0 %	3 %	11 %	100 %
2015	65 %	2 %	3 %	1 %	5 %	5 %	2 %	1 %	1 %	14 %	100 %
2016	71 %	2 %	1 %	1 %	4 %	4 %	2 %	1 %	2 %	14 %	100 %
2017	66 %	0 %	3 %	2 %	2 %	4 %	5 %	1 %	2 %	15 %	100 %
2018	61 %	6 %	8 %	1 %	1 %	2 %	7 %	1 %	1 %	13 %	100 %
2019	66 %	4 %	7 %	0 %	1 %	5 %	5 %	0 %	1 %	10 %	100 %
2020	63 %	4 %	10 %	1 %	1 %	2 %	6 %	2 %	1 %	9 %	100 %
2021	65 %	1 %	6 %	1 %	5 %	2 %	9 %	0 %	0 %	11 %	100 %

2022	72 %	3 %	3 %	1 %	2 %	3 %	3 %	1 %	0 %	11 %	100 %
-------------	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-------

Bilagstabel 5.15

Fordeling af gerningspersoner og ofre påvirket af alkohol eller andet, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

		Meget påvirket af alkohol	Påvirket af alkohol	Påvirket af stoffer	Ikke påvirket
1995	Offer	10 %	33 %	2 %	56 %
	Gerningsperson	33 %	23 %	8 %	36 %
1996	Offer	14 %	30 %	1 %	55 %
	Gerningsperson	41 %	21 %	8 %	30 %
2005	Offer	16 %	25 %	0 %	59 %
	Gerningsperson	26 %	19 %	22 %	34 %
2006	Offer	10 %	23 %	1 %	65 %
	Gerningsperson	28 %	16 %	11 %	45 %
2007	Offer	15 %	28 %	0 %	56 %
	Gerningsperson	31 %	20 %	13 %	37 %
2008	Offer	10 %	30 %	1 %	59 %
	Gerningsperson	24 %	27 %	16 %	33 %
2009	Offer	12 %	26 %	3 %	59 %
	Gerningsperson	33 %	17 %	12 %	38 %
2010	Offer	10 %	30 %	0 %	61 %
	Gerningsperson	32 %	15 %	6 %	47 %
2011	Offer	12 %	28 %	2 %	59 %
	Gerningsperson	24 %	24 %	12 %	40 %
2012	Offer	11 %	27 %	1 %	61 %
	Gerningsperson	24 %	19 %	15 %	42 %
2013	Offer	14 %	30 %	1 %	54 %
	Gerningsperson	28 %	19 %	12 %	40 %
2014	Offer	15 %	20 %	3 %	62 %
	Gerningsperson	25 %	22 %	13 %	39 %
2015	Offer	7 %	24 %	4 %	65 %
	Gerningsperson	16 %	24 %	14 %	47 %
2016	Offer	6 %	33 %	2 %	60 %
	Gerningsperson	21 %	18 %	14 %	47 %
2017	Offer	8 %	27 %	2 %	64 %
	Gerningsperson	13 %	19 %	20 %	48 %

2018	Offer	6 %	27 %	1 %	66 %
	Gerningsperson	9 %	20 %	25 %	46 %
2019	Offer	6 %	24 %	4 %	66 %
	Gerningsperson	19 %	22 %	25 %	35 %
2020	Offer	4 %	21 %	5 %	70 %
	Gerningsperson	15 %	17 %	32 %	36 %
2021	Offer	6 %	19 %	4 %	71 %
	Gerningsperson	29 %	13 %	19 %	39 %
2022	Offer	8 %	17 %	8 %	68 %
	Gerningsperson	15 %	16 %	21 %	48 %

Bilagstabel 5.16

Andel voldsofre og gerningspersoner der ifølge offeret var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer på gerningstidspunktet, 1995-1996 og 2005-2022, pct.

Offer	Påvirket	Påvirket	Ikke påvirket	Ikke påvirket	I alt
Gerningsperson	Påvirket	Ikke påvirket	Påvirket	Ikke påvirket	
1995	34 %	8 %	30 %	28 %	100 %
1996	43 %	5 %	27 %	26 %	100 %
2005	36 %	4 %	31 %	29 %	100 %
2006	27 %	6 %	28 %	39 %	100 %
2007	38 %	4 %	25 %	33 %	100 %
2008	38 %	4 %	29 %	29 %	100 %
2009	38 %	4 %	23 %	35 %	100 %
2010	33 %	6 %	20 %	41 %	100 %
2011	35 %	5 %	25 %	34 %	100 %
2012	33 %	6 %	25 %	35 %	100 %
2013	37 %	6 %	23 %	34 %	100 %
2014	43 %	8 %	18 %	31 %	100 %
2015	32 %	3 %	22 %	44 %	100 %
2016	31 %	9 %	21 %	39 %	100 %
2017	25 %	7 %	26 %	42 %	100 %
2018	28 %	7 %	26 %	39 %	100 %
2019	31 %	5 %	34 %	30 %	100 %
2020	27 %	6 %	37 %	30 %	100 %
2021	24 %	3 %	37 %	36 %	100 %
2022	26 %	5 %	26 %	43 %	100 %

Bilagstabel 7.1

Kvindelige ofre for voldtægt eller forsøg herpå fordelt efter offerets og gerningspersonens alder på gerningstidspunktet, 2021-2022, pct.

Offerets alder	Gerningspersonens alder			I alt
	15-24 år	25-39 år	40 år eller derover	
11-24 år	37 %	21 %	4 %	62 %
25-39 år	2 %	16 %	5 %	23 %
40-74 år	0 %	3 %	12 %	15 %
I alt	39 %	40 %	21 %	100 %

Bilagstabel 9.1

Ofre for psykisk vold fordelt efter offerets vurdering af om hændelsen var en kriminel handling og offerets relation til gerningspersonen, 2020-2022, pct.

	Ofre for psykisk vold begået af en partner	Øvrige ofre for psykisk vold
En kriminel handling	19 %	25 %
En forkert, men ikke kriminel handling	66 %	57 %
Bare noget der sker	14 %	18 %
I alt	100 %	100 %

Bilagstabel 9.2

Ofre for psykisk vold fordelt efter i hvilken grad volden påvirker deres liv i dag og offerets relation til gerningspersonen, 2020-2022, pct.

	Ofre for psykisk vold begået af en partner	Øvrige ofre for psykisk vold
I meget høj grad	23 %	20 %
I høj grad	24 %	24 %
I nogen grad	30 %	30 %
I mindre grad	17 %	15 %
Slet ikke	7 %	11 %
I alt	100 %	100 %

Bilagstabel 11.1

Ofre for kriminalitet begået på internettet i de nævnte aldersgrupper, 2022, pct.

	Andel
16 - 24 år	4,0 %
25 - 39 år	3,4 %
40 - 74 år	3,3 %
I alt	3,4 %

Bilagstabel 11.2

Mandlige og kvindelige ofre for misbrug af betalingskortoplysninger, der selv har anmeldt misbruget til politiet, 2022, pct.

	Andel
Mænd	25 %
Kvinder	21 %
I alt	23 %

Bilagstabel 11.3

Ofre for misbrug af betalingskortoplysninger fordelt efter hvor meget der er stjålet for, og om forholdet er anmeldt til politiet, 2022, pct.

	Anmeldt	Ikke anmeldt
0 - 499 kr.	13 %	29 %
500 - 2.999 kr.	41 %	50 %
3.000 - 4.999 kr.	11 %	3 %
5.000 - 9.999 kr.	24 %	6 %
10.000 kr. eller mere	11 %	12 %
I alt	100 %	100 %

Bilagstabel 11.4

Mandlige og kvindelige ofre for bedrageri ved samhandel på internettet, der selv har anmeldt forholdet politiet, 2022, pct.

	Andel
Mænd	33 %
Kvinder	38 %
I alt	35 %

Bilagstabel 11.5

Ofre for bedrageri ved samhandel på internettet for de nævnte aldersgrupper, der selv har anmeldt forholdet til politiet, 2022, pct.

	Andel
16 - 24 år	20 %
25 - 39 år	53 %
40 - 74 år	30 %

Bilagstabel 11.6

Ofre for bedrageri ved samhandel på internettet fordelt efter værdien af det stjålne, og om forholdet er anmeldt til politiet, 2022, pct.

	Anmeldt	Ikke anmeldt
0 - 499 kr.	15 %	42 %
500 - 2.999 kr.	59 %	51 %
3.000 - 4.999 kr.	10 %	3 %
5.000 - 9.999 kr.	9 %	2 %
10.000 kr. eller mere	7 %	2 %
I alt	15 %	42 %

**Udsathed for vold og andre former for kriminalitet.
Offerundersøgelserne 2005-2022.**

Forfatter

Maria Libak Pedersen
Flemming Balvig

Dato

November 2023

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

Email

jm@jm.dk

ISBN

978-87-94425-15-5

ISSN

2245-8425